

ΕΙΚΟΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ (22^η) ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Η Εικοστή Δεύτερη (22^η) συνεδρίαση του οργάνου πραγματοποιήθηκε την **Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου 2019** στις 11:00 μ.μ. στην αίθουσα συνεδριάσεων "Κωνσταντίνος Α. Δημόπουλος" στην Πρυτανεία στην Τρίπολη υπό την προεδρία του Πρύτανη, Καθηγητή Αθανασίου Κατσή.

Στη συνεδρίαση συμμετείχαν τα εξής μέλη του Πρυτανικού Συμβουλίου:

1. Κατσής Αθανάσιος, Καθηγητής, Πρύτανης
2. Ανδρειωμένος Γεώργιος, Καθηγητής, Αντιπρύτανης
3. Ζυγά Σοφία, Καθηγήτρια, Αντιπρύτανης
4. Λέπουρας Γεώργιος, Καθηγητής, Αντιπρύτανης
5. Τσιάρας Αστέριος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Αντιπρύτανης
6. Σουρλά Ελένη, Εκπρόσωπος Διοικητικού Προσωπικού

Οι φοιτητικοί σύλλογοι και το σύνολο των προπτυχιακών φοιτητών δεν έχουν ορίσει εκπρόσωπο παρά το υπ. αριθμ 5913/24.08.2018 έγγραφο με το οποίο έχουν κληθεί να εκλέξουν εκπρόσωπο για το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019.

Πρακτικά τήρησε η κ. Μαρία Χριστοδημητροπούλου, Γραμματέας Πρυτανικού Συμβουλίου.

Ο Πρύτανης κ. Κατσής καλωσορίζει τα Μέλη του Πρυτανικού στην 22^η συνεδρίαση και γίνεται η διαπίστωση απαρτίας.

Στο σημείο αυτό ο κ. Πρύτανης εισηγείται στα Μέλη του Πρυτανικού την προσθήκη ενός θέματος εκτός ημερησίας διάταξης. Το θέμα αφορά την Έγκριση σκοπιμότητας πραγματοποίησης Αιτήματος Προέγκρισης για Μισθώσεις Ακινήτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για το οικονομικό έτος 2022. Τα μέλη του Πρυτανικού Συμβουλίου είναι σύμφωνα και η συνεδρίαση ξεκινά.

Η ημερήσια διάταξη περιλάμβανε τα ακόλουθα θέματα:

Θέμα 1: Θέματα Στρατηγικής Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

1. Έγκριση Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Μετά από διαλογική συζήτηση το Πρυτανικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Πρύτανη και τον εξουσιοδότησε στη σύνταξη των σχετικών αποφάσεων οι οποίες επισυνάπτονται στο Παράρτημα.

Θέμα 2: Θέματα Διεύθυνσης Οικονομικής Διαχείρισης και Προγραμματισμού

1. Έγκριση απολογισμού του οικ. Έτους 2018 του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Μετά από διαλογική συζήτηση το Πρυτανικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Πρύτανη και τον εξουσιοδότησε στη σύνταξη των σχετικών αποφάσεων οι οποίες επισυνάπτονται στο Παράρτημα.

2. Έγκριση σκοπιμότητας πραγματοποίησης Δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού οικ. Έτους 2019.

Μετά από διαλογική συζήτηση το Πρυτανικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Πρύτανη και τον εξουσιοδότησε στη σύνταξη των σχετικών αποφάσεων οι οποίες επισυνάπτονται στο Παράρτημα.

3. Έγκριση σκοπιμότητας πραγματοποίησης δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού οικ. Έτους 2019 περι ανταλλακτικών και υλικών συντήρησης κτιρίων και εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (για έκδοση χρηματικού εντάλματος προπληρωμής)

Μετά από διαλογική συζήτηση το Πρυτανικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Πρύτανη και τον εξουσιοδότησε στη σύνταξη των σχετικών αποφάσεων οι οποίες επισυνάπτονται στο Παράρτημα.

Θέμα 3: Θέματα Τμήματος Φοιτητικών Θεμάτων

1. Έγκριση αίτησης για υποτροφία εις μνήμη κ. Πέννας, για το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019.

Το θέμα αναβλήθηκε για επόμενη συνεδρίαση

Θέμα 4: Θέματα ΚΕΔΙΒΙΜ

1. Έγκριση προγράμματος με τίτλο: «Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης» με Επιστημονικά Υπεύθυνη την Καθηγήτρια Δέσποινα Τσακίρη.

Μετά από διαλογική συζήτηση το Πρυτανικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Πρύτανη και τον εξουσιοδότησε στη σύνταξη των σχετικών αποφάσεων οι οποίες επισυνάπτονται στο Παράρτημα.

2. Έγκριση Προγράμματος με τίτλο: «Διδάσκοντας με τη χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο.

Μετά από διαλογική συζήτηση το Πρυτανικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Πρύτανη και τον εξουσιοδότησε στη σύνταξη των σχετικών αποφάσεων οι οποίες επισυνάπτονται στο Παράρτημα.

3. Έγκριση νέου Προγράμματος με τίτλο: «Ετήσια Επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο.

Μετά από διαλογική συζήτηση το Πρυτανικό Συμβούλιο ενέκρινε ομόφωνα την εισήγηση του Πρύτανη και τον εξουσιοδότησε στη σύνταξη των σχετικών αποφάσεων οι οποίες επισυνάπτονται στο Παράρτημα.

Η Γραμματέας του Πρυτανικού
Συμβουλίου

Μαρία Χριστοδημητροπούλου

Ο Πρύτανης

Αθανάσιος Κατσής
Καθηγητής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Απόφαση 1/27.02.2019 Συνεδρίαση 22^η**

Θέμα: Έγκριση Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΤΟ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει,
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (ΦΕΚ 145 τα /Α'/05-8-2016) όπως ισχύει,
3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4485/2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 114/Α'/04-08-2017) περί αρμοδιοτήτων του Πρυτανικού Συμβουλίου.
4. Την προφορική εισήγηση του Πρύτανη, καθηγητή κ. Αθανάσιου Κατσής.
5. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 22η συνεδρίαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (27-02-2019),

Εγκρίνει

Το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, ο οποίος επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην παρούσα απόφαση.

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Αθανάσιος Κατσής

Παράρτημα Απόφασης 1/27-02-2019, 22η Συνεδρίαση

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

**ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

2018-2021

ΤΡΙΠΟΛΗ

Φεβρουάριος 2019

Επικαιροποιημένη Έκδοση

Εισαγωγή

Στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζεται το Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχέδιο Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για την περίοδο 2018-2021. Στο πρώτο μέρος του κειμένου παρουσιάζεται το προφίλ, η αποστολή και το όραμα του Πανεπιστημίου. Στη συνέχεια η SWOT Analysis αποτιμά τη θέση του Ιδρύματος, τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες ανάπτυξης και τις πιθανές απειλές και προκλήσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος που το Πανεπιστήμιο καλείται να αντιμετωπίσει. Στο δεύτερο μέρος του κειμένου, παρουσιάζονται οι στρατηγικοί στόχοι του Ιδρύματος για την περίοδο 2018-2021, η οποία αντιστοιχεί στη θητεία των σημερινών πρυτανικών αρχών. Για την καλύτερη παρακολούθηση των αποτελεσμάτων οι περισσότεροι στόχοι έχουν συνδεθεί με δείκτες του ΟΠΕΣΠ που υποδεικνύουν το βαθμό επίτευξής τους.

Διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής και της στοχοθεσίας του Ιδρύματος.

Αρμόδια Όργανα για τη χάραξη του Στρατηγικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου είναι το Πρυτανικό Συμβούλιο, η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού κι Ανάπτυξης και η Σύγκλητος του Ιδρύματος. Στην επιτροπή συμμετέχουν οι Κοσμήτορες των Σχολών και οι Πρόεδροι των Τμημάτων, υπό την προεδρία του Αντιπρύτανη Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης (Απόφαση 1/19.12.2017 της 118^{ης} συνεδριάσεως Συγκλήτου). Η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου προχώρησε στη διαμόρφωση του στρατηγικού σχεδίου το οποίο και εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο (Απόφαση 1/19.07.2018 της 132^{ης} συνεδριάσεως Συγκλήτου). Το παρόν στρατηγικό σχέδιο συντάχθηκε λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις και υποδείξεις της Επιτροπής Πιστοποίησης του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας και έλαβε τη σύμφωνη γνώμη της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Πανεπιστημίου (1^η συνεδρίαση, 21.01.2019).

1. Προφίλ του Πανεπιστημίου

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου είναι ένα νέο, πολυθεματικό πανεπιστήμιο, που ιδρύθηκε το 2000 και συνδυάζει τον τριπλό χαρακτήρα του περιφερειακού, του ελληνικού και του ευρωπαϊκού-διεθνούς πανεπιστημίου. Δέχτηκε φοιτητές για πρώτη φορά το Σεπτέμβριο του 2002, ενώ τα Τμήματα του λειτούργησαν σταδιακά μεταξύ 2002-03 και 2008-09. Απέκτησε αυτοδυναμία και εξέλεξε πρυτανικές αρχές για πρώτη φορά το 2009. Σήμερα προσφέρει 9 προγράμματα προπτυχιακών σπουδών και 22 προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών. Το Πανεπιστήμιο εδρεύει στην Τρίπολη αλλά καλύπτει και τις πέντε πόλεις-πρωτεύουσες νομών της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με τις ακόλουθες σχολές :

1. Σχολή Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής (Τρίπολη)

- Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2003-2004
- Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2013-2014

2. Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών (Καλαμάτα)

- Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2003-2004
- Τμήμα Φιλολογίας
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2005-2006
- 3. Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Κόρινθος)**
- Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2003-2004
- Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2007-2008
- 4. Σχολή Καλών Τεχνών (Ναύπλιο)**
- Τμήμα Θεατρικών Σπουδών
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2003-2004
- 5. Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής (Σπάρτη)**
- Τμήμα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2003-2004
- Τμήμα Νοσηλευτικής
Ακαδημαϊκό Έτος Λειτουργίας : 2005-2006

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, διανύοντας τη δεύτερη δεκαετία λειτουργίας του, έχει καθιερωθεί ως το κυρίαρχο ακαδημαϊκό Ίδρυμα Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, καθώς έχει ήδη αναπτύξει στενούς δεσμούς συνεργασίας τόσο στο επίπεδο των πέντε νομών της Περιφέρειας όσο και σε εθνικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Πολλοί ακαδημαϊκοί και επιστημονικοί φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού συνεργάζονται με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα είτε στο πλαίσιο κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών είτε ως εταίροι σε διεθνή ερευνητικά consortia, σε αρκετά εκ των οποίων το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου έχει το ρόλο του Συντονιστή (coordinator). Επίσης, πολλά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου συμμετέχουν ενεργά στο δημόσιο διάλογο για θέματα της επικαιρότητας αξιοποιώντας και προβάλλοντας τις γνώσεις και τα επιχειρήματά τους.

Η πορεία του Πανεπιστημίου στο δεύτερο μισό της ύπαρξής του συνέπεσε χρονικά με την αναδιαμόρφωση επί τα χείρω της οικονομικής και κοινωνικής πραγματικότητας στην Ελλάδα, αναγκαζόμενο να προσαρμοσθεί και να εξελιχθεί στις νέες συνθήκες. Για το σκοπό αυτό, ως νέα Πρυτανική αρχή, παρουσιάζουμε στις επόμενες ενότητες τους βασικούς άξονες σχεδιασμού και ανάπτυξης ενός αναβαθμισμένου Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για την επόμενη τριετία, 2018-2021.

2. Αποστολή και Όραμα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, υπηρετώντας την αποστολή του, φιλοδοξεί να μεταδίδει την υφιστάμενη γνώση μέσω της διδασκαλίας, να παράγει νέα γνώση μέσω

των ερευνητικών δραστηριοτήτων του αλλά και να διαμορφώνει υπεύθυνους πολίτες, ευαίσθητους στις κοινωνικές ανάγκες. Παράλληλα, φιλοδοξεί να παρέχει στους φοιτητές του τα απαραίτητα εφόδια για την επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία τους και προωθεί την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος στους φοιτητές του καθώς και την ενσωμάτωση της πρακτικής άσκησης στα προγράμματα σπουδών του.

Επιδιώκει να αναπτύξει τις σχέσεις του με την τοπική κοινωνία, να συμβάλει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της περιφέρειας και να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης της, διαχέοντας την επιστημονική γνώση. Παράλληλα έχει τοποθετήσει τη διεθνοποίηση μεταξύ των προτεραιοτήτων του και χτίζει καθημερινά και με συνέπεια το ευρωπαϊκό και διεθνές του προφίλ μέσω του ερευνητικού του έργου. Έχει αναπτύξει ιδρυματική πολιτική υποστήριξης της ευρωπαϊκής κινητικότητας και προσφέρει πρόσθετη χρηματοδότηση για την κάλυψη μέρους του κόστους μετακίνησης των φοιτητών.

Έχει θέσει την ποιότητα και τη διασφάλισή της ως πρωταρχικό στόχο και προϋπόθεση της λειτουργίας του και των δραστηριοτήτων του και φιλοδοξεί να διαμορφώνει σταθερά εύελικτες και αποτελεσματικές διαδικασίες ελέγχου που θα υποστηρίζουν την παραγωγή του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου.

Με βάση τη νομοθεσία της Ελλάδας αλλά και τις αρχές της ακαδημαϊκής προόδου και της κοινωνικής ανάπτυξης, το όραμα και η αποστολή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου όπως προσδιορίζονται από τις Πρυτανικές Αρχές και τη Σύγκλητο συνοψίζονται σε τέσσερις άξονες: Εκπαιδευτικό Έργο, Ερευνητικό Έργο, Διοικητική Αναβάθμιση, Εξωστρέφεια-Διεθνοποίηση-Σχέσεις με την τοπική κοινωνία.

Εκπαιδευτικό Έργο

- Αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των προγραμμάτων σπουδών
- Στήριξη των φοιτητών στην αναζήτηση ποιοτικών επαγγελματικών διεξόδων
- Δημιουργία κουλτούρας γόνιμου διαλόγου και σεβασμού στη διαφορετικότητα σε όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα
- Συμπαράσταση σε όλες τις Ευαίσθητες Κοινωνικά Ομάδες

Ερευνητικό Έργο

- Ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας και της παραγωγής νέας γνώσης
- Υποστήριξη των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο

Διοικητική Αναβάθμιση

- Ενσωμάτωση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη διακυβέρνηση του Πανεπιστημίου

Εξωστρέφεια-Διεθνοποίηση-Σχέση με την τοπική κοινωνία

- Ανάπτυξη της εξωστρέφειας και της διεθνοποίησης του Πανεπιστημίου
- Σύνδεση του Πανεπιστημίου με την τοπική κοινωνία και ουσιαστική συμβολή στην κοινωνική συνοχή

3. SWOT analysis

Ήδη στην τριετία που έχει μεσολαβήσει από την προηγούμενη αξιολόγηση του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (Απρίλιος 2016), έχουν αναληφθεί δράσεις που έχουν βελτιώσει τη θέση του Ιδρύματος. Η παρούσα ανάλυση βασίζεται στους δείκτες του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, όπως προκύπτουν από το ΟΠΕΣΠ της ΑΔΙΠ για το έτος 2016-17 και σε σύγκριση με τον Μ.Ο των Ελληνικών πανεπιστημίων. Κατά συνέπεια όπου αναφέρεται «χαμηλό» ποσοστό/μέσο ετήσιο πλήθος εννοείται «χαμηλότερο από τον μέσο όρο των Ελληνικών πανεπιστημίων» και, αντίστοιχα όπου αναφέρεται «υψηλό» ποσοστό/μέσο ετήσιο πλήθος εννοείται «υψηλότερο από τον μέσο όρο των Ελληνικών πανεπιστημίων».

Α. Πλεονεκτήματα:

- Το σχετικά μικρό μέγεθος του Ιδρύματος συνολικά και το σχετικά χαμηλό μέσο ετήσιο πλήθος προπτυχιακών φοιτητών ανά ΠΠΣ (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ. : 543, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 986), αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα του Ιδρύματος διότι επιτρέπει:
 - καλή αναλογία διδασκόντων και διδασκομένων που επιτρέπει τη διαμόρφωση σεμιναριακών μαθημάτων.
 - δυνατότητα χρήσης διδακτικών μεθόδων που αναπτύσσουν τις επαγγελματικές και οριζόντιες δεξιότητες των φοιτητών (π.χ. προσομοιώσεις, χρήση wiki για την παραγωγή κοινών κειμένων, αξιολόγηση με βάση παρουσίαση ατομικών ή ομαδικών εργασιών) αλλά και έλεγχο του παραγόμενου έργου μέσω του λογισμικού ανίχνευσης κειμενικής ταύτισης – turnitin
 - δυνατότητα διαμόρφωσης διαδικασιών παρακολούθησης της πορείας των φοιτητών και εποπτείας της συμμετοχής τους στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες των Τμημάτων (πρακτικές ασκήσεις, δράσεις Erasmus κλπ)
 - καλή επικοινωνία μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών.
- Παρά τα σχετικά λίγα χρόνια λειτουργίας του και τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες που ανέκοψαν την ανάπτυξή του, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου έχει **εδραιώσει τη θέση του στην Περιφέρεια και στον χώρο ανώτατης εκπαίδευσης της χώρας** και λειτουργεί ικανοποιητικά. Οι σχετικοί δείκτες του ΟΠΕΣΠ υποδεικνύουν :
 - Συγκράτηση του φοιτητικού πληθυσμού που εισάγεται στο Ίδρυμα - Υψηλό ποσοστό ενεργών προπτυχιακών φοιτητών (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ. : 84.20%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 72%)
 - Δυνατότητα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας παράλληλα με τη φοίτηση - Υψηλό ποσοστό συμμετοχής φοιτητών στην Πρακτική Άσκηση (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 8.22%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 5%)
 - Ανθρώπινο δυναμικό με σχετικά χαμηλό μέσο όρο ηλικίας - Χαμηλό ποσοστό αποχωρήσεων μελών ΔΕΠ λόγω ηλικίας (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 1.25%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 2%)

- Απουσία διακρίσεων και σχεδόν ίση εκπροσώπηση των φύλων στο διδακτικό προσωπικό του - Υψηλό ποσοστό γυναικών μελών ΔΕΠ (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 44.08%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 32%)
 - Χαμηλές πάγιες λειτουργικές δαπάνες ανά μέλος ΔΕΠ (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 4.367.26€, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 6.378€)
 - Χαμηλό ποσοστό συμβασιούχων διδασκόντων (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 6.21%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 19%)
- Τα μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος παράγουν **σημαντικό ερευνητικό έργο** που μπορεί να συγκριθεί με το έργο ιδρυμάτων παλαιότερων και μεγαλύτερου μεγέθους από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου συστηματικά επιδιώκουν τις συνεργασίες με άλλα Ιδρύματα και φορείς καθώς και τη συμμετοχή τους σε ερευνητικά δίκτυα (ιδίως ευρωπαϊκά). Η χρήση του αναβαθμισμένου λογισμικού του ΕΛΚΕ (ResCom), που ήδη εγκαταστάθηκε, θα επιτρέψει, μετά την ολοκλήρωση της μετάπτωσης των δεδομένων (Ιούλιος 2019) την αποτελεσματικότερη καταγραφή και διαχείριση των ερευνητικών έργων. Οι δείκτες του ΟΠΕΣΠ υποδεικνύουν:
- Υψηλό ποσοστό δαπανών για την έρευνα (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 3,13%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 1%)
 - Υψηλό ποσοστό ενεργών ερευνητικών έργων μεσαίου (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.:31,17%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 24%) και υψηλού προϋπολογισμού (Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 32,47%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 12%).
- **Αποτελεσματικός συντονισμός** και ικανοποιητική επικοινωνία των Σχολών και των Τμημάτων με την Κεντρική Διοίκηση του Πανεπιστημίου με τις ακόλουθες ενέργειες:
- Τακτικές ενημερώσεις και τοπικές επισκέψεις του Πρύτανη στα Τμήματα του Πανεπιστημίου, που διευκολύνουν την εμπέδωση κουλτούρας ποιότητας καθώς και τη διαμόρφωση ενός κοινού πνεύματος (“esprit de corps”) και ιδρυματικού οράματος στην ακαδημαϊκή κοινότητα.
 - Εφαρμογή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ώστε να αίρονται τα εμπόδια που προκύπτουν από την εξακτίωση του Πανεπιστημίου. Παραδειγματικά μπορούν να αναφερθούν, οι συνεδριάσεις οργάνων μέσω τηλεδιάσκεψης, η ψηφιακή υπογραφή των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του Πανεπιστημίου, η δημοσιοποίηση των αποφάσεων της Συγκλήτου σε όλη την ακαδημαϊκή κοινότητα μέσω ηλεκτρονικών συνδέσμων, η κοινοποίηση αποφάσεων της Επιτροπής Ερευνών προς όλους τους ενδιαφερόμενους μέσω ηλεκτρονικών συνδέσμων
 - Αποτελεσματικότερη διαχείριση ζητημάτων του Προσωπικού μέσω της ψηφιοποίησης του υφιστάμενου Αρχείου του Ιδρύματος και της αντίστοιχης ταξινόμησής του, καθώς και της καταχώρησης των στοιχείων όλου του προσωπικού στο λογισμικό Ίλυδα.

- Εναρμονισμός της Κεντρικής Βιβλιοθήκης με τα ισχύοντα ακαδημαϊκά πρότυπα, μέσω της δημιουργίας και λειτουργίας του Ιδρυματικού Αποθετηρίου, εκσυγχρονισμός του Κανονισμού Λειτουργίας της και δημιουργία του Διαθεματικού και Διεπιστημονικού Περιοδικού *Πέλοπας*.
- Αποτελεσματική λειτουργία – παρά την υποστελέχωση- ορισμένων Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου, ιδίως του Γραφείου Erasmus/Διεθνών Σχέσεων, της ΜΟΔΙΠ και του Τμήματος Σπουδών.
- Συνεχής ανάπτυξη τυποποιημένων διαδικασιών με βάση τα κείμενα διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου: Εσωτερικός Κανονισμός, Κώδικας Δεοντολογίας και καλής πρακτικής, Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ολοκληρώθηκαν), Οργανισμός, Οργανόγραμμα (σε εξέλιξη – με ορίζοντα ολοκλήρωσης τα μέσα του 2019), Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ, Κανονισμός Αρχών και Λειτουργίας της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας (ΕΗΔΕ) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και Κανονισμός Λειτουργίας Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
- Αποτελεσματικότερη οικονομική διοίκηση - Αύξηση στην αξιοποίηση πόρων από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (από 0 σε 25%)
- Επαναλειτουργία σημαντικών διοικητικών υπηρεσιών, ιδίως του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων και του Γραφείου Διασύνδεσης
- Βελτίωση της ελκυστικότητας και της «ορατότητας» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και η καθιέρωση ενός «brand name” μέσω της προβολής του στα social media και της συμμετοχής σε εκθέσεις (αναβάθμιση των κεντρικών ιστοσελίδων του Ιδρύματος, παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, παραγωγή έντυπου και ψηφιακού προωθητικού υλικού, κλπ.)

B. Αδυναμίες

- Ελλείψεις στη φοιτητική μέριμνα
 - Έλλειψη φοιτητικών εστιών
 - Χαμηλό ποσοστό σιτιζόμενων φοιτητών
- Έλλειψη υπηρεσίας φύλαξης
- Υποστελέχωση ορισμένων διοικητικών υπηρεσιών (όπως για παράδειγμα της υπηρεσίας δικτύου και πληροφορικών υποδομών) γεγονός που δημιουργεί προσκόμματα στην εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος και φόρτο εργασίας για τα μέλη ΔΕΠ που εμπλέκονται στην Κεντρική Διοίκηση.

Γ. Ευκαιρίες

- Δυνατότητα **αύξησης της ορατότητας και της ελκυστικότητας** του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Προς αυτή την κατεύθυνση είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν:

- Η πολιτική του ΥΠΕΘ για τη διαμόρφωση Ενιαίου Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης η οποία δίνει τη δυνατότητα συνεργιών με το ΑΤΕΙ Πελοποννήσου, επέκταση σε νέα γνωστικά αντικείμενα που θα χαρακτηρίζονται από καινοτομία και υψηλή συνάφεια με τις ανάγκες της περιφέρειας καθώς και την ίδρυση νέων Τμημάτων.
- Η γεωγραφική γειτνίαση με τη μητροπολιτική περιοχή της Αττικής.
- **Δυνατότητα εξεύρεσης επιπλέον χρηματικών πόρων, πέραν της κρατικής χρηματοδότησης**
 - Η αξιοποίηση προσφάτως θεσπισμένων εκπαιδευτικών δομών, όπως το Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης, αλλά και παλαιότερων, όπως για παράδειγμα τα Θερινά Σχολεία είναι δυνατόν να αποτελέσουν ιδιαίτερα σημαντικές πηγές χρηματοδότησης.
 - Συνέργειες με το νεοϊδρυθέν Περιφερειακό Επιμελητηριακό Συμβούλιο Πελοποννήσου.
 - Ανάπτυξη σχέσεων με τη διασπορά της Πελοποννήσου για δωρεές και χορηγίες.
- **Δυνατότητα περαιτέρω βελτίωσης των υποδομών και διοικητικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου**
 - Συνέργεια με την Περιφέρεια Πελοποννήσου για θέματα φοιτητικών υπηρεσιών (πρόγραμμα συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης των φοιτητών, τεχνικές μελέτες αξιοποίησης ακινήτων).
 - Η στελέχωση του προσφάτως θεσπισμένου Δικαστικού Γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Πανεπιστήμιο θα συμβάλλει με το κύρος του θεσμού στις νομικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.
 - Αξιοποίηση ακινήτων και ικανοποίηση αναγκών στις διάφορες πόλεις-έδρες του Πανεπιστημίου μέσω συνεργασιών με την Τοπική Αυτοδιοίκηση αλλά και θεσμικούς φορείς της κεντρικής διοίκησης (Επιμελητήρια).

Δ. Απειλές

- Κρατική πολιτική μετεγγραφών που δεν ευνοεί την ανάπτυξη των περιφερειακών Ιδρυμάτων
- Συνεχείς αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο
- Κρατική επιχορήγηση σε ετήσια βάση η οποία δεν βοηθάει στη δημιουργία μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδιασμού
- Σημαντική αύξηση γραφειοκρατικών βαρών στη διαχείριση των ερευνητικών και εκπαιδευτικών έργων

Στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Οι στρατηγικοί στόχοι του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, οι οποίοι διατυπώνονται στις επόμενες παραγράφους, καλύπτουν όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου. Αντανακλούν και συνθέτουν τη στοχοθεσία των Τμημάτων και εκ των πραγμάτων παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις ως προς το περιεχόμενο, τη σαφήνεια, το χρονικό ορίζοντα επίτευξής τους, αλλά κυρίως ως προς το βαθμό κρισιμότητάς τους για το Πανεπιστήμιο.

Το Πανεπιστήμιο θα πρέπει να επιδιώξει την ισόρροπη επίτευξη όλων των στόχων προκειμένου να διασφαλίσει την ανάπτυξή του, πρακτικοί όμως λόγοι επιβάλλουν την ιεράρχησή τους και τον καθορισμό προτεραιοτήτων. Κρίνεται λοιπόν σκόπιμο να σημειωθεί εδώ η σημαντικότητα των στόχων που αφορούν τη διοικητική αναβάθμιση των κεντρικών υπηρεσιών, τις παροχές υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τη βελτίωση των κτιριολογικών υποδομών του Πανεπιστημίου.

Επισημαίνεται τέλος ότι το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου είναι σε διαδικασία διαβούλευσης με το ΤΕΙ Πελοποννήσου για τη διερεύνηση των συνεργασιών μεταξύ των δύο Ιδρυμάτων ώστε να ενδυναμωθεί περαιτέρω η παρουσία του αλλά και το παραγόμενο έργο σε όλους τους άξονες.

1. Εκπαιδευτικό Έργο

Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου λειτουργεί μία ποικιλία προγραμμάτων σπουδών προπτυχιακού, μεταπτυχιακού, διδακτορικού και μεταδιδακτορικού κύκλου καθώς και προγραμμάτων Διά Βίου Μάθησης. Κατά την πρώτη περίοδο αξιολόγησης των Ελληνικών Πανεπιστημίων από την ΑΔΙΠ (2014-16) η έμφαση είχε δοθεί στην αναδιάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών και την προσαρμογή τους προς το πρότυπο του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Ο στόχος τότε ήταν η διαμόρφωση προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στα 240 ECTS με 30 ECTS/εξάμηνο σπουδών, η κατανομή των πιστωτικών μονάδων στα μαθήματα σύμφωνα με το φόρτο εργασίας των φοιτητών, η αντιστοίχιση της βαθμολογικής κλίμακας προς την κλίμακα ECTS και η διερεύνηση δυνατότητας παροχής Παραρτήματος Διπλώματος.

Στην παρούσα φάση η προσοχή του Πανεπιστημίου στρέφεται στη διαμόρφωση φοιτητοκεντρικών προγραμμάτων σπουδών, αρθρωμένων πάνω σε μαθησιακά αποτελέσματα και δεξιότητες, με νέους τρόπους αξιολόγησης των φοιτητών και με πληρέστερη περιγραφή των μαθημάτων (syllabi). Παράλληλα, επιδιώκεται η έγκαιρη ολοκλήρωση των σπουδών, η εξοικείωση των φοιτητών με την αγορά εργασίας και η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας κατά τη διάρκεια των σπουδών.

Έχουν τεθεί οι εξής 5 στόχοι για το εκπαιδευτικό έργο:

Σ01: Εξορθολογισμός και αναπροσαρμογή των προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών. Μείωση του συνολικού αριθμού μαθημάτων για την απόκτηση του τίτλου σπουδών (περί τα 40-45) και εκσυγχρονισμός των περιγραμμάτων των μαθημάτων, με βάση μαθησιακά αποτελέσματα σύμφωνα με τις επιταγές του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων, ώστε να αναπτύσσονται τόσο οι επαγγελματικές όσο και οι

οριζόντιες δεξιότητες των φοιτητών. Χρήση καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας σε αυξανόμενο αριθμό μαθημάτων και υιοθέτηση διαμορφωτικών τρόπων αξιολόγησης των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.

Δείκτης: Πλήθος προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών που αναμορφώθηκαν.

Δείκτης: Πλήθος βελτιωτικών δράσεων που αναλαμβάνονται μετά την αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών και τις προτάσεις βελτίωσης που υποδεικνύονται από τη ΜΟΔΠ και το Τμήμα Σπουδών.

Σ02: Παρακολούθηση της πορείας των προπτυχιακών φοιτητών από συμβούλους καθηγητές σε όλη τη διάρκεια των σπουδών με στόχο την έγκαιρη ολοκλήρωση των σπουδών, την επίλυση των όποιων πιθανών προβλημάτων αντιμετωπίζουν οι φοιτητές και την αύξηση του ποσοστού αποφοίτων που ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σε κανονικό χρόνο(ν).

Δείκτης: Πλήθος προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών που έχουν υιοθετήσει το θεσμό του σύμβουλου καθηγητή.

Δείκτης Δ1.4.36: Μέσο ετήσιο ποσοστό αποφοίτων κανονικής διάρκειας σπουδών (ν έτη)
Δ1.4.36

Σ03: Σύνδεση των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών με την αγορά εργασίας μέσω αναδιάρθρωσης και ενίσχυσης της πρακτικής άσκησης με στόχο την ευκολότερη ένταξη των φοιτητών στην αγορά εργασίας. Έμφαση θα δοθεί στην αξιοποίηση του Παναρκαδικού Νοσοκομείου Τρίπολης για την κλινική εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος της Νοσηλευτικής στο πλαίσιο της προοπτικής μετακίνησης του Τμήματος στην Τρίπολη.

Δείκτης Δ1.4.15: Μέσο ετήσιο ποσοστό συμμετοχής φοιτητών στην πρακτική άσκηση

Σ04: Ίδρυση Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης (ΚΕΔΙΒΙΜ) εντός του ακαδημαϊκού έτους 2018-19, ώστε να αναπτυχθούν μορφές διά βίου εκπαίδευσης σε εξειδικευμένα πεδία, αξιοποιώντας όσο είναι δυνατόν τις νέες τεχνολογίες και τις υποδομές πληροφορικής και επικοινωνιών.

Σ05: Διαμόρφωση πολιτικής αριστείας για την ενεργότερη εμπλοκή των φοιτητών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Δείκτης Δ1.104: Ποσοστό φοιτητών με υποτροφίες - βραβεία

2.Ερευνητικό Έργο

Παρά το γεγονός ότι η χρηματοδοτούμενη έρευνα βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα υπάρχουν περιθώρια βελτίωσής της. Βασικό στόχο του Πανεπιστημίου αποτελεί η αύξηση του αριθμού και της ποιότητας των ερευνητικών προγραμμάτων και η συνεχιζόμενη αναβάθμιση των διαχειριστικών ικανοτήτων του ΕΛΚΕ καθώς και η διοχέτευση πόρων για την ανάπτυξη της έρευνας. Η αναβάθμιση στην εξυπηρέτηση όλων των αναγκών διοικητικής, οικονομικής και λογιστικής διαχείρισης των χρηματοδοτούμενων έργων που καλείται να διεκπεραιώσει ο ΕΛΚΕ ενισχύει την

επίτευξη των ερευνητικών στόχων του Πανεπιστημίου. Να σημειωθεί επίσης ότι συγκεκριμένα Τμήματα έχουν εντάξει στη στοχοθεσία τους δείκτες που αφορούν την αύξηση των επιστημονικών δημοσιεύσεων (κυρίως) και των διεθνών συνεργασιών. Αυτό θα ενισχύσει τη φήμη του Πανεπιστημίου και θα συμβάλει στην ενδυνάμωση της ερευνητικής δραστηριότητάς του, ενώ παράλληλα θα αποτελέσει παράγοντα ενίσχυσης των οικονομικών πόρων του και θα αποτελέσει κίνητρο για την ανάπτυξη σύγχρονων ερευνητικών υποδομών.

Σ06: Το Πανεπιστήμιο επιδιώκει αρχικά τη διατήρηση και σταδιακά από το 2019-20 μικρή ποσοστιαία αύξηση (της τάξης του 1% ετησίως) των οικονομικών πόρων που προέρχονται από χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα (Ευρωπαϊκά και εθνικά).

Δείκτης Δ1.038: Ποσοστό χρηματοδότησης έργων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) επί εξωτερικών χρηματοδοτήσεων -Τιμή δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.:48.46%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 41%

Δείκτης Δ1.040: Ποσοστό χρηματοδότησης έργων από εθνικούς δημόσιους φορείς επί εξωτερικών χρηματοδοτήσεων-Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 0%, Μ.Ο.Πανεπιστημίων: 15%

Δείκτης: Δ1.041: Ποσοστό χρηματοδότησης έργων από εθνικούς ιδιωτικούς φορείς επί εξωτερικών χρηματοδοτήσεων Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 4.11%, Μ.Ο.Πανεπιστημίων: 15%

Σ07: Το Πανεπιστήμιο θα επιδιώξει μικρή αύξηση (συνολικά της τάξης του 1%) στον ετήσιο αριθμό δημοσιεύσεων ανά μέλος Δ.Ε.Π., συνολικά σε όλες στις προβλεπόμενες από το ΟΠΕΣΠ κατηγορίες.

Δείκτης Δ1.084: Μέσο πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές-Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 10.20, Μ.Ο.Πανεπιστημίων: 25

Δείκτης Δ1.084:Μέσο πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές-Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 2,77, Μ.Ο.Πανεπιστημίων: 2

Δείκτης Δ1.087: Μέσο πλήθος ετεροαναφορών-Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 71,52, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 564

Δείκτης Δ1.3.45: Μέσο πλήθος αναφορών ανά μέλος ΔΕΠ-Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 81, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 716

Σ08: Διοχέτευση πόρων σε νέους ερευνητές (μεταδιδάκτορες) και υποψήφιους διδάκτορες, δεδομένου ότι η ανάπτυξη πολιτικής αριστείας συναρτάται με τη δυνατότητα ανάπτυξης ερευνητικής πολιτικής και πολιτικής υποτροφιών.

3.Εξωστρέφεια – Διεθνοποίηση

Στόχος του Πανεπιστημίου είναι η ενεργοποίηση των μελών ΔΕΠ για συμμετοχή τους στο εθνικό και ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό περιβάλλον καθώς και η κινητοποίηση των φοιτητών του για συμμετοχή στα προγράμματα κινητικότητας. Σημαντικό παράγοντα διεθνοποίησης θα αποτελέσει και η κινητικότητα του διοικητικού προσωπικού για επιμόρφωση και ανταλλαγή καλών πρακτικών διοίκησης. Αποτελεί πεποίθηση των πρυτανικών αρχών ότι η ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών θα συμβάλει στη ενδυνάμωση της διεθνούς απήχησης και αναγνωσιμότητάς του Πανεπιστημίου. Επιπρόσθετα, το Πανεπιστήμιο στοχεύει στην ενδυνάμωση των υπαρχόντων και στην ίδρυση νέων

(ξενόγλωσσων) μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Στοχεύει, επίσης, στην ανάπτυξη της διεθνούς κινητικότητας μέσω του Erasmus+ με πανεπιστήμια τρίτων χωρών.

Σ09: Αύξηση του αριθμού εισερχομένων και εξερχομένων φοιτητών Erasmus, τόσο για σπουδές όσο και για πρακτική άσκηση στο εξωτερικό (placement). Ορισμένα Τμήματα του Πανεπιστημίου (π.χ. Θεατρικών Σπουδών, Νοσηλευτικής, Οργάνωσης και Διαχείρισης Αθλητισμού) εμφανίζουν ήδη αυξημένο αριθμό εισερχόμενων φοιτητών για πρακτική άσκηση και σπουδές λόγω του επιστημονικού πεδίου που θεραπεύουν και των βιωματικών διδακτικών μεθόδων που εφαρμόζουν και ξεπερνούν τα εμπόδια γλωσσικής επικοινωνίας. Χρησιμοποιώντας τις δυνατότητες που τα συγκεκριμένα Τμήματα ήδη παρέχουν, το Πανεπιστήμιο θα επιδιώξει προσέλκυση ξένων φοιτητών Erasmus ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη κορμού μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα στο πλαίσιο των Σχολών και με συνεργασία των Τμημάτων προς την κατεύθυνση αυτή.

Δείκτης Δ1.4.34: Μέσο ετήσιο ποσοστό εξερχόμενων φοιτητών Erasmus στο σύνολο των ενεργών φοιτητών-Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 0,94%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 1%

Δείκτης: Δ1.4.35: Ποσοστό εισερχόμενων φοιτητών Erasmus στο σύνολο των ενεργών φοιτητών-Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 0,79%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 1%

Σ10: Αύξηση του αριθμού των εξερχομένων μελών ΔΕΠ για διδασκαλία στο εξωτερικό. Η κινητικότητα των μελών ΔΕΠ για διδασκαλία στο εξωτερικό, παρότι υψηλότερη από το Μ.Ο. των Πανεπιστημίων είναι σχετικά περιορισμένη σε απόλυτους αριθμούς. Την κινητικότητα αυτή το Πανεπιστήμιο θα προσπαθήσει να την ενισχύσει παρέχοντας κίνητρα κινητικότητας στο διδακτικό προσωπικό. Αρχικά η συμμετοχή σε δράσεις κινητικότητας θα αναγνωριστεί ως θετικό κριτήριο κατά την διαδικασία εξέλιξης των μελών ΔΕΠ. Να σημειωθεί ότι ορισμένα Τμήματα έχουν αποφασίσει και την οικονομική ενίσχυση της κινητικότητας (με πληρωμή μέρους ή όλου του εισιτηρίου του μετακινούμενου διδάσκοντα εφ' όσον αυτό είναι δυνατό) από τον προϋπολογισμό του Τμήματος. Εάν αυτή η πρακτική λειτουργήσει, θα μπορέσει στη συνέχεια να γενικευθεί και να προταθεί ως καλή πρακτική.

Δείκτης Δ1.3.18: Μέσο ετήσιο ποσοστό εξερχόμενων μελών ΔΕΠ με Erasmus - Τιμή Δείκτη ΠΑ.ΠΕΛ.: 7,97%, Μ.Ο. Πανεπιστημίων: 6%

Σ11: Διαμόρφωση προγράμματος διεθνούς κινητικότητας στα πλαίσια του ERASMUS+. Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου έχει ήδη αναπτύξει σχέσεις με πανεπιστήμια χωρών της Ασίας, τόσο μέσω υπογραφής μνημονίων συνεργασίας (Κίνα) όσο μέσω της συμμετοχής του σε προγράμματα Erasmus+ (Βιετνάμ, Καμπότζη, Ινδία, Νεπάλ, Μογγολία). Αυτή τη στιγμή το Πανεπιστήμιο βρίσκεται σε προνομιακή θέση για να εκκινήσει ένα πρόγραμμα διεθνούς κινητικότητας, παρά το γεγονός ότι το πρόγραμμα είναι διαχειριστικά βαρύ και παρουσιάζει ιδιαιτερότητες. Βέβαια ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί σε βάθος τριετίας καθώς το στάδιο προετοιμασίας του προγράμματος είναι μακρύ (12 μήνες) και ο ορίζοντας των σχετικών διμερών συμβάσεων καλύπτει περίοδο 26 μηνών.

Σ12: Διοργάνωση εκδηλώσεων και υλοποίηση κοινών δράσεων με φορείς της Πελοποννήσου σε τοπικό επίπεδο. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου θα πρέπει να συνεχίζουν να αναλαμβάνουν δράσεις εξωστρέφειας μέσω εκδηλώσεων που θα φέρνουν σε επαφή τις τοπικές κοινωνίες με την πανεπιστημιακή κοινότητα. Λόγω του θεματικού χαρακτήρα των Τμημάτων του Πανεπιστημίου, οι προαναφερόμενες δράσεις προσελκύουν το ενδιαφέρον των τοπικών κοινωνιών δίνοντας τη δυνατότητα αλληλεπίδρασης αλλά και καθιέρωσης του Πανεπιστημίου ως βασικού πυλώνα στο πολιτιστικό και επιστημονικό γίγνεσθαι της κάθε πόλης.

Σ13: Αύξηση της προβολής των δράσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειες προβολής των δράσεων του. Ενδεικτικά αναφέρεται η παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η έκδοση του επιστημονικού περιοδικού *Πέλοπας*, η δημιουργία του περιοδικού *ΠαπελNews* αλλά και η έκδοση σχετικού προωθητικού υλικού.

4. Ισχυροποίηση της Κεντρικής Διοίκησης: Διοικητική αναβάθμιση & αναβάθμιση των κτηριακών υποδομών

Το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου λειτουργεί ως ένα εξακτινωμένο ακαδημαϊκό Ίδρυμα σε πέντε πόλεις με έδρα την Τρίπολη. Ο συγκεκριμένος τρόπος λειτουργίας έχει καθιερωθεί πια στη συνείδησης της πλειοψηφίας της ακαδημαϊκής κοινότητας αλλά και των κατοίκων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ως ο πιο αποδεκτός, δεδομένων των δεσμεύσεων που έχουν ήδη αναληφθεί σε κτηριολογικές υποδομές και σε διοικητικό προσωπικό. Παράλληλα, λόγω της εξακτίνωσης, το Πανεπιστήμιο αντλεί πόρους (π.χ., σε κτήρια) από διάφορες πόλεις και «εκμεταλλεύεται» την πλούσια άυλη πολιτιστική κληρονομιά κάθε περιοχής της Περιφέρειας δημιουργώντας ισχυρές προσωπικές γέφυρες σύνδεσης και ταύτισης με την ευρύτερη κοινωνία της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Παρό' όλα αυτά η εξακτίνωση σε πέντε πόλεις δημιουργεί πρόσθετα (οικονομικά και διοικητικά/διαχειριστικά) βάρη και δεν επιτρέπει την ανάπτυξη οικονομιών κλίμακας. Επίσης, ελλείψεις στις κτηριακές υποδομές και κενά στη στελέχωση των κεντρικών υπηρεσιών και τη φοιτητική μέριμνα αποτελούν αδυναμίες του Πανεπιστημίου που έχουν επισημανθεί τόσο από την προηγούμενη αξιολόγηση του Ιδρύματος όσο και κατά τις αξιολογήσεις των Τμημάτων.

Ανταποκρινόμενη στις παρατηρήσεις των προηγούμενων αξιολογήσεων, η νέα πρυτανική αρχή έχει αναπτύξει σχέδιο αναβάθμισης των υπηρεσιών που προσφέρει το πανεπιστήμιο, με τελικό στόχο τη βελτίωση της φοιτητικής μέριμνας, με διττή στόχευση:

1. Ισχυροποίηση της κεντρικής διοίκησης (ΕΛΚΕ, Γραφείο Διασύνδεσης, Γραφείο Νομικού Συμβούλου του κράτους) και ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του Πανεπιστημίου

2) Συνεργασία με τις τοπικές αρχές αυτοδιοίκησης για ισχυροποίηση των υποδομών στην Τρίπολη και την κάλυψη βασικών κτηριακών αναγκών στις υπόλοιπες πόλεις.

1. Ισχυροποίηση της Κεντρικής Διοίκησης – Διοικητική αναβάθμιση

Η ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του Πανεπιστημίου και η ενσωμάτωση των ΤΠΕ στη διαχείριση και τη Διοίκηση αναμένεται να αυξήσει την αποδοτικότητα και να επιλύσει μέρος των υφιστάμενων προβλημάτων. Ήδη σημαντικά βήματα έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση:

Ολοκληρώθηκε και αναρτήθηκε ο Εσωτερικός κανονισμός του Πανεπιστημίου (σύμφωνα με το πρότυπο που προτάθηκε από τη Σύνοδο Πρυτάνεων), ο Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής, ο Κεντρικός Κανονισμός Πρακτικής Άσκησης, ο Οδηγός Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του ΕΛΚΕ, ο Κανονισμός Αρχών και Λειτουργίας της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας (ΕΗΔΕ) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και ο Κανονισμός Λειτουργίας Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Προετοιμάζεται ο Οργανισμός του Πανεπιστημίου και το Οργανόγραμμα, τα οποία αναμένεται να ολοκληρωθούν μέσα στο 2019.

Η ενίσχυση του διοικητικού δυναμικού του Ιδρύματος επιδιώκεται με ένταξη του προσωπικού στην κινητικότητα, ενώ θετικά αναμένεται να λειτουργήσει προς αυτή την κατεύθυνση και η πιθανή συγχώνευση με το ΑΤΕΙ Πελοποννήσου.

Ήδη οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης έχουν βελτιωθεί κατά πολύ (τηλεδιασκέψεις οργάνων, ηλεκτρονική υπογραφή, ψηφιακή αρχειοθέτηση, ένταξη του προσωπικού στο λογισμικό Ίλυδα). Περαιτέρω βελτίωση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης θα επέλθει μετά την ολοκλήρωση της πλήρους ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης, διαχείρισης και διακίνησης εγγράφων, για το σύνολο του διοικητικού και ακαδημαϊκού προσωπικού. Προγραμματίζεται επίσης η αναβάθμιση των διαδικτυακών υπηρεσιών πληροφορικής και η ψηφιοποίηση της κινητής και ακίνητης περιουσίας του Πανεπιστημίου.

Βελτίωση της λειτουργίας και της διαχειριστικής επάρκειας του ΕΛΚΕ αναμένεται να επέλθει μέσω α) της μετάπτωσης δεδομένων στο νέο σύστημα ResCom. Το σύστημα προβλέπεται να λειτουργεί σε πλήρη ανάπτυξη στο τέλος της ακαδημαϊκής χρονιάς 2018-19 (Αύγουστος του 2019) και β) της αναθεώρησης του συστήματος διαχειριστικής επάρκειας για την υλοποίηση έργων δημοσίου χαρακτήρα (συγχρηματοδοτούμενα έργα) του ΕΛΚΕ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ΕΛΟΤ 1429:2008, από το φορέα Πιστοποίησης ΛΕΤΡΙΝΑ Α.Ε. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και ολοκληρώνεται στα μέσα του 2019.

Μέσα στο έτος 2019 το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου αναμένεται να προκηρύξει διαγωνισμό για την πλήρη καταγραφή των διαδικασιών και συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων.

Τέλος, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου επιδιώκει μέσω των κεντρικών υπηρεσιών του να βελτιώσει τις υπηρεσίες που προσφέρει στο φοιτητικό πληθυσμό.

Μετά το πρώτο βήμα της λειτουργίας του προγράμματος ψυχολογικής υποστήριξης που υλοποιείται σε συνεργασία με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, η παροχή υπηρεσιών προς τους φοιτητές και τους αποφοίτους αναμένεται να βελτιωθεί με την

επαναλειτουργία και την αναβάθμιση του Γραφείου Διασύνδεσης που σαν πρώτο στόχο έχει θέσει τη δημιουργία ιδρυματικού συλλόγου αποφοίτων. Ο επανασχεδιασμός της ιστοσελίδας του Γραφείου έχει ήδη ξεκινήσει και προβλέπεται η δημοσιοποίηση και από αυτόν το χώρο τόσο ευκαιριών πρακτικής άσκησης/θέσεων εργασίας όσο και η στήριξη των φοιτητών για συγγραφή βιογραφικού και προετοιμασία για συνεντεύξεις με στόχο την ομαλότερη είσοδό τους στην αγορά εργασίας. Τέλος ένας άλλος τομέας έμφασης της πολιτικής του Πανεπιστημίου είναι η ενίσχυση των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου μέσω του συνεχούς εμπλουτισμού του Ιδρυματικού Αποθετηρίου αλλά και των τίτλων της.

2. Συνεργασία με την τοπική κοινωνία για βελτίωση των κτηριακών υποδομών

Στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου υπάρχουν ιδιόκτητα κτήρια σε αρκετές πόλεις, ενώ σε κάποιες άλλες υπάρχουν κτήρια που έχουν παραχωρηθεί από τους Δήμους ή ενοικιάζονται. Η βελτίωση της επάρκειας των κτηριακών υποδομών του Πανεπιστημίου σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα αποτελεί στόχο του Πανεπιστημίου.

Για την περίοδο 2018-21 η κεντρική διοίκηση σχεδιάζει:

- (α) την τακτική συντήρηση των υφιστάμενων υποδομών του Πανεπιστημίου και
- (β) την αναβάθμιση των κτηριακών υποδομών σε συνεργασία με τοπικούς φορείς. Σημαντικό πρόβλημα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αποτελεί η έλλειψη φοιτητικών εστιών για στέγαση φοιτητών. Η παροχή του φοιτητικού επιδόματος στέγασης μόνο μερικώς αντισταθμίζει το ως άνω πρόβλημα. Με στόχο την μερική έστω κάλυψη του στεγαστικού προβλήματος η τρέχουσα πρυτανική αρχή έχει δραστηριοποιηθεί και στις πέντε πόλεις προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

ΝΑΥΠΛΙΟ

- Αίτημα Πρύτανη προς το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την παραχώρηση κοιτώνων του ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ για τη δημιουργία φοιτητικής εστίας στο Ναύπλιο.
- Αξιοποίηση του κτηρίου των παλαιών Καπναποθηκών Ναυπλίου για την κάλυψη των αναγκών του τμήματος Θεατρικών Σπουδών. Σε συνεργασία με την Περιφέρεια Πελοποννήσου και την Πελοπόννησος Α.Ε. Ανώδυμη Αναπτυξιακή Εταιρεία Ο.Τ.Α., το Πανεπιστήμιο συμμετέχει στην πράξη «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις δημιουργίας εκπαιδευτηρίων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στις παλιές Καπναποθήκες Ναυπλίου». Έχει ξεκινήσει η εκπόνηση των σχετικών μελετών και αναμένεται η παράδοσή τους στο τέλος του 2019.
- Επίσης, έχει γίνει σχετικό αίτημα από τον Πρύτανη για παραχώρηση μέρους του κτηρίου του ΟΑΕΔ απέναντι από τις αγροτικές φυλακές.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

- Επιδιώκεται η αξιοποίηση του παραχωρηθέντα χώρου «ΚΕΥΑ - πρώην στρατόπεδο Υπολοχαγού Αδριανόπουλου» στα Εξαμίλια. Σύμφωνα με το εγκεκριμένο πολεοδομικό σχέδιο του Δήμου Κορινθίων (Απόφαση 19379/1207/05.07.2013 Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου) προβλέπεται η δημιουργία εκπαιδευτικών δομών στο χώρο.
- Αίτημα από τον Πρύτανη έχει γίνει και προς το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας για παραχώρηση μέρους του Στρατοπέδου «Καλογερογιάννη» με στόχο τη μεταφορά της Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Η απάντηση του Υπουργείου εκκρεμεί.

ΤΡΙΠΟΛΗ

- Επιδιώκεται η οριστική παραχώρηση του χώρου του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου για τη μεταφορά της Σχολής Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής. Να σημειωθεί ότι ο χώρος επαρκεί για τη δημιουργία νέων δομών (όπως, για παράδειγμα, φοιτητικής εστίας).

ΣΠΑΡΤΗ

- Έχει συναφθεί μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και του Γενικού Παναρκαδικού Νοσοκομείου «Η Ευαγγελίστρια» για την αποστολή και υποδοχή προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών για κλινική άσκηση και έρευνα.

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

- Αξιοποίηση των οικίσκων που είναι όμοροι της ΣΑΕΠΣ με στόχο τη δημιουργία γραφείων του διδακτικού προσωπικού και παραχώρηση χώρου για τη λειτουργία του φοιτητικού συλλόγου. (Βρισκόμαστε σε διαδικασία ανάθεσης - Έκδοση απόφασης κατακύρωσης)
Με δεδομένο ότι συζητείται ήδη η συγχώνευση του ΑΤΕΙ Πελοποννήσου με το Πανεπιστήμιο διερευνάται η επάρκεια της φοιτητικής εστίας του ΑΤΕΙ Πελοποννήσου για την κάλυψη των αναγκών του πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Διεύθυνση: Ερυθρού Σταυρού 28 & Καρυωτάκη, 22100 Τρίπολη

Τηλ.: 2710-230009, fax: 2710-230005

Πληροφορίες: κ. Μαρία Χριστοδημητροπούλου, mchristo@uop.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Απόφαση 2/27.02.2019 Συνεδρίαση 22^η

Θέμα: Έγκριση απολογισμού του οικ. Έτους 2018 του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΤΟ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει,
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (ΦΕΚ 145 τα /Α'/05-8-2016) όπως ισχύει,
3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4485/2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 114/Α'/04-08-2017) περί αρμοδιοτήτων του Πρυτανικού Συμβουλίου.
4. Την εισήγηση της Αναπληρώτριας προϊσταμένης της Δ/σης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, κ. Γερογιάννης Αναστασίας, με ημερομηνία σύνταξης 14/02/2019.
5. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 22η συνεδρίαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (27-02-2019),

Αποφασίζει

Την έγκριση του απολογισμού του Τακτικού Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου οικονομικού έτους 2018, ο οποίος επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην παρούσα απόφαση.

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Αθανάσιος Κατσής

Παράρτημα Απόφασης 2/27-02-2019, 22^η Συνεδρίαση

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Επί του Απολογισμού Οικονομικού έτους 2018
(Διαχείριση από 1-1-2018 έως 31-12-2018)

Γ Ε Ν Ι Κ Α

Ο υποβαλλόμενος απολογισμός οικονομικού έτους 2018 (διαχειριστική περίοδος από 1-1-2018 έως 31-12-2018) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, περιλαμβάνει απολογισμό εσόδων και εξόδων του προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2018.

Η είσπραξη των εσόδων και η πραγματοποίηση των εξόδων κατά την χρήση 2018 έγινε σύμφωνα με τον προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2018 ο οποίος εγκρίθηκε την υπ' αριθμ.228284/Β2/28-12-2017 (ΑΔΑ: 6ΓΧΝ4653ΠΣ-ΦΟΤ) απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και τροποποιήθηκε με τις παρακάτω μεταγενέστερες αποφάσεις της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και τις εγκριτικές αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων :

1) 1^η Τροποποίηση Τ.Π.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 10/27-02-2018 Συνεδρίαση 122^η (ΑΔΑ: 7391469Β7Δ-ΠΦΧ)

-Απόφαση Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 63131/Β2/20-04-2018 (ΑΔΑ: ΨΘΝΞ4653ΠΣ-Η4Π).

2) 2^η Τροποποίηση Π.Δ.Ε.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 11/27-02-2018 Συνεδρίαση 122^η (ΑΔΑ: 6ΜΥΑ469Β7Δ-ΞΙ2)

-Απόφαση Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 63131/Β2/20-04-2018 (ΑΔΑ: ΨΘΝΞ4653ΠΣ-Η4Π).

3) 3^η Τροποποίηση Τ.Π.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 12/27-02-2018 Συνεδρίαση 122^η (ΑΔΑ: 9ΩΩΨ469Β7Δ-ΙΦΞ)

-Απόφαση Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 63131/Β2/20-04-2018 (ΑΔΑ: ΨΘΝΞ4653ΠΣ-Η4Π).

4) 4^η Τροποποίηση Τ.Π.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 13/27-02-2018 Συνεδρίαση 122^η (ΑΔΑ: ΩΗΜΒ469Β7Δ-ΚΤΥ).

5) 5^η Τροποποίηση Τ.Π.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 1/30-04-2018 Συνεδρίαση 126^η (ΑΔΑ: ΩΒΒ8469Β7Δ-ΟΞ5).

6) 6^η Τροποποίηση Τ.Π.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 8/05-06-2018 Συνεδρίαση 128^η (ΑΔΑ: ΩΚ1Υ469Β7Δ-Β2Τ)

-Απόφαση Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 116114/Β2/10-07-2018 (ΑΔΑ: ΩΣ154653ΠΣ-ΨΤΡ).

7) 7^η Τροποποίηση Τ.Π.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 7/31-07-2018 Συνεδρίαση 133^η (ΑΔΑ: 6Π9Α469Β7Δ-Β9Ε)

-Απόφαση Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 150841/Β2/13-09-2018 (ΑΔΑ: 75ΥΞ4653ΠΣ-ΛΑΚ).

8) 8^η Τροποποίηση Π.Δ.Ε.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 6/7-09-2018 Συνεδρίαση 134^η (ΑΔΑ: 6ΠΔΜ469Β7Δ-ΤΓ8)

-Απόφαση Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό 174114/Β2/17-10-2018 (ΑΔΑ: ΩΛΗ44653ΠΣ-ΙΛ4).

9) 9^η Τροποποίηση Τ.Π.– Απόφαση Συγκλήτου με αριθμό 1/31-10-2018 Συνεδρίαση 139^η (ΑΔΑ: ΨΗΚΜ469Β7Δ-2ΙΣ)

I. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ

Τα πραγματοποιηθέντα έσοδα κατά την χρήση 2018 ανήλθαν στο ποσό των 3.819.499,56 € συν 8.127.368,76 € υπόλοιπο ταμείου 31/12/2017 σύνολο 11.946.868,32 € τα οποία αναλύονται κατά κωδικό αριθμό του προϋπολογισμού ως εξής:

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

A/A	Κωδικός	Περιγραφή	Πραγματοποιηθέντα Έσοδα
1	0111	Επιχορηγήσεις για δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού	48.000,00
2	0112	Επιχορηγήσεις για δαπάνες λειτουργίας	1.806.954,00
3	0133	Επιχορηγήσεις για τη λειτουργία συσσιτίων	490.000,00
4	0136	Επιχορηγήσεις για την καταβολή στεγαστικού επιδόματος φοιτητών	1.107.000,00
5	3412	Έσοδα από εκμίσθωση καταστημάτων γενικά (κυλικείου)	9.718,00
6	3511	Τόκοι από καταθέσεις σε τράπεζες	133.709,7
7	3516	Τόκοι από Λογαριασμούς ταμειακής Διαχείρισης στην ΤτΕ	94.997,23
8	5211	Έσοδα υπέρ Μ.Τ.Π.Υ.	0,00
9	5221	Έσοδα υπέρ Τ.Π.Δ.Υ.	0,00
10	5241	Έσοδα υπέρ ΙΚΑ	0,00
11	5242	Έσοδα υπέρ ΤΣΑΥ	0,00
12	5243	Έσοδα υπέρ ΤΣΜΕΔΕ	0,00
13	5252	Έσοδα υπέρ Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού	0,00
14	5261	Έσοδα υπέρ του ταμείου επικουρικής ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (Τ.Ε.Α.Δ.Υ.)	0,00
15	5269	Έσοδα υπέρ λοιπών ταμείων αρωγής	0,00
16	5271	Έσοδα υπέρ Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης	191,90
17	5291-00	Έσοδα υπέρ του Δημοσίου (Φόρος)	44.174,35
18	5299	Έσοδα υπέρ Ανεξάρτητων Αρχών και Φορέων	1.807,27
19	5411	Προϊόν δωρεάς	0,00
20	5511	Επιστροφή χρημάτων για τακτοποίηση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής	0,00
21	5519	Λοιπές επιστροφές χρημάτων για τακτοποίηση χρηματικών ενταλμάτων και προκαταβολών γενικά	0,00
22	5521	Επιστροφή αποδοχών, συντάξεων, βοηθημάτων και αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν χωρίς να οφείλονται	1.000,00
23	5699	Λοιπά έσοδα που δεν κατονομάζονται ειδικά	3.109,93
24	8121	Επιχορηγήσεις εισφορές από Ν.Π.Δ.Δ. Οργανισμούς ή Ειδικούς λογ/μους εσωτερικού	0,00
25	8451	Τόκοι κεφαλαίων	0,00
		ΣΥΝΟΛΟ	3.740.662,39

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

A/A	Κωδικός	Περιγραφή	Πραγματοποιηθέντα Έσοδα
-----	---------	-----------	-------------------------

1	9329-07-00	Επιχορηγήσεις για Επισκ.,Συντήρ.,Διαμορφ., χώρων κτιρίων Παν. Πελ/νήσου 2014ΣΕ54600053 Διαμ. Εσωτ. & εξωτ. Χώρων επισκ., & συντηρ. Κτιρίων Τρίπολη (ΠΚ2008ΣΕ4600003 & 2009ΣΕ04600079	20.796,10
2	9329-08-00	Επιχορηγήσεις για Συντήρηση Η/Μ Εγκ. Κτιρ. Του Παν. Πελ/νήσου 2014ΣΕ54600055. Διαμόρφωση εσωτ. & εξωτ. Χώρων επισκευές & συντήρηση Καλαμάτα (ΠΚ 2013ΣΕ4600001)	40.052,00
3	9349-07-00	Επιχορηγήσεις για προμήθεια εξοπλισμού του Παν. Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600052 (ΠΚ2002ΣΕ04600000)	14.755,38
4	9362-14	Επιχ/σεις για σύνταξη μελετών (Τοπογραφικές- Στατικές-Ηλεκ/ες-Χωροταξικές-Ρυμοτομικές- Γεωλογικές Παν/μιου Πελ/σου.Π.Κ.2005ΣΜ04600045) 2014ΣΜ54600004	0,00
5	9362-15	Επιχορηγήσεις για μελέτη κτιρίων Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Τρίπολη	
6	9392-01	Έσοδα υπέρ Δημοσίου και τρίτων από χρηματοδοτήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Φόρος Εισοδήματος)	3.233,69
		ΣΥΝΟΛΟ	78.837,17
	9999	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 31/12/2017	8.127.368,76
		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	11.946.868,32

II. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ

Τα πραγματοποιηθέντα έξοδα κατά την χρήση 2018 ανήλθαν στο ποσό των 2.958.918,43 € με εναπομείναντα αποθεματικό την 31-12-2018 8.987.949,89 € τα οποία αναλύονται κατά κωδικό αριθμό του προϋπολογισμού ως εξής :

A/A	Κωδικός	Περιγραφή	Πραγματοποιηθέντα έξοδα
1	0212	Βασικός Μισθός εκτάκτων	11.452,44
2	0223	Επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών	0,00
3	0224	Οικογενειακή παροχή	0,00
4	0244	Επίδομα Διδακτικής Προετοιμασίας και Εξωδικαστικής Απασχόλησης	1.991,32
5	0261	Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία	45.863,06
6	0289	Διάφορες αποζημιώσεις που δεν κατονομάζονται ειδικά	20.033,60
7	0411	Αμοιβές νομικών που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία	30.947,12
8	0412	Αμοιβές τεχνικών που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία	5.259,15
9	0419	Αμοιβές λοιπών που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία	2.727,38
10	0426	Αμοιβές ιδιωτικών γραφείων και ιδιωτών για την εκτέλεση μηχανογρ. εργασιών	15.969,00
11	0429	Λοιπές αμοιβές φυσικών προσώπων που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες	8.399,12
12	0439	Λοιπές Αμοιβές Νομικών Προσώπων που εκτελούν	19.657,72

		ειδικές υπηρεσίες	
13	0518	Έξοδα νοσηλείας σπουδαστών γενικά	259,98
14	0541	Δαπάνες επιμόρφωσης υπαλλήλων	1.440,00
15	0543	Δαπάνες για εκπαιδευτικές εκδρομές	7.828,90
16	0549	Λοιπές δαπάνες εκπαίδευσης	0,00
17	0561	Εισφορές στον Ε.Φ.Κ.Α. για μισθωτούς με σχέση εργασίας α. ιδιωτικού δικαίου και β. δημοσίου δικαίου που έχουν διοριστεί από την 1.1.2011 και μετά	1.515,08
18	0563	Εισφορές σε λοιπούς ασφαλιστικούς Οργανισμούς για μισθωτούς με σχέση εργασίας α. ιδιωτικού δικαίου και β. δημοσίου δικαίου που έχουν διοριστεί από την 1.1.2011 και μετά	0,00
19	0711	Οδοιπορικά έξοδα μετακίνησης υπαλλήλων για εκτέλεση υπηρεσίας στο εσωτερικό	6.115,63
20	0715	Έξοδα διανυκτέρευσης εσωτερικού υπαλλήλων	3.831,72
21	0721	Ημερήσια αποζημίωση μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας υπαλλήλων στο εσωτερικό	5.870,00
22	0731	Οδοιπορικά έξοδα μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας από το εσωτερικό στο εξωτερικό	0,00
23	0732	Ημερήσια αποζημίωση μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας από το εσωτερικό στο εξωτερικό	0,00
24	0737	Οδοιπορικά έξοδα για την αποστολή υπαλλήλων στο εξωτερικό για εκπαίδευση	5.121,28
25	0738	Ημερήσια αποζημίωση για αποστολή υπαλλήλων στο εξωτερικό για εκπαίδευση	3.290,00
26	0741	Έξοδα διανυκτέρευσης εξωτερικού υπαλλήλων	3.774,26
27	0813	Μισθώματα κτιρίων και έξοδα κοινοχρήστων	140.253,62
28	0815	Μισθώματα μεταφορικών μέσων	0,00
29	0819	Λοιπά μισθώματα	0,00
30	0824	Μεταφορές αγαθών και φορτοεκφορτωτικά	432,00
31	0828	Μεταφορά μαθητών και φοιτητών	310,00
32	0831	Ταχυδρομικά τέλη	13.798,00
33	0832	Τηλεφωνικά, τηλεγραφικά και τηλετυπικά τέλη εσωτερικού	58.190,97
34	0834	Έξοδα τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων κλπ	0,00
35	0841	Υδρευση-άρδευση	9.887,63
36	0842	Φωτισμός και κίνηση (με ηλεκτρισμό ή φωταέριο)	206.229,79
37	0845	Δαπάνες καθαρισμού γραφείων	158.622,60
38	0851	Διαφημίσεις και δημοσιεύσεις	7.425,47
39	0852	Δαπάνες συμμετοχής στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης	1.728,56
40	0855	Επιδείξεις, γιορτές και λοιπά θεάματα (περιλ. βραβεία και έπαθλα)	2.814,80
41	0856	Φιλοξενίες και δεξιώσεις	4.447,82
42	0857	Οργάνωση συνεδρίων, συμμετοχή σε συνέδρια	2.247,72
43	0859	Λοιπές δαπάνες δημοσίων σχέσεων	287,40
44	0863	Συντήρηση και επισκευή κτιρίων	0,00
45	0879	Συντήρηση και επισκευή λοιπών μονίμων εγκαταστάσεων	9.051,20
46	0881	Συντήρηση και επισκευή μεταφορικών μέσων ξηράς	0,00
47	0887	Συντήρηση και επισκευή λοιπών μηχανημάτων	4.924,55
48	0889	Συντήρηση και επισκευή λοιπού εξοπλισμού	4.906,50
49	0891	Εκτυπώσεις, εκδόσεις γενικά και βιβλιοδετήσεις	8.492,97
50	0892	Ασφάλιστρα και φύλακτρα ακινήτων, μεταφορικών	10.484,50

		μέσων, μηχανικού εξοπλισμού, επίπλων κ.λ.π.	
51	0893	Εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων συμβιβαστικών πράξεων	22.235,13
52	0899	Λοιπές δαπάνες	8.660,24
53	0911	Φόροι	314,59
54	0912	Τέλη	4.940,21
55	1249	Προμήθεια εποπτικών μέσων διδασκαλίας που δεν κατονομάζονται ειδικά	0,00
56	1251	Προμήθεια επιστημονικών συγγραμμάτων και λοιπών βοηθημάτων	0,00
57	1259	Προμήθεια βιβλίων, περιοδικών, εφημερίδων και λοιπών εκδόσεων	8.718,22
58	1261	Προμήθεια γραφικής ύλης και μικροαντικειμένων γραφείου γενικά	20.725,50
59	1292	Προμήθεια ηλεκτρικών λαμπτήρων	1.663,09
60	1293	Προμήθεια εντύπων και δελτίων μηχανογράφησης	0,00
61	1299	Λοιπές προμήθειες εξοπλισμού γραφείων, εργαστηρίων και εκμεταλλεύσεων	18.838,25
62	1312	Προμήθεια φαρμακευτικού υλικού	381,83
63	1381	Προμήθεια ειδών καθαριότητας και ευπρεπισμού	1.322,00
64	1413	Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής κτιρίων γενικά	6.755,63
65	1429	Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής λοιπών μονίμων εγκαταστάσεων	620,00
66	1431	Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής μεταφορικών μέσων ξηράς	0,00
67	1439	Λοιπές προμήθειες ειδών συντήρησης και επισκευής μηχανικού λοιπού εξοπλισμού	3.542,26
68	1521	Προμήθεια τηβέννων καθηγητών και επίτιμων διδασκτόρων	830,80
69	1611	Προμήθεια υγρών καυσίμων και λιπαντικών	69.891,41
70	1779	Προμήθεια τηλεπικοινωνιακού υλικού που δεν κατονομάζονται ειδικά	1.261,82
71	1831	Προμήθεια υλικού εκπαίδευσης	0,00
72	1841	Προμήθεια εργαλείων μικρής διάρκειας και αξίας	0,00
73	1899	Διάφορες προμήθειες που δεν κατονομάζονται ειδικά	19.344,46
74	2631	Χορηγίες για την λειτουργία φοιτητικών συσσιτίων	478.737,25
75	2636	Χορηγίες για την καταβολή στεγαστικού επιδόματος φοιτητών	1.201.000,00
76	3311	Απόδοση στο Μ.Τ.Π.Υ. των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	0,00
77	3321	Απόδοση στο Τ.Π.Δ.Υ. των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	0,00
78	3341	Απόδοση στο ΙΚΑ των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	0,00
79	3342	Απόδοση στο ΤΣΑΥ των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	0,00
80	3343	Απόδοση στο ΤΣΑΥ των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	0,00
81	3352	Απόδοση στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού	0,00
82	3361	Απόδοση στο Ταμείο Επικ.Ασφ.Δημοσ. Υπαλλήλων (Τ.Ε.Α.Δ.Υ.)	0,00
83	3369	Απόδοση στα λοιπά Ταμεία Αρωγής των εισπράξεων	0,00

		που έγιναν γι' αυτά	
84	3371	Απόδοση στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτόν	564,01
85	3391	Απόδοση των εισπράξεων που έγιναν για λογαριασμό του Δημοσίου	44.174,35
86	3399	Λοιπές αποδόσεις	1.807,27
87	4121	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων	0,00
88	-01	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Παν. Πελοποννήσου	0,00
89	-02	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Οικ. Επιστημών	0,00
90	-03	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών.	10.044,00
91	-04	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Οργάνωσης & Διαχ. Αθλητισμού.	3.287,24
92	-05	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Νοσηλευτική	5.216,01
93	-06	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Ιστορίας & Αρχαιολογίας.	3.000,00
94	-07	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Φιλολογίας	0,00
95	-08	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Κοινων. & Εκπαιδ.	0,00
96	-09	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Πολιτικών Επιστ.	0,00

97	-10	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών Εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων, Κλινικών και Μουσείων Θεατρικών Σπουδών	152,10
98	4129	Λοιπές δαπάνες κάθε είδους εκπαίδευσης και επιστημονικών ερευνών και εργασιών	11.575,03
99	4622	Δαπάνες λοιπών αθλητικών δραστηριοτήτων	0,00
100	7111	Προμήθεια επίπλων	11.781,47
101	7112	Προμήθεια ηλεκτρικών συσκευών και μηχανημάτων κλιματισμού γραφείων	1.079,99
102	7123	Προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών λογισμικού και συναφούς βοηθητικού εξοπλισμού	55.370,74
103	7124	Προμήθεια φωτοτυπικών μηχανημάτων	12.635,60
104	7126	Προμήθεια μαγνητοφώνων και εξαρτημάτων τους	0,00
105	7127	Προμήθεια μηχανημάτων εκτός από μηχανές γραφείου	1.927,58
106	7129	Προμήθεια λοιπών μηχανών γραφείου	1.800,32
107	7131	Προμήθεια επιστημονικών οργάνων	0,00
		ΣΥΝΟΛΟ	2.880.081,26

ΕΞΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

A/A	Κωδικός	Περιγραφή	Πραγματοποιηθέντα έξοδα
1	9329-07-00	Επισκ.,Συντήρ.,Διαμορφ., χώρων κτιρίων Παν. Πελ/νήσου 2014ΣΕ54600053 Διαμ. Εσωτ. & εξωτ. Χώρων επισκ., & συντηρ. Κτιρίων Τρίπολη (ΠΚ2008ΣΕ4600003 & 2009ΣΕ04600079	20.796,10
2	9329-08-00	Συντήρηση Η/Μ Εγκ. Κτιρ. Του Παν. Πελ/νήσου 2014ΣΕ54600055. Διαμόρφωση εσωτ. & εξωτ. Χώρων επισκευές & συντήρηση Καλαμάτα (ΠΚ 2013ΣΕ4600001)	40.052,00
3	9349-07-00	Προμήθεια και τοποθέτηση καθισμάτων αμφιθεάτρου Σχ. Διοίκησης Οικονομίας & Πληροφορικής του Παν. Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600052 (ΠΚ2002ΣΕ04600000)	14.755,38
4	9362-14	Σύνταξη μελετών (Τοπογραφικές-Στατικές-Ηλεκ/ες-Χωροταξικές-Ρυμοτομικές-Γεωλογικές Παν/μιου Πελ/σου.Π.Κ.2005ΣΜ04600045) 2014ΣΜ54600004	0,00
5	9362-15	Μελέτη κτιρίων Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Τρίπολη	0,00
6	9392-01	Έσοδα υπέρ Δημοσίου και τρίτων από χρηματοδοτήσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Φόρος Εισοδήματος)	3.233,69
		ΣΥΝΟΛΟ	78.837,17
	9999	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	8.987.918,43
		ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	11.946.868,32

III. ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ

Χρηματικό υπόλοιπο στις 31-12-2018 παραμένει το ποσό των 8.987.918,43€, πλέον ποσό 2.276,86,85€ το οποίο αντιστοιχεί σε ανεξόφλητες επιταγές οικονομικού, δηλαδή συνολικό χρηματικό υπόλοιπο 8.990.226,75 € το οποίο είναι κατατεθειμένο στους παρακάτω λογαριασμούς της τράπεζας Ελλάδος και Πειραιώς ως εξής :

1. Στον υπ' αριθμ. 5503-013549-028 λογαριασμό της Τράπεζας Πειραιώς, ποσό 1.270.538,01 € σύμφωνα με την από 1/12/2018 έως 31/12/2018 κίνηση του λογαριασμού της Τράπεζας Πειραιώς.
2. Στον υπ' αριθμ. 5503-016353-558 λογαριασμό της Τράπεζας Πειραιώς, ποσό 774.889,20 € σύμφωνα με την από 1/12/2018 έως 31/12/2018 κίνηση του λογαριασμού της Τράπεζας Πειραιώς.
3. Στον υπ' αριθμ. 5503-019984-575 λογαριασμό της Τράπεζας Πειραιώς, ποσό 805.009,90€ σύμφωνα με την από 1/12/2018 έως 31/12/2018 κίνηση του λογαριασμού της Τράπεζας Πειραιώς.
4. Στον υπ' αριθμ. 5503-058353-671 λογαριασμό της Τράπεζας Πειραιώς, ποσό 0,00 € σύμφωνα με την από 1/12/2018 έως 31/12/2018 κίνηση του λογαριασμού της Τράπεζας Πειραιώς.
5. Στον υπ' αριθμ. 5503-091194-741 λογαριασμό της Τράπεζας Πειραιώς, ποσό 68.822,33 € σύμφωνα με την από 1/12/2018 έως 31/12/2018 κίνηση του λογαριασμού της Τράπεζας Πειραιώς.
6. Στον υπ' αριθμ. 26008 λογαριασμό της Τράπεζας Ελλάδος, ποσό 6.070.967,31 € σύμφωνα με την από 1/1/2018 έως 31/12/2018 κίνηση του λογαριασμού της Τράπεζας Ελλάδος.

Ο Πρύτανης
Του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Καθ. Αθανάσιος Κατσής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

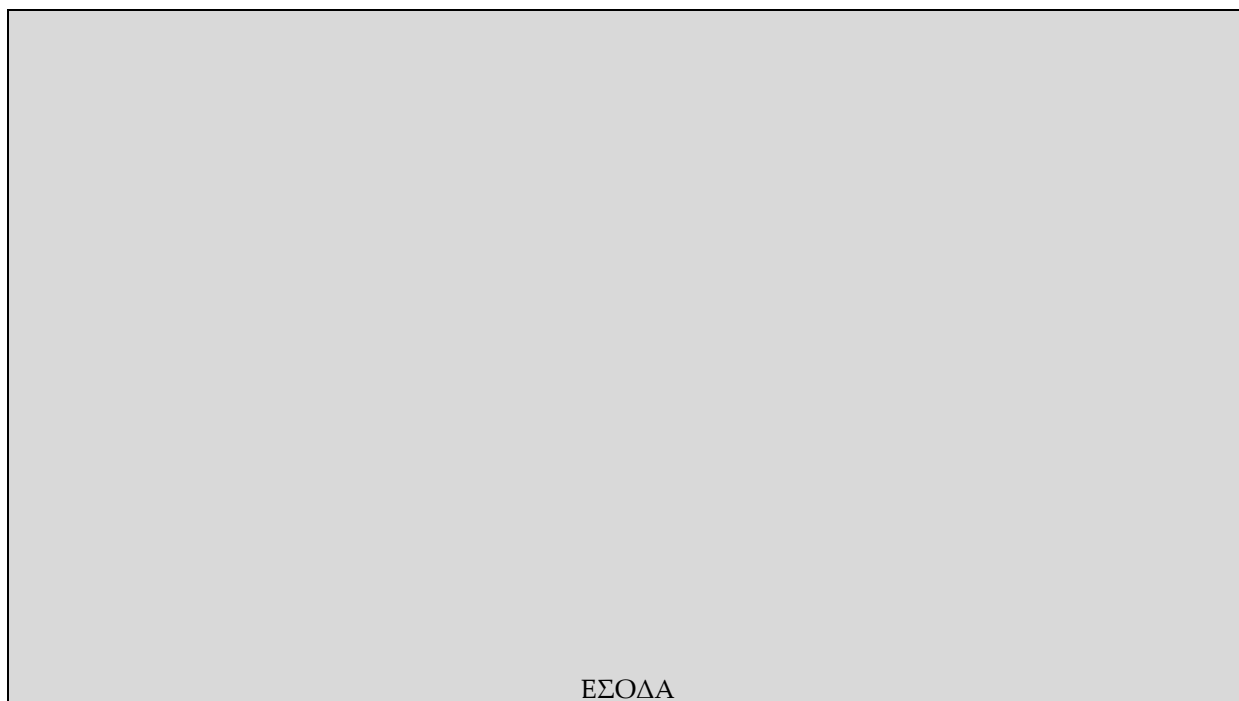
ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018

ΤΡΙΠΟΛΗ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΕΣΟΔΑ

ΤΡΙΠΟΛΗ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019

ΚΑΕ	Περιγραφή	Προϋπο λογισθέ ντα	Αναμ ορφώ σεις	Προϋπο λογισθέ ντα όπως Διαμορ φώθηκ αν	Βεβαι ωθέν τα	Διαγ ραφέ ντα	Εισπρ αχθέν τα	Εισπ ρακτ έα Υπό λοιπ α	
0	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ	1,978,000 .00	1,586,9 54.00	3,564,954 .00	3,451, 954.00	0.00	3,451,9 54.00	0.00	
0000- 0100	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΑΚΤΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙ ΣΜΟ	1,978,000 .00	1,586,9 54.00	3,564,954 .00	3,451, 954.00	0.00	3,451,9 54.00	0.00	
0000- 0100- 0110	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ ΓΙΑ ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	1,448,000 .00	386,954 .00	1,834,954 .00	1,854, 954.00	0.00	1,854,9 54.00	0.00	
0000- 0100- 0110,0 111	Επιχορηγήσεις για Δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού	48,000.00	0.00	48,000.00	48,000 .00	0.00	48,000. 00	0.00	
0000- 0100- 0110,0 112	Επιχορηγήσεις για δαπάνες λειτουργίας	1,400,000 .00	386,954 .00	1,786,954 .00	1,806, 954.00	0.00	1,806,9 54.00	0.00	
0000- 0100- 0130	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ ΓΙΑ ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	530,000.0 0	1,200,0 00.00	1,730,000 .00	1,597, 000.00	0.00	1,597,0 00.00	0.00	
0000- 0100- 0130,0 133	Επιχορηγήσεις για Τη λειτουργία συσσιτίων	490,000.0 0	0.00	490,000.0 0	490,00 0.00	0.00	490,00 0.00	0.00	
0000- 0100- 0130,0 136	Επιχορηγήσεις για την καταβολή στεγαστικού επιδόματος φοιτητών	40,000.00	1,200,0 00.00	1,240,000 .00	1,107, 000.00	0.00	1,107,0 00.00	0.00	
3000	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΗΝ	185,000.0 0	50,000. 00	235,000.0 0	238,42 4.94	0.00	238,42 4.94	0.00	

	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΝΠΔΔ								
3000-3400	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ Ή ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	10,000.00	0.00	10,000.00	9,718.00	0.00	9,718.00	0.00	
3000-3400-3410	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	10,000.00	0.00	10,000.00	9,718.00	0.00	9,718.00	0.00	
3000-3400-3410,3412	Εσοδα από εκμίσθωση καταστημάτων γενικά (κυλικείου).	10,000.00	0.00	10,000.00	9,718.00	0.00	9,718.00	0.00	
3000-3500	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΤΟΥ ΝΠΔΔ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑ, ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	175,000.00	50,000.00	225,000.00	228,706.94	0.00	228,706.94	0.00	
3000-3500-3510	ΤΟΚΟΙ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	175,000.00	50,000.00	225,000.00	228,706.94	0.00	228,706.94	0.00	
3000-3500-3510,3511	Τόκοι από καταθέσεις σε τράπεζες .	175,000.00	45,000.00	130,000.00	133,709.71	0.00	133,709.71	0.00	
3000-3500-3510,3516	Τόκοι από Λογαριασμούς ταμειακής Διαχείρισης στην Τράπεζα της Ελλάδος	0.00	95,000.00	95,000.00	94,997.23	0.00	94,997.23	0.00	
5000	ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ	224,500.00	50,000.00	174,500.00	50,283.45	0.00	50,283.45	0.00	
5000-5200	ΕΣΟΔΑ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	69,500.00	0.00	69,500.00	46,173.52	0.00	46,173.52	0.00	
5000-5200-5210	ΕΣΟΔΑ ΥΠΕΡ ΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ	1,500.00	0.00	1,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

5000-5200-5210,5 211	Έσοδα υπέρ Μ.Τ.Π.Υ.	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5210,5 219	Έσοδα υπέρ λοιπών μετοχικών Ταμείων .	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5220	ΕΣΟΔΑ ΥΠΕΡ ΤΑΜΕΙΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ, ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩ Ν	1,500.00	0.00	1,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5220,5 221	Έσοδα υπέρ Τ.Π.Δ.Υ.	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5220,5 227	Εσοδα υπερ κλάδου πρόνοιας υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5240	ΕΣΟΔΑ ΥΠΕΡ ΙΚΑ, ΤΣΑΥ, Τ.Σ. ΝΟΜΙΚΩΝ, ΝΑΤ, ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ, ΕΜΠ, ΤΑΠΟΤΕ, ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΠ	2,000.00	0.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5240,5 241	Έσοδα υπέρ ΙΚΑ	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5240,5 242	Έσοδα υπέρ ΤΣΑΥ	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5240,5 243	Έσοδα υπέρ ΤΣΜΕΔΕ	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

5000-5200-5240,5249	Έσοδα υπέρ λοιπών ασφαλιστικών ταμείων	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5250	ΕΣΟΔΑ ΥΠΕΡ ΙΚΑ, ΤΣΑΥ, ΤΣΜΕΔΕ, Τ.Σ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΝΑΤ, ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ, ΕΜΠ, ΤΑΠΟΤΕ, ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5250,5252	Έσοδα υπέρ Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5250,5259	Έσοδα υπέρ λοιπών οργανισμών .	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5260	ΕΣΟΔΑ ΥΠΕΡ ΤΑΜΕΙΩΝ ΑΡΩΓΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩ Ν	7,000.00	0.00	7,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5260,5261	Έσοδα υπέρ του ταμείου επικουρικής ασφάλισης Δημοσίων υπαλλήλων (Τ.Ε.Α.Δ.Υ.)	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-5260,5266	Έσοδα υπέρ Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.)	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5200-	Έσοδα υπέρ λοιπών	5,000.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

5260,5 269	ταμείων αρωγής								
5000- 5200- 5270	ΕΣΟΔΑ ΥΠΕΡ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚ ΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)	1,000.00	0.00	1,000.00	191.90	0.00	191.90	0.00	
5000- 5200- 5270,5 271	Έσοδα υπέρ Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)	1,000.00	0.00	1,000.00	191.90	0.00	191.90	0.00	
5000- 5200- 5290	ΕΣΟΔΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩ ΜΕΝΩΝ ΔΗΜ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΛΟΙΠΩΝ ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, ΕΙΔΙΚΩΝ ΛΟΓ/ΣΜΩΝ, ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	55,500.00	0.00	55,500.00	45,981 .62	0.00	45,981. 62	0.00	
5000- 5200- 5290,5 291	Έσοδα υπέρ του Δημοσίου (Φόρος).	45,500.00	0.00	45,500.00	44,174 .35	0.00	44,174. 35	0.00	
5000- 5200- 5290,5 291.00	Έσοδα υπέρ Δημοσίου	45,000.00	0.00	45,000.00	44,174 .35	0.00	44,174. 35	0.00	
5000- 5200- 5290,5 291.01	Ειδική εισφορά αλληλεγγύης για την καταπολέμηση της ανεργίας	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000- 5200- 5290,5 299	Έσοδα υπέρ Ανεξαρτήτων Αρχών και Φορέων	10,000.00	0.00	10,000.00	1,807. 27	0.00	1,807.2 7	0.00	
5000- 5400	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΔΟΡΕΕΣ, ΚΛΗΡΟΝΟΜΙ ΕΣ, ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕ Σ	50,000.00	- 40,000. 00	10,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000- 5400- 5410	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΔΩΡΕΕΣ, ΚΛΗΡΟΝΟΜΙ ΕΣ, ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕ	50,000.00	- 40,000. 00	10,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

	Σ								
5000-5400-5410,5411	Προϊόν δωρεάς	50,000.00	-40,000.00	10,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5500	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	55,000.00	10,000.00	45,000.00	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	
5000-5500-5510	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ Η ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ	20,000.00	-10,000.00	10,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5500-5510,5511	Έπιστροφή χρημάτων για τακτοποίηση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής	15,000.00	-10,000.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5500-5510,5519	Λοιπές επιστροφές χρημάτων για τακτοποίηση χρηματικών ενταλμάτων και προκαταβολών γενικά .	5,000.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
5000-5500-5520	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΠΟΣΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΟΦΕΙΛΟΝΤΑΙ	35,000.00	0.00	35,000.00	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	
5000-5500-5520,5521	Επιστροφή αποδοχών ,συντάξεων , βοηθημάτων και αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν χωρίς να οφείλονται .	20,000.00	0.00	20,000.00	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	
5000-5500-5520,5521,5	Λοιπές επιστροφές ποσών που	15,000.00	0.00	15,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

529	καταβλήθηκαν χωρίς να οφείλονται								
5000- 5600	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ	50,000.00	0.00	50,000.00	3,109. 93	0.00	3,109.9 3	0.00	
5000- 5600- 5690	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΑ	50,000.00	0.00	50,000.00	3,109. 93	0.00	3,109.9 3	0.00	
5000- 5600- 5690,5 699	Λοιπά έσοδα που δεν κατονομάζονται ειδικά	50,000.00	0.00	50,000.00	3,109. 93	0.00	3,109.9 3	0.00	
9000	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ κλπ. ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	756,000.0 0	0.00	756,000.0 0	8,206, 205.93	0.00	8,206,2 05.93	0.00	
9000- 9300	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ ΑΠ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙ ΣΜΟ. ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	756,000.0 0	0.00	756,000.0 0	78,837 .17	0.00	78,837. 17	0.00	
9000- 9300- 9320	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣ ΕΙΣ Σ ΑΥΤΑ	100,000.0 0	367,000 .00	467,000.0 0	60,848 .10	0.00	60,848. 10	0.00	
9000- 9300- 9320,9 329	Επιχορηγήσεις για αγορά επισκ.&συντ.λο ιτών ακινήτων καθώς και για κάθε είδους εγκαταστάσεις σ'αυτά	100,000.0 0	367,000 .00	467,000.0 0	60,848 .10	0.00	60,848. 10	0.00	
9000- 9300- 9320,9 329.05	Κτίριο του τμήματος Θεατρικών Σπουδών,Ναύπ λιο- 2009ΣΕ04600080	0.00	327,000 .00	327,000.0 0	0.00	0.00	0.00	0.00	

9000-9300-9320,9329.07	Επισκευή, Συντήρηση, Διαμόρφωση χώρων κτιρίων Πανεπιστημίου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600053 (ΠΚ2008ΣΕ460003 & 2009ΣΕ04600079	60,000.00	30,000.00	90,000.00	20,796.10	0.00	20,796.10	0.00	
9000-9300-9320,9329.07-00	Επιχ. για Επισκευή, Συντήρηση, Διαμόρφωση χώρων κτιρίων Παν/μιου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600053 (ΠΚ2008ΣΕ460003 & 2009ΣΕ04600079)	60,000.00	30,000.00	90,000.00	20,796.10	0.00	20,796.10	0.00	
9000-9300-9320,9329.08	Συντήρηση Η/Μ Εγκαταστάσεων Κτιρίων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600055 (ΠΚ 2013ΣΕ4600001)	40,000.00	10,000.00	50,000.00	40,052.00	0.00	40,052.00	0.00	
9000-9300-9320,9329.08-00	Επιχορηγήσεις για Συντήρηση Η/Μ Εγκαταστάσεων Κτιρίων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600055 (ΠΚ 2013ΣΕ4600001)	40,000.00	10,000.00	50,000.00	40,052.00	0.00	40,052.00	0.00	
9000-9300-9340	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΟ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ	350,000.00	137,000.00	213,000.00	14,755.38	0.00	14,755.38	0.00	
9000-9300-9340,9349	Επιχορηγήσεις για την προμήθεια μηχανικού και λοιπού	350,000.00	137,000.00	213,000.00	14,755.38	0.00	14,755.38	0.00	

	κεφαλαιουχικ ύ εξοπλισμού								
9000- 9300- 9340,9 349.07	Προμήθεια Εξοπλισμού Πανεπιστημίου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600052 (ΠΚ2002ΣΕ0460 0000)	350,000.0 0	137,000 .00	213,000.0 0	14,755 .38	0.00	14,755. 38	0.00	
9000- 9300- 9340,9 349.07 -00	Επιχορηγήσεις για την προμήθεια εξοπλισμού του Παν Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600052 (ΠΚ2002ΣΕ0460 0000)	350,000.0 0	137,000 .00	213,000.0 0	14,755 .38	0.00	14,755. 38	0.00	
9000- 9300- 9360	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣ ΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚ ΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	250,000.0 0	- 230,000 .00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
9000- 9300- 9360,9 362	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕ ΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΕΣ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ	250,000.0 0	- 230,000 .00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
9000- 9300- 9360,9 362.06	Επιχορηγήσεις για μελέτες & έρευνες για εκτέλεση έργων(Μελέτη κτιρίου του Τμ.Θεατρικών Σπουδών,Ναύπ λιο- 2009ΣΜ0460004 2)	50,000.00	- 50,000. 00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
9000- 9300- 9360,9 362.14	Επιχ/σεις για σύνταξη μελετών (Τοπογραφικές- Στατικές- Ηλεκ/ες- Χωροταξικές- Ρυμοτομικές- Γεωλογικές Παν/μιου Πελ/σου.Π.Κ.20 05ΣΜ04600045)	200,000.0 0	- 180,000 .00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

	2014ΣΜ5460000 4								
9000- 9300- 9390	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΥΠΕΡ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑ	56,000.00	0.00	56,000.00	3,233. 69	0.00	3,233.6 9	0.00	
9000- 9300- 9390,9 392	Έσοδα υπέρ Δημοσίου καί τρίτων απο επενδύσεις χρηματοδοτούμ ενες απο το ΠΔΕ	56,000.00	0.00	56,000.00	3,233. 69	0.00	3,233.6 9	0.00	
9000- 9300- 9390,9 392.01	Έσοδα υπέρ Δημοσίου και τρίτων απο χρηματοδοτίσει ς του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Φόρος Εισοδήματος)	56,000.00	0.00	56,000.00	3,233. 69	0.00	3,233.6 9	0.00	
9000- 9900	ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	0.00	0.00	0.00	8,127, 368.76	0.00	8,127,3 68.76	0.00	
9000- 9900- 9990	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	0.00	0.00	0.00	8,127, 368.76	0.00	8,127,3 68.76	0.00	
9000- 9900- 9990,9 999	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	0.00	0.00	0.00	8,127, 368.76	0.00	8,127,3 68.76	0.00	
	ΣΥΝΟΛΟ	3,143,500 .00	1,586,9 54.00	4,730,454 .00	11,946 ,868.3 2	0.00	11,946, 868.32	0.00	

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΕΞΟΔΑ

ΚΑΕ	Περιγραφή	Προϋπο λογισθέ ντα	Αναμ ορφώ σεις	Προϋπο λογισθέ ντα όπως Διαμορ φώθηκ αν	Εντα λθέν τα	Πληρ ωθέν τα	Πληρ ωτέα Υπόλ οιπα	Αδιά θετε ς Πιστ ώσει ς	Υπε ρβά σεις
0	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1,481,246 .00	280,396 .29	1,761,642 .29	882,03 3.03	882,03 3.03	0.00	879,6 09.26	0.00
0000- 0200	ΑΜΟΙΒΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ , ΥΠΗΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΩΝ	158,350.0 0	26,000. 00	184,350.0 0	79,340 .42	79,340 .42	0.00	105,0 09.58	0.00
0000- 0200- 0210	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	29,500.00	0.00	29,500.00	11,452 .44	11,452 .44	0.00	18,04 7.56	0.00
0000- 0200- 0210,0 212	Βασικός μισθός εκτάκτων	29,500.00	0.00	29,500.00	11,452 .44	11,452 .44	0.00	18,04 7.56	0.00
0000- 0200- 0220	ΓΕΝΙΚΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	1,450.00	0.00	1,450.00	0.00	0.00	0.00	1,450. 00	0.00
0000- 0200- 0220,0 224	Οικογενειακή παροχή	1,450.00	0.00	1,450.00	0.00	0.00	0.00	1,450. 00	0.00
0000- 0200- 0240	ΕΙΔΙΚΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ	7,400.00	0.00	7,400.00	1,991. 32	1,991. 32	0.00	5,408. 68	0.00
0000- 0200- 0240,0 244	Επίδομα Διδακτικής Προετοιμασίας και Εξωδιδακτικής Απασχόλησης	7,400.00	0.00	7,400.00	1,991. 32	1,991. 32	0.00	5,408. 68	0.00
0000- 0200- 0260	ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ , ΥΠΗΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΩΝ	90,000.00	11,000. 00	101,000.0 0	45,863 .06	45,863 .06	0.00	55,13 6.94	0.00
0000- 0200- 0260,0 261	Αποζημίωση για υπερωριακή εργασία	90,000.00	11,000. 00	101,000.0 0	45,863 .06	45,863 .06	0.00	55,13 6.94	0.00
0000- 0200- 0280	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣ ΕΙΣ	30,000.00	15,000. 00	45,000.00	20,033 .60	20,033 .60	0.00	24,96 6.40	0.00
0000- 0200- 0280,0 289	Διάφορες αποζημιώσεις που δεν κατονομάζονται	30,000.00	15,000. 00	45,000.00	20,033 .60	20,033 .60	0.00	24,96 6.40	0.00

	ι ειδικά								
0000-0400	ΑΜΟΙΒΕΣ ΟΣΩΝ ΕΚΤΕΛΟΥΝ ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	113,000.00	72,038.49	185,038.49	82,959.49	82,959.49	0.00	102,079.00	0.00
0000-0400-0410	ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ	65,000.00	43,195.49	108,195.49	38,933.65	38,933.65	0.00	69,261.84	0.00
0000-0400-0410,0411	Αμοιβές νομικών που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία .	40,000.00	29,286.24	69,286.24	30,947.12	30,947.12	0.00	38,339.12	0.00
0000-0400-0410,0412	Αμοιβές τεχνικών που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία .	12,000.00	9,909.25	21,909.25	5,259.15	5,259.15	0.00	16,650.10	0.00
0000-0400-0410,0413	Αμοιβές υγειονομικών που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία .	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00
0000-0400-0410,0419	Αμοιβές λοιπών που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες με την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία .	12,000.00	4,000.00	16,000.00	2,727.38	2,727.38	0.00	13,272.62	0.00
0000-0400-0420	ΜΕ ΚΑΘΕ ΑΛΛΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	30,000.00	14,385.00	44,385.00	24,368.12	24,368.12	0.00	20,016.88	0.00
0000-0400-0420,0420,0	Αμοιβές ιδιωτικών γραφείων και	22,000.00	6,840.00	28,840.00	15,969.00	15,969.00	0.00	12,871.00	0.00

426	ιδιωτών για την εκτέλεση μηχανογραφ. εργασιών.								
0000-0400-0420,0429	Λοιπές αμοιβές φυσικών προσώπων που εκταλούν ειδικές υπηρεσίες	8,000.00	7,545.00	15,545.00	8,399.12	8,399.12	0.00	7,145.88	0.00
0000-0400-0430	ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	18,000.00	14,458.00	32,458.00	19,657.72	19,657.72	0.00	12,800.28	0.00
0000-0400-0430,0433	Αμοιβή νομικών προσώπων ή οργανισμών για την μηχανογραφική ή επεξεργασία στοιχείων	3,000.00	1,000.00	4,000.00	0.00	0.00	0.00	4,000.00	0.00
0000-0400-0430,0439	Λοιπές αμοιβές νομικών προσώπων που εκτελούν ειδικές υπηρεσίες	15,000.00	13,458.00	28,458.00	19,657.72	19,657.72	0.00	8,800.28	0.00
0000-0500	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΝΠΔΔ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ,ΑΣΦΑΛΙΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ, ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΠ/ΤΩΝ	40,650.00	9,454.88	50,104.88	11,043.96	11,043.96	0.00	39,060.92	0.00
0000-0500-0510	ΕΞΟΔΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	2,000.00	259.98	2,259.98	259.98	259.98	0.00	2,000.00	0.00
0000-0500-0510,0518	Εξοδα νοσηλείας σπουδαστών γενικά	2,000.00	259.98	2,259.98	259.98	259.98	0.00	2,000.00	0.00

0000-0500-0530	ΕΞΟΔΑ ΚΗΔΕΙΩΝ	0.00	2,000.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	2,000.00	0.00
0000-0500-0530,0532	Έξοδα κηδείας υπαλλήλων και συνταξιούχων	0.00	2,000.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	2,000.00	0.00
0000-0500-0540	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	29,000.00	7,194.90	36,194.90	9,268.90	9,268.90	0.00	26,926.00	0.00
0000-0500-0540,0541	Δαπάνες επιμόρφωσης υπαλλήλων	4,000.00	4,946.00	8,946.00	1,440.00	1,440.00	0.00	7,506.00	0.00
0000-0500-0540,0543	Δαπάνες για εκπαιδευτικές εκδρομές	24,000.00	2,248.90	26,248.90	7,828.90	7,828.90	0.00	18,420.00	0.00
0000-0500-0540,0549	Λοιπές δαπάνες εκπαίδευσης	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00
0000-0500-0560	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)	9,650.00	0.00	9,650.00	1,515.08	1,515.08	0.00	8,134.92	0.00
0000-0500-0560,0561	Εισφορές στον Ε.Φ.Κ.Α. για μισθωτούς με σχέση εργασίας α. ιδιωτικού δικαίου και β. δημοσίου δικαίου που έχουν διοριστεί από την 1.1.2011 και μετά	7,400.00	0.00	7,400.00	1,515.08	1,515.08	0.00	5,884.92	0.00
0000-0500-0560,0563	Εισφορές σε λοιπούς ασφαλιστικούς Οργανισμούς για μισθωτούς με σχέση εργασίας α. ιδιωτικού δικαίου και β. δημοσίου δικαίου που έχουν διοριστεί	2,250.00	0.00	2,250.00	0.00	0.00	0.00	2,250.00	0.00

	από την 1.1.2011 και μετά								
0000-0700	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Η ΜΗ	62,867.00	48,252. 08	111,119.0 8	28,002 .89	28,002 .89	0.00	83,11 6.19	0.00
0000-0700-0710	ΟΔΟΠΟΡΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΗΝ ΗΜΕΔΑΠΗ	14,118.00	25,255. 81	39,373.81	9,947. 35	9,947. 35	0.00	29,42 6.46	0.00
0000-0700-0710,0711	Έξοδα κίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας στο εσωτερικό υπαλλήλων	7,550.00	13,578. 83	21,128.83	6,115. 63	6,115. 63	0.00	15,01 3.20	0.00
0000-0700-0710,0715	Έξοδα διανυκτέρευσης εσωτερικού υπαλλήλων	6,568.00	11,676. 98	18,244.98	3,831. 72	3,831. 72	0.00	14,41 3.26	0.00
0000-0700-0720	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣ Η ΓΙΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΗΝ ΗΜΕΔΑΠΗ	8,574.00	11,270. 00	19,844.00	5,870. 00	5,870. 00	0.00	13,97 4.00	0.00
0000-0700-0720,0721	Ημερήσια αποζημίωση μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας υπαλλήλων στο εσωτερικό	8,574.00	11,270. 00	19,844.00	5,870. 00	5,870. 00	0.00	13,97 4.00	0.00
0000-0700-0730	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Η ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	26,275.00	9,104.4 7	35,379.47	8,411. 28	8,411. 28	0.00	26,96 8.19	0.00
0000-0700-0730,0731	Έξοδα κίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας υπαλλήλων από το εσωτερικό στο εξωτερικό ή και αντίστροφα	2,000.00	0.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	2,000. 00	0.00

0000-0700-0730,0732	Ημερήσια αποζημίωση μετακίνησης για εκτέλεση υπηρεσίας υπαλλήλων από το εσωτερικό στο εξωτερικό ή και αντίστροφα	2,000.00	0.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	2,000.00	0.00
0000-0700-0730,0737	Έξοδα κίνησης για την αποστολή υπαλλήλων στο εξωτερικό για εκπαίδευση	12,700.00	5,804.47	18,504.47	5,121.28	5,121.28	0.00	13,383.19	0.00
0000-0700-0730,0738	Ημερήσια αποζημίωση για αποστολή υπαλλήλων στο εξωτερικό για εκπαίδευση	9,575.00	3,300.00	12,875.00	3,290.00	3,290.00	0.00	9,585.00	0.00
0000-0700-0740	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Η ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ (συνέχεια)	13,900.00	2,621.80	16,521.80	3,774.26	3,774.26	0.00	12,747.54	0.00
0000-0700-0740,0741	Έξοδα διανυκτέρευσης εξωτερικού υπαλλήλων	13,900.00	2,621.80	16,521.80	3,774.26	3,774.26	0.00	12,747.54	0.00
0000-0800	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1,096,879.00	124,770.83	1,221,649.83	675,431.47	675,431.47	0.00	546,218.36	0.00
0000-0800-0810	ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ	500,000.00	267,925.48	232,074.52	140,253.62	140,253.62	0.00	91,820.90	0.00
0000-0800-0810,0813	Μισθώματα κτιρίων και έξοδα κοινοχρήστων	200,000.00	26,074.52	226,074.52	140,253.62	140,253.62	0.00	85,820.90	0.00
0000-0800-0810,0819	Λοιπά μισθώματα	300,000.00	294,000.00	6,000.00	0.00	0.00	0.00	6,000.00	0.00
0000-0800-0820	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΑΓΑΘΩΝ	2,000.00	5,872.00	7,872.00	742.00	742.00	0.00	7,130.00	0.00

0000-0800-0820,0824	Μεταφορές αγαθών και φορτοκφορτωτικά	2,000.00	4,372.00	6,372.00	432.00	432.00	0.00	5,940.00	0.00
0000-0800-0820,0828	Μεταφορά μαθητών και φοιτητών	0.00	1,500.00	1,500.00	310.00	310.00	0.00	1,190.00	0.00
0000-0800-0830	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	62,000.00	30,067.97	92,067.97	71,988.97	71,988.97	0.00	20,079.00	0.00
0000-0800-0830,0831	Ταχυδρομικά τέλη	1,000.00	15,000.00	16,000.00	13,798.00	13,798.00	0.00	2,202.00	0.00
0000-0800-0830,0832	Τηλεφωνικά , Τηλεγραφικά και Τηλετυπικά τέλη εσωτερικού	60,000.00	16,067.97	76,067.97	58,190.97	58,190.97	0.00	17,877.00	0.00
0000-0800-0830,0834	Έξοδα τηλεπικοινωνιακών εγκαταστάσεων κ.λ.π.	1,000.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0000-0800-0840	ΥΔΡΕΥΣΗ, ΑΛΡΕΥΣΗ, ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ	393,000.00	184,535.60	577,535.60	374,740.02	374,740.02	0.00	202,795.58	0.00
0000-0800-0840,0841	Υδρευση και άδρευση	13,000.00	1,599.50	14,599.50	9,887.63	9,887.63	0.00	4,711.87	0.00
0000-0800-0840,0842	Φωτισμός και κίνηση (με ηλεκτρισμό ή φωταέριο)	150,000.00	160,699.20	310,699.20	206,229.79	206,229.79	0.00	104,469.41	0.00
0000-0800-0840,0845	Δαπάνες καθαρισμού γραφείων	230,000.00	22,236.90	252,236.90	158,622.60	158,622.60	0.00	93,614.30	0.00
0000-0800-0850	ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	41,079.00	38,726.22	79,805.22	18,951.77	18,951.77	0.00	60,853.45	0.00
0000-0800-0850,0851	Διαφημίσεις και δημοσιεύσεις	7,000.00	18,451.50	25,451.50	7,425.47	7,425.47	0.00	18,026.03	0.00
0000-0800-0850,0850	Δαπάνες συμμετοχής στη Διεθνή	0.00	1,728.56	1,728.56	1,728.56	1,728.56	0.00	0.00	0.00

852	Έκθεση Θεσσαλονίκης								
0000- 0800- 0850,0 855	Επιδείξεις ,γιορτές και λοιπά θεάματα (περιλ. βραβεία και έπαθλα)	10,000.00	5,000.0 0	15,000.00	2,814. 80	2,814. 80	0.00	12,18 5.20	0.00
0000- 0800- 0850,0 856	Φιλοξενίες και δεξιώσεις	18,079.00	8,298.4 4	26,377.44	4,447. 82	4,447. 82	0.00	21,92 9.62	0.00
0000- 0800- 0850,0 857	Οργάνωση συνεδριών , συμμετοχή σε συνέδρια	3,000.00	2,247.7 2	5,247.72	2,247. 72	2,247. 72	0.00	3,000. 00	0.00
0000- 0800- 0850,0 859	Λοιπές δαπάνες δημοσίων σχέσεων	3,000.00	3,000.0 0	6,000.00	287.40	287.40	0.00	5,712. 60	0.00
0000- 0800- 0860	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣ ΕΩΝ	13,000.00	27,070. 00	40,070.00	0.00	0.00	0.00	40,07 0.00	0.00
0000- 0800- 0860,0 863	Συντήρηση και επισκευή κτιριών	10,000.00	30,070. 00	40,070.00	0.00	0.00	0.00	40,07 0.00	0.00
0000- 0800- 0860,0 869	Συντήρηση και επισκευή ναών, μουσείων, μνημείων, βιβλιοθηκών και αρχαιολογικών χώρων	3,000.00	- 3,000.0 0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0000- 0800- 0870	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣ ΕΩΝ	20,000.00	6,583.5 0	26,583.50	9,051. 20	9,051. 20	0.00	17,53 2.30	0.00
0000- 0800- 0870,0 879	Συντήρηση και επισκευή λοιπών μονίμων εγκαταστάσεω ν	20,000.00	6,583.5 0	26,583.50	9,051. 20	9,051. 20	0.00	17,53 2.30	0.00
0000- 0800- 0880	ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ	13,000.00	23,003. 54	36,003.54	9,831. 05	9,831. 05	0.00	26,17 2.49	0.00

	ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ Υ								
0000-0800-0880,0881	Συντήρηση και επισκευή μεταφορικών μέσων ξηράς	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00
0000-0800-0880,0884	Συντήρηση και επισκευή τηλεπικοινωνιακών μέσων	0.00	15,000.00	15,000.00	0.00	0.00	0.00	15,000.00	0.00
0000-0800-0880,0887	Συντήρηση και επισκευή λοιπών μηχανημάτων	10,000.00	2,229.16	12,229.16	4,924.55	4,924.55	0.00	7,304.61	0.00
0000-0800-0880,0889	Συντήρηση και επισκευή λοιπού εξοπλισμού	2,000.00	5,774.38	7,774.38	4,906.50	4,906.50	0.00	2,867.88	0.00
0000-0800-0890	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	52,800.00	76,837.48	129,637.48	49,872.84	49,872.84	0.00	79,764.64	0.00
0000-0800-0890,0891	Εκτυπώσεις . εκδόσεις γενικά και βιβλιοδετήσεις	7,000.00	7,763.29	14,763.29	8,492.97	8,492.97	0.00	6,270.32	0.00
0000-0800-0890,0892	Ασφάλιστρα και φύλακτρα ακινήτων , μεταφορικών μέσων, μηχανικού εξοπλισμού , επίπλων κ.λ.π.	24,800.00	45,306.00	70,106.00	10,484.50	10,484.50	0.00	59,621.50	0.00
0000-0800-0890,0893	Εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή συμβιβαστικών πράξεων	3,000.00	23,000.00	26,000.00	22,235.13	22,235.13	0.00	3,764.87	0.00
0000-0800-0890,0895	Έξοδα λειτουργίας εργαστηρίων ,σπουδαστηρίων κ.λ.π.	3,000.00	3,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0000-0800-0890,0896	Επιδόσεις , δημοσιεύσεις , προσκλήσεις κ.λ.π.	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00
0000-0800-0890,0899	Λοιπές δαπάνες	14,000.00	3,768.19	17,768.19	8,660.24	8,660.24	0.00	9,107.95	0.00

0000-0900	ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ - ΕΞΟΔΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΕΞΟΔΩΝ	9,500.00	-119.99	9,380.01	5,254. 80	5,254. 80	0.00	4,125. 21	0.00
0000-0900-0910	ΦΟΡΟΙ - ΤΕΛΗ	9,500.00	-119.99	9,380.01	5,254. 80	5,254. 80	0.00	4,125. 21	0.00
0000-0900-0910,0911	Φόροι	2,000.00	- 1,000.0 0	1,000.00	314.59	314.59	0.00	685.4 1	0.00
0000-0900-0910,0912	Τέλη	7,500.00	880.01	8,380.01	4,940. 21	4,940. 21	0.00	3,439. 80	0.00
1000	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙ ΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	147,404.0 0	299,630 .30	447,034.3 0	153,89 5.27	153,89 5.27	0.00	293,1 39.03	0.00
1000-1200	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩ Ν ΚΑΠ (ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΣΚΕΥΩΝ)	41,404.00	149,874 .34	191,278.3 4	49,945 .06	49,945 .06	0.00	141,3 33.28	0.00
1000-1200-1220	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΣΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙ ΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	0.00	24,800. 00	24,800.00	0.00	0.00	0.00	24,80 0.00	0.00
1000-1200-1220,1229	Προμήθεια μέσων επιστημονικών εργασιών που δεν κατονομάζονται ειδικά	0.00	24,800. 00	24,800.00	0.00	0.00	0.00	24,80 0.00	0.00
1000-1200-1240	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	2,000.00	- 2,000.0 0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1000-1200-1240,1249	Προμήθεια εποπτικών μέσων διδασκαλίας που δενκατονομάζο	2,000.00	- 2,000.0 0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

	νται ειδικά								
1000-1200-1250	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΤΥΠΩΝ ΓΕΝΙΚΑ	8,000.00	10,620.36	18,620.36	8,718.22	8,718.22	0.00	9,902.14	0.00
1000-1200-1250,1 251	Προμήθεια επιστημονικών συγγραμμάτων και λοιπών βοηθημάτων	4,000.00	- 1,370.70	2,629.30	0.00	0.00	0.00	2,629.30	0.00
1000-1200-1250,1 259	Προμήθεια βιβλίων, περιοδικών, εφημερίδων και λοιπών εκδόσεω	4,000.00	11,991.06	15,991.06	8,718.22	8,718.22	0.00	7,272.84	0.00
1000-1200-1260	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗΣ (ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΑ)	25,404.00	4,491.73	29,895.73	20,725.50	20,725.50	0.00	9,170.23	0.00
1000-1200-1260,1 261	Προμήθεια γραφικής ύλης και μικροαντικειμένων γραφείου γενικά	25,404.00	4,491.73	29,895.73	20,725.50	20,725.50	0.00	9,170.23	0.00
1000-1200-1280	ΩΝ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ	1,000.00	39,000.00	40,000.00	0.00	0.00	0.00	40,000.00	0.00
1000-1200-1280,1 281	Προμήθεια υλικών μηχανογραφικών και λοιπών συναφών εφαρμογών	1,000.00	39,000.00	40,000.00	0.00	0.00	0.00	40,000.00	0.00
1000-1200-1290	ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ Υ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	5,000.00	72,962.25	77,962.25	20,501.34	20,501.34	0.00	57,460.91	0.00
1000-1200-1290,1	Προμήθεια ηλεκτρικών λαμπτήρων	1,000.00	6,681.20	7,681.20	1,663.09	1,663.09	0.00	6,018.11	0.00

292									
1000-1200-1290,1299	Λοιπές προμήθειες εξοπλισμού γραφείων ,εργαστηρίων και εκμεταλλεύσεων	4,000.00	66,281.05	70,281.05	18,838.25	18,838.25	0.00	51,442.80	0.00
1000-1300	ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΥΠΡΕΠΙΣΜΟΥ	2,500.00	1,000.00	3,500.00	1,703.83	1,703.83	0.00	1,796.17	0.00
1000-1300-1310	ΥΓΙΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ	500.00	0.00	500.00	381.83	381.83	0.00	118.17	0.00
1000-1300-1310,1312	Προμήθεια φαρμακευτικού υλικού	500.00	0.00	500.00	381.83	381.83	0.00	118.17	0.00
1000-1300-1380	ΕΙΔΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΕΥΠΡΕΠΙΣΜΟΥ	2,000.00	1,000.00	3,000.00	1,322.00	1,322.00	0.00	1,678.00	0.00
1000-1300-1380,1381	Προμήθεια ειδών καθαριότητας και ευπρεπισμού	2,000.00	1,000.00	3,000.00	1,322.00	1,322.00	0.00	1,678.00	0.00
1000-1400	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΓΑΘΩΝ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ	12,500.00	44,834.62	57,334.62	10,917.89	10,917.89	0.00	46,416.73	0.00
1000-1400-1410	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	8,000.00	23,495.63	31,495.63	6,755.63	6,755.63	0.00	24,740.00	0.00
1000-1400-1410,1411	Προμήθεια ειδών συντήρησης	8,000.00	23,495.63	31,495.63	6,755.63	6,755.63	0.00	24,740.00	0.00

413	ειδών συντήρησης και επισκευής κτιρίων γενικά								
1000- 1400- 1420	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣ ΕΩΝ	3,000.00	5,300.0 0	8,300.00	620.00	620.00	0.00	7,680. 00	0.00
1000- 1400- 1420,1 429	Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής λοιπών μονίμων εγκαταστάσεω ν	3,000.00	5,300.0 0	8,300.00	620.00	620.00	0.00	7,680. 00	0.00
1000- 1400- 1430	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	1,500.00	16,038. 99	17,538.99	3,542. 26	3,542. 26	0.00	13,99 6.73	0.00
1000- 1400- 1430,1 431	Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής μεταφορικών μέσων ξηράς	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.0 0	0.00
1000- 1400- 1430,1 436	Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής τηλεπικοινωνια κών μέσων	0.00	10,000. 00	10,000.00	0.00	0.00	0.00	10,00 0.00	0.00
1000- 1400- 1430,1 439	Λοιπές προμήθειες ειδών συντήρησης και επισκευής μηχανικού και λοιπού εξοπλισμού	1,000.00	6,038.9 9	7,038.99	3,542. 26	3,542. 26	0.00	3,496. 73	0.00
1000- 1500	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ, ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ,	10,000.00	39,600. 00	49,600.00	830.80	830.80	0.00	48,76 9.20	0.00

	ΥΠΟΔΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ								
1000- 1500- 1520	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	10,000.00	39,600. 00	49,600.00	830.80	830.80	0.00	48,76 9.20	0.00
1000- 1500- 1520,1 521	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΗΒΕΝΝΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΙΜΩΝ ΔΙΔΑΚΤΟΡΩΝ	6,000.00	18,800. 00	24,800.00	830.80	830.80	0.00	23,96 9.20	0.00
1000- 1500- 1520,1 529	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ ΛΟΙΠΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩ Ν	4,000.00	20,800. 00	24,800.00	0.00	0.00	0.00	24,80 0.00	0.00
1000- 1600	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ	70,000.00	38,298. 03	108,298.0 3	69,891 .41	69,891 .41	0.00	38,40 6.62	0.00
1000- 1600- 1610	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΓΡΩΝ - ΣΤΕΡΕΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ, ΥΓΡΑΕΡΙΩΝ , ΦΩΤΑΕΡΙΩΝ, ΑΕΡΙΩΝ ΨΥΞΗΣ	70,000.00	38,298. 03	108,298.0 3	69,891 .41	69,891 .41	0.00	38,40 6.62	0.00
1000- 1600- 1610,1 611	Προμήθεια υγρών καυσίμων	70,000.00	38,298. 03	108,298.0 3	69,891 .41	69,891 .41	0.00	38,40 6.62	0.00
1000- 1700	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩ Ν,ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΙ ΚΩΝ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚ ΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	2,000.00	0.00	2,000.00	1,261. 82	1,261. 82	0.00	738.1 8	0.00
1000- 1700- 1770	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝ ΩΝΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ	2,000.00	0.00	2,000.00	1,261. 82	1,261. 82	0.00	738.1 8	0.00
1000- 1700- 1770,1 779	Προμήθεια τηλεπικοινωνια κού υλικού που δεν κατονομάζοντα ι ειδικά	2,000.00	0.00	2,000.00	1,261. 82	1,261. 82	0.00	738.1 8	0.00
1000- 1800	ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	9,000.00	26,023. 31	35,023.31	19,344 .46	19,344 .46	0.00	15,67 8.85	0.00

	ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ								
1000-1800-1830	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΛΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΧΟΛΩΝ	3,000.00	0.00	3,000.00	0.00	0.00	0.00	3,000.00	0.00
1000-1800-1830,1831	Προμήθεια υλικού εκπαίδευσης	3,000.00	0.00	3,000.00	0.00	0.00	0.00	3,000.00	0.00
1000-1800-1890	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	6,000.00	26,023.31	32,023.31	19,344.46	19,344.46	0.00	12,678.85	0.00
1000-1800-1890,1899	Διάφορες προμήθειες που δεν κατονομάζονται ειδικά	6,000.00	26,023.31	32,023.31	19,344.46	19,344.46	0.00	12,678.85	0.00
2000	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΜΕ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	530,000.00	1,402,140.23	1,932,140.23	1,679,737.25	1,679,737.25	0.00	252,402.98	0.00
2000-2600	ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥΣ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΣΚΟΠΟΥΣ	530,000.00	1,402,140.23	1,932,140.23	1,679,737.25	1,679,737.25	0.00	252,402.98	0.00
2000-2600-2630	ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	530,000.00	1,402,140.23	1,932,140.23	1,679,737.25	1,679,737.25	0.00	252,402.98	0.00
2000-2600-2630,2631	Χορηγίες για την λειτουργία φοιτητικών συσσιτίων	490,000.00	41,140.23	531,140.23	478,737.25	478,737.25	0.00	52,402.98	0.00
2000-2600-2630,2636	Χορηγίες για την καταβολή στεγαστικού επιδόματος φοιτητών	40,000.00	1,361,000.00	1,401,000.00	1,201,000.00	1,201,000.00	0.00	200,000.00	0.00
3000	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΝΤΙΚΡΥΖΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΕΣΟΔΑ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ	69,500.00	0.00	69,500.00	46,545.63	46,545.63	0.00	22,954.37	0.00

	ΚΑΙ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝ								
3000-3300	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΤΗΚΑΝ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ	69,500.00	0.00	69,500.00	46,545.63	46,545.63	0.00	22,954.37	0.00
3000-3300-3310	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΕ ΜΕΤΟΧΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΥΤΑ	1,500.00	0.00	1,500.00	0.00	0.00	0.00	1,500.00	0.00
3000-3300-3310,311	Απόδοση στο Μ.Τ.Π.Υ. των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό ΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΙΑ ΑΥΤΟ	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00
3000-3300-3310,319	Απόδοση σε λοιπά Μετοχικά Ταμεία των εισπράξεων που έγιναν για αυτά	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00
3000-3300-3320	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΑΥΤΑ	1,500.00	0.00	1,500.00	0.00	0.00	0.00	1,500.00	0.00
3000-3300-3320,321	Απόδοση στο Τ.Π.Δ.Υ. των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00
3000-3300-3320,327	Απόδοση στον κλάδο πρόνοιας Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. των	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00

	εισπράξεων που έγιναν για αυτό								
3000-3300-3340	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΟ ΙΚΑ, ΤΣΑΥ, ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣ ΝΟΜΙΚΩΝ, ΝΑΤ, ΕΡΓΑΤ. ΕΣΤΙΑ, ΟΡΓΑΝ. ΕΡΓΑΤ. ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ, ΕΜΠ, ΤΑΠΟΤΕ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, ΟΡΓΑΝ. ΑΠΑΣΧ. ΕΡΓΑΤ. ΔΥ	2,000.00	0.00	2,000.00	0.00	0.00	0.00	2,000.00	0.00
3000-3300-3340,3341	Απόδοση στο ΙΚΑ των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00
3000-3300-3340,3342	Απόδοση στο ΤΣΑΥ των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00
3000-3300-3340,3343	Απόδοση στο ΤΣΜΕΔΕ των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00
3000-3300-3340,3349	Απόδοση στα ασφαλιστικά ταμεία των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτά	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00
3000-3300-3350	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΟ ΙΚΑ, ΤΣΑΥ, ΤΣΜΕΔΕ, ΤΣ ΝΟΜΙΚΩΝ, ΝΑΤ, ΕΡΓΑΤ. ΕΣΤΙΑ, ΟΡΓΑΝ. ΕΡΓΑΤ. ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ, ΕΜΠ,	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00

	ΤΑΠΟΤΕ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΑΣ, ΟΡΓΑΝ. ΑΠΑΣΧ. ΕΡΓΑΤ. ΔΥ								
3000- 3300- 3350,3 352	Απόδοση στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.0 0	0.00
3000- 3300- 3350,3 359	Απόδοση στους λοιπούς οργανισμούς των εισπράξεων που έγιναν για αυτούς	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.0 0	0.00
3000- 3300- 3360	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΑΡΩΓΗΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩ Ν ΤΩΝ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΙΑ ΑΥΤΑ	7,000.00	0.00	7,000.00	0.00	0.00	0.00	7,000. 00	0.00
3000- 3300- 3360,3 361	Απόδοση στο ταμείο Επικ. ασφ.Δημοσ.Υπ αλλήλων (Τ.Ε.Α.Δ.Υ.)	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000. 00	0.00
3000- 3300- 3360,3 366	Απόδοση στο Ενιαίο Ταμείο Επικ. Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.) των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτό	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000. 00	0.00
3000- 3300- 3360,3 369	Απόδοση στα λοιπών ταμεία των εισπράξεων που έγιναν που έγιναν γι' αυτά	5,000.00	0.00	5,000.00	0.00	0.00	0.00	5,000. 00	0.00
3000- 3300-	ΑΠΟΔΟΣΗ ΣΤΑ	1,000.00	0.00	1,000.00	564.01	564.01	0.00	435.9 9	0.00

3370	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)								
3000-3300-3370,3371	Απόδοση στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) των εισπράξεων που έγιναν γι' αυτόν	1,000.00	0.00	1,000.00	564.01	564.01	0.00	435.99	0.00
3000-3300-3390	ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΗΜ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΛΟΙΠΩΝ Ν.Π. ΕΙΔΙΚΩΝ ΛΟΓ/ΣΜΩΝ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	55,500.00	0.00	55,500.00	45,981.62	45,981.62	0.00	9,518.38	0.00
3000-3300-3390,3391	Απόδοση των εισπράξεων που έγιναν για λογαριασμό του Δημοσίου	45,500.00	0.00	45,500.00	44,174.35	44,174.35	0.00	1,325.65	0.00
3000-3300-3390,3391.01	Απόδοση ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης για την καταπολέμηση της ανεργίας	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00
3000-3300-3390,3391.3391	Απόδοση των εισπράξεων που έγιναν για λογαριασμό του Δημοσίου	45,000.00	0.00	45,000.00	44,174.35	44,174.35	0.00	825.65	0.00
3000-3300-3390,3399	Λοιπές αποδόσεις	10,000.00	0.00	10,000.00	1,807.27	1,807.27	0.00	8,192.73	0.00
4000	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΥΝΘΕΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	53,139.00	7,909.79	61,048.79	33,274.38	33,274.38	0.00	27,774.41	0.00

	ΟΥ ΔΑΠΑΝΕΣ ΝΠΔΔ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΝΤΑΧΘΕΙ ΣΕ ΚΑΠΟΙΑ ΑΠ ΤΙΣ ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ								
4000- 4100	ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙ ΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙ ΚΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤ ΗΤΑ	52,139.00	7,909.7 9	60,048.79	33,274 .38	33,274 .38	0.00	26,77 4.41	0.00
4000- 4100- 4120	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Σ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙ ΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	52,139.00	7,909.7 9	60,048.79	33,274 .38	33,274 .38	0.00	26,77 4.41	0.00
4000- 4100- 4120,4 121	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών ,την επιστημονική έρευνα, τον εξοπλισμό και τη λειτουργία των εδρών εργαστηρίων ,Σπουδαστηρίω ν, κλινι	24,939.00	5,509.7 9	30,448.79	21,699 .35	21,699 .35	0.00	8,749. 44	0.00
4000- 4100- 4120,4 121.02	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, εξοπλι σμό και λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, Σπουδαστηρίω ν Οικ. Επιστ	3,500.00	- 3,500.0 0	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4000- 4100- 4120,4 121.03	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, εξοπλι	5,000.00	13,544. 00	18,544.00	10,044 .00	10,044 .00	0.00	8,500. 00	0.00

	μό και λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, Σπουδαστηρίω ν Πληρ & Τηλεπι								
4000- 4100- 4120,4 121.04	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, εξοπλισ μό και λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, Σπουδαστηρίω ν Οργ & Διαχ Α	0.00	3,287.2 4	3,287.24	3,287. 24	3,287. 24	0.00	0.00	0.00
4000- 4100- 4120,4 121.05	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, εξοπλισ μό και λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, Σπουδαστηρίω ν Νοσηλευτικής	4,939.00	- 4,689.5 6	249.44	0.00	0.00	0.00	249.4 4	0.00
4000- 4100- 4120,4 121.06	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, εξοπλισ μό και λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, Σπουδαστηρίω ν Ιστορ & Αρχαι	4,000.00	1,216.0 1	5,216.01	5,216. 01	5,216. 01	0.00	0.00	0.00
4000- 4100- 4120,4 121.07	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, εξοπλισ μό και	4,000.00	- 1,000.0 0	3,000.00	3,000. 00	3,000. 00	0.00	0.00	0.00

	Λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων Φιλολογίας								
4000-4100-4120,4121.09	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, εξοπλισμό και λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων Πολιτικ Επιστ	1,500.00	- 1,500.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4000-4100-4120,4121.10	Δαπάνες κάθε είδους για την εκπαίδευση των φοιτητών, την επιστημονική έρευνα, εξοπλισμό και λειτουργία των εδρών εργαστηρίων, Σπουδαστηρίων Θεατρικών Σπο	2,000.00	- 1,847.90	152.10	152.10	152.10	0.00	0.00	0.00
4000-4100-4120,4129	Λοιπές δαπάνες κάθε είδους εκπαίδευσης και επιστημονικών ερευνών και εργασιών	27,200.00	2,400.00	29,600.00	11,575.03	11,575.03	0.00	18,024.97	0.00
4000-4600	ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΝΘΕΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΔΑΠΑΝΕΣ	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00
4000-4600-4620	ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	1,000.00	0.00	1,000.00	0.00	0.00	0.00	1,000.00	0.00
4000-4600-4620,4621	ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΡΓ/ΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤ/ΣΗΣ ΣΧΟΛ.ΑΓΩΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00	0.00

	ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΟ ΥΨΑΙΚΟΥ								
4000- 4600- 4620,4 622	ΔΑΠΑΝΕΣ ΛΟΙΠΩΝ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗ ΤΩΝ	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.0 0	0.00
7000	ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΕ Σ ΔΑΠΑΝΕΣ	43,341.00	192,005 .27	235,346.2 7	84,595 .70	84,595 .70	0.00	150,7 50.57	0.00
7000- 7100	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΓΑΘΩΝ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΧΡΗΣΗΣ	43,341.00	192,005 .27	235,346.2 7	84,595 .70	84,595 .70	0.00	150,7 50.57	0.00
7000- 7100- 7110	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ	14,034.00	60,980. 99	75,014.99	12,861 .46	12,861 .46	0.00	62,15 3.53	0.00
7000- 7100- 7110,7 111	Προμήθεια επιπλων	12,034.00	55,980. 99	68,014.99	11,781 .47	11,781 .47	0.00	56,23 3.52	0.00
7000- 7100- 7110,7 112	Προμήθεια ηλεκτρικών συσκευών και μηχανημάτων κλιματισμού γραφείων	2,000.00	5,000.0 0	7,000.00	1,079. 99	1,079. 99	0.00	5,920. 01	0.00
7000- 7100- 7120	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΥΨΗΡΕΣΙΩΝ	22,177.00	135,745 .28	157,922.2 8	71,734 .24	71,734 .24	0.00	86,18 8.04	0.00
7000- 7100- 7120,7 122	Προμήθεια υπολογιστικών και λογιστικών μηχανών	500.00	0.00	500.00	0.00	0.00	0.00	500.0 0	0.00
7000- 7100- 7120,7 123	Προμήθεια Η/Υ λογισμικού και συναφούς βοηθητικού εξοπλισμού	17,677.00	122,109 .68	139,786.6 8	55,370 .74	55,370 .74	0.00	84,41 5.94	0.00
7000- 7100- 7120,7 124	Προμήθεια φωτοτυπικών μηχανημάτων	0.00	12,635. 60	12,635.60	12,635 .60	12,635 .60	0.00	0.00	0.00
7000- 7100- 7120,7 127	Προμήθεια μηχανημάτων εκτός από μηχανές γραφείου	2,000.00	1,000.0 0	3,000.00	1,927. 58	1,927. 58	0.00	1,072. 42	0.00
7000- 7100- 7120,7 129	Προμήθεια λοιπών μηχανών γραφείου	2,000.00	0.00	2,000.00	1,800. 32	1,800. 32	0.00	199.6 8	0.00

7000-7100-7130	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ		- 4,721.0 0						2,409.00	0.00
7000-7100-7130,7131	Προμήθειαν επιστημονικών οργάνων	7,130.00	- 4,721.0 0	2,409.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,409.00	0.00
9000	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	818,870.00	- 595,127.88	223,742.12	78,837.17	78,837.17	0.00	0.00	144,904.95	0.00
9000-9300	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΕΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	756,000.00	0.00	756,000.00	78,837.17	78,837.17	0.00	0.00	677,162.83	0.00
9000-9300-9320	ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Σ ΑΥΤΑ	100,000.00	367,000.00	467,000.00	60,848.10	60,848.10	0.00	0.00	406,151.90	0.00
9000-9300-9320,9329	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Σ ΑΥΤΑ (2007ΣΕ04600003)	100,000.00	367,000.00	467,000.00	60,848.10	60,848.10	0.00	0.00	406,151.90	0.00
9000-9300-9320,9329.05	Επισκευή & συντήρηση λοιπών ακινήτων καθώς και για κάθε είδους εγκαταστάσεις σ'αυτά (Κτίριο του τμ. Θεατρικών Σπουδών, Ναύπλιο-2009ΣΕ04600080)	0.00	327,000.00	327,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	327,000.00	0.00

9000-9300-9320,9329.07	Επισκευή, Συντήρηση, Διαμόρφωση χώρων κτιρίων Πανεπιστημίου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600053 (ΠΚ2008ΣΕ460003 & 2009ΣΕ04600079	60,000.00	30,000.00	90,000.00	20,796.10	20,796.10	0.00	69,203.90	0.00
9000-9300-9320,9329.07-00	Επισκευή, Συντήρηση, Διαμόρφωση χώρων κτιρίων Παν/μιου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600053 (ΠΚ2008ΣΕ460003 & 2009ΣΕ04600079)	60,000.00	30,000.00	90,000.00	20,796.10	20,796.10	0.00	69,203.90	0.00
9000-9300-9320,9329.08	Επισκ. & Συντήρηση Η/Μ Εγκαταστάσεω ν Κτιρίων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600055 (ΠΚ 2013ΣΕ4600001)	40,000.00	10,000.00	50,000.00	40,052.00	40,052.00	0.00	9,948.00	0.00
9000-9300-9320,9329.08-00	Συντήρηση Η/Μ Εγκαταστάσεω ν Κτιρίων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600055 (ΠΚ 2013ΣΕ4600001)	40,000.00	10,000.00	50,000.00	40,052.00	40,052.00	0.00	9,948.00	0.00
9000-9300-9340	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧ ΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ Υ	350,000.00	137,000.00	213,000.00	14,755.38	14,755.38	0.00	198,244.62	0.00
9000-9300-9340,9349	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙ ΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	350,000.00	137,000.00	213,000.00	14,755.38	14,755.38	0.00	198,244.62	0.00

	ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖ ΕΤΑΙ ΕΙΔΙΚΑ								
9000- 9300- 9340,9 349.07	Προμήθεια Εξοπλισμού Πανεπιστημίου Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600052 (ΠΚ2002ΣΕ0460 0000)	350,000.0 0	- 137,000 .00	213,000.0 0	14,755 .38	14,755 .38	0.00	198,2 44.62	0.00
9000- 9300- 9340,9 349.07 -00	Προμήθεια εξοπλισμού του Παν Πελοποννήσου 2014ΣΕ54600052 (ΠΚ2002ΣΕ0460 0000)	350,000.0 0	- 137,000 .00	213,000.0 0	14,755 .38	14,755 .38	0.00	198,2 44.62	0.00
9000- 9300- 9360	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ, ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚ ΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	250,000.0 0	- 230,000 .00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	20,00 0.00	0.00
9000- 9300- 9360,9 362	ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΕΡΓΩΝ	250,000.0 0	- 230,000 .00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	20,00 0.00	0.00
9000- 9300- 9360,9 362.06	Μελέτες & έρευνες για εκτέλεση έργων (Μελέτη κτιρίου του Τμ.Θεατρικών Σπουδών,Ναύπ λιο- 2009ΣΜ0460004 2)	50,000.00	- 50,000. 00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9000- 9300- 9360,9 362.14	Σύνταξη μελετών (Τοπογραφικές- Στατικές- Ηλεκ/ες- Χωροταξικές- Ρυμοτομικές- Γεωλογικές Παν/μιου Πελ/σου.Π.Κ.20 05ΣΜ04600045) 2014ΣΜ5460000 4	200,000.0 0	- 180,000 .00	20,000.00	0.00	0.00	0.00	20,00 0.00	0.00
9000- 9300- 9390	ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΡΑΤΗΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚ ΑΝ ΥΠΕΡ	56,000.00	0.00	56,000.00	3,233. 69	3,233. 69	0.00	52,76 6.31	0.00

	ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑ								
9000- 9300- 9390,9 392	Αποδόσεις εσόδων που εισπράχθηκαν υπέρ δημοσίου και τρίτων απο χρηματοδοτήσε ις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	56,000.00	0.00	56,000.00	3,233. 69	3,233. 69	0.00	52,76 6.31	0.00
9000- 9300- 9390,9 392.01	Αποδόσεις που εισπράχθηκαν υπέρ Δημοσίου και τρίτων απο χρηματοδοτήσε ις του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Φόρος εισοδήματος)	56,000.00	0.00	56,000.00	3,233. 69	3,233. 69	0.00	52,76 6.31	0.00
9000- 9900	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙ ΚΟ	62,870.00	- 595,127 .88	- 532,257.8 8	0.00	0.00	0.00	- 532,2 57.88	0.00
9000- 9900- 9990	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙ ΚΟ	62,870.00	- 595,127 .88	- 532,257.8 8	0.00	0.00	0.00	- 532,2 57.88	0.00
9000- 9900- 9990,9 999	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙ ΚΟ	62,870.00	- 595,127 .88	- 532,257.8 8	0.00	0.00	0.00	- 532,2 57.88	0.00
	ΣΥΝΟΛΟ	3,143,500 .00	1,586,9 54.00	4,730,454 .00	2,958, 918.43	2,958, 918.43	0.00	1,771, 535.5 7	0.00

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ									
ΕΣΟΔΑ									
		Προϋπο λογισθέ ντα	Αναμ ορφώ σεις κατά την	Προϋπο λογισθέ ντα όπως αυτά	Βεβαι ώθεν τα	Διαγ ραφέ ντα	Εισπρ αχθέν τα	Εισπ ρακτ έα Υπό λοιπ	

			διάρκ εια του οικον ομικο ύ έτους 2018	διαμορ φώθηκ αν				α	
	Τακτικά Εσοδα	3,143,500 .00	1,586,9 54.00	4,730,454 .00	3,819, 499.56	0.00	3,819,4 99.56	0.00	
	Εκτακτα Εσοδα	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	
	Χρηματικό Υπόλοιπο	0.00	0.00	0.00	8,127, 368.76	0.00	8,127,3 68.76	0.00	
	ΣΥΝΟΛΟ	3,143,500 .00	1,586,9 54.00	4,730,454 .00	11,946 ,868.3 2	0.00	11,946, 868.32	0.00	
Ε Ε Ο Δ Α									
			Αναμ ορφώ σεις κατά την διάρκ εια του οικον ομικο ύ έτους 2018	Προϋπο λογισθέ ντα όπως αυτά διαμορ φώθηκ αν	Εντα λθέν τα	Πληρ ωθέν τα	Πληρ ωτέα Υπόλ οιπα	Αδιά θετε ς Πιστ ώσει ς	Υπε ρβά σεις
	Έξοδα	3,143,500 .00	1,586,9 54.00	4,730,454 .00	2,958, 918.43	2,958, 918.43	0.00	1,771, 535.5 7	0.00
	Αποθεματικό	0.00	0.00	0.00	0.00	8,987, 949.89	0.00	0.00	0.00
	ΣΥΝΟΛΟ	3,143,500 .00	1,586,9 54.00	4,730,454 .00	2,958, 918.43	11,946 ,868.3 2	0.00	1,771, 535.5 7	0.00

Τρίπολη, 14/2/2018
ο Πρύτανης
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
Καθ. Αθανάσιος Κατσίης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Διεύθυνση: Ερυθρού Σταυρού 28 & Καρυωτάκη, 22100 Τρίπολη

Τηλ.: 2710-230009, fax: 2710-230005

Πληροφορίες: κ. Μαρία Χριστοδημητροπούλου, mchristo@uop.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Απόφαση 3/27.02.2019 Συνεδρίαση 22^η

Θέμα: Έγκριση σκοπιμότητας πραγματοποίησης Δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού οικ. Έτους 2019.

ΤΟ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει,
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (ΦΕΚ 145 τα /Α'/05-8-2016) όπως ισχύει,
3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4485/2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 114/Α'/04-08-2017) περί αρμοδιοτήτων του Πρυτανικού Συμβουλίου.
4. Την εισήγηση της Προϊσταμένης της Δ/σης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, κ. Τσετσώνη παρασκευής, με ημερομηνία σύνταξης 25/02/2019.
5. Την υπ'αριθμ 19/ 22-6-2018 απόφαση της Συγκλήτου περί εκχώρησης αρμοδιότητας έγκρισης σκοπιμότητας δαπάνης για ποσά κάτω των 2.500,00 ευρώ στο Πρυτανικό Συμβούλιο. (ΦΕΚ 4945/Β'/ 06-11-18)
6. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 22η συνεδρίαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (27-02-2019),
7. Το Ν. 4412/2016 Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, όπως ισχύει

Εγκρίνει

Τη σκοπιμότητα πραγματοποίησης των κάτωθι δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2019:

A/A	Περιγραφή Δαπάνης	ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΑΙΤΗΜΑ ΚΗΜΔΗΣ (για προμήθειες ή υπηρεσίες καθαρής αξίας άνω των 1.000,00€)	Κωδικός CPV – Περιγραφή	Κωδικός Αριθμός Εξόδου (ΚΑΕ) Δημόσιου Λογιστικού	Συνολικός Προϋπολογισμός ΚΑΕ	Προσυπολογιζόμενο Κόστος Δαπάνης χωρίς ΦΠΑ	Προσυπολογιζόμενο Κόστος Δαπάνης με ΦΠΑ
1	Παροχή καφέδων με βουτήματα και ενός γεύματος (catering) στα πλαίσια φιλοξενίας των Επιτροπών Αξιολόγησης – Πιστοποίησης των Προγραμμάτων Προπτυχιακών Σπουδών 5 Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (5 ΑΤΟΜΑ/ΕΠΙΤΡΟΠΗ)	19REQ004462816 2019-02-14	55520000-1 Υπηρεσίες Τροφοδοσίας	0856 Φιλοξενίες και δεξιώσεις	7.000,00€	1.209,68€	1.500,00€
2	Προμήθεια 2 καρτών BRA τεσσάρων γραμμών isdn για τα τηλεφωνικά κέντρα		32541000-7 Εξοπλισμός τηλεφωνικών κέντρων	1436 Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής τηλεπικοινωνιακών μέσων	1.000,00€	540,00€	669,60€
3	Προμήθεια πλακιδίων ορυκτής ίνας για τις ανάγκες του Τμήματος Κοινωνικής & Εκπαιδευτικής Πολιτικής		44112400-2 Υλικά οροφών	1413 Προμήθεια ειδών συντήρησης και επισκευής κτιρίων γενικά	6.000,00€	258,02€	319,94€

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Αθανάσιος Κατσής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Διεύθυνση: Ερυθρού Σταυρού 28 & Καρυωτάκη, 22100 Τρίπολη

Τηλ.: 2710-230009, fax: 2710-230005

Πληροφορίες: κ. Μαρία Χριστοδημητροπούλου, mchristo@uop.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Απόφαση 4/27.02.2019 Συνεδρίαση 22^η

Θέμα: Έγκριση σκοπιμότητας πραγματοποίησης δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού οικ. Έτους 2019 περι ανταλλακτικών και υλικών συντήρησης κτιρίων και εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (για έκδοση χρηματικού εντάλματος προπληρωμής)

ΤΟ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει,
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (ΦΕΚ 145 τα /Α'/05-8-2016) όπως ισχύει,
3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4485/2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 114/Α'/04-08-2017) περί αρμοδιοτήτων του Πρυτανικού Συμβουλίου.
4. Την εισήγηση του Αντιπρύτανη Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, Καθηγητή Γεωργίου Λέπουρα, με ημερομηνία σύνταξης 28/01/2019.
5. Την υπ' αριθμ 19/ 22-6-2018 απόφαση της Συγκλήτου περί εκχώρησης αρμοδιότητας έγκρισης σκοπιμότητας δαπάνης για ποσά κάτω των 2.500,00 ευρώ στο Πρυτανικό Συμβούλιο. (ΦΕΚ 4945/Β'/ 06-11-18)
6. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 22η συνεδρίαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (27-02-2019),
7. Το Ν. 4412/2016 Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, όπως ισχύει

Εγκρίνει

Τη σκοπιμότητα πραγματοποίησης των κάτωθι δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2019 περι ανταλλακτικών και υλικών συντήρησης κτιρίων και

εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (για έκδοση χρηματικού εντάλματος προπληρωμής).

A/α	Περιγραφή Δαπάνης	Πρωτογενές αίτημα ΚΗΜ ΔΗΣ	Κωδικός CPV- Περιγραφή	Κωδικός αριθμίας (ΚΑΕ)	Συνολικός προϋπολογισμός	Προσυπολογιζόμενο Κόστος Δαπάνης χωρίς ΦΠΑ	Προσυπολογιζόμενο Κόστος Δαπάνης με ΦΠΑ	Παρατηρήσεις
1	Προπληρωμή για την προμήθεια ανταλλακτικών και υλικών μικρής αξίας, για την έκτακτη και άμεση επιδιόρθωση και συντήρηση των κτιρίων και εγκαταστάσεων του ΠΠΕΛ		44115200-1 Υλικά υδραυλικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων θέρμανσης 44200000-2 Δομικά Υλικά 31681410-0 Ηλεκτρολογικό Υλικό	1899 Διάφορες προμήθειες που δεν κατονομάζονται ειδικά	15.000,00€	-	1000,00€	Θα εκδοθεί ΧΕΠ με υπόλογο της κ. Σταυροπούλου Σοφία, Αν. Προϊσταμένη Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών με ημερομηνία απόδοσης την 30/11/2019

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Αθανάσιος Κατσής

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Απόφαση 5/27.02.2019 Συνεδρίαση 22^η**

Θέμα: Έγκριση προγράμματος με τίτλο: «Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης» με Επιστημονικά Υπεύθυνη την Καθηγήτρια Δέσποινα Τσακίρη.

ΤΟ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει,
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (ΦΕΚ 145 τα /Α'/05-8-2016) όπως ισχύει,
3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4485/2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 114/Α'/04-08-2017) περί αρμοδιοτήτων του Πρυτανικού Συμβουλίου.
4. Την υπ' αριθμ 25/ 06-12-2018 απόφαση της Συγκλήτου περί έγκρισης κανονισμού λειτουργίας Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 5897/Β'/31-12-2018)
5. Το απόσπασμα σχεδίου πρακτικών της τρίτης (3ης) Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΑΔΑ: 6ΘΘ8469Β7Δ-7ΒΙ)
6. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 22η συνεδρίαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (27-02-2019),

Εγκρίνει

Το πρόγραμμα με τίτλο: «Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης» με Επιστημονικά Υπεύθυνη την Καθηγήτρια Δέσποινα Τσακίρη, επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην παρούσα απόφαση.

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Αθανάσιος Κατσής

Παράρτημα Απόφασης 5/27-02-2019, 22^η Συνεδρίαση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διεύθυνση: Ερυθρού Σταυρού 28 & Καρυωτάκη,

22131 Τρίπολη

Τηλ.:2710-230000, fax: 2710-230005

Πληροφορίες: Ελένη Σουρλά

ΑΠΟΦΑΣΗ 6/19.02.2019

Της 3^{ης} Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης
και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, στις 19-02-2019

Την 19η Φεβρουαρίου 2019, ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00, στην αίθουσα συνεδριάσεων «Κωνσταντίνος Α. Δημόπουλος» στο κτίριο της Πρυτανείας, στην Τρίπολη, έλαβε χώρα η 3^η Συνεδρίαση του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, κατόπιν της υπ' αριθμ. Πρωτ. 991/15-02-2019 Πρόσκλησης της Προέδρου Καθηγήτριας Σοφία Ζυγά.

Παρόντες:

1. Ζυγά Σοφία, Καθηγήτρια, Αντιπρύτανης, ως Πρόεδρος.
2. Ζαχαριάς Νικόλαος, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
3. Γιωτόπουλος Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής, τακτικό μέλος
4. Δημόπουλος Κωνσταντίνος, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
6. Μικεδάκη Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια, εκπρόσωπος της Σχολής Καλών Τεχνών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Απόντες:

1. Πρεζεράκος Παναγιώτης, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής, τακτικό μέλος
2. Φωτόπουλος Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ως Διευθυντής Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου).

Τα πρακτικά τήρησε η Γραμματέας της Επιτροπής Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. κ. Ελένη Σουrolά.

Αφού διαπιστώθηκε η κατά το νόμο απαρτία, άρχισε η συνεδρίαση περί ώρα 11:00 π.μ.

Συζητήθηκαν τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης και αποφασίστηκαν ως εξής:

A. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

B. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Γ. ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

.....
.....

Θέμα 6ο : Έγκριση προγράμματος με τίτλο: «Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης» με Επιστημονικά Υπεύθυνη την Καθηγήτρια Δέσποινα Τσακίρη.

Η Πρόεδρος εισηγείται στα μέλη του Συμβουλίου το νέο πρόγραμμα με τίτλο: «Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης» με Επιστημονικά Υπεύθυνη την Καθηγήτρια Δέσποινα Τσακίρη.

Μετά από διαλογική συζήτηση τα παρόντα μέλη ομόφωνα αποφασίζουν την έγκριση του νέου Προγράμματος με τίτλο: «Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης» και ορίζουν Επιστημονικά Υπεύθυνο του έργου την Καθηγήτρια Δέσποινα Τσακίρη. Το Πρόγραμμα παρουσιάζεται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης της οποίας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος.

Τα παρόντα μέλη του Συμβουλίου εξουσιοδοτούν την Πρόεδρο του Συμβουλίου για περαιτέρω ενέργειες προκειμένου η παρούσα απόφαση να διαβιβαστεί αρμοδίως στο Πρυτανικό Συμβούλιο για την τελική έγκριση

Η Πρόεδρος του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.

Καθηγήτρια Σοφία Ζυγά
Αντιπρύτανης Έρευνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗΣ 6/19-2-2019

3^{ης} Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης
και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙΒΙΜ)
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ)

Αίτηση Έγκρισης Νέου Προγράμματος
«Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες
Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης»

Τρίπολη, Φεβρουάριος 2019

Αίτηση Έγκρισης Νέου Προγράμματος

Υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο

Τίτλος Προγράμματος: Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης

Συνολική διάρκεια (σε αριθμό ωρών και αριθμό εβδομάδων): 300 ωρών (31 εβδομάδες)

Κόστος του προγράμματος: 650€

Ενδεικτική ημερομηνία έναρξης του προγράμματος: 1/3/2019

Μέθοδος υλοποίησης και διαδικασίες παρακολούθησης (αναφέρεται μια από τις παρακάτω επιλογές): Εξ αποστάσεως

Χώρος/οι Διεξαγωγής Προγράμματος:

Δεν εφαρμόζεται καθώς το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί πλήρως με τη μέθοδο της από απόστασης εκπαίδευσης.

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος (έως 200 λέξεις):

Το πρόγραμμα καταρχήν στοχεύει να φέρει τους/τις επιμορφούμενους/ες σε επαφή με τις μεγάλες παιδαγωγικές θεωρίες και τα κυρίαρχα ρεύματα των Επιστημών της Αγωγής (παράλληλα με τα σημαντικότερα σημεία του έργου των βασικών εκπροσώπων τους όπως ο Piaget, ο Vygotsky, ο Bruner, ο Ausubel, ο Gagne, ο Bloom, ο Dewey, κλπ) τα οποία έχουν διαμορφώσει με καθοριστικό τρόπο το πώς αντιλαμβανόμαστε σήμερα τις διαδικασίες της διδασκαλίας και της μάθησης. Η σχετική παρουσίαση πλαισιώνεται από πλήθος παραδειγμάτων που εξηγούν με άμεσο τρόπο το πώς οι διάφορες παιδαγωγικές θέσεις βρίσκουν εφαρμογή στη διδακτική πράξη διαφόρων μαθημάτων. Εν συνεχεία το

πρόγραμμα επικεντρώνεται σε συγκεκριμένες διδακτικές τεχνικές οι οποίες προωθούν την ενεργητική μάθηση εκ μέρους των μαθητών (π.χ. ο ρόλος των μεταφορών και των αναλογιών στη διδασκαλία δύσκολων εννοιών, τεχνικές ενεργητικής μελέτης των μαθητών).

Το επόμενο μέρος του προγράμματος εστιάζεται στις σύγχρονες τεχνικές αποτίμησης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιτυγχάνουν οι μαθητές με έμφαση σε τεχνικές αυθεντικής αξιολόγησης όπως για παράδειγμα η περιγραφική αξιολόγηση, ο φάκελος εργασιών μαθητών (portfolio), ή η αυτοαξιολόγηση, ο χάρτης εννοιών, οι γραμμές δράσης, η παραγωγή ερωτήσεων, τα συσχετιστικά διαγράμματα, κλπ.

Ακολούθως γίνεται αναφορά σε στοιχεία του εξωσχολικού περιβάλλοντος που μπορούν να εμπλουτίσουν ιδιαίτερα τη διδασκαλία και το σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού που θα την υποστηρίξει. Τέτοια στοιχεία είναι η αξιοποίηση υλικού από τα ΜΜΕ, η αξιοποίηση απεικονιστικού υλικού και η ανάδειξη του ρόλου που το υλικό αυτό μπορεί να έχει στην κατανόηση και τη μάθηση εκ μέρους των μαθητών, οι εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους εκτός σχολείου (π.χ. Μουσεία, επισκέψεις πεδίου) καθώς και το διαδίκτυο.

Τέλος το πρόγραμμα κλείνει με αναφορά σε ορισμένα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα που αγγίζουν το χώρο του σχολείου και μπορεί να επηρεάσουν καθοριστικά την ποιότητα της διδασκαλίας και της μάθησης σε αυτό.

Στο τέλος του προγράμματος οι επιμορφούμενοι/ες αναμένεται να:

- Έχουν κατακτήσει ένα στέρεο θεωρητικό υπόβαθρο των βασικών παιδαγωγικών θεωριών
- Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν διάφορα μοντέλα και θεωρίες μάθησης για το σχεδιασμό δικών τους διδακτικών δραστηριοτήτων
- Αντιλαμβάνονται τη χρησιμότητα και να μπορούν να εφαρμόσουν σύγχρονες τεχνικές αυθεντικής αξιολόγησης των μαθητών
- Εμπλουτίζουν τη διδασκαλία τους με στοιχεία από το εξωσχολικό περιβάλλον (ΜΜΕ, Μουσεία, Διαδίκτυο, κλπ)

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα (περιγραφή της ομάδας ή των ομάδων στόχων στις οποίες απευθύνεται το πρόγραμμα έως 150 λέξεις):

Το πρόγραμμα απευθύνεται στις ακόλουθες δυο ευρείες ομάδες ενδιαφερομένων:

A) Σε **εν ενεργεία εκπαιδευτικούς** όλων των ειδικοτήτων και όλων των βαθμίδων οι οποίοι ενδιαφέρονται να εκσυγχρονίσουν το ρεπερτόριο των διδακτικών τους επιλογών με βάση σύγχρονες τάσεις των Επιστημών της Αγωγής

B) Σε **αποφοίτους/ες ΑΕΙ-ΤΕΙ** οι οποίοι επιθυμούν να ακολουθήσουν το επάγγελμα του/της εκπαιδευτικού και οι οποίοι θέλουν να αποκτήσουν ένα στέρεο παιδαγωγικό υπόβαθρο.

Θεματικές Ενότητες του Προγράμματος:

Το πρόγραμμα αρθρώνεται με βάση τις εξής θεματικές ενότητες οι οποίες με τη σειρά τους διαχωρίζονται στα αντίστοιχα μέρη:

Μέρος Α: Παιδαγωγικές θεωρίες και Μοντέλα

1. Διδακτικά Μοντέλα Ι: Το παραδοσιακό διδακτικό μοντέλο
2. Διδακτικά Μοντέλα ΙΙ: Το ανακαλυπτικό διδακτικό μοντέλο
3. Διδακτικά Μοντέλα ΙΙΙ: Το εποικοδομητικό διδακτικό μοντέλο

Μέρος Β: Ειδικά θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης της διδασκαλίας και της αξιολόγησης

4. Διδάσκοντας δύσκολες έννοιες: Ο ρόλος των μεταφορών και των αναλογιών
5. Ο ρόλος των σχεδίων έρευνας (projects) και της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας
6. Τεχνικές ενεργητικής μελέτης μαθητών
7. Αξιολόγηση του μαθητή: Από την αξιολόγηση της μάθησης στη αξιολόγηση για τη μάθηση
8. Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των γνωστικών επιτευγμάτων των μαθητών

Μέρος Γ: Αξιοποιώντας στοιχεία του εξωσχολικού περιβάλλοντος για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας

9. Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού: Αξιοποιώντας τα ΜΜΕ στην εκπαίδευση
10. Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού: Ο ρόλος της εικονογράφησης
11. Το Διαδίκτυο ως Εκπαιδευτικό Εργαλείο
12. Οργάνωση σχολικών εκδρομών: Μεγιστοποιώντας τα εκπαιδευτικά οφέλη
13. Εκπαίδευση στο Μουσείο

Είδος προγράμματος: Πρόγραμμα σε συνεργασία με άλλο φορέα

Συνεργαζόμενοι φορείς: Go Learn Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δυο (<https://www.golearn.gr/>)

Σχέδιο σχετικού συμφωνητικού με συνεργαζόμενους φορείς (επισύναψη σχετικού αρχείου): Βλέπε σχέδιο σχετικού συμφωνητικού στο παράρτημα Α.

Θεματικό Πεδίο (σημειώνεται το συναφέστερο): Εκπαίδευση-Δια Βίου Μάθηση

Στοιχεία επιστημονικού υπευθύνου

Όνοματεπώνυμο: Δέσποινα Τσακίρη

Ιδιότητα (σημειώνεται μια από τις παρακάτω κατηγορίες): Μέλος ΔΕΠ Παν/μιου Πελοποννήσου (Καθηγητής)

Email επιστημονικού υπευθύνου: dtsakiri@uop.gr

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2741074355

Τμήμα: Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σχολή: Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Πλήρες βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπευθύνου (link που οδηγεί στο βιογραφικό σημείωμα):
https://dsep.uop.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=182&Itemid=54&lang=el

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα της Επιστημονικής Υπευθύνου (κείμενο έως 200 λέξεις συνοδευόμενο από φωτογραφία του επιστημονικά υπεύθυνου στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Η Δέσποινα Τσακίρη είναι Καθηγήτρια στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Προερχόμενη από τον ακαδημαϊκό χώρο των Επιστημών της Εκπαίδευσης, ασχολείται με την αξιολόγηση προσώπων και δράσεων στον εκπαιδευτικό θεσμό, την οποία διερευνά ως κοινωνικό πράττειν της θεσμισμένης κριτικής λειτουργίας στην εκπαίδευση μέσα από τις διαδικασίες έλεγχου, λογοδοσίας και αναστοχαστικής αξιολόγησης. Εμπνεόμενη από την καστοριαδική σκέψη εστιάζει στο φαντασιακό στοιχείο της αξιολόγησης, προκειμένου να κατανοήσει και να ερμηνεύσει τις καθημερινές διυποκειμενικές συμπεριφορές στο σχολικό θεσμό, τις εκπαιδευτικές συλλογικές δράσεις και τα εκπαιδευτικά προτάγματα. Σπούδασε και έζησε στο Παρίσι πολλά χρόνια (1982-1998) έχοντας μια διδακτική και ερευνητική

δραστηριότητα στο Πανεπιστήμιο Paris X-Nanterre. Ερχόμενη στην Ελλάδα εργάστηκε στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας από το 1998 έως το 2005 όπου διορίστηκε Επίκουρη Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Έχει συγγράψει δεκάδες άρθρα σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά με κριτές, τόμους πρακτικών ελληνικών και διεθνών συνεδρίων, κεφάλαια σε βιβλία και πρόσφατα ένα βιβλίο σχετικό με την Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση.

Συναφείς δημοσιεύσεις (ενδεικτικές)

Τσακίρη Δ. (2018). *Η θέσμιση της αξιολόγησης των μαθητών και το φαντασιακό στοιχείο*. Αθήνα: Μεταίχμιο: 253σελ.

Tsakiris, D. (2015). Réflexions sur les politiques menées dans le domaine de la recherche éducative à partir des thèses de deuxième et troisième cycle universitaire grec : données chiffrées et question posées in Marmoz, L., Moumoulidou, M., Tsakiris, D., Stamelos, G., (Editeurs) La recherche en éducation dans un monde en crise. En Grèce et ailleurs, Paris: Harmattan: p77-90.

Tsakiris D. , Kallimani M., Samara A-T (2017) «Written Examinations: Analysis of Institutional, Organizational and Imaginary Dimensions of Teachers' Practices» in European Educational Research Association, ECER 2017 Copenhagen Annual Conference : Reforming Education and the Imperative of Constant Change: Ambivalent roles of policy and educational research University of Copenhagen (19/08/ 2017) <http://www.eera-ecer.de/ecerprogrammes/conference/22/contribution/41082/>(ανακτήθηκε 7/09/017)

Εκπαιδευτές

Πρώτος εκπαιδευτής μπορεί να είναι ο Ε.Υ του οποίου το βιογραφικό σημείωμα αναγράφεται παραπάνω. Επίσης εκπαιδευτής μπορεί να είναι ο Καθηγητής Κων/νος Δημόπουλος του οποίου το βιογραφικό σημείωμα βρίσκεται αναρτημένο στη διεύθυνση:
http://dsep.uop.gr/attachments/CVs/Dimopoulos/CV%20Dimopoulos_Gr_2018.pdf

Ακολουθούν το σύντομο βιογραφικό σημείωμα ενός ακόμα εκπαιδευτή.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Εκπαιδευτή 1 (κείμενο έως 200 λέξεις στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Ο Γιώργος Λογιώτης είναι πτυχιούχος του Τμήματος Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής Ψυχολογίας και του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α.. Επίσης, είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην Εκπαιδευτική Αξιολόγηση και στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Είναι Διδάκτωρ Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Έχει ασκήσει καθοδηγητικό και διοικητικό έργο ως Υπεύθυνος Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού στη Δ.Δ.Ε. Β' Αθήνας (2012-2018). Διδάσκει στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και στην Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.. Οι δημοσιεύσεις και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στα εξής αντικείμενα: Εκπαιδευτική Πολιτική, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Συμβουλευτική και Προσανατολισμός.

Συναφείς δημοσιεύσεις (ενδεικτικές)

Λογιώτης, Γ., & Καλεράντε, Ε. (2018). Η εννοιολόγηση της διαδικασίας της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών: πολιτικές αναπαραστάσεις και ιδεολογικά σημαίνοντα. Στο Συλλογικό Τόμο με τίτλο «Ανιχνεύοντας την Κρίση» Επιμ. Βιτσιλάκη, Χ. & Γουβιάς, Δ. Αθήνα: Gutenberg.

Logiotis, G., Malamas, K., & Papatriantafyllou, A. (2016). The phenomenon of school bullying: Research and intervention in the school community, *Prime*, 9, 88-101.

Λαγουδάκος, Μ., & Λογιώτης, Γ. (2016). Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Από τη φθίνουσα πορεία στον επανασχεδιασμό του θεσμού. *Ερκυνα, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών – Επιστημονικών Θεμάτων*, 8, 158-168.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Εκπαιδευτή 2 (κείμενο έως 200 λέξεις στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Η Αθηνά Γιαννόγκονα είναι Εκπαιδευτικός Π.Ε. 70 και Διευθύντρια στο 24^ο Δημοτικό Σχολείο Περιστερίου. Είναι πτυχιούχος του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Παν/μίου Πελοποννήσου, του Π.Τ.Δ.Ε. του Παν/μίου Αθηνών, της Παιδαγωγικής Ακαδημίας Μυτιλήνης και του Μαράσλειου Διδασκαλείου Δημοτικής Εκπαίδευσης (Μετεκπαίδευση στη Γενική Αγωγή). Επίσης είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Master) από το Π.Μ.Σ. του Π.Τ.Δ.Ε. Αθηνών στην κατεύθυνση «Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική» με υποκατεύθυνση «Εκπαίδευση Ενηλίκων – Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και από το Π.Μ.Σ. της Θεολογικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών στην κατεύθυνση «Φύλο και Θρησκεία». Έχει Πιστοποιητικό Ειδίκευσης στη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό του ΠΕΣΥΠ της Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. Διαθέτει πέραν των είκοσι ετών επαγγελματική εμπειρία και έχει υπηρετήσει σε σχολικές μονάδες και δημόσιους φορείς (Κεντρική Υπηρεσία ΥΠΠΕΘ –

Ο.Σ.Κ.). Ασχολείται με την Εκπαίδευση Ενηλίκων από το 1990 και έχει συμμετάσχει ως εκπαιδευτρια σε επιμορφωτικά προγράμματα σε πολλούς φορείς του Δημόσιου (Ε.Κ.Δ.Δ.Α., Ι.Ε.Π., Ι.Δ.Ε.Κ.Ε., Ο.Ε.Π.Ε.Κ., Ο.Κ.Ε., Κ.Ε.Θ.Ι., Ν.Ε.Λ.Ε. κ.ά.) και Ιδιωτικού Τομέα.

Συναφείς δημοσιεύσεις (ενδεικτικές)

Καραγιάννης Σ., Γιαννόγκονα Α., Ευαγγέλου, Ο., Μερκούρης Σ., Χατζουλάκης Β., *Διαπολιτισμικές εκπαιδευτικές δράσεις στη Β/θμια εκπαίδευση με ενίσχυση των διακρατικών συνεργασιών. Υποστηρικτικό Επιμορφωτικό Υλικό*, Αθήνα, ΥΠΔΒΜΘ, 2012.

Διεθνής Αμνηστία, *Πρώτα Βήματα: Εγχειρίδιο για τη Βασική Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα*, μτφρ.: Αθηνά Γιαννόγκονα, Κ. Παπαχρήστος, Α. Συλλιγαρδάκη, Αθήνα, εκδόσεις Πατάκης, 2007.

Γιαννόγκονα, Α., Κρέμου, Ε., «Η Λογοτεχνία ως Σημείο Διαπολιτισμικής Συνάντησης με τον «άλλον»: Ένα Σχέδιο Διδασκαλίας», στο: Π. Γεωργογιάννης (επιμ.), *Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο, Συνεδριακό Κέντρο "Διώνη", Άρτα, Πάτρα, Πανεπιστήμιο Πατρών - Π.Τ.Δ.Ε - ΚΕ.Δ.ΕΚ.*, 2004, σσ. 17-29.

Γιαννόγκονα, Α., «Ανθρώπινα Δικαιώματα και Εκπαίδευση: Διδακτικοί σκοποί και μεθοδολογικές προσεγγίσεις», στο: Π.Τ.Δ.Ε. Παν/μίου Αθηνών, *Παιδαγωγική Ευθύνη*, επιμ.: Α. Παππάς, Αθήνα, Ατραπός, 2002, σσ. 99-109.

Β. Δομή του Προγράμματος

Θεματικές Ενότητες Προγράμματος & Περιγραφή τους:

Μέρος Α: Παιδαγωγικές θεωρίες και Μοντέλα

Τίτλος Θ.Ε.1: Διδακτικά Μοντέλα Ι: Το παραδοσιακό διδακτικό μοντέλο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.1

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι αφενός μεν να οριοθετήσει τις έννοιες της διδασκαλίας και της μάθησης και αφετέρου να αναδείξει την ποικιλομορφία των θεωρήσεων που υφίσταται σχετικά με τις έννοιες αυτές, ξεκινώντας από την περιγραφή διαφόρων διδακτικών μοντέλων με πρώτο αυτό της παραδοσιακής διδασκαλίας.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.2: Διδακτικά Μοντέλα ΙΙ: Το ανακαλυπτικό διδακτικό μοντέλο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.2

Σκοπός της διδακτικής ενότητας είναι η παρουσίαση του ανακαλυπτικού διδακτικού μοντέλου. Ειδικότερα αρχικά παρουσιάζονται οι θεωρητικές συμβολές των Vygotsky, Bruner και Dewey στη διαμόρφωση του εν λόγω μοντέλου. Στη συνέχεια εκτίθεται τα βασικά στοιχεία της λογικής του ανακαλυπτικού μοντέλου διδασκαλίας ενώ στο τέλος παρατίθενται οι τυπικές φάσεις με βάση τις οποίες δομείται μια πραγματική διδασκαλία που στηρίζεται στο μοντέλο αυτό.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.3: Διδακτικά Μοντέλα ΙΙΙ: Το εποικοδομητικό διδακτικό μοντέλο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.3

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι η παρουσίαση του εποικοδομητικού διδακτικού μοντέλου. Αρχικά εκτίθενται οι βασικές θέσεις του εποικοδομητισμού ως θεωρίας μάθησης. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στην έννοια των αυθόρμητων νοητικών αναπαραστάσεων των μαθητών και στις διαδικασίες εννοιολογικής αλλαγής. Εν συνεχεία αναλύονται τα βασικά στοιχεία της λογικής του εποικοδομητικού μοντέλου διδασκαλίας ενώ στο τέλος παρατίθενται οι τυπικές φάσεις με βάση τις οποίες δομείται μια πραγματική διδασκαλία που στηρίζεται στο μοντέλο αυτό.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Μέρος Β: Ειδικά θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης της διδασκαλίας και της αξιολόγησης

Τίτλος Θ.Ε.4: Διδάσκοντας δύσκολες έννοιες: Ο ρόλος των μεταφορών και των αναλογιών

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.4

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους εκπαιδευόμενους με τα σχήματα λόγου της αναλογίας και της μεταφοράς ως βασικών εργαλείων για την προώθηση της κατανόησης και της μάθησης. Πιο συγκεκριμένα η ενότητα αρχικά αποσαφηνίζει τα χαρακτηριστικά της μεταφοράς και της αναλογίας και με βάση τα χαρακτηριστικά αυτά εκθέτει τους λόγους για τους οποίους η ανάπτυξη της μεταφορικής και της αναλογικής σκέψης πρέπει να αποτελούν κεντρικούς στόχους της διδασκαλίας. Στη συνέχεια προσδιορίζονται όλες οι βασικές παράμετροι (σκοπιμότητα,

τεχνικές βέλτιστης αξιοποίησης και περιορισμοί) της αξιοποίησης των μεταφορών και των αναλογιών κατά τη διδακτική διαδικασία.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.5: Ο ρόλος των σχεδίων έρευνας (projects) και της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.5

Η εν λόγω Θεματική Ενότητα προσδιορίζει την έννοια των σχεδίων έρευνας (projects), συζητάει το ρόλο και τη χρησιμότητα αυτών των σχεδίων για την προώθηση της μάθησης ενώ παράλληλα παρουσιάζει ένα ευρύ φάσμα παραλλαγών της εφαρμογής και των τρόπων αξιολόγησής της. Καθώς τα σχέδια έρευνας στηρίζονται στην αρχή της ομαδοσυνεργατικότητας, η συγκεκριμένη έννοια αναλύεται διεξοδικά και επισημαίνονται τόσο τα πλεονεκτήματα της εφαρμογής της όσο όμως και ορισμένοι περιορισμοί της.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.6: Τεχνικές ενεργητικής μελέτης μαθητών

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.6

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να φέρει τους εκπαιδευόμενους σε επαφή με σύγχρονες τεχνικές ενεργητικής μελέτης των μαθητών στο σχολείο. Σήμερα, ένα από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές στο σχολείο είναι πως θα μεγιστοποιήσουν τα μαθησιακά αποτελέσματα που προκύπτουν από τη μελέτη τους. Συνήθως η κλασική απάντηση που δίνεται στο πρόβλημα αυτό είναι η παρότρυνση προς τους μαθητές «να διαβάζουν περισσότερο» εννοώντας με αυτό συνήθως να διαβάζουν για περισσότερο χρόνο. Ωστόσο φαίνεται πως η απάντηση αυτή δεν είναι επαρκής, καθώς τα μαθησιακά αποτελέσματα από τη μελέτη δεν μεγιστοποιούνται τόσο με την αύξηση του χρόνου, όσο με τη βελτίωση του τρόπου με τον οποίο πραγματοποιείται η μελέτη αυτή (Rowe, 1995, Snow, 2002). Σε αυτή ακριβώς λοιπόν τη διάσταση της βελτίωσης του τρόπου μελέτης εστιάζονται οι τεχνικές οι οποίες αναπτύσσονται στο πλαίσιο της παρούσας θεματικής ενότητας.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.7: Αξιολόγηση του μαθητή: Από την αξιολόγηση της μάθησης στη αξιολόγηση για τη μάθηση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.7

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι η ανάδειξη της παιδαγωγικής διάστασης της αξιολόγησης του μαθητή μέσα από την εφαρμογή τεχνικών και εργαλείων. Πιο συγκεκριμένα η ενότητα αρχικά αποσαφηνίζει τις σχετικές με το αντικείμενο έννοιες και εστιάζει στην ανάδειξη της σημασίας της αξιολόγησης του μαθητή. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα διάφορα είδη αξιολόγησης με βάση τον εκπαιδευτικό ρόλο που επιτελούν και το χρόνο παρέμβασης. Τέλος, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές που διέπουν την αξιολόγηση για τη μάθηση και περιγράφονται τα μέσα έκφρασής της καθώς και οι καινοτόμες τεχνικές που την υποστηρίζουν.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 (ECTS)

Τίτλος Θ.Ε.8: Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των γνωστικών επιτευγμάτων των μαθητών

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.8

Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι η εξοικείωση των επιμορφούμενων με ποικίλες καινοτομικές τεχνικές (εννοιολογικοί χάρτες, σχέδια, γραμμές δράσης, παραγωγή ερωτήσεων, συσχετιστικά διαγράμματα και οι μαθητικοί διαγωνισμοί επίλυσης προβλήματος) που στοχεύουν στην αξιολόγηση των γνωστικών επιτευγμάτων των μαθητών. Οι εν λόγω τεχνικές είναι κατάλληλες για όλα τα μαθήματα και των δυο εκπαιδευτικών βαθμίδων.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 (ECTS)

Μέρος Γ: Αξιοποιώντας στοιχεία του εξωσχολικού περιβάλλοντος για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας

Τίτλος Θ.Ε.9: Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού: Αξιοποιώντας τα ΜΜΕ στην εκπαίδευση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.9

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες με τη συζήτηση περί της αξιοποίησης των ΜΜΕ στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα. Αρχικά αναλύονται οι επιστημολογικές διαφορές της σχολικής γνώσης με τη γνώση που

διακινείται και αναπαράγεται στο πλαίσιο των ΜΜΕ. Η επισήμανση των σχετικών διαφορών κρίνεται εντελώς απαραίτητη προκειμένου το υλικό των ΜΜΕ να εντάσσεται ομαλά στη διδακτική διαδικασία και προς όφελος των στόχων του κάθε μαθήματος. Στη συνέχεια, η ενότητα παραθέτει μια σειρά από δυνατούς τρόπους αξιοποίησης υλικού από τα ΜΜΕ για τους σκοπούς της σχολικής εκπαίδευσης. Τέλος η ενότητα κλείνει με την παρουσίαση της δράσης «παιδεία για τα Μέσα» (media literacy) ως βασικού εργαλείου ανάπτυξης του κριτικού εγγραμματισμού των μαθητών και αυριανών πολιτών περί τα ΜΜΕ και του ρόλου τους στη σύγχρονη κοινωνία. Η σχετική συζήτηση αναφέρεται τόσο στα διεθνώς ισχύοντα όσο και την υφιστάμενη κατάσταση στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 (ECTS)

Τίτλος Θ.Ε.10: Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού: Ο ρόλος της εικονογράφησης

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.10

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να αναδείξει τις παιδαγωγικές λειτουργίες της εικονογράφησης του εκπαιδευτικού υλικού, παρουσιάζοντας ένα πλαίσιο για την ανάδειξη των πρακτικών που προωθούνται μέσω της εφαρμογής των εννοιών της ταξινόμησης (εξειδίκευση περιεχομένου), της περιχάραξης (είδος κοινωνικών σχέσεων που αναπτύσσονται με το θεατή) και της τυπικότητας (εξειδίκευση κώδικα) στον απεικονιστικό υλικό που χρησιμοποιείται συνήθως στην εκπαίδευση.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 (ECTS)

Τίτλος Θ.Ε.11: Το Διαδίκτυο ως Εκπαιδευτικό Εργαλείο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.11

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να αναδείξει τις πολλαπλές δυνατότητες αλλά και τις πραγματικές χρήσεις που έχει το διαδίκτυο στη σύγχρονη εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 (ECTS)

Τίτλος Θ.Ε.12: Εκπαίδευση στο Μουσείο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.13

Η παρούσα Θ.Ε. εστιάζει στους τρόπους αξιοποίησης και εμπλουτισμού της εκπαιδευτικής διαδικασίας με βάση επισκέψεις και εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρονται στο Μουσείο. Ειδικότερα αναλύονται τα παιδαγωγικά χαρακτηριστικά

της μάθησης στο Μουσείο και αναδεικνύεται η προστιθέμενη αξία αυτού του τύπου της μάθησης για τη σχολική εκπαίδευση.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Επιμέρους Θεματικών Ενοτήτων:

Τίτλος ενότητας	Εβδομάδα	Ώρες	ECTS
Μέρος Α: Παιδαγωγικές Θεωρίες και Μοντέλα			
Θ.Ε.1: Διδακτικά Μοντέλα I: Το παραδοσιακό διδακτικό μοντέλο	1 ^η -2 ^η	20	0,8
Θ.Ε.2: Διδακτικά Μοντέλα II: Το ανακαλυπτικό διδακτικό μοντέλο	3 ^η -5 ^η	30	1,2
Θ.Ε.3: Διδακτικά Μοντέλα III: Το εποικοδομητικό διδακτικό μοντέλο	6 ^η -8 ^η	30	1,2
Μέρος Β: Ειδικά θέματα σχεδιασμού και οργάνωσης της διδασκαλίας και της αξιολόγησης			
Θ.Ε.4: Διδάσκοντας δύσκολες έννοιες: Ο ρόλος των μεταφορών και των αναλογιών	9 ^η -11 ^η	20	0,8
Θ.Ε.5: Ο ρόλος των σχεδίων έρευνας (projects) και της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας	12 ^η -14 ^η	30	1,2
Θ.Ε.6: Τεχνικές ενεργητικής μελέτης μαθητών	15 ^η -16 ^η	20	0.8

Θ.Ε.7: Αξιολόγηση του μαθητή: Από την αξιολόγηση της μάθησης στη αξιολόγηση για τη μάθηση	17 ^η -18 ^η	20	0,8
Θ.Ε.8: Εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης των γνωστικών επιτευγμάτων των μαθητών	19 ^η -21 ^η	30	1,2
ΜΕΡΟΣ Γ: Αξιοποιώντας στοιχεία του εξωσχολικού περιβάλλοντος για τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας			
Θ.Ε.9: Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού: Αξιοποιώντας τα ΜΜΕ στην εκπαίδευση	22 ^η -23 ^η	20	0,8
Θ.Ε.10: Σχεδιασμός εκπαιδευτικού υλικού: Ο ρόλος της εικονογράφησης	24 ^η -26 ^η	30	1,2
Θ.Ε.11: Το Διαδίκτυο ως Εκπαιδευτικό Εργαλείο	27 ^η -28 ^η	20	0,8
Θ.Ε.12: Εκπαίδευση στο Μουσείο	29 ^η -31 ^η	30	1,2
Σύνολο	31	300	12

Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος, Αξιολόγηση & Πιστοποίηση

Διδασκαλία & Παρακολούθηση:

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ακολουθεί τη μεθοδολογία που υποστηρίζει την Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση. Η διδασκαλία μέσω συστήματος ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης βασίζεται κυρίως στην ασύγχρονη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού και ανάπτυξη δραστηριοτήτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί σε μεγάλο βαθμό η αυτονομία του/της Εκπαιδευόμενου/ης. Όμως, συμπληρωματικά και με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες, κατά περίπτωση μπορεί να πραγματοποιείται και σύγχρονη μάθηση μέσω συστήματος σύγχρονης τηλεεκπαίδευσης (έως 3 κατά τη διάρκεια ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος).

Η διανομή του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού γίνεται σταδιακά και σε εβδομαδιαία βάση. Το εκπαιδευτικό υλικό βρίσκεται on-line, σε ψηφιακή μορφή. Επιπλέον, προσφέρεται η δυνατότητα ανάρτησης υλικού και εργασιών από την πλευρά των επιμορφούμενων προς αξιολόγηση.

Περιγραφή εκπαιδευτικού υλικού (είδος, δομή, βασικά χαρακτηριστικά):

Το πρόγραμμα προσφέρεται με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω πρόσβασης σε ηλεκτρονική πλατφόρμα. Ειδικότερα οι συμμετέχοντες μετά την εγγραφή τους στο πρόγραμμα αποκτούν κωδικούς πρόσβασης σε πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης στην οποία βρίσκεται αναρτημένο το επιμορφωτικό υλικό του προγράμματος καταναμημένο ανά εβδομάδα μελέτης.

Συγκεκριμένα το υλικό αυτό για την κάθε μια θεματική ενότητα του προγράμματος αποτελείται από:

- **Πίνακα περιεχομένων**
- **Περιγραφή του σκοπού** της θεματικής ενότητας
- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα** (ώστε οι εκπαιδευόμενοι να γνωρίζουν τι θα πρέπει να έχουν καταφέρει να μάθει στο τέλος της κάθε Θ.Ε.)
- **Εισαγωγικές παρατηρήσεις** στις οποίες εισάγεται το προς παρουσίαση θέμα και προαναγγέλλεται η δομή των εννοιών που ακολουθούν.
- Το **κυρίως μέρος του επιμορφωτικού υλικού** στο οποίο αναλύεται διεξοδικά το κάθε θέμα.
- **Παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης** με βάση τα οποία διασυνδέονται οι θεωρητικές αρχές με συγκεκριμένα στοιχεία και εφαρμογές από το πεδίο της εκπαιδευτικής πράξης.
- **Σύνοψη** στην οποία επαναλαμβάνονται τα κύρια σημεία της θεματικής ενότητας
- **Παράλληλα κείμενα** (παρατίθενται τουλάχιστον δυο κείμενα στα Ελληνικά εγκρίτων επιστημόνων από τεύχη παιδαγωγικών περιοδικών, πρακτικών εκπαιδευτικών επιστημονικών συνεδρίων ή από κεφάλαια βιβλίων, ώστε οι

εκπαιδευόμενοι να έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν περαιτέρω στα υπό ανάλυση θέματα).

- **Βιβλιογραφικές αναφορές** (παρατίθεται πλήρης κατάλογος τόσο των ελληνικών όσο και των διεθνών αναφορών που χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό του επιμορφωτικού υλικού).
- **Χρήσιμες διευθύνσεις στο διαδίκτυο** (σε αρκετές περιπτώσεις παρατίθεται ένας μικρός αριθμός προσεκτικά επιλεγμένων διευθύνσεων του διαδικτύου οι οποίες περιλαμβάνουν χρήσιμο και συναφές με την εκάστοτε θεματική ενότητα υλικό και ιδέες εκπαιδευτικών εφαρμογών).
- **Γλωσσάρι όρων** (μέσα στο κυρίως κείμενο κρίσιμοι όροι ή ονόματα σημαντικών παιδαγωγών παρατίθενται ως υπερσύνδεσμοι πατώντας πάνω στους οποίους οι εκπαιδευόμενοι οδηγούνται σε ένα γλωσσάρι με περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με αυτούς).
- **Ασκήσεις αξιολόγησης:** Στο τέλος της κάθε θεματικής ενότητας υπάρχει ένας αριθμός (περίπου 8-10) ασκήσεων αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων. Μία από αυτές τις ασκήσεις είναι μια ερώτηση σύντομη ανάπτυξης ενός ζητήματος η οποία λαμβάνει απαντήσεις έκτασης έως 300 λέξεων το μέγιστο. Όλες οι υπόλοιπες ασκήσεις είναι κλειστού τύπου και οι εκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν τις σωστές απαντήσεις για αυτές τις ασκήσεις με το τέλος της προσπάθειάς τους. Το σύνολο της βαθμολογίας για κάθε θεματική ενότητα είναι 100 βαθμοί (η ανοικτή ερώτηση συνήθως αφορά 25-30 βαθμούς). Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται επιτυχής εφόσον οι συμμετέχοντες έχουν επίδοση κατά μέσο όρο σε όλες τις θεματικές ενότητες τουλάχιστον 50%.

Δείγμα εκπαιδευτικού υλικού (ενδεικτικά εκπαιδευτικό υλικό μίας διδακτικής ενότητας το οποίο να είναι σύμφωνο με την περιγραφή ως υπερσύνδεσμος):

Βλέπε το παράδειγμα της Θ.Ε. 8 στο Παράρτημα.

Τρόπος αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων (είδος αξιολόγησης, σχετική βαρύτητα κάθε είδους αξιολόγησης στη συνολική αξιολόγηση έως 200 λέξεις):

Στο τέλος της κάθε θεματικής ενότητας υπάρχει ένας αριθμός (περίπου 8-10) ασκήσεων αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων. Μία από αυτές τις ασκήσεις είναι μια ερώτηση σύντομη ανάπτυξης ενός ζητήματος η οποία λαμβάνει απαντήσεις έκτασης έως 300 λέξεων το μέγιστο. Όλες οι υπόλοιπες ασκήσεις είναι κλειστού τύπου και οι εκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν τις σωστές απαντήσεις για αυτές τις ασκήσεις με το τέλος της προσπάθειάς τους. Το σύνολο της βαθμολογίας για κάθε θεματική ενότητα είναι 100 βαθμοί (η ανοικτή ερώτηση συνήθως αφορά 25-30 βαθμούς).

Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται επιτυχής εφόσον οι συμμετέχοντες έχουν επίδοση κατά μέσο όρο σε όλες τις θεματικές ενότητες τουλάχιστον 50%.

Αξιολόγηση Προγράμματος

Για την αξιολόγηση των παρεχόμενων από το Πρόγραμμα υπηρεσιών σε επίπεδο εκπαιδευτικού έργου, διοικητικής υποστήριξης, κ.λπ., ο/η κάθε εκπαιδευόμενος/η καλείται να συμπληρώσει ηλεκτρονικά ερωτηματολόγιο που θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα του προγράμματος. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στη συμπλήρωση του εν λόγω ερωτηματολογίου αξιολόγησης δεν χορηγείται το σχετικό Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης.

Τύπος χορηγούμενου πιστοποιητικού

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος, χορηγείται Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης, στο οποίο αναγράφεται ο τίτλος του προγράμματος, η διάρκειά του σε ώρες και η αξία του σε ECTS. Τα πιστοποιητικά υπογράφονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Προγράμματος και την Πρόεδρο του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ και θα είναι διαθέσιμα μετά τη λήξη του προγράμματος. Σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης του Προγράμματος χορηγείται απλή «Βεβαίωση Παρακολούθησης». Για τη χορήγηση των πιστοποιητικών απαιτείται επιπλέον και η αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων. Σε περίπτωση οικονομικών εκκρεμοτήτων το Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης αποστέλλεται στους εκπαιδευόμενους μετά την εξόφληση των διδάκτρων. Το Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης συνοδεύεται από αντίστοιχο Παράρτημα στο οποίο αναγράφεται η διάρκεια σε ώρες και εβδομάδες του προγράμματος, η αξία του σε ECTS, η μέθοδος υλοποίησής του, η τελική επίδοση του/της επιμορφούμενου/ης και οι Θεματικές Ενότητες/Μέρη του προγράμματος. Το Παράρτημα αυτό υπογράφεται από τους ίδιους που υπογράφουν και το πιστοποιητικό επιμόρφωσης.

Δ. Τρόπος Επιλογής, Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Απαιτούμενα τυπικά προσόντα και απαραίτητα δικαιολογητικά (επίπεδο προηγούμενων σπουδών, επαγγελματικές ιδιότητες, απαραίτητα δικαιολογητικά, κλπ):

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε απόφοιτους ΑΕΙ και ΤΕΙ. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομιστούν είναι:

1. Αντίγραφο ανώτατου τίτλου σπουδών (απαραίτητο)
2. Αντίγραφα πιστοποιητικών γλωσσομάθειας (προαιρετικά)

Επίσης εάν κάποιος υποψήφιος ανήκουν σε κάποιες από τις ομάδες που δικαιούνται έκπτωσης θα πρέπει να υποβάλλουν αντίστοιχα δικαιολογητικά που θα προβλέπονται επακριβώς από την προκήρυξη του προγράμματος (βλέπε παρακάτω το τμήμα «Δίδακτρα και Τρόπος Πληρωμής».

Τρόπος επιλογής των εκπαιδευόμενων (αναφορά σε πιθανά κριτήρια επιλογής, αριθμός προσφερόμενων θέσεων):

Δεν υπάρχει όριο προσφερόμενων θέσεων. Δεκτοί θα γίνουν όλοι οι υποψήφιοι οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Τρόπος εγγραφής στο πρόγραμμα:

Η εγγραφή στο Πρόγραμμα γίνεται:

A) είτε ηλεκτρονικά μέσω ηλεκτρονικής αίτησης η οποία βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. <https://kedivim.uop.gr> στη θέση «Εγγραφές και Δίδακτρα».

B) είτε με αποστολή μέσω email στο συνεργαζόμενο φορέα που θα περιλαμβάνεται στην προκήρυξη του προγράμματος.

Δίδακτρα και τρόπος πληρωμής:

Το κόστος παρακολούθησης του προγράμματος ανέρχεται σε 700€. Τα δίδακτρα καταβάλλονται σε έως τρεις δόσεις σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό (βλέπε σχετική αναφορά στην Προκήρυξη του Προγράμματος).

Οι ακόλουθες ομάδες δικαιούνται έκπτωσης το ύψος της οποίας αναγράφεται στον ακόλουθο Πίνακα:

Ομάδα	Όριο ατόμων	Ποσοστό έκπτωσης
-------	-------------	------------------

Ανεργοί ή και αδιόριστοι εκπαιδευτικοί	Οι πέντε πρώτοι που θα εγγραφούν στο πρόγραμμα	35%
Ανεργοί ή και αδιόριστοι εκπαιδευτικοί	Όλοι οι υπόλοιποι	15%
ΑμΕΑ	Όλοι	20%
Μέλη πολύτεκνων οικογενειών	Έως 25 ετών	20%
Απόφοιτοι του Παν/μιου Πελοποννήσου	Όλοι	15%
Εγγραφή σε άλλο πρόγραμμα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ του ΠΑΠΕΛ και του συνεργαζόμενου φορέα	Όλοι	15%
Μέλη του προσωπικού του ΠΑΠΕΛ και του συνεργαζόμενου φορέα	Όλοι	15%
Εγγραφή έως 20 ημέρες πριν την έναρξη του προγράμματος	Όλοι	10%
Ομαδική εγγραφή (περισσότερα των τριών ατόμων)	Όλοι	10%

Κάθε υποψήφιος/α εκπαιδευόμενος/η δικαιούται έκπτωσης με βάση την ένταξή του σε μια μόνο ομάδα από αυτές που αναφέρονται στον παραπάνω Πίνακα. Σε περίπτωση που κάποιος/α υποψήφιος/α ανήκει σε παραπάνω από μια κατηγορίες από τις προαναφερόμενες δικαιούται μόνο την έκπτωση που αντιστοιχεί σε αυτή με το μεγαλύτερο σχετικό ποσοστό.

Ε. Προϋπολογισμός του Προγράμματος

Ενδεικτικός προϋπολογισμός (επισύναψη σχετικού αρχείου)

Ενδεικτικός Προϋπολογισμός*

Κατηγορία δαπάνης	Ποσό (ευρώ)
Δαπάνες αμοιβής ΕΥ	2500
Δαπάνες αμοιβών εκπαιδευτών	8250
Δαπάνες διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού	2000
Δαπάνες για ανάπτυξη, επικαιροποίηση και εμπλουτισμό διδακτικού υλικού	4134
Κρατήσεις ΕΛΚΕ (16%)	3216
Σύνολο	20.100

Ο προϋπολογισμός αυτός βασίζεται στην υπόθεση 100 επιμορφούμενων και αντιστοιχεί σε μια εκτίμηση του κόστους κατάρτισης που θα μεταβιβαστεί στο ΠΑΠΕΛ με βάση το συμφωνητικό συνεργασίας με το συνεργαζόμενο φορέα ενώ παράλληλα περιλαμβάνει και εκτίμηση των εκπτώσεων που θα παρασχεθούν.

Βλέπε μεγαλύτερη ανάλυση στο επισυναπτόμενο αρχείο excel [ενδεικτικού](#) προϋπολογισμού του προγράμματος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Πρόγραμμα Επαγγελματικής Ανάπτυξης

Με τη χρήση καινοτόμων μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 8

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΓΝΩΣΤΙΚΩΝ

ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Περιεχόμενα

Σκοπός της Θεματικής Ενότητας

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Έννοιες Κλειδιά

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Υποενότητα 1. Η έννοια της βαθιάς κατανόησης

1.1 Η φύση της βαθιάς κατανόησης (deep learning)

1.2 Οι προδιαγραφές της αξιολόγησης της βαθιάς κατανόησης στο σχολείο

Υποενότητα 2. Εναλλακτικές τεχνικές αξιολόγησης της επίτευξης βαθιάς κατανόησης

2.1 Ο χάρτης εννοιών (εννοιολογικός χάρτης)

2.1.1 Η διαδικασία κατασκευής ενός χάρτη εννοιών

2.1.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής του χάρτη εννοιών

2.1.3 Ο τρόπος αξιολόγησης ενός χάρτη εννοιών

2.2 Τα σχέδια

2.2.1 Η διαδικασία κατασκευής των σχεδίων

2.2.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής

2.2.3 Η αξιολόγηση ενός σχεδίου

2.3 Γραμμές Δράσης (Fortune lines)

2.3.1 Η διαδικασία κατασκευής μια γραμμής δράσης

2.3.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής

2.3.3 Η αξιολόγηση μιας γραμμής δράσης

2.4 Συσχετιστικά διαγράμματα (διαγράμματα Venn)

2.4.1 Η διαδικασία κατασκευής ενός συσχετιστικού διαγράμματος

2.4.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής

2.4.3 Η αξιολόγηση ενός συσχετιστικού διαγράμματος

2.5 Η τεχνική της Παραγωγής ερωτήσεων

2.5.1 Η διαδικασία της παραγωγής ερωτήσεων

2.5.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής

2.5.3 Η αξιολόγηση της διαδικασίας παραγωγής ερωτήσεων

2.6 Μαθητικοί διαγωνισμοί επίλυσης προβλήματος

2.6.1 Τρόποι αξιολόγησης της εργασίας σε διαγωνισμούς

Σύνοψη

Παράλληλα Κείμενα

Βιβλιογραφία

Σκοπός της θεματικής ενότητας

Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι η εξοικείωση των επιμορφούμενων με ποικίλες καινοτομικές τεχνικές που στοχεύουν στην αξιολόγηση των γνωστικών επιτευγμάτων των μαθητών. Οι εν λόγω τεχνικές είναι κατάλληλες για όλα τα μαθήματα και των δυο εκπαιδευτικών βαθμίδων.

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Στο τέλος της μελέτης αυτής της θεματικής ενότητας οι επιμορφούμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Αντιλαμβάνονται ότι η βαθιά κατανόηση για ένα ζήτημα συναρτάται από την ποικιλία των επιμέρους στοιχείων γνώσης που διαθέτει κάποιος για αυτό καθώς και το βαθμό διασύνδεσής τους.
- Εφαρμόζουν ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε διδακτικής ενότητας μια σειρά από καινοτομικές τεχνικές προκειμένου να ελέγξουν τα γνωστικά επιτεύγματα των μαθητών, όπως είναι οι χάρτες εννοιών (εννοιολογικοί χάρτες), τα σχέδια, οι γραμμές δράσης, η παραγωγή ερωτήσεων, τα συσχετιστικά διαγράμματα και οι μαθητικοί διαγωνισμοί επίλυσης προβλήματος.
- Αντιλαμβάνονται τη χρησιμότητα των παραπάνω τεχνικών και στο πλαίσιο διαγνωστικών ή διδακτικών δραστηριοτήτων εκτός από λόγους αξιολόγησης.
- Προτείνουν διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις των παραπάνω τεχνικών.

Έννοιες-Κλειδιά

- Βαθιά κατανόηση (deep learning)
- Χάρτης εννοιών
- Σκίτσα
- Εννοιολογικά σκίτσα (concept cartoons)
- Γραμμή δράσης (fortune line)
- Συσχετιστικά διαγράμματα (διαγράμματα Venn)

- Παραγωγή ερωτήσεων
- Μαθητικοί διαγωνισμοί επίλυσης προβλήματος

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Το περιεχόμενο της θεματικής ενότητας χωρίζεται σε δυο μέρη. Στο πρώτο μέρος επιχειρείται μια σύντομη προσέγγιση της έννοιας της βαθιάς κατανόησης (deep learning) η οποία αποτελεί ζητούμενο της διδασκαλίας κάθε γνωστικού αντικειμένου στο σχολείο. Στο δεύτερο μέρος όπου αποτελεί και το σημαντικότερο, εκτίθενται έξι διαφορετικές τεχνικές (εννοιολογικοί χάρτες, σχέδια, γραμμές δράσης, συσχετιστικά διαγράμματα, παραγωγή ερωτήσεων, μαθητικοί διαγωνισμοί επίλυσης προβλήματος) οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν για την αξιολόγηση αυτού του τύπου της κατανόησης. Συγκεκριμένα, για κάθε τεχνική περιγράφονται με αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, ο τρόπος εφαρμογής της, πιθανές διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της καθώς τα χαρακτηριστικά της που λειτουργούν ως δείκτες επίτευξης υψηλού επιπέδου κατανόησης (αξιολόγηση). Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι οι τεχνικές που προτείνονται προέρχονται από το έργο των White & Gunstone, (1992), *Probing Understanding*, London: The Falmer Press καθώς και το έργο του Bowkett, (2005), *100 Ideas for Teaching Creativity*, London: Continuum.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΒΑΘΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1.1 Η φύση της βαθιάς κατανόησης (deep learning)

Στο εκπαιδευτικό λεξιλόγιο (καθημερινές συζητήσεις εκπαιδευτικών, επίσημα κείμενα εκπαιδευτικής πολιτικής, αναλυτικά προγράμματα) ο στόχος της επίτευξης «βαθιάς κατανόησης» περιλαμβάνει κυρίαρχη θέση. Ποιο είναι όμως το ακριβές νόημα του όρου αυτού; Τι σημαίνει για έναν μαθητή να διαθέτει βαθιά κατανόηση για παράδειγμα της Γαλλικής Επανάστασης, των δευτεροβάθμιων εξισώσεων ή της διαδικασίας δημιουργίας των σεισμών; Επιπλέον με ποιο τρόπο μπορεί ο εκπαιδευτικός να πιστοποιήσει το βαθμό επίτευξης της σχετικής κατανόησης;

Η βαθιά κατανόηση θεωρείται μιας ανώτερης τάξης γνωστική ικανότητα η οποία συνήθως αντιδιαστέλεται από την απομνημόνευση και τη μάθηση επιμέρους δηλωτικού

χαρακτήρα γνώσεων ενώ σχετίζεται με την ικανότητα του ατόμου να αντιλαμβάνεται με **συνθετικό τρόπο** ευρύτερα γνωστικά πεδία. Ειδικότερα η βαθιά κατανόηση αναφέρεται στην ικανότητα του ατόμου να σκέπτεται με βάση συγκεκριμένα ορθολογικά κριτήρια, να αναστοχάζεται και να κάνει αξιολογικές κρίσεις σχετικά με ένα θέμα.

Παράλληλα η βαθιά κατανόηση αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη δημιουργικών μορφών σκέψης όπως είναι η δημιουργία καινοφανών συνδέσεων ή η αναγνώριση κανονικοτήτων (patterns). Ένας ορισμός του όρου βαθιά κατανόηση αντικειμενικά θα απέκρυπτε την πολλαπλότητα του νοήματός του. Η κατανόηση εννοιών (π.χ. ενέργεια, δημοκρατία, εμβασμόν), φαινομένων (π.χ. ο κύκλος του νερού, οι αντιπαραθέσεις μεταξύ των κοινωνικών τάξεων), περιστάσεων (π.χ. ο μεσοπόλεμος, το εργαστήριο των φυσικών επιστημών) ή κειμένων με την ευρύτερη σημασία του όρου (π.χ. λογοτεχνικά έργα, άρθρα εφημερίδων), προαπαιτεί την κατάκτηση πολλών διαφορετικών τύπων γνώσης όπως είναι για παράδειγμα:

- οι δηλωτικού τύπου γνώσεις (δεδομένα και πληροφορίες),
- οι κώδικες που χρησιμοποιεί κάθε γνωστικό αντικείμενο (π.χ. σταθερής μορφής αναπαραστάσεις όπως είναι οι συμβολισμοί στη Χημεία),
- οι νοητικές αναπαραστάσεις (εσωτερικευμένες αναπαραστάσεις αισθητηριακών αντιλήψεων),
- τα επεισόδια (οι μνήμες γεγονότων),
- οι οριζόντιες διανοητικές ικανότητες (δυνατότητες ενός ατόμου να φέρνει σε πέρας συγκεκριμένου τύπου νοητικού τύπου διαδικασίες)
- οι κιναισθητικές δεξιότητες (σχετίζονται με τις δυνατότητες ενός ατόμου να φέρει σε πέρας συγκεκριμένου τύπου πρακτικές αυτή τη φορά διαδικασίες).

Ο βαθμός επομένως της βαθιάς κατανόησης ενός ατόμου για κάποιο θέμα π.χ. τη δημοκρατία, εξαρτάται από το πόσο πλούσιο είναι αυτό το σύνολο των στοιχείων γνώσης που διαθέτει σχετικά με αυτό καθώς και από το βαθμό διασύνδεσης αυτών των στοιχείων μεταξύ τους. Η ποικιλία των στοιχείων γνώσης αλλά και ο βαθμός διασύνδεσής τους προσδιορίζει το συνθετικό τρόπο κατανόησης στον οποίον στο εξής θα αναφερόμαστε ως βαθιά κατανόηση. Με αυτό βεβαίως δεν εννοείται ότι όλα τα επιμέρους στοιχεία είναι εξίσου κρίσιμα για την κατανόηση μιας έννοιας. Ωστόσο είναι εξαιρετικά δύσκολο

να αποφασίσει κανείς σε κάθε περίπτωση ποια από τα επιμέρους στοιχεία είναι τα περισσότερα ή τα λιγότερα σημαντικά. Για παράδειγμα για κάποια έννοια μπορεί ο ορισμός της να είναι εξαιρετικής σημασίας για την κατανόησή της, ενώ για κάποια άλλη μπορεί να διαθέτει κάποιος εξαιρετική κατανόηση χωρίς απαραίτητα να γνωρίζει τον ορισμό της.

Με βάση την παραπάνω συζήτηση προκύπτουν ορισμένα πρώτα συμπεράσματα:

- Η βαθιά κατανόηση δεν αντιστοιχεί ποτέ σε διχοτομικές καταστάσεις, αντίθετα πρόκειται για μια κατάσταση που αναφέρεται σε ένα συνεχές φάσμα (είναι με άλλα λόγια περισσότερο θέμα βαθμού παρά είδους).
- Η βαθιά κατανόηση δεν μπορεί να είναι ποτέ πλήρης για οποιαδήποτε έννοια. Πάντοτε όσο βαθιά και να είναι η κατανόηση για ένα θέμα, μπορεί να εμβαθυνθεί περαιτέρω.
- Είναι απολύτως αδύνατο να κατασκευαστεί ποτέ ένας εντελώς αξιόπιστος τρόπος αξιολόγησης του βαθμού επίτευξης βαθιάς κατανόησης για κάποιο ζήτημα καθώς πάντοτε ενυπάρχει στην όποια τέτοια κατασκευή, μια αξιολογικού τύπου κρίση σχετικά με το ποιο ή ποια από τα επιμέρους στοιχεία γνώσης είναι τα σημαντικότερα (π.χ. για κάποιους η δυνατότητα να ορίζει κάποιος μια έννοια είναι καλύτερο μέτρο κατανόησης από τη δυνατότητα κάποιου άλλου να ανακαλεί εμπειρίες σχετικά με αυτή). Αυτός είναι άλλωστε και ο λόγος για τον οποίο συνήθως στο σχολείο αποφεύγεται η αξιολόγηση της επίτευξης αυτού του είδους κατανόησης και οι συνήθεις διαδικασίες αξιολόγησης της γνώσης επικεντρώνονται στην ανάκληση ή το πολύ πολύ στην εφαρμογή δηλωτικού τύπου γνώσεων.

Παρά ωστόσο τις παραπάνω διαπιστώσεις, το συμπέρασμα παραμένει ότι η βαθιά κατανόηση στηρίζεται αφενός μεν στον πλούτο κάθε μίας κατηγορίας από τα επιμέρους στοιχεία γνώσης, αφετέρου δε στην πυκνότητα των διασυνδέσεών τους. Κάθε φορά που ένα νέο στοιχείο προστίθεται η μορφή των συσχετίσεων μεταξύ των επιμέρους στοιχείων γνώσης αλλάζει και επιτυγχάνεται βαθύτερη κατανόηση. Το συμπέρασμα αυτό στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στις εργασίες πολλών γνωστικών

ψυχολόγων.¹ Με βάση αυτό το συμπέρασμα στη συνέχεια θα προχωρήσουμε στην περιγραφή καινοτομικών διδακτικών τεχνικών με βάση τις οποίες μπορούμε να ξεφύγουμε από τις συνήθειες σχολικές πρακτικές για την αξιολόγηση των γνωστικών επιτευγμάτων των μαθητών και να προωθήσουμε την αξιολόγηση της βαθιάς κατανόησης.

1.2 Οι προδιαγραφές της αξιολόγησης της βαθιάς κατανόησης στο σχολείο

Η αξιολόγηση της βαθιάς κατανόησης μέχρι σήμερα αποφεύγεται στο σχολείο καθώς πολλοί θεωρούν ότι μια τέτοιου τύπου αξιολόγηση δεν μπορεί να είναι έγκυρη και αντικειμενική. Ωστόσο όπως ελπίζουμε θα φανεί στη συνέχεια, υπάρχουν έγκυρες και αξιόπιστες τεχνικές που επιτρέπουν την αξιολόγηση της βαθιάς κατανόησης, η οποία άλλωστε είναι και η πλέον ουσιαστική. Οι τεχνικές αυτές μπορούν ταυτόχρονα να χρησιμοποιηθούν ως:

- Διαγνωστικά εργαλεία για την ανίχνευση της αρχικής κατανόησης των μαθητών για ένα ζήτημα.
- Διδακτικά εργαλεία για την παρουσίαση ενός θέματος ή την προώθηση της διαπραγμάτευσής του στην τάξη με τρόπο που να ενισχύεται η κριτική κατανόησή του.

Ειδικά μάλιστα ως προς αυτή τους τη χρησιμότητα όπως θα φανεί και από την περιγραφή τους που ακολουθεί, όλες οι τεχνικές επιτρέπουν στον εκπαιδευτικό μέσω της σύγκρισης του αποτελέσματος της εφαρμογής τους από τους διαφορετικούς μαθητές να αναδείξει τη μοναδικότητα της κατανόησης που διαθέτει ο καθένας από αυτούς σχετικά με κάποιο ζήτημα. Έτσι οι μαθητές μαθαίνουν ένα πολύτιμο μάθημα, ότι δηλαδή ο τρόπος που αντιλαμβάνονται και κατανοούν αυτοί κάτι, δεν είναι απαραίτητα ο τρόπος όπου και όλοι οι υπόλοιποι το αντιλαμβάνονται και το κατανοούν. Το «μάθημα» αυτό είναι ιδιαίτερα πολύτιμο σήμερα όπου οι απαντήσεις στα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι άνθρωποι δεν επιδέχονται σχεδόν ποτέ μονοδιάστατα «σωστές» ή «λάθος» απαντήσεις, αλλά εμπεριέχουν πάντα το στοιχείο της αμφισημίας και της αβεβαιότητας.

¹ Βλέπε σχετικά για παράδειγμα το έργο των Piaget, (1969), Ausubel, (1963, 1968), Gagne, (1965), Wittrock, (1974) και White, (1988).

Παράλληλα με αυτό τον τρόπο αξιολόγησης μαθαίνουν οι μαθητές να κατανοούν τη «σχετικότητα» της κατανόησής τους και την ανάγκη συμπλήρωσης αυτής της κατανόησης μέσω της αλληλεπίδρασής τους με άλλους και έτσι, αποφεύγουν το δογματισμό που επιφέρει η τυποποίηση της σχολικής γνώσης και του τρόπου αξιολόγησής της.

Όλες οι τεχνικές που θα παρουσιαστούν χαρακτηρίζονται από:

α) την ευκολία στην κατασκευή τους (σε χρόνο και κόπο), καθώς οι περισσότερες είναι είτε αμιγώς γραφικού είτε περιορισμένα λεκτικού χαρακτήρα,

β) την πυκνότητα της χρήσιμης πληροφορίας που παρέχουν στον εκπαιδευτικό για το βαθμό βαθιάς κατανόησης που έχουν επιτύχει οι μαθητές σχετικά με ένα ζήτημα, και

γ) την προσαρμοστικότητά τους στις απαιτήσεις και τις ανάγκες διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων (μαθημάτων).

Τα χαρακτηριστικά τους αυτά καθιστούν τις συγκεκριμένες τεχνικές κατάλληλες εκτός από το γενικό μαθητικό πληθυσμό και για ειδικές κατηγορίες μαθητών με βασικά προβλήματα έκφρασης (π.χ. δυσλεκτικοί μαθητές, μαθητές με κινητικά προβλήματα). Ωστόσο θα πρέπει με έμφαση να τονιστεί ότι καθώς σε όλες τις περιπτώσεις πρόκειται για καινοτομικές τεχνικές η εισαγωγή τους θα πρέπει να γίνεται σταδιακά, αρχικά με απλά παραδείγματα που παρουσιάζει ο ίδιος ο εκπαιδευτικός και αργότερα με περισσότερο σύνθετα παραδείγματα που θα επεξεργάζονται με ολοένα και μεγαλύτερη αυτονομία οι μαθητές. Ακριβώς λόγω του γεγονότος ότι οι μαθητές δεν είναι εξοικειωμένοι με αυτές τις τεχνικές, δεν θα πρέπει να αναμένει κανείς να αποδώσουν εξ' αρχής τα μέγιστα. Χρειάζεται ο απαραίτητος χρόνος ώστε τόσο οι μαθητές να εξοικειωθούν με τη χρήση τους όσο όμως και οι εκπαιδευτικοί να αντιληφθούν τις πλήρεις δυνατότητές τους.

Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί ότι με δεδομένη την απαίτηση της ενεργού εμπλοκής των μαθητών σε όλες αυτές τις τεχνικές, είναι πρόδηλο ότι οι τεχνικές αυτές προσφέρονται περισσότερο σε μια ανακαλυπτικού ή ακόμα καλύτερα εποικοδομητικού τύπου διδασκαλία.

Στην επόμενη υποενότητα αναλύονται διεξοδικά καθεμία από τις τεχνικές που προτείνονται.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ ΒΑΘΙΑΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

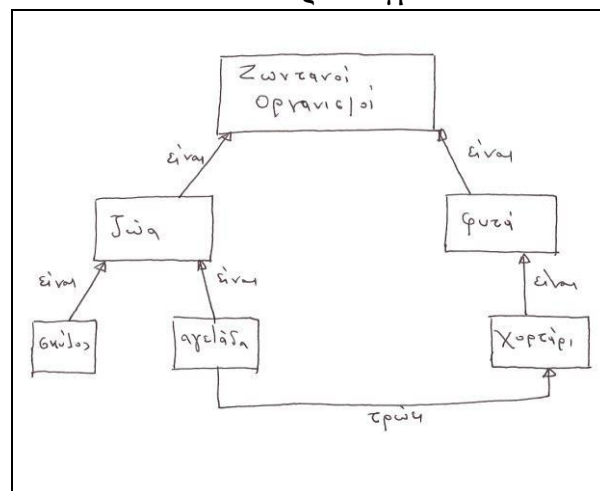
2.1 Ο χάρτης εννοιών (εννοιολογικός χάρτης)

Ο χάρτης εννοιών στοχεύει στην ανάδειξη των σχέσεων που κάποιος αναγνωρίζει ότι υφίστανται μεταξύ διαφορετικών στοιχείων γνώσης που αφορούν ένα θέμα.

Η τεχνική της εννοιολογικής χαρτογράφησης αναπτύχθηκε από τον καθηγητή Joseph D. Novak, στο πανεπιστήμιο του Cornell το 1960. Βασίστηκε στις θεωρίες του David Ausubel, ο οποίος τόνισε τη σημασία των πρότερων γνώσεων για την εκμάθηση νέων εννοιών. Ο Novak, (1988) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μάθηση με νόημα περιλαμβάνει την αφομοίωση των νέων εννοιών και την ενσωμάτωσή τους στις υπάρχουσες γνωστικές δομές. Συνήθως οι βασικές έννοιες που συγκροτούν το περιεχόμενο μιας διδακτικής ενότητας (και που στα σύγχρονα σχολικά βιβλία τις βρίσκει κανείς συνήθως ανάμεσα στους καταλόγους των λέξεων κλειδιών) αποτελούν τα δομικά στοιχεία ενός εννοιολογικού χάρτη.

Στο παράδειγμα 1 ο συγκεκριμένος χάρτης εννοιών παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται ένας μαθητής τις σχέσεις μεταξύ των κατηγοριών «Ζωντανοί οργανισμοί», «Ζώα», «Φυτά», «Σκύλος», «Αγελάδα» και «Χορτάρι».

Παράδειγμα 1

Πηγή: Προσαρμοσμένο σχέδιο από το White & Gunstone, (1992, p.18).

2.1.1 Η διαδικασία κατασκευής ενός χάρτη εννοιών

Αρχικά επιλέγεται ένας αριθμός βασικών στοιχείων ο οποίος κυμαίνεται συνήθως από έξι έως είκοσι το πολύ (έννοιες, αντικείμενα, πρόσωπα, κλπ) τα οποία συγκροτούν το βασικό ιστό του περιεχομένου μιας διδακτικής ενότητας (για το Δημοτικό και το Γυμνάσιο δεν συνιστάται μεγαλύτερος αριθμός των δέκα). Καλό είναι κατά τις πρώτες φορές εφαρμογής της μεθόδου να επιλέγεται μικρός αριθμός στοιχείων.

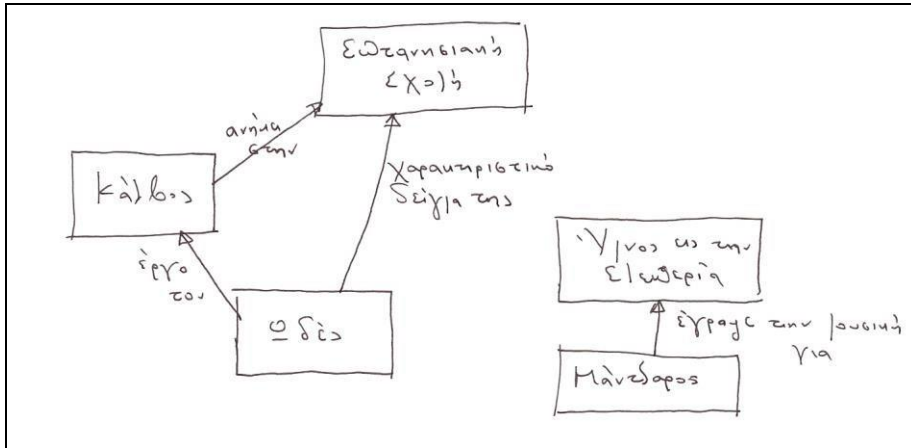
Στη συνέχεια ζητείται από τους μαθητές να απομονώσουν εκείνα τα στοιχεία (εάν βεβαίως υπάρχουν τέτοια) τα οποία δεν συσχετίζονται με κανένα τρόπο με τα υπόλοιπα και να διευθετήσουν όσα απομένουν κατά τρόπο ώστε τα πιο στενά συσχετιζόμενα κατά τη γνώμη τους να τοποθετούνται και χωρικά εγγύτερα. Στην περίπτωση που ένας χάρτης εννοιών περιλαμβάνει στοιχεία που έχουν τη σχέση υπερκείμενης κατηγορίας-επιμέρους τάξεων θα πρέπει να οργανώνεται και χωρικά με αντίστοιχο τρόπο ώστε το υπερκείμενο στοιχείο να τοποθετείται στο ανώτερο δυνατό σημείο και τα επόμενα στοιχεία σε επίπεδα ανάλογα με την ομόλογη τάξη τους (βλέπε για παράδειγμα τη διάταξη των στοιχείων στον εννοιολογικό χάρτη του Παραδείγματος 1).

Αντίστοιχα στην περίπτωση που κάποιο στοιχείο έχει κεντρικό ρόλο σε σχέση με τα υπόλοιπα θα πρέπει να καταλαμβάνει κεντρική θέση στη σχετική χωρική τους διάταξη, ενώ εάν τα επιμέρους στοιχεία έχουν σχέση γραμμικής συνάφειας (σχέση αιτίου-αποτελέσματος, διάταξη στο χρόνο) θα πρέπει και αυτό να αντανακλάται στον τρόπο με τον οποίο διευθετούνται στο χώρο.

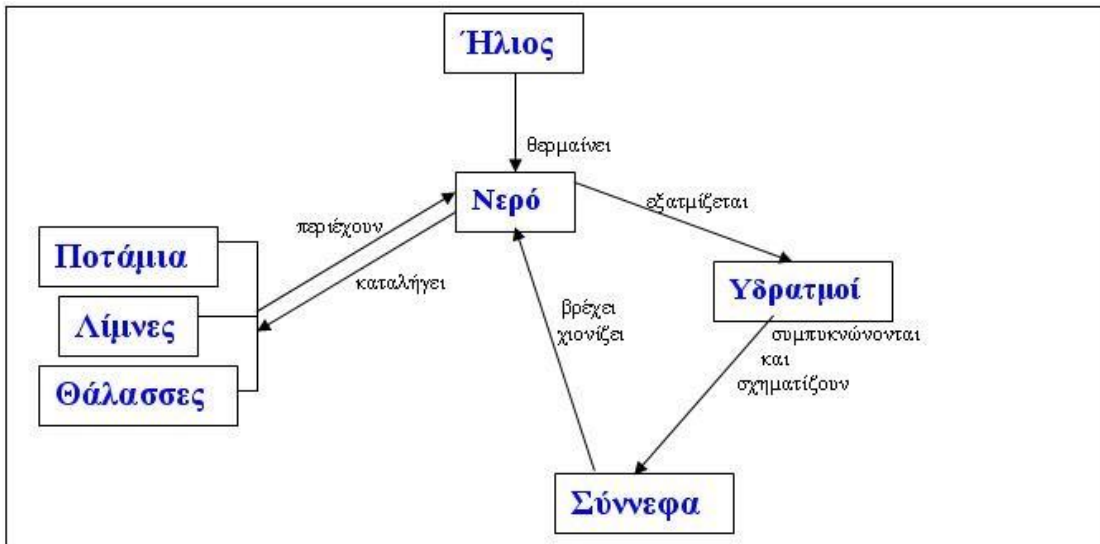
Το επόμενο βήμα αφορά τη σχεδίαση προσανατολισμένων (με την ενσωμάτωση βέλους) γραμμών σύνδεσης μεταξύ των διαφορετικών στοιχείων που υποδεικνύουν όλες τις συνδέσεις που ο μαθητής αναγνωρίζει ότι υφίστανται. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι κάθε στοιχείο μπορεί να συσχετίζεται με πολλαπλά άλλα στοιχεία και ακόμα ότι κάθε στοιχείο μπορεί να συσχετίζεται με ένα άλλο περισσότερες από μια φορές. Πάνω ή δίπλα σε κάθε γραμμή θα πρέπει αναγραφεί σύντομο σχόλιο όπου εξηγεί τη συσχέτιση (το βέλος βοηθά στην αναγνώριση της κατεύθυνσης της συσχέτισης). Τα συγκεκριμένα σχόλια συνιστούν το σημαντικότερο ίσως μέρος της πληροφορίας που εμπεριέχει ένας χάρτης εννοιών (βλέπε

Παραδείγματα 2 και 3).

Παράδειγμα 2: Χάρτης εννοιών στο μάθημα της Λογοτεχνίας

Παράδειγμα 3: Χάρτης εννοιών στο μάθημα της Γεωγραφίας

Για κάθε δεδομένο σύνολο στοιχείων, είναι σαφές ότι οι δυνατές μορφές που μπορεί να πάρει ένας χάρτης εννοιών είναι απεριόριστες καθώς καθεμία από αυτές τις μορφές (συνδέσεις, σχόλια, χωρική διευσθέτηση) αντανακλά τον μοναδικό τρόπο κατανόησης του κατασκευαστή του. Για παράδειγμα στο χάρτη εννοιών του Παραδείγματος 2 προκύπτει ότι ο μαθητής που τον έφτιαξε, παρά το γεγονός ότι όλες οι συνδέσεις και οι αντίστοιχοι χαρακτηρισμοί που έχει τοποθετήσει είναι σωστοί εντούτοις φαίνεται να μην εντάσσει τον «Υμνος εις την Ελευθερία» στο κίνημα της «Επτανησιακής Σχολής» αλλά ούτε και να θεωρεί τον «Μάντζαρο» ως καλλιτέχνη που ανήκει στην ίδια σχολή. Επίσης από την περιγραφή της σύνδεσης των «Ωδών» με την «Επτανησιακή σχολή» δεν

είναι σαφές εάν γνωρίζει ότι οι «Ωδές» είναι ποίημα, μιας και αναφέρεται στον ασαφή όρο «δείγμα».

Τα τελευταία χρόνια η παραγωγή εννοιολογικών χαρτών έχει σε σημαντικό βαθμό διευκολυνθεί από αντίστοιχα **λογισμικά**.

Βεβαίως η ύπαρξη αυτών των λογισμικών δεν αίρει την απλότητα στη χρήση της μεθόδου, αφού κάλλιστα ένας εννοιολογικός χάρτης μπορεί να σχεδιαστεί και με το χέρι. Ωστόσο τα λογισμικά αυτά βοηθούν αφενός μεν στην αρτιότερη σχεδίαση των εννοιολογικών χαρτών, και αφετέρου την ψηφιακή τους επεξεργασία (αποστολή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, αποθήκευση σε ψηφιακούς φακέλους, εύκολη επεξεργασία προσθηκών, αφαιρέσεων και διορθώσεων).

2.1.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής του χάρτη εννοιών Πολλές φορές αντί να δίνονται έτοιμα τα στοιχεία ενός χάρτη εννοιών στους μαθητές κρίνεται σκόπιμο να τα επιλέγουν αυτοί είτε εξ' ολοκλήρου είτε κατά ένα μέρος τους. Με τον τρόπο αυτό μπορεί επιπλέον να διαπιστωθεί (άρα η διαφοροποίηση αυτή έχει περισσότερο νόημα κατά την αξιολόγηση) εάν οι μαθητές αναγνωρίζουν τις βασικές έννοιες και τα βασικά στοιχεία μιας διδακτικής ενότητας.

Επίσης είναι πολύ χρήσιμο να κατασκευάζουν οι μαθητές χάρτες εννοιών που στηρίζονται στο ίδιο σύνολο στοιχείων σε διαφορετικές φάσεις της διδασκαλίας. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα αφενός μεν στον εκπαιδευτικό να διαπιστώνει την επίδραση της διδασκαλίας του (διαμορφωτική αξιολόγηση), αφετέρου δε στους ίδιους, ειδικά μάλιστα εάν τους ζητηθεί να σχολιάσουν οι ίδιοι τις διαφορές, να παρακολουθούν την εξελικτική πορεία της κατανόησής τους (μεταγνώση).

Τέλος οι χάρτες εννοιών μπορούν να κατασκευαστούν και σε ομαδική βάση (από μικρές ομάδες μαθητών) και να λειτουργήσουν ως βάση συζήτησης και σχολιασμού στο πλαίσιο της ολομέλειας της τάξης. Μάλιστα με δεδομένο ότι ένας χάρτης εννοιών δεν είναι ποτέ απόλυτα σωστός ή απόλυτα λανθασμένος, μειώνεται και η πιθανότητα δημιουργίας αρνητικών συναισθημάτων των μαθητών των οποίων η κατασκευή σχολιάζεται.

2.1.3 Ο τρόπος αξιολόγησης ενός χάρτη εννοιών

Ο χάρτης εννοιών είναι καταλληλότερο εργαλείο για την προώθηση της βαθιάς κατανόησης ευρέων διδακτικών εννοιών στις οποίες περιλαμβάνεται επαρκής αλλά όχι υπερβολικός αριθμός σημαντικών στοιχείων. Αντίθετα δεν αποτελεί τόσο κατάλληλο εργαλείο για τη μάθηση λεπτομερειακών και πολύ εντοπισμένων γνώσεων. Σε γενικές γραμμές η ποιότητα ενός χάρτη εννοιών, η οποία ευθέως αντιστοιχεί στο σχετικό βαθμό βαθιάς κατανόησης μπορεί να αποτιμηθεί με βάση τα εξής κριτήρια:

- Το πλήθος και την ορθότητα των συνδέσεων.
- Την έκταση και την ορθότητα των σχολίων.
- Την έκταση στην οποία η χωρική διευθέτηση των εννοιών αντιπροσωπεύει και τη λογική τους διασύνδεση (ιεραρχική σχέση, σχέση χρονικής αλληλουχίας, σχέση αιτίου-αποτελέσματος, σχέση όλου-μέρους, σχέση κεντρικής-περιφερειακής σημασίας).

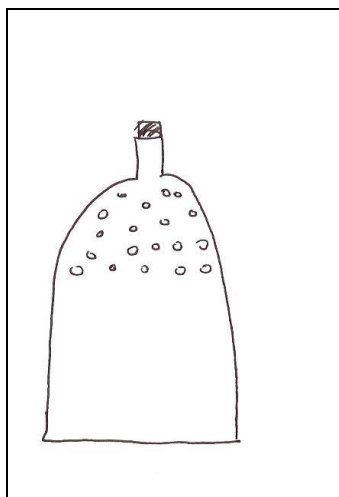
2.2 Τα Σχέδια

Ο ελεύθερος σχεδιασμός εικόνων επιτρέπει στους μαθητές να εκφράσουν στοιχεία που σχετίζονται με τον τρόπο κατανόησης ενός θέματος και τα οποία είναι συχνά εξαιρετικά δύσκολο να εκφραστούν με λεκτικούς τρόπους. Για το λόγο άλλωστε αυτό η συγκεκριμένη τεχνική θεωρείται ιδιαίτερα χρήσιμη για παιδιά μικρότερης ηλικίας όπου ακόμα δεν έχουν αναπτύξει ιδιαίτερα τις εκφραστικές τους ικανότητες με βάση τη χρήση του λόγου (γραπτού και προφορικού). Πρόκειται για μια ιδιαίτερα χρήσιμη τεχνική ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου ενδιαφέρει η ανάδειξη της κατανόησης της μορφολογίας

(δομής) μιας οντότητας ή έννοιας (π.χ. οι φάσεις ανάπτυξης ενός φυτού). Συχνά ωστόσο είναι χρήσιμη και για την έκφραση στερεοτυπικών αντιλήψεων καθώς και στάσεων και συναισθημάτων των παιδιών για πρόσωπα ή και για καταστάσεις (π.χ. τα μέλη που αποτελούν μια πυρηνική οικογένεια, οι ρόλοι των δυο φύλων). Στο Παράδειγμα 4 όπου απεικονίζεται το σχέδιο ενός μαθητή σχετικά με το πώς φαντάζεται τον αέρα μέσα σε ένα μπουκάλι προκύπτει ότι ο συγκεκριμένος μαθητής αντιλαμβάνεται μεν, το σωματιδιακό χαρακτήρα της μικροσκοπικής δομής του αέρα, αλλά φαίνεται να θεωρεί για κάποιο λόγο ότι τα μόρια του αέρα συγκεντρώνονται μόνο στο επάνω τμήμα του

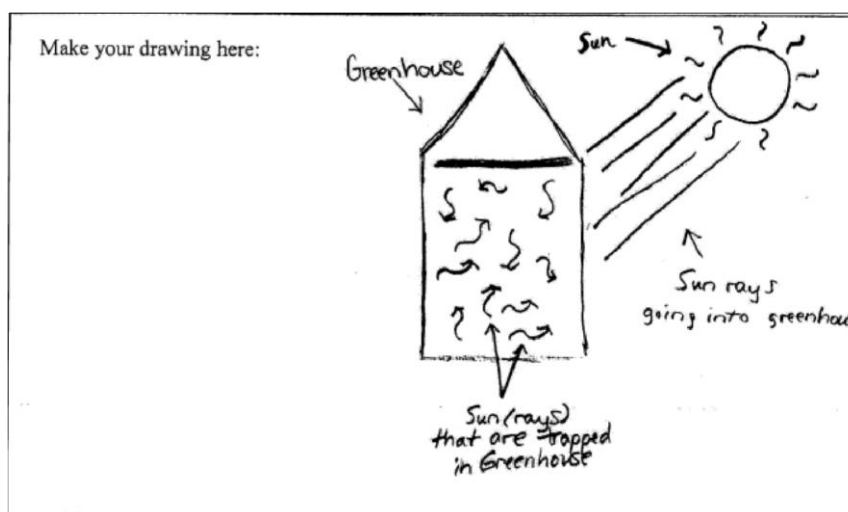
μπουκαλιού αντί να βρίσκονται σχεδόν ισοκατανεμημένα σε ολόκληρο το μπουκάλι όπως είναι το ορθό.

Παράδειγμα 4: Σχέδιο για το πώς ένας μαθητής αντιλαμβάνεται τον αέρα μέσα σε ένα μπουκάλι

Επίσης στο Παράδειγμα 5 απεικονίζεται το σχέδιο ενός μαθητή σχετικά με το πώς φαντάζεται το φαινόμενο του θερμοκηπίου, με βάση το οποίο προκύπτει ότι ο συγκεκριμένος μαθητής θεωρεί ότι η θέρμανση του εσωτερικού ενός θερμοκηπίου προκύπτει ως το αποτέλεσμα της ηλιακής ακτινοβολίας που παγιδεύεται απλώς μέσα στο θερμοκήπιο.

Παράδειγμα 5: Σχέδιο ενός μαθητή για το πώς αντιλαμβάνεται το φαινόμενο του θερμοκηπίου

2.2.1 Η διαδικασία κατασκευής των σχεδίων

Η διαδικασία της κατασκευής σχεδίων είναι πολύ απλή. Στηρίζεται στην απλή οδηγία «Σχεδιάστε.....». Για το λόγο αυτό είναι μια τεχνική ιδιαίτερα προσιτή για μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και ιδιαίτερα της προσχολικής ηλικίας και των πρώτων τάξεων του δημοτικού, οι οποίοι αφενός μεν είναι αρκετά εξοικειωμένοι με το σκιστάρισμα (ιχνογράφημα), αφετέρου δε δεν έχουν αναπτύξει τη γλωσσική τους ικανότητα στο βαθμό που απαιτούν άλλες τεχνικές. Η συγκεκριμένη τεχνική μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε αυτόνομα, είτε σε συνδυασμό με συζήτηση με το μαθητή προκειμένου μέσω των διευκρινήσεών του σε κατάλληλες ερωτήσεις του εκπαιδευτικού να αναδειχθούν περισσότερο αφανείς πτυχές του τρόπου με τον οποίο κατανοεί ένα ζήτημα. Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία μαθητές ίσως θεωρήσουν τη συγκεκριμένη τεχνική απλοϊκή και άρα ότι κατά κάποιο τρόπο τους υποτιμά ενώ για τους μικρότερους μαθητές το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι ότι δυσκολεύονται να εκφραστούν σχεδιάζοντας για αφηρημένες έννοιες.

2.2.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής

Μια αρκετά συνηθισμένη επέκταση της τεχνικής των σχεδίων είναι η προσθήκη λεκτικών σχολίων σε αυτά. Με άλλα λόγια μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να συμπληρώσουν ένα σχέδιό τους με δικά τους ελεύθερα σχόλια.

Το μεγαλύτερο πλεονέκτημα των σχεδίων, ακριβώς λόγω του τελείως ανοικτού τους χαρακτήρα, είναι ότι μπορούν να αποκαλύψουν όψεις της κατανόησης των μαθητών για ένα ζήτημα τις οποίες ο εκπαιδευτικός ούτε καν είχε διανοηθεί.

Εκτός όμως από τον ελεύθερο σχεδιασμό μια πολύ ενδιαφέρουσα παραλλαγή αυτής της τεχνικής είναι τα **εννοιολογικά σκίτσα** (concept cartoons). Τα εννοιολογικά σκίτσα (Concept Cartoons) είναι χιουμοριστικά σχέδια (cartoon-style) τα οποία παρουσιάζουν διάφορες ερμηνείες για τα φαινόμενα του καθημερινού κόσμου (συνήθως κάθε χαρακτήρας σε αυτά εκφράζει και μια διαφορετική ερμηνεία). Την τεχνική αυτή εισήγαγαν, μελέτησαν και ανέπτυξαν οι Naylor & Keogh (1999). Έκτοτε έχει κατά κόρον χρησιμοποιηθεί ως διδακτικό εργαλείο αλλά και ως εργαλείο αξιολόγησης.

Τα βασικά χαρακτηριστικά των εννοιολογικών σκίτσων είναι:

- Η παρουσίαση εναλλακτικών ερμηνειών για ένα φαινόμενο (φυσικό φαινόμενο, αίτια ενός ιστορικού γεγονότος, ο τρόπος δράσης ενός προσώπου σε ένα διήγημα), μεταξύ των οποίων και η αποδεκτή σύμφωνα με τη σχολική γνώση (καλό είναι μάλιστα αυτές οι εναλλακτικές ερμηνείες να αντιστοιχούν είτε σε υπαρκτές **εναλλακτικές ιδέες των μαθητών** όπως αυτές καταγράφονται στη σχετική βιβλιογραφία, είτε σε αληθοφανείς εναλλακτικές ώστε να προκαλούν περισσότερο τη σκέψη των μαθητών).

- Η χρήση καρτουνίστικων σχεδίων και χαρακτήρων που εκφέρουν αυτές τις ερμηνείες.

- Η ελάχιστη χρήση κειμένου.

- Η ύπαρξη σκηνών που είναι οικείες στα παιδιά.

Ένα εννοιολογικό σκίτσο μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί στην αρχή ή κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος προκειμένου ο εκπαιδευτικός να:

- Κατανοήσει το εύρος και τη φύση των εναλλακτικών ιδεών των μαθητών για ένα θέμα.

- Διεγείρει το ενδιαφέρον των μαθητών για ένα θέμα.

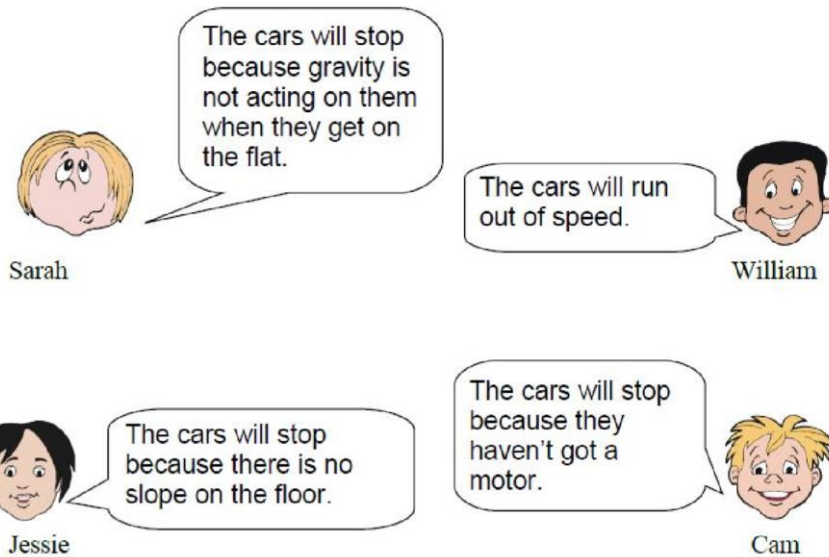
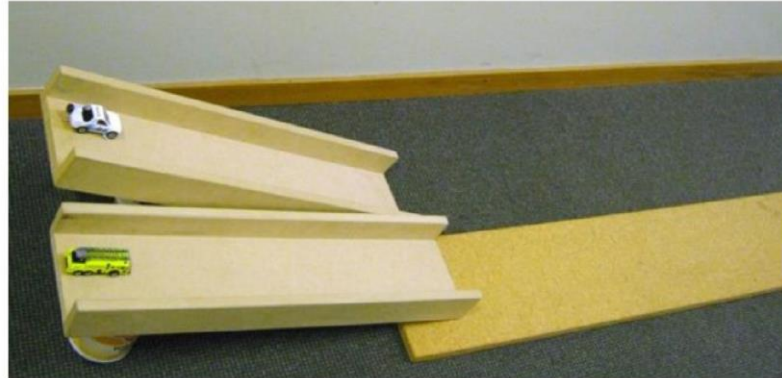
- Θέσει υπό αμφισβήτηση τις αρχικές ιδέες και τις προκαταλήψεις των μαθητών του.

Στο τέλος της διδασκαλίας η συγκεκριμένη τεχνική μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο αξιολόγησης (ποιος χαρακτήρας έχει δίκιο;)

Είναι φανερό από την παραπάνω περιγραφή ότι η εν λόγω τεχνική είναι εξαιρετικά κατάλληλη για μια εποικοδομητικού τύπου διδασκαλία.

Παράδειγμα 6: Ένα εννοιολογικό σκίτσο αξιολόγησης της κατανόησης των μαθητών για την κίνηση σε κεκλιμένο επίπεδο

Rolling cars

What do you think?

Πηγή: <http://arb.nzcer.org.nz/supportmaterials/science/rollingcars.pdf>

Για παράδειγμα με βάση το εννοιολογικό σκίτσο που παρουσιάζεται παραπάνω στο Παράδειγμα 6 οι μαθητές καλούνται να συζητήσουν τις προβλέψεις των διαφόρων παιδιών σε σχέση με την κίνηση των αμαξιδίων και να υιοθετήσουν μια ως σωστή (η επιστημονικά αποδεκτή άποψη εκφράζεται εν προκειμένω από τον Cam).

Εκτός από τα πλεονεκτήματα που ήδη αναφέρθηκαν η συγκεκριμένη τεχνική είναι εξαιρετικό ερέθισμα για να προκαλέσει συζήτηση ανάμεσα στους μαθητές. Μέσω της

σχετικής συζήτησης οι μαθητές αναγνωρίζουν τις εναλλακτικές ιδέες που χειρίζονται και τις αντιπαραβάλλουν με αυτές των Τέλος με το να εκθέτουν εκ των προτέρων πολλές εναλλακτικές ερμηνείες με τις οποίες οι μαθητές μπορούν να ταυτιστούν, τα εννοιολογικά σκίτσα, ενθαρρύνουν τους μαθητές να εκφράσουν ανοικτά και ελεύθερα τις ιδέες τους χωρίς το άγχος και το φόβο του πιθανού «λάθους».

Ο τρόπος εφαρμογής της τεχνικής δομείται με βάση τα ακόλουθα βήματα:

- Παρουσιάζεται το εννοιολογικό σκίτσο στους μαθητές και τους ζητείται να επιλέξουν με ποιο χαρακτήρα συμφωνούν.
- Εν συνεχεία τους ζητείται να συζητήσουν τις προτιμήσεις τους είτε σε μικρές ομάδες, είτε και στο πλαίσιο όλης της τάξης, αιτιολογώντας ο καθένας την επιλογή του και επιχειρηματολογώντας τόσο υπέρ αυτής όσο και ενάντια στις επιλογές των υπολοίπων (επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα).
- Τέλος οι μαθητές σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό καταρτίζουν ένα ερευνητικό σχέδιο για να αποφανθούν ποια άποψη είναι η σωστή και εν τέλει ποιος έχει δίκιο.

Προκειμένου λοιπόν ένας εκπαιδευτικός να φτιάξει δικά του εννοιολογικά σκίτσα θα πρέπει να ακολουθήσει την εξής πορεία:

- Εντοπισμός μιας περίπτωσης από κάποιο μάθημα.
- Εντοπισμός από τη βιβλιογραφία ή τα σχολικά εγχειρίδια 2-5 εναλλακτικών ιδεών που οι μαθητές έχουν ή μπορεί να έχουν σε σχέση με το υπό διερεύνηση ζήτημα και διατύπωση σχετικών απαντήσεων από ισάριθμο πλήθος χαρακτήρων. Οι απαντήσεις θα πρέπει να διατυπώνονται όχι με χρήση επιστημονικής αλλά καθημερινής γλώσσας.
- Πρόνοια ώστε ένας τουλάχιστον χαρακτήρας να εκφράσει την επιστημονικά αποδεκτή θέση (πάλι κάνοντας χρήση καθημερινής γλώσσας).
- Πρόβλεψη ώστε η έκφραση του προσώπου και γενικά η εμφάνιση ενός χαρακτήρα να μην δίνει λαβές ώστε να προτιμάται η απάντησή του, έναντι των απαντήσεων των άλλων χαρακτήρων που εμφανίζονται στο σκίτσο (για παράδειγμα ένα παιδί που φοράει γυαλιά και έχει την όψη «καλού μαθητή» μπορεί να επηρεάσει τους μαθητές στις επιλογές τους).

- Σχεδιασμός του σκίτσου (είτε με το χέρι, είτε μέσω της χρήσης των σύννεφων διαλόγων-speech bubbles που παρέχονται από τα εργαλεία σχεδίασης ενός τυπικού επεξεργαστή κειμένου όπως το Word).

Στο παράδειγμα 7 που ακολουθεί φαίνεται ένα ακόμα παράδειγμα εννοιολογικού σκίτσου.

Παράδειγμα 7: Ένα εννοιολογικό σκίτσο για το ζήτημα της μετάδοσης θερμότητας

2.2.3 Η αξιολόγηση ενός σχεδίου

Η αξιολόγηση ενός σχεδίου καθώς και των σχολίων που μπορούν να το συνοδεύουν είναι φυσικό λόγω του ανοικτού χαρακτήρα της τεχνικής να αποτελεί εξαιρετικά δύσκολη υπόθεση. Ωστόσο ορισμένα κριτήρια στα οποία θα μπορούσε να στηριχτεί μια τέτοιου τύπου αξιολόγηση είναι:

- Η συμπερίληψη στο σχέδιο όλων των κρίσιμων στοιχείων (στην περίπτωση του ελεύθερου σχεδιασμού).

- Η μορφολογική ομοιότητα με το πρωτότυπο ή το ορθό (λαμβάνοντας υπόψη βεβαίως το επίπεδο της σχεδιαστικής ικανότητας των μαθητών).
- Ο πλούτος και η ποικιλία της πληροφορίας που επιτρέπουν στον εκπαιδευτικό να αντλήσει.
- Οι ορθές λεκτικές προσθήκες στο σκίτσο (ετικέτες, περιγραφές, κλπ). Φυσικά στην περίπτωση των εννοιολογικών σκίτσων η αξιολόγηση μπορεί να είναι πολύ πιο αντικειμενική καθώς εδώ τα βασικά στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη είναι εάν ο μαθητής επιλέγει τη σωστή ανάμεσα στις εναλλακτικές απαντήσεις που παρέχονται και κυρίως εάν είναι σε θέση να τεκμηριώσει την επιλογή του με κατάλληλο τρόπο (γιατί ισχύει η δική του απάντηση ή/και γιατί δεν ισχύουν οι εναλλακτικές).

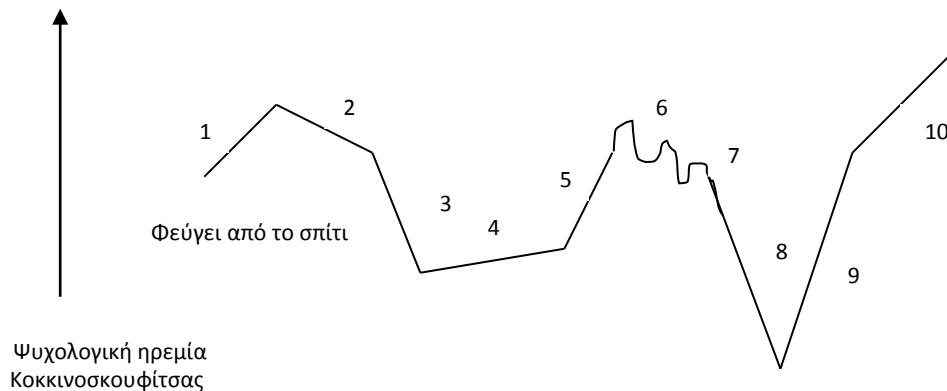
2.3 Γραμμές Δράσης (Fortune lines)

Τα μυθιστορήματα, η μυθολογία, τα θεατρικά έργα, τα επικά ποιήματα, τα τραγούδια, τα φυσικά φαινόμενα και η ιστορία είναι όλα μερικά από τα είδη τα οποία παρουσιάζουν μια αφηγηματική δομή η οποία εξελίσσεται με το ξεδίπλωμα διαφορετικών «επεισοδίων». Οι γραμμές δράσης βοηθούν στην βαθιά κατανόηση μιας αφήγησης καθώς αποδίδουν γραφικά τον τρόπο με τον οποίο διαφοροποιούνται ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά ανά επεισόδιο. Η τεχνική προτάθηκε για πρώτη φορά από τον Rush, (1988). Ο ίδιος ο Rush την παρουσίασε με το παράδειγμα της γνωστής σε όλους, ιστορίας της Κοκκινোসκουφίτσας η οποία μπορεί να χωριστεί στα εξής δέκα επεισόδια:

1. Η Κοκκινোসκουφίτσα φεύγει από το σπίτι της
2. Μπαίνει στο δάσος
3. Συναντάει το λύκο
4. Ξεφεύγει από το λύκο και συνεχίζει μέσα στο δάσος
5. Φθάνει στο σπίτι της γιαγιάς της
6. Τι μεγάλα μάτια που έχεις;
7. Τι μεγάλα αυτιά που έχεις;
8. Τι μεγάλα δόντια που έχεις;- ο λύκος αποκαλύπτεται
9. Ο κυνηγός φθάνει και σκοτώνει το λύκο
10. Η γιαγιά βρίσκεται σώα στο ντουλάπι

Μια διάσταση η οποία μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια της ιστορίας είναι για παράδειγμα η ψυχολογική ηρεμία της Κοκκινোসκουφίτσας. Κατά συνέπεια η σχετική γραμμή δράσης με βάση αυτό το χαρακτηριστικό θα ήταν ανάλογη με αυτή που φαίνεται στο Παράδειγμα 8.

Παράδειγμα 8: Μια γραμμή δράσης για το παραμύθι της Κοκκινোসκουφίτσας

Οι γραμμές δράσης προσφέρονται για μαθήματα όπου η αφηγηματική δομή είναι κυρίαρχο στοιχείο όπως είναι κατά κύριο λόγο η Ιστορία, τα Θρησκευτικά, η Λογοτεχνία χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στο πλαίσιο άλλων μαθημάτων όπου βέβαια ταιριάζει (π.χ. στην περιγραφή αλλαγής χαρακτηριστικών των συμμετεχόντων σωμάτων όταν λαμβάνουν χώρα διάφορων τύπων διαδικασίες στις Φυσικές Επιστήμες).

Η γραμμή δράσης ως τεχνική επιτρέπει στον εκπαιδευτικό να εστιάσει την προσοχή των μαθητών του σε ένα ή περισσότερα, αλλά πάντως συγκεκριμένα στοιχεία που μεταβάλλονται κατά τη διάρκεια μιας κατάστασης που εξελίσσεται στο χρόνο. Παράλληλα τους επιτρέπει να αναδείξουν τη διαφορετική οπτική την οποία μπορούν να υιοθετούν για τα ίδια γεγονότα διαφορετικοί πρωταγωνιστές και έτσι με τον τρόπο αυτό να προωθούν βασικές δημοκρατικές αρχές όπως είναι ο σεβασμός στην γνώμη του άλλου, η ανεκτικότητα, η αναγνώριση εναλλακτικών οπτικών και αναγνώσεων σχετικά με τα ίδια γεγονότα.

2.3.1 Η διαδικασία κατασκευής μια γραμμής δράσης

Κατ' αρχήν κάθε αφήγηση (ιστορία, διαδικασία, κλπ) χωρίζεται σε επιμέρους επεισόδια τα οποία διατάσσονται χρονικά από την αρχή προς το τέλος της ιστορίας. Στη συνέχεια δίνεται η οδηγία κάθε «επεισόδιο» να αντιστοιχεί σε ένα μόνο ευθύγραμμο τμήμα της συνολικής γραμμής δράσης. Το ευθύγραμμο αυτό τμήμα πρέπει να είναι ανοδικό εάν το στοιχείο ή η διάσταση ως προς την οποία αξιολογείται το επεισόδιο στο οποίο αυτό αντιστοιχεί είναι αύξουσα, καθοδικό εάν είναι φθίνουσα, ισοεπίπεδο εάν δεν μεταβάλλεται και κυμαινόμενο εάν αυξομειώνεται (βλέπε παραπάνω Παράδειγμα 8). Η υψηλότερη κορυφή της γραμμής αντιστοιχεί στο επεισόδιο μέγιστης τιμής του στοιχείου που εξετάζεται ενώ η κλίση είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω θα πρέπει σε γενικές γραμμές να εκφράζει μια γενική αντίληψη του ρυθμού μεταβολής του εν λόγω στοιχείου από επεισόδιο σε επεισόδιο.

Η εισαγωγή της τεχνικής της γραμμής δράσης θα πρέπει να γίνεται με όσο το δυνατόν απλούστερα (από την άποψη της δομής και του αριθμού των επεισοδίων) παραδείγματα ιστοριών, οι οποίες επιπλέον καλό θα ήταν, τουλάχιστον στις πρώτες εφαρμογές της τεχνικής, να μην απαιτούν εξειδικευμένου τύπου γνώσεις του περιεχομένου τους από τους μαθητές. Μια συνηθισμένη δυσκολία που συναντάται στην τεχνική της γραμμής δράσης είναι η κατάτμηση μιας ιστορίας σε διακριτά επεισόδια ανάμεσα στα οποία μεταβάλλεται το κύριο στοιχείο που θέλουμε να μελετήσουμε.

2.3.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής

Μια πολύ ενδιαφέρουσα διαφοροποίηση της τεχνικής της γραμμής δράσης, αποτελεί η ταυτόχρονη γραφική παρουσίαση της εξέλιξης δυο ή περισσότερων στοιχείων κατά τα διαφορετικά επεισόδια μιας αφήγησης.

Παράλληλα θα μπορούσε να ζητηθεί η ταυτόχρονη γραφική παρουσίαση ενός στοιχείου μιας αφήγησης όπως αυτό προσλαμβάνεται κατά την εξέλιξη της από δυο ή περισσότερους διαφορετικούς χαρακτήρες (π.χ. ποια είναι η διακύμανση της πολιτικής ισχύος του Χίτλερ και του Στάλιν κατά τη διάρκεια της επιχείρησης Μπαρμπαρόσα κατά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο). Μια άλλη ενδιαφέρουσα παράπλευρη εφαρμογή την οποία θα μπορούσε να είχε η συγκεκριμένη τεχνική είναι για να αποτυπώσει τη διακύμανση των συναισθημάτων των μαθητών κατά τη διάρκεια μιας πραγματικής

κατάστασης στην οποία συμμετείχαν ή παρακολούθησαν (π.χ. μαθητική επίσκεψη σε ένα μουσείο).

2.3.3 Η αξιολόγηση μιας γραμμής δράσης

Η αξιολόγηση μιας γραμμής δράσης μπορεί να γίνει συνήθως με βάση τη σύγκρισή της με μια πρότυπη αντίστοιχη γραμμή που έχει κατασκευάσει ο εκπαιδευτικός και η οποία αντανακλά το επιθυμητό επίπεδο κριτικής κατανόησης στο οποίο θα πρέπει να φθάσουν οι μαθητές. Έτσι για κάθε επεισόδιο αξιολογείται τόσο η τάση (αύξουσα, φθίνουσα, κυμαινόμενη και σταθερή) όσο όμως και η σχετική διαφοροποίηση των κλίσεων του κάθε τμήματος. Στην περίπτωση δε, που αυτά δεν δίνονται μπορεί επιπρόσθετα να αξιολογηθεί η ικανότητα του μαθητή να χωρίσει την αφήγηση σε διακριτά

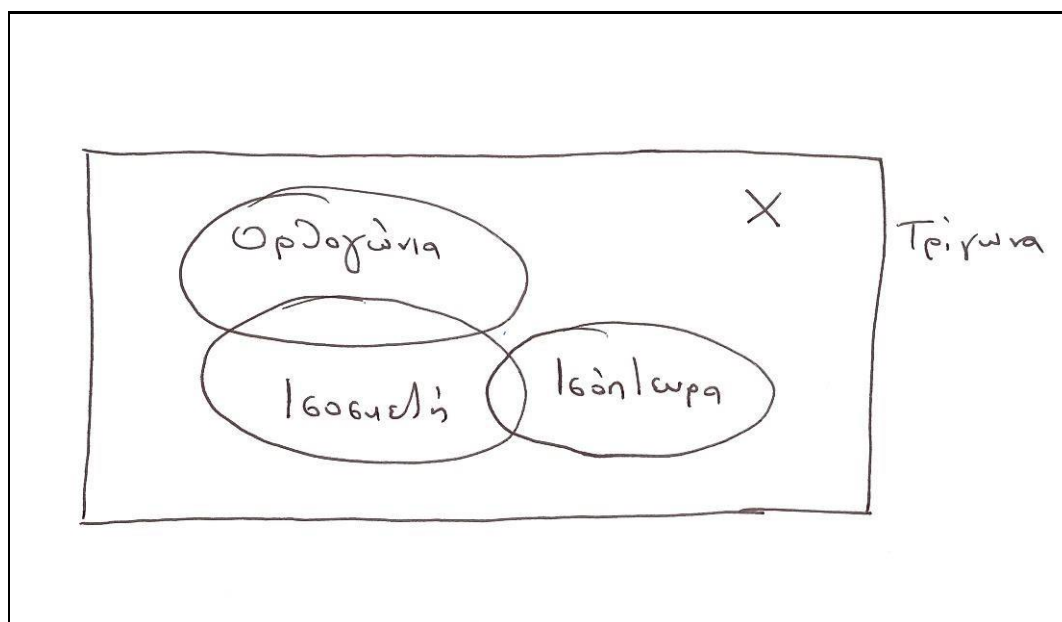
«επεισόδια».

2.4 Συσχετιστικά διαγράμματα (διαγράμματα Venn)

Η τεχνική του διαγράμματος συσχετίσεων στηρίζεται στο σχεδιασμό κλειστών σχημάτων προκειμένου να καταδειχτούν οι αλληλεπικαλύψεις μεταξύ διαφορετικών τάξεων αντικειμένων, προσώπων, ζωντανών οργανισμών, γεγονότων ή και αφηρημένων εννοιών. Κατά συνέπεια η χρησιμότητα της συγκεκριμένης τεχνικής συνίσταται στην ανάδειξη των σχέσεων μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών.

Τα συσχετιστικά διαγράμματα είναι συνήθως γνωστά στη βιβλιογραφία και ως διαγράμματα Venn, ένας όρος ο οποίος προέρχεται από την περιοχή των Μαθηματικών από όπου και μεταφέρθηκε η σχετική ιδέα για τη χρήση τους. Καθώς μάλιστα η κατασκευή των εν λόγω διαγραμμάτων στηρίζεται στις αρχές της τυπικής λογικής, καλό θα είναι να χρησιμοποιείται ως μέσο αξιολόγησης της κατανόησης μόνο σε παιδιά της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αφού από αυτή την ηλικιακή ομάδα έχουν κατακτηθεί πλήρως οι αρχές αυτές. Στο σχήμα του Παραδείγματος 9 φαίνεται το συσχετιστικό διάγραμμα που φτιάχτηκε με βάση τις διάφορες κατηγορίες τριγώνων.

Παράδειγμα 9: Συσχετιστικό διάγραμμα για τις διάφορες κατηγορίες τριγώνων

Εάν ένας μαθητής κατασκευάσει το παραπάνω διάγραμμα δείχνει με εύκολο και άμεσα κατανοητό τρόπο ότι κατανοεί πως είναι δυνατόν ένα ορθογώνιο τρίγωνο να είναι ταυτόχρονα ισοσκελές, όπως και ένα ισοσκελές τρίγωνο να είναι ταυτόχρονα ισόπλευρο.

2.4.1 Η διαδικασία κατασκευής ενός συσχετιστικού διαγράμματος

Οι οδηγίες που θα πρέπει να δοθούν προκειμένου να κατασκευαστεί ένα συσχετιστικό διάγραμμα είναι οι ακόλουθες:

1. Σχεδιάστε ένα μεγάλο τετράγωνο, κύκλο ή όποιο άλλο σχήμα επιθυμείτε που αντιστοιχεί στην υπερκείμενη κατηγορία από όσες δίνονται.
2. Στη συνέχεια σχεδιάστε άλλες κλειστές γραμμές μέσα στο μεγάλο αρχικό σχήμα για να αναπαραστήσετε τις επιμέρους κατηγορίες, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι κατηγορίες αυτές σχετίζονται μεταξύ τους. Επιπλέον φροντίστε ώστε η σχετική επιφάνεια που καταλαμβάνει το σχήμα που αναπαριστά την κάθε κατηγορία να είναι κατά το δυνατόν ανάλογο με το μέγεθος της σχετικής κατηγορίας (εφόσον φυσικά μπορεί να γίνει μια τέτοια εκτίμηση).
3. Ελέγξτε όλα τα σημεία τα οποία περικλείονται από την γραμμή που ορίζει την υπερκείμενη κατηγορία και εξετάστε εάν τα σημεία αυτά έχουν νόημα. Εάν εντοπίσετε περιοχές που δεν αντιστοιχούν σε καμία κατηγορία

(δηλαδή δεν έχουν νόημα) τότε θα πρέπει να αναπροσαρμόσετε το διάγραμμά σας (για παράδειγμα στο σχήμα του παραδείγματος 9 η περιοχή με τη σήμανση Χ αντιστοιχεί στα σκαληνά τρίγωνα).

Ένα συσχετιστικό διάγραμμα προκειμένου να λειτουργήσει καλύτερα θα πρέπει να αναφέρεται σε λίγους σχετικά όρους (από δυο έως πέντε το πολύ). Σε αντίθετη περίπτωση η κατασκευή του μπορεί να εξελιχθεί σε εξαιρετικά περίπλοκη και επίπονη διαδικασία.

2.4.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής

Η χρήση ενός συσχετιστικού διαγράμματος μπορεί να διαφοροποιηθεί ή να εμπλουτιστεί με πολλαπλούς τρόπους. Οι πιο σημαντικοί από αυτούς είναι:

1. Η τοποθέτηση συγκεκριμένων περιπτώσεων

Αφού έχει φτιαχτεί το διάγραμμα μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να τοποθετήσουν συγκεκριμένες περιπτώσεις, μέλη της κάθε κατηγορίας, στις περιοχές που αντιστοιχούν στις κατηγορίες αυτές (π.χ. να μπουν οι αριθμοί 1.4, $1/3$ και 2 στις περιοχές που αντιστοιχούν στα κλάσματα, τους δεκαδικούς και τους ακέραιους αριθμούς).

2. Η ονοματοδοσία συγκεκριμένων περιοχών με βάση τα κοινά χαρακτηριστικά επιμέρους περιπτώσεων που τοποθετούνται σε αυτές Πρόκειται για την εντελώς αντίστροφη διαδικασία από την προηγούμενη.

3. Η αντιπαραβολή παρόμοιων κατηγοριών

Δεδομένου ότι ένα συσχετιστικό διάγραμμα προβάλλοντας τις σχέσεις μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών στην ουσία προβάλλει τη δομή μιας υπερκείμενης κατηγορίας είναι δυνατόν η αντιπαραβολή δυο συσχετιστικών διαγραμμάτων τα οποία αναφέρονται σε διαφορετικές αλλά παραπλήσιες υπερκείμενες κατηγορίες να αναδείξει τις δομικές διαφορές μεταξύ τους. Για παράδειγμα μπορεί να αντιπαραβληθεί η διοικητική δομή της Ελλάδας η οποία αποτελείται από περιφέρειες, νομαρχίες και δήμους και μιας άλλης χώρας που μπορεί να αποτελείται από διαφορετικές διοικητικές μονάδες.

2.4.3 Η αξιολόγηση ενός συσχετιστικού διαγράμματος

Η αξιολόγηση ενός συσχετιστικού διαγράμματος μπορεί στις περισσότερες περιπτώσεις να βασιστεί στη σύγκρισή του με κάποιο πρότυπο που έχει προκατασκευάσει ο εκπαιδευτικός. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία αυτή είναι:

- Η σωστή σχετική διάταξη των περιοχών που αναφέρονται σε επιμέρους κατηγορίες και
- Η έστω κατά προσέγγιση τήρηση της αρχής της αναλογικότητας της σχετικής έκτασης των περιοχών με το σχετικό μέγεθος της κατηγορίας στην οποία αντιστοιχούν.

2.5 Η τεχνική της Παραγωγής ερωτήσεων

Κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας αποτελεί συνήθη πρακτική οι μαθητές να καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις που τους απευθύνει ο εκπαιδευτικός. Ωστόσο όπως κάθε εκπαιδευτικός γνωρίζει, η παραγωγή ερωτήσεων και μάλιστα ερωτήσεων που δεν απαιτούν ως απάντηση την ανάκληση κάποιας συγκεκριμένης πληροφορίας (συνήθως αναφερόμαστε σε αυτές τις ερωτήσεις με τον όρο *ερωτήσεις κρίσεως ή ανοικτού τύπου ερωτήσεις*) δεν είναι μια καθόλου εύκολη διαδικασία αλλά απαιτεί πολύ βαθιά κατανόηση μιας γνωστικής περιοχής. Η συγκεκριμένη τεχνική στηρίζεται ακριβώς σε αυτή τη διαπίστωση και χρησιμοποιεί τη μέθοδο της παραγωγής ερωτήσεων από τους μαθητές ως ένδειξη του βαθμού κατανόησής τους.

2.5.1 Η διαδικασία της παραγωγής ερωτήσεων

Η διαδικασία παραγωγής των ερωτήσεων αναφέρεται πάντοτε σε μια συγκεκριμένη διδακτική ενότητα, κεφάλαιο ή και ολόκληρο μάθημα και δομείται με βάση τις ακόλουθες τέσσερις τεχνικές.

1. Έναρξη της διατύπωσης των ερωτήσεων με συγκεκριμένο τρόπο Παρά το γεγονός ότι οι ερωτήσεις που καταδεικνύουν βαθιά κατανόηση θα μπορούσαν να διατυπωθούν με οποιοδήποτε τρόπο, εντούτοις ερωτήσεις των οποίων η διατύπωση ξεκινάει με εκφράσεις όπως «Τι θα συνέβαινε εάν;.....», «Γιατί;.....», «Πώς έφθασες στο συμπέρασμα;.....», «Εάν συνέβαινε....τότε τι θα...» είναι περισσότερο πιθανό να εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία.

2. Παροχή ενός ερεθίσματος ως βάση για την παραγωγή των ερωτήσεων Οι ερωτήσεις τις οποίες καλούνται να παράξουν οι μαθητές βασίζονται σε κάποιο συγκεκριμένο ερέθισμα. Το ερέθισμα αυτό μπορεί να είναι ένας πίνακας, ένα διάγραμμα, ένας χάρτης ή ένα κείμενο και περιέχει όλη την απαραίτητη πληροφορία ώστε να απαντηθούν με επάρκεια οι παραγόμενες ερωτήσεις.

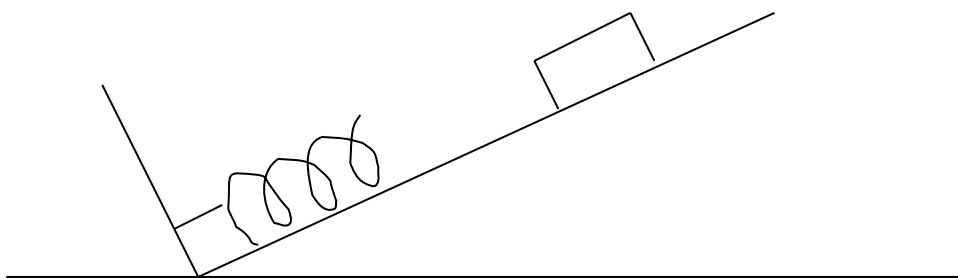
Στο παράδειγμα 10 που ακολουθεί προκειμένου οι μαθητές του Δημοτικού να κατασκευάσουν δυο ερωτήσεις που να σχετίζονται με την πρόσθεση και την αφαίρεση αντίστοιχα τους δίνεται ως κείμενο ερέθισμα το ακόλουθο:

**Παράδειγμα 10: Ένα κείμενο ερέθισμα για την παραγωγή ερωτήσεων στα
Μαθηματικά του Δημοτικού**

«Η Μαρία και ο Πέτρος βγήκαν για ψώνια. Ο καθένας από αυτούς έχει 10ευρώ για να ξοδέψει. Πρώτα πέρασαν από το ζαχαροπλαστείο. Η Μαρία αγόρασε δυο σοκολάτες, η καθεμία από τις οποίες κόστισε 75λεπτά. Ο Γιάννης αγόρασε μια σακούλα με καραμέλες αντί για 60 λεπτά. Στη συνέχεια η Μαρία αγόρασε ένα αυτοκινητάκι που κόστισε 4.5ευρώ ενώ ο Γιάννης αγόρασε ένα βιβλίο με τιμή 5.99ευρώ. Παίζοντας στο δρόμο με χρήματά του ο Γιάννης έχασε 20 λεπτά. Έπειτα από αυτό κουρασμένα τα δυο παιδιά γύρισαν στο σπίτι τους». Με βάση το παραπάνω απόσπασμα κατασκευάστε δυο προβλήματα με προσθέσεις και αφαιρέσεις.

Ένα πρόσθετο παράδειγμα από τη Φυσική του Γυμνασίου ή του Λυκείου, όπου αυτή τη φορά το ερέθισμα είναι απλώς ένα διάγραμμα είναι το παράδειγμα 11.

Παράδειγμα 11: Άσκηση παραγωγής ερωτήσεων στη Φυσική

Το παραπάνω διάγραμμα δείχνει ένα κουτί σε ένα κεκλιμένο επίπεδο, στη βάση του οποίου υπάρχει στερεωμένο ένα ελατήριο. Διατυπώστε ένα πρόβλημα που να ταιριάζει με το σχήμα αυτό. Εάν το πρόβλημά σας απαιτεί τη χρήση τιμών οποιεσδήποτε μεγεθών, τότε δώστε εσείς τις τιμές που θέλετε.

3. Παροχή μιας απάντησης προκειμένου να διατυπωθεί η κατάλληλη ερώτηση

Στην περίπτωση αυτή το ζητούμενο είναι ποια ερώτηση θα μπορούσε να έχει ως απάντηση μια συγκεκριμένη διατύπωση. Φυσικά είναι δυνατό περισσότερες από μια ερωτήσεις να έχουν ως κατάλληλη απάντηση τη δοθείσα (βλέπε παραδείγματα 12 και).

Παράδειγμα 12: Δραστηριότητα παραγωγής ερώτησης με δεδομένη την απάντηση στη Γεωγραφία

Ερώτηση: Γιατί.....;

Απάντηση: Γιατί η ακτογραμμή της Ελλάδας είναι από τις μεγαλύτερες σε μήκος στην Ευρώπη.

Παράδειγμα 13: Δραστηριότητα παραγωγής ερώτησης με δεδομένη την απάντηση στις Φυσικές Επιστήμες

Απάντηση: «Γιατί η υδροστατική πίεση αυξάνει με το βάθος».

Ένας μαθητής θα μπορούσε να παράξει με βάση αυτή την απάντηση ερωτήσεις του τύπου:

«Γιατί πονούν τα αυτιά μας όσο πιο βαθιά κάνουμε μια βουτιά στη θάλασσα;» «Γιατί εάν ανοίξω μια τρύπα πιο χαμηλά σε ένα πλαστικό μπουκάλι με νερό πετάγεται το νερό πιο μακριά;», κλπ.

4. Παραγωγή ερωτήσεων με βάση τις απορίες που οι μαθητές έχουν διαμορφώσει με βάση τη διδασκαλία

Οι μαθητές εδώ καλούνται να διατυπώσουν ερωτήματα που αντιστοιχούν σε σημεία του μαθήματος που τους έχουν δημιουργήσει *αυθεντικές απορίες*. Μπαίνοντας σε αυτή τη διαδικασία, οι μαθητές αναστοχάζονται πάνω στα σημεία που δεν έχουν επαρκώς κατανοήσει ή ακόμα χρησιμοποιούν την κατανόηση που έχουν αποκτήσει ως βάση για τη διερεύνηση περαιτέρω προβληματικών για αυτούς καταστάσεων. Και στις δυο περιπτώσεις το φαινόμενο της παραγωγής ερωτήσεων είναι ένδειξη μεταγνωστικής ικανότητας και άρα αυξημένης και ουσιαστικής κατανόησης. Για παράδειγμα ορισμένες ερωτήσεις που παρήγαγαν μαθητές μετά το τέλος της διδασκαλίας μιας ενότητας για τα έντομα φαίνονται στο παράδειγμα 14.

Παράδειγμα 14: Αυθεντικές ερωτήσεις που παρήγαγαν μαθητές στο πλαίσιο μαθήματος για τα έντομα

Έχουν τα έντομα μύες;

Γιατί οι μύγες δεν πέφτουν από το ταβάνι;

Γιατί η ναφθαλίνη κρατάει μακριά το σκόρο από τα μάλλινα ρούχα;

Συνήθως αρχικά οι μαθητές τείνουν να παράγουν ερωτήσεις ανάκλησης δεδομένων, και όχι ερωτήσεις που απαιτούν ανώτερες γνωστικές ικανότητες, όπως η βαθιά κατανόηση. Για το λόγο αυτό μπορούμε να βοηθήσουμε τους μαθητές παρέχοντάς τους εύχρηστες οδηγίες σχετικά με χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν αυτές τις δυο κατηγορίες ερωτήσεων. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι:

Για τις ερωτήσεις ανάκλησης πληροφοριών

- Οι απαντήσεις τους συνήθως περιορίζονται σε λίγες λέξεις.
- Οι απαντήσεις τους υπάρχουν αυτούσιες στο εγχειρίδιο ή στις σημειώσεις του διδάσκοντα.
- Οι απαντήσεις τους μπορούν άμεσα να χαρακτηριστούν ως σωστές ή λανθασμένες.
- Οι ερωτήσεις αυτές συνήθως ξεκινούν με το «Τι», «Πού;» ή το «Πότε;».

Για τις ερωτήσεις που έχουν στοιχεία ανάκλησης πληροφοριών μαζί με στοιχεία κρίσεως

- Οι απαντήσεις τους συνήθως καταλαμβάνουν έκταση μία έως δυο γραμμές.
- Οι απαντήσεις τους δεν υπάρχουν αυτούσιες στο εγχειρίδιο ή στις σημειώσεις του διδάσκοντα αλλά προκύπτουν σχετικά εύκολα εάν το μάθημα έχει γίνει κατανοητό.
- Οι απαντήσεις τους είναι σωστές εφόσον περιλαμβάνουν τη σωστή εξήγηση, αλλιώς είναι λανθασμένες.
- Οι ερωτήσεις αυτές συνήθως ξεκινούν με το «Πώς;».

Για τις ερωτήσεις κρίσεως

- Οι απαντήσεις τους συνήθως καταλαμβάνουν έκταση περίπου μία παράγραφο.
- Οι απαντήσεις τους δεν περιλαμβάνονται στο εγχειρίδιο ή στις σημειώσεις του διδάσκοντα.
- Οι απαντήσεις τους είναι πάντοτε σωστές αρκεί να έχουν επαρκώς τεκμηριωθεί.
- Οι ερωτήσεις αυτές συνήθως ξεκινούν με το «Γιατί;» ή το «Τι θα συνέβαινε εάν;» ή με άλλες παρόμοιες εκφράσεις.

2.5.2 Διαφοροποιήσεις και επεκτάσεις της τεχνικής

Οι μαθητές εκτός από συμβατικές ερωτήσεις μπορούν να κληθούν να παράγουν και μη συμβατικές δοκιμασίες όπως αυτές που εκτέθηκαν στις προηγούμενες ενότητες (χάρτες εννοιών, γραμμές δράσης, κλπ). Επιπλέον οι ερωτήσεις που διατυπώνονται από τους μαθητές μπορούν να αποτελέσουν τη βάση πρόσθετης αναζήτησης προκειμένου να απαντηθούν (με αναζήτηση υλικού στη βιβλιοθήκη του σχολείου, το διαδίκτυο ή αλλού, με συζητήσεις με τον εκπαιδευτικό ή άλλους ειδικούς, κλπ).

2.5.3 Η αξιολόγηση της διαδικασίας παραγωγής ερωτήσεων

Η αξιολόγηση της διαδικασίας παραγωγής ερωτήσεων είναι αρκετά πιο περίπλοκη και ανοικτού χαρακτήρα σε σύγκριση με τις αντίστοιχες διαδικασίες των άλλων τεχνικών

που παρουσιάστηκαν σε αυτή τη θεματική ενότητα. Ωστόσο ορισμένα κριτήρια τα οποία θα μπορούσα να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση είναι:

- Η συνάφεια και η σημασία που έχει η κάθε παραγόμενη ερώτηση για το προς διδασκαλία θέμα.
- Οι γνωστικές απαιτήσεις της ερώτησης (ερώτηση ανάκλησης πληροφοριών ή ερώτηση κρίσεως βλέπε προηγουμένως ορισμένες ενδείξεις ταξινόμησής τους).
- Η καθαρότητα της διατύπωσης της ερώτησης.

2.6 Μαθητικοί διαγωνισμοί επίλυσης προβλήματος

Η επίλυση προβλήματος (problem solving) έχει καταστεί κεντρικός άξονας των σύγχρονων μορφών διδασκαλίας ανακαλυπτικού και εποικοδομητικού τύπου. Παράλληλα η παρουσίαση αυτής της τεχνικής με τη μορφή μαθητικού διαγωνισμού, αυξάνει κατά πολύ το ενδιαφέρον και το κίνητρο για συμμετοχή στους μαθητές. Εάν μάλιστα αυτό συνοδευθεί και με την ανάπτυξη ενός τεχνήματος (π.χ. το ηλιακό αυτοκίνητο που θα μπορεί να κινηθεί με τη μεγαλύτερη δυνατή αυτονομία, το ηλιακό κάτοπτρο με το οποίο θα ανάψει πιο γρήγορα ένα κομμάτι χαρτί, ένα προσομοίωμα του Παρθενώνα, ένα πρωτότυπο θεατρικό έργο, ένα σύντομο ντοκυμαντέρ που θα γυρίσουν οι μαθητές) τότε η όλη μαθησιακή εμπειρία γίνεται ακόμα πιο συναρπαστική. Κατά συνέπεια προτείνεται η εφαρμογή της σχετικής τεχνικής ως μέσο αξιολόγησης της βαθιάς κατανόησης σε όλα τα μαθήματα.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται ένας γενικός κύκλος των φάσεων από τις οποίες περνάει μια τυπική διαδικασία επίλυσης προβλήματος.

Σχεδιάγραμμα. Ο κύκλος επίλυσης προβλήματος

Στο παράδειγμα 15 παρουσιάζεται μια περίπτωση ενός μαθητικού διαγωνισμού προκειμένου να διαφανούν τα βασικά στάδια της διοργάνωσής του.

Παράδειγμα 15: Παράδειγμα μαθητικού διαγωνισμού Σε ένα σχολείο οργανώθηκε ένας διαγωνισμός με τίτλο «ο μεγάλος αγώνας του αυγού». Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες των 4 ατόμων (2 αγόρια και 2 κορίτσια). Η αποστολή των ομάδων ήταν να βρουν ένα τρόπο ώστε ένα ωμό αυγό να πέσει από το μπαλκόνι του πρώτου ορόφου του σχολείου σε ένα σημείο της αυλής του σχολείου χωρίς να σπάσει στον μικρότερο δυνατό χρόνο. Επίσης θα έπρεπε οι ομάδες να το καταφέρουν αυτό, χωρίς να μετακινηθούν από τον πρώτο όροφο οι ίδιες, και χωρίς να δέσουν το αυγό σε κάποιο σύρμα ή σχοινί (πρώτος κανονισμός).

Επίσης τέθηκε ως απαίτηση οι ομάδες να μην κατασκευάσουν μια συσκευή μεταφοράς που να υπερβαίνει το ένα κιλό (δεύτερος κανονισμός) και παράλληλα να έχουν ολοκληρώσει τη μεταφορά του αυγού το πολύ μέσα σε πέντε λεπτά από τη στιγμή της εκκίνησης από το μπαλκόνι του πρώτου ορόφου (τρίτος κανονισμός). Τέλος οι μαθητές είχαν στη διάθεσή τους για να βρουν και να θέσουν σε εφαρμογή μια λύση δυο διδακτικές ώρες (τέταρτος κανονισμός).

Οι ομάδες αφού πειραματίστηκαν με διάφορες ιδέες κατάφεραν να βρουν διάφορες λύσεις μεταξύ των οποίων ορισμένες λειτούργησαν και άλλες όχι.

Τέτοιες λύσεις ενδεικτικά αποτέλεσαν:

1. Η επικόλληση χάρτινου αλεξίπτωτου επάνω στο αυγό.
2. Η περιτύλιξη του αυγού με πολλαπλά στρώματα μαλακού υλικού και η ρίψη του από την πλευρά της πεπλατυσμένης του όψης.
3. Η τοποθέτηση του αυγού σε συσκευασία μαλακών ελαστικών τοιχωμάτων, η συμπλήρωση του κενού χώρου μεταξύ του αυγού και των τοιχωμάτων με μαλακό υλικό (π.χ. βαμβάκι) και η ρίψη της συσκευασίας.

Η λύση ωστόσο που κέρδισε το διαγωνισμό ήταν αυτή της κατασκευής ενός ψηλού σωλήνα ύψους περίπου 2.5 μέτρων (ώστε να φθάνει από την αυλή στον πρώτο όροφο), το γέμισμα του σωλήνα με νερό και η εναπόθεση του αυγού να κινηθεί μέσα στο σωλήνα μέχρι να φθάσει και να εναποτεθεί μαλακά στον πάτο του σωλήνα (ύψος αυλής).

Με βάση το παραπάνω παράδειγμα προκύπτει ότι η τεχνική διοργάνωσης παρόμοιων διαγωνισμών εξελίσσεται με βάση τα ακόλουθα βήματα:

1. Διατύπωση στόχου του διαγωνισμού
2. Διατύπωση κανονισμών του διαγωνισμού και κριτηρίων για την αξιολόγηση της επιτυχίας σε αυτόν.
3. Καθορισμός υλικών που μπορούν ή δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι μαθητές (εναλλακτικά μπορούν οι μαθητές να χρησιμοποιήσουν ό,τι υλικό επιθυμούν όπως στο παράδειγμα, ή να τους δοθεί ένα συγκεκριμένο μικρό ποσό για να αγοράσουν ό,τι νομίζουν ότι τους χρειάζεται).
4. Χωρισμός των μαθητών σε ομάδες (κατά προτίμηση μεικτής ικανότητας και φύλων).
5. Εργασία των ομάδων (ελεύθερη ή καθοδηγούμενη από τον εκπαιδευτικό)
6. Παρουσίαση αποτελεσμάτων (μαζί με λεκτική υποστήριξη των πλεονεκτημάτων της λύσης από τους μαθητές που την έδωσαν)
7. Τελική κρίση (στην οποία καλό είναι να συμμετέχουν και οι ίδιοι οι διαγωνιζόμενοι).

Η συγκεκριμένη τεχνική επιτρέπει στους μαθητές με έναν παιγνιώδη τρόπο να:

- αντιληφθούν τον τρόπο εφαρμογής θεωρητικών αρχών σε πρακτικά πλαίσια εφαρμογής
- κατανοήσουν τη σημασία του σχεδιασμού της πορείας επίλυσης ενός προβλήματος
- αναπτύξουν τη δημιουργική τους σκέψη
- συνεργαστούν με τους συμμαθητές τους
- μάθουν να διαχειρίζονται με σύνεση τους διατιθέμενους σε αυτούς πόρους (υλικούς, οικονομικούς, χρονικούς) προκειμένου να επιτελέσουν με επιτυχία μια εργασία και να
- παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της εργασίας τους.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η συγκεκριμένη τεχνική αποτελεί σημαντικό εργαλείο στα χέρια των εκπαιδευτικών.

2.6.1 Τρόποι αξιολόγησης της εργασίας σε διαγωνισμούς

Η αξιολόγηση στο πλαίσιο μιας εργασίας τέτοιου είδους μπορεί να στηριχθεί σε αναλυτικές **ρουμπρικές** οι οποίες περιλαμβάνουν διάφορα κριτήρια όπως ενδεικτικά είναι: Το αποτέλεσμα

- Η λειτουργικότητα της λύσης
- Η πρωτοτυπία της λύσης
- Η απλότητα της λύσης

Η τεκμηρίωση της λύσης

- Η ενσυνείδητη εφαρμογή των αρχών και των κανόνων ενός ή περισσότερων γνωστικών πεδίων για την εφαρμογή της λύσης
- Η ρητή αναφορά σε σχετικές αρχές και κανόνες
- Η εκμετάλλευση συναφών πηγών (βιβλιογραφία, διαδίκτυο, κλπ)

Η παρουσίαση της λύσης

- Δομή και οργάνωση της παρουσίασης
- Επικοινωνιακή άνεση κατά την παρουσίαση
- Εύστοχες απαντήσεις σε ερωτήματα

Συχνά εκτός από το αποτέλεσμα και την παρουσίασή του αξιολογείται και ο τρόπος της εργασίας (συνεργασίας) των μαθητών κατά τη φάση της προετοιμασίας της λύσης τους.

Στην περίπτωση αυτή ορισμένα ενδεικτικά κριτήρια στα οποία βασίζεται η αξιολόγηση είναι:

- Ο βαθμός συνεργασίας των μελών της ομάδας (προμοδοτείται το συνεργατικό πνεύμα)
- Η προσεκτική και με οικονομικό τρόπο διαχείριση των υλικών και των πόρων
- Η αφοσίωση και η επιμονή στην αναζήτηση λύσης
- Η πρωτοτυπία και η δημιουργικότητα των προτάσεων για το ξεπέραςμα εμποδίων στην όλη διαδικασία.

Σύνοψη

Σε αυτή τη θεματική ενότητα μάθατε:

- Ότι η βαθιά κατανόηση για κάποιο ζήτημα αντανακλάται τόσο από την ποικιλία των γνωστικών στοιχείων που κάποιος διαθέτει σχετικά με αυτό όσο όμως και από το εύρος των διασυνδέσεων που υφίστανται μεταξύ των συγκεκριμένων στοιχείων.
- Την τεχνική του χάρτη εννοιών
- Την τεχνική των σκίτσων (και των εννοιολογικών σκίτσων)
- Την τεχνική των συσχετιστικών διαγραμμάτων
- Την τεχνική της γραμμής δράσης
- Την τεχνική της παραγωγής ερωτήσεων
- Τον τρόπο οργάνωσης μαθητικών διαγωνισμών

Όλες οι παραπάνω τεχνικές παρουσιάζονται ως εργαλεία εναλλακτικής και αποτελεσματικής αξιολόγησης του βαθμού κατανόησης των μαθητών σε διάφορα μαθήματα.

Παράλληλα Κείμενα

Παράλληλο κείμενο 1

Παπαδόπουλος, Ι. (2016). Βαθιά κατανόηση και κριτική σκέψη, οι στόχοι και το ιδανικό; Ξεκινώντας από τη διδασκαλία θεμελιωδών εννοιών και ερωτημάτων. *Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης*, 2015(2), 10961104.

<http://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/edusc/article/view/343/305>

Παράλληλο κείμενο 2

Παρασκευά, Φ., & Ψυχάρης, Σ. (2011). Διαδικτυακά περιβάλλοντα εννοιολογικών χαρτών ως αξιολογικά εργαλεία μάθησης. *Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση*, 1(2), 61-81.

<http://earthlab.uoi.gr/ojs/thete/index.php/thete/article/view/8/22>

Παράλληλο κείμενο 3

Χατζηλουκά, P., & Κωνσταντίνου, Κ. Π. (2012). Αξιοποίηση των ψηφιακών κόμικς για την προώθηση κατανόησης σε σχέση με τη διάκριση ανάμεσα σε παρατηρήσεις και ερμηνείες παρατηρήσεων. *Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση*, 5(1-2), 75-84.

<http://earthlab.uoi.gr/thete/index.php/thete/article/view/119/81>

Βιβλιογραφία

Ausubel, D.P., (1963), *The Psychology of Meaningful Verbal Learning*. New York: Grune & Stratton.

Ausubel, D.P., (1968), *Educational Psychology: A Cognitive View*. New York: Holt, Rinehart & Winston.

Bowkett, S., (2005), *100 Ideas for Teaching Creativity*. London: Continuum.

Gagne, R.M., (1965), *The Conditions of Learning*. New York: Holt, Rinehart & Winston.

Naylor, S., & Keogh, B., (1999), Constructivism in classroom: Theory into practice. *Journal of Science Teacher Education*, 10 (2), 93-106.

Novak, J.D., (1988), Learning Science and the Science of Learning. *Studies in Science Education*, 15(1), 77-101.

Piaget, J., (1969), *The Child's Conception of Physical Causality*. New Jersey: Littlefield Adams.

Rush, L.N., (1988), *Fortune lines: A new probe of understanding in the humanities*. Unpublished Master of Educational Studies, Melbourne: Monash University.

White, R.T., (1988), *Learning Science*. Oxford: Blackwell.

White, R.T. & Gunstone, R., (1992), *Probing Understanding*. London: The Falmer Press.

Wittrock, M.C., (1974), Learning as a generative process. *Educational Psychologist*, 11, 87-95.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Γενικά στοιχεία	
Κωδικός Έργου :	
Τίτλος Έργου :	Σχεδιασμός και Οργάνωση της Διδασκαλίας: Σύγχρονες Προσεγγίσεις Διδασκαλίας και Αξιολόγησης
Σχολή:	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα:	Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής
Χρονική Διάρκεια:	31 εβδομάδων (επτά μήνες)
Αριθμός Καταρτιζομένων:	100,00
Κόστος Κατάρτισης*:	201,00
Συνολικό Έσοδο	20.100,00

Επιστημονικός Υπεύθυνος	
Όνοματεπώνυμο	Δέσποινα Τσακίρη
Ιδιότητα	Καθηγήτρια
Διεύθυνση	Δαμασκηνού και Κολοκοτρώνη 20100, Κόρινθος
ΤΗΛ.	2741074355
E-mail	dtsakiri@uop.gr

Σύνθεση Ομάδας Έργου				
A/	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας	Ειδικότερη

A				Απασχόληση
1	Δέσποινα Τσακίρη	ΕΥ/Εκπαιδύτρια	Μέλος ΔΕΠ	Συντονισμός/Διδασκαλία
2	Κώστας Δημόπουλος	Εκπαιδευτής	Μέλος ΔΕΠ	Διδασκαλία/Εκπ.Υλικό
3	Γεώργιος Λογιώτης	Εκπαιδευτής	Σύμβαση έργου	Διδασκαλία/Εκπ.Υλικό
4	Αθηνά Γιαννόγκονα	Εκπαιδύτρια	Σύμβαση έργου	Διδασκαλία
5	Παναγιώτης Τσιωτάκης	Τεχνική Υποστήριξη	Μέλος ΕΔΙΠ	Τεχν. Υποστήριξη
6	Μη ονοματισμένος	Διοικητική Υποστήριξη	Μόνιμος Υπάλληλος/ΙΔΑΧ/Σύμβαση έργου	Διοικητική Υποστήριξη
6				
7				
8				
10				

Προϋπολογισμός (ανά κατηγορία δαπάνης)

Κατηγορία Δαπάνης		Ποσό	%
1	Δαπάνες Αμοιβής Επιστημονικού Υπευθύνου	2.500,00	12,44%
2	Δαπάνες Αμοιβών Εκπαιδευτών	8.250,00	41,04%
3	Δαπάνες Διοικητικού και Βοηθητικού Προσωπικού	2.000,00	9,95%
4	Δαπάνες Ταξιδίων , Διαμονής	0,00	0,00%
5	Δαπάνες για Ανάπτυξη, Επικαιροποίηση και Εμπλουτισμό Διδακτικού Υλικού	4.134,00	20,57%
6	Δαπάνες για Εξοπλισμό – Όργανα Υλικά	0,00	0,00%
7	Δαπάνες Δημοσιότητας	0,00	0,00%
8	Δαπάνες Αναλωσίμων - Γραφική Ύλη	0,00	0,00%
9	Δαπάνες Λοιπά Έξοδα	0,00	0,00%
10	Γενικά έξοδα/Κρατήσεις ΕΛΚΕ (16%)	3.216,00	16,00%
Σύνολο		20.100,00	100,00%

Δαπάνες Αμοιβής Επιστημονικού Υπευθύνου [Κατηγορία Δαπάνης:1]				
A/A	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Ειδικότερη Απασχόληση	Δαπάνη
1	Δέσποινα Τσακίρη	ΕΥ/Εκπαιδευτρια	Συντονισμός/Διδασκαλία	2500
2				
3				
Σύνολο				2.500,00

Δαπάνες Αμοιβών Εκπαιδευτών [Κατηγορία Δαπάνης: 2]				
A/A	Όνοματεπώνυμο	Αμοιβή/Ωρα	Ώρες	Δαπάνη
1	Ευαγγελία Παπαλόη	9,16	300	2.748,00
2	Πολυχρόνης Σιφακάκης	9,16	300	2.748,00
3	Γεώργιος Λογιώτης	9,16	300	2.748,00
4				0,00
5				0,00
6				0,00
7				0,00
8				0,00
9				0,00
10				0,00
				8.250,00

Δαπάνες Διοικητικού και Βοηθητικού Προσωπικού [Κατηγορία Δαπάνης: 3]				

A/A	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Ειδικότερη Απασχόληση	Δαπάνη
1	Παναγιώτης Τσιωτάκης	Μέλος ΕΔΙΠ	Τεχνική Υποστήριξη	1000
2	Μη ονοματισμένος	Μόνιμος Υπάλληλος/ΙΔΑΧ/Σύμβαση έργου	Διοικητική Υποστήριξη	1000
3				
4				
5				
Σύνολο				2.000,00

Δαπάνες Ταξιδίων , Διαμονής [Κατηγορία Δαπάνης: 4]			
A/A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Δαπάνες για Ανάπτυξη, Επικαιροποίηση και Εμπλουτισμό Διδακτικού Υλικού [Κατηγορία Δαπάνης: 5]			
A/A	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότερη απασχόληση	Κόστος
1	Κων/νος Δημόπουλος	Ψηφιακή προσαρμογή, εμπλουτισμό, επικαιροποίηση εκπ.υλικού	3134
2	Ευαγγελία Παπαλόη	Ψηφιακή προσαρμογή, εμπλουτισμό,	1000

		επικαιροποίηση εκπ.υλικού	
3			
4			
5			
Σύνολο			4.134,00

Δαπάνες για Εξοπλισμό – Όργανα Υλικά [Κατηγορία Δαπάνης: 6]			
A/ A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Δαπάνες Δημοσιότητας [Κατηγορία Δαπάνης: 7]			
A/ A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Δαπάνες Αναλωσίμων - Γραφική Ύλη [Κατηγορία Δαπάνης: 8]			
A/ A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Δαπάνες Λοιπά Έξοδα [Κατηγορία Δαπάνης: 9]			
A/ A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Γενικά Έξοδα (Κρατήσεις ΕΛΚΕ) [Κατηγορία Δαπάνης: 10]		
A/ A	Διαχειριστικά έξοδα ΕΛΚΕ	Κόστος
	<u>Συνολικός Προϋπολογισμός Έργου</u>	20.100,00

1	Σύνολο Γενικών Εξόδων	3.216,00
---	-----------------------	----------

* Κόστος κατάρτισης: Αντιστοιχεί σε μια εκτίμηση του κόστους κατάρτισης που θα μεταβιβαστεί στο ΠΑΠΕΛ με βάση το συμφωνητικό συνεργασίας με το συνεργαζόμενο φορέα και περιλαμβάνει και εκτίμηση των εκπτώσεων που θα παρασχεθούν

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Απόφαση 6/27.02.2019 Συνεδρίαση 22^η**

Θέμα: Έγκριση Προγράμματος με τίτλο: «Διδάσκοντας με τη χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο.

ΤΟ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει,
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (ΦΕΚ 145 τα /Α'/05-8-2016) όπως ισχύει,
3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4485/2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 114/Α'/04-08-2017) περί αρμοδιοτήτων του Πρυτανικού Συμβουλίου.
4. Την υπ' αριθμ 25/ 06-12-2018 απόφαση της Συγκλήτου περί έγκρισης κανονισμού λειτουργίας Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 5897/Β'/31-12-2018)
5. Το απόσπασμα σχεδίου πρακτικών της τρίτης (3ης) Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΑΔΑ:63Χ8469Β7Δ-ΡΔΜ)
6. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 22η συνεδρίαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (27-02-2019),

Εγκρίνει

Το πρόγραμμα με τίτλο «Διδάσκοντας με τη χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο, επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην παρούσα απόφαση.

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Αθανάσιος Κατσής

Παράρτημα Απόφασης 6/27-02-2019, 22^η Συνεδρίαση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διεύθυνση: Ερυθρού Σταυρού 28 & Καρυωτάκη,

22131 Τρίπολη

Τηλ.:2710-230000, fax: 2710-230005

Πληροφορίες: Ελένη Σουρλά

ΑΠΟΦΑΣΗ 7/19.02.2019

Της 3^{ης} Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης
και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, στις 19-02-2019

Την 19η Φεβρουαρίου 2019, ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00, στην αίθουσα συνεδριάσεων «Κωνσταντίνος Α. Δημόπουλος» στο κτίριο της Πρυτανείας, στην Τρίπολη, έλαβε χώρα η 3^η Συνεδρίαση του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, κατόπιν της υπ' αριθμ. Πρωτ. 991/15-02-2019 Πρόσκλησης της Προέδρου Καθηγήτριας Σοφίας Ζυγά.

Παρόντες:

1. Ζυγά Σοφία, Καθηγήτρια, Αντιπρύτανης, Πρόεδρος.
2. Ζαχαριάς Νικόλαος, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
3. Γιωτόπουλος Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής, τακτικό μέλος
4. Δημόπουλος Κωνσταντίνος, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
6. Μικεδάκη Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια, εκπρόσωπος της Σχολής Καλών Τεχνών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Απόντες:

1. Πρεζεράκος Παναγιώτης, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής, τακτικό μέλος
2. Φωτόπουλος Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Διευθυντής Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου).

Τα πρακτικά τήρησε η Γραμματέας της Επιτροπής Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. κα Ελένη Σουρλά.

Αφού διαπιστώθηκε η κατά το νόμο απαρτία, άρχισε η συνεδρίαση περί ώρα 11:00 π.μ.

Συζητήθηκαν τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης και αποφασίστηκαν ως εξής:

A. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

B. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Γ. ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

.....
.....

Θέμα 7ο : Έγκριση Προγράμματος με τίτλο: «Διδάσκοντας με τη χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο

Η Πρόεδρος εισηγείται στα μέλη του Συμβουλίου το νέο πρόγραμμα με τίτλο: «Διδάσκοντας με τη χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο. Ο κ. Δημόπουλος μετά την εισήγηση της Προέδρου αποχώρησε βάσει του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Μετά από διαλογική συζήτηση τα παρόντα μέλη ομόφωνα αποφασίζουν την έγκριση του νέου Προγράμματος με τίτλο: « **Διδάσκοντας με τη χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας**» και ορίζουν Επιστημονικά Υπεύθυνο του έργου τον Καθηγητή κ. Κωνσταντίνο Δημόπουλο.

Το Πρόγραμμα παρουσιάζεται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης της οποίας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος.

Τα παρόντα μέλη του Συμβουλίου εξουσιοδοτούν την Πρόεδρο του Συμβουλίου για περαιτέρω ενέργειες προκειμένου η παρούσα απόφαση να διαβιβαστεί αρμοδίως στο Πρυτανικό Συμβούλιο για την τελική έγκριση.

Η Πρόεδρος του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.

Καθηγήτρια Σοφία Ζυγά
Αντιπρύτανης Έρευνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗΣ 7/19-2-2019

3^{ης} Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης
και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙΒΙΜ)
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ)

Αίτηση Έγκρισης Νέου Προγράμματος
«Διδάσκοντας με την Χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας»

Τρίπολη, Φεβρουάριος 2019

Αίτηση Έγκρισης Νέου Προγράμματος

Υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο

Τίτλος Προγράμματος: Διδάσκοντας με τη Χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας

Συνολική διάρκεια (σε αριθμό ωρών και αριθμό εβδομάδων): 300 ωρών (31 εβδομάδες)

Κόστος του προγράμματος: 650€

Ενδεικτική ημερομηνία έναρξης του προγράμματος: 1/3/2019

Μέθοδος υλοποίησης και διαδικασίες παρακολούθησης (αναφέρεται μια από τις παρακάτω επιλογές): Εξ αποστάσεως

Χώρος/οι Διεξαγωγής Προγράμματος:

Δεν εφαρμόζεται καθώς το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί πλήρως με τη μέθοδο της από απόστασης εκπαίδευσης.

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος (έως 200 λέξεις):

Το επιμορφωτικό πρόγραμμα **Διδάσκοντας με την Χρήση Ψηφιακής Τεχνολογίας** έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν πώς οι Τεχνολογίες Πληροφορίας Επικοινωνίας (ΤΠΕ) μπορούν να ενισχύσουν τη διδασκαλία και τη μαθησιακή εμπειρία και να επιτρέπουν στους μαθητές να αποκτήσουν τις δεξιότητες του 21ου αιώνα.

Το πρόγραμμα αφορά στην εκμάθηση σύγχρονων καινοτόμων δωρεάν διαθέσιμων και πολύ εύκολων στην χρήση ψηφιακών εργαλείων ώστε εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων να μπορούν να αναπτύξουν και να οργανώνουν το δικό τους ψηφιακό υλικό. Παράλληλα το πρόγραμμα είναι εναρμονισμένο με την Πλαίσιο Δεξιοτήτων ΤΠΕ της *UNESCO* για τους εκπαιδευτικούς.

Το πρόγραμμα έχει ως στόχο τη Θεωρητική και Πρακτική Εκπαίδευση και Κατάρτιση **Εκπαιδευτικών όλων των Βαθμίδων** καθώς και αποφοίτων ανώτατης εκπαίδευσης **με επαγγελματικό προσανατολισμό την εκπαίδευση.**

Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του επιμορφωτικού προγράμματος «**Διδάσκοντας με την χρήση Ψηφιακής Τεχνολογίας**» είναι:

- Η κατανόηση του Θεωρητικού πλαισίου των Δεξιοτήτων του 21ου αιώνα.
- Η εκμάθηση ψηφιακών εργαλείων σχεδιασμού και οργάνωσης εκπαιδευτικού υλικού
- Η εκμάθηση ψηφιακών εργαλείων παρουσίασης εκπαιδευτικού υλικού και επικοινωνίας.

- Η γνωριμία με τις βασικές αρχές σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με την χρήση ψηφιακών εργαλείων.

Το πρόγραμμα προσφέρεται ως **Εκπαίδευση από Απόσταση**.

Κατά τη διάρκεια της από απόσταση εκπαίδευσης οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν πρόσβαση σε **Ηλεκτρονική Πλατφόρμα** και θα μπορούν να μελετούν ακολουθώντας το δικό τους ρυθμό το υλικό των Θεματικών Ενοτήτων στα χρονικά πλαίσια που έχουν καθοριστεί στη κάθε θεματική ενότητα.

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα (περιγραφή της ομάδας ή των ομάδων στόχων στις οποίες απευθύνεται το πρόγραμμα έως 150 λέξεις):

Το πρόγραμμα απευθύνεται στις ακόλουθες δυο ευρείες ομάδες ενδιαφερομένων:

A) Σε **εν ενεργεία εκπαιδευτικούς** όλων των ειδικοτήτων και όλων των βαθμίδων οι οποίοι ενδιαφέρονται να ενσωματώσουν στη διδασκαλία τους σύγχρονα και δυναμικά ψηφιακά εργαλεία τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν σε όλα σχεδόν τα μαθήματα

B) Σε **αποφοίτους/ες ΑΕΙ-ΤΕΙ** οι οποίοι επιθυμούν να ακολουθήσουν το επάγγελμα του/της εκπαιδευτικού και οι οποίοι θέλουν να μάθουν να χειρίζονται σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία μάθησης και διδασκαλίας

Θεματικές Ενότητες του Προγράμματος:

Το πρόγραμμα αρθρώνεται στα εξής ένδεκα (11) μέρη:

1. Εισαγωγή στην Επιμόρφωση
2. Μάθημα 1 (Module 1) Διδάσκοντας τις Δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα
3. Μάθημα 2 (Module 2) Δημιουργώντας Διαδραστικές παρουσιάσεις με το Microsoft Sway
4. Μάθημα 3 (Module 3) Επεξεργασία εικόνων και Δημιουργία Βίντεο με το Microsoft Photos
5. Μάθημα 4 (Module 4) Ταξιδεύοντας στον Χρόνο με το Chronozoom
6. Μάθημα 5 (Module 5) Δημιουργία ερωτηματολογίων και Online Αξιολογήσεων των μαθητών με το Microsoft Forms
7. Μάθημα 7 (Module 7) Οργάνωση Μαθησιακού Υλικού και Παράδοση Διαδραστικών Μαθημάτων με το Microsoft OneNote
8. Μάθημα 8 (Module 8) Συνεργαστείτε με την Τάξη σας χρησιμοποιώντας το Microsoft OneNote Class Notebook
9. Μάθημα 9 (Module 9) Παιγνιώδης Μάθηση με το Minecraft Education Edition
10. Μάθημα 10 (Module 10) Ταξιδεύοντας στον Κόσμο με το Skype in the Classroom
11. Τελική Δραστηριότητα

Το καθένα από τα παραπάνω μέρη αποτελείται από τις θεματικές ενότητες οι οποίες αναφέρονται παρακάτω:

Μέρος 1^ο : Εισαγωγή στην Επιμόρφωση

Ενότητα 1 - Η Δομή της Επιμόρφωσης

Ενότητα 2 - Η Λειτουργία της Πλατφόρμας της Επιμόρφωσης

Ενότητα 3 – Αξιοποιώντας ψηφιακούς εκπαιδευτικούς πόρους: Το παράδειγμα της πλατφόρμας εκπαίδευσης της Microsoft

Μέρος 2° : Διδάσκοντας τις Δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα

Ενότητα 1 - Η Δεξιότητα της Επικοινωνίας

Ενότητα 2 - Η Δεξιότητα της Συνεργασίας

Ενότητα 3 - Η Δεξιότητα της Κατασκευής Γνώσης

Ενότητα 4 - Η Δεξιότητα της Επίλυσης Προβλήματος

Ενότητα 5 - Η Δεξιότητα της Αυτορρύθμισης

Ενότητα 6 - Η Δεξιότητα της Χρήσης ΤΠΕ

Μέρος 3° : Δημιουργώντας Διαδραστικές παρουσιάσεις με το Microsoft Sway

Ενότητα 1 - Τι είναι το Sway;

Ενότητα 2 - Δημιουργία ενός νέου Sway - Δημιουργία Λογαριασμού, Τίτλος, Φόντο, Επικεφαλίδες και κείμενα

Ενότητα 3 - Δημιουργία ενός νέου Sway - Προσθήκη εικόνων και βίντεο

Ενότητα 4 - Δημιουργία ενός νέου Sway - Μορφοποίηση και Κοινή Χρήση

Ενότητα 5 - Δημιουργία ενός νέου Sway από έτοιμο έγγραφο

Ενότητα 6 - Δημιουργία ενός νέου Sway - Ενσωμάτωση Περιεχομένου

Μέρος 4° : Επεξεργασία εικόνων και Δημιουργία Βίντεο με το Microsoft Photos

Ενότητα 1 - Τι είναι το Microsoft Photos;

Ενότητα 2 - Επεξεργασία μιας εικόνας

Ενότητα 3 - Δημιουργία ενός άλμπουμ

Ενότητα 4 - Δημιουργία ενός βίντεο με μουσική

Μέρος 5° : Ταξιδεύοντας στον Χρόνο με το Chronozoom

Ενότητα 1 - Τι είναι το Chronozoom;

Ενότητα 2 – Χρήση του Chronozoom

Ενότητα 3 - Δημιουργία Συλλογών (Collection) και Χρονοσειρών (Timelines) με το Chronozoom

Ενότητα 4 - Δημιουργία Εικονικών Περιηγήσεων (Tour) με το Chronozoom

Μέρος 6° : Δημιουργία ερωτηματολογίων και Online Αξιολογήσεων των μαθητών με το Microsoft Forms

Ενότητα 1 - Δημιουργία ενός νέου Ερωτηματολογίου

Ενότητα 2 - Δημιουργία ενός νέου τεστ αξιολόγησης

Ενότητα 3 - Ρυθμίσεις και Κοινή Χρήση μιας φόρμας

Ενότητα 4 - Αποστολή και έλεγχος των αποτελεσμάτων μιας φόρμας

Μέρος 7^ο : Οργάνωση Μαθησιακού Υλικού και Παράδοση Διαδραστικών Μαθημάτων με το Microsoft OneNote

Ενότητα 1 - Δημιουργία ενός νέου σημειωματαρίου

Ενότητα 2 – Οργάνωση ενός σημειωματαρίου

Ενότητα 3 - Δημιουργία και εισαγωγή περιεχομένου σε ένα σημειωματάριο

Ενότητα 4 - Διαμοιρασμός ενός σημειωματαρίου

Μέρος 8^ο : Συνεργαστείτε με την Τάξη σας με Microsoft OneNote Class Notebook

Ενότητα 1 - Τι είναι το Σημειωματάριο Τάξης (Onenote Class Notebook);

Ενότητα 2 – Δημιουργία ενός νέου Σημειωματαρίου Τάξης (Onenote Class Notebook)

Ενότητα 3 - Προσθήκη Περιεχομένου σε ένα Σημειωματάριο Τάξης (Onenote Class Notebook)

Ενότητα 4 - Διαμοιρασμός Περιεχομένου σε ένα Σημειωματάριο Τάξης (Onenote Class Notebook)

Ενότητα 5 - Η Συνεργασία σε ένα Σημειωματάριο Τάξης (Onenote Class Notebook)

Μέρος 9^ο : Υποβολή Τελικής Δραστηριότητας Επιμορφούμενου

Είδος προγράμματος: Πρόγραμμα σε συνεργασία με άλλο φορέα

Συνεργαζόμενοι φορείς: Go Learn Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δυο (<https://www.golearn.gr/>)

Σχέδιο σχετικού συμφωνητικού με συνεργαζόμενους φορείς (επισύναψη σχετικού αρχείου):
Βλέπε σχέδιο σχετικού συμφωνητικού στο παράρτημα Α.

Θεματικό Πεδίο (σημειώνεται το συναφέστερο): Εκπαίδευση-Δια Βίου Μάθηση

Στοιχεία επιστημονικού υπευθύνου

Όνοματεπώνυμο: Κωνσταντίνος Δημόπουλος

Ιδιότητα (σημειώνεται μια από τις παρακάτω κατηγορίες): Μέλος ΔΕΠ Παν/μιου Πελοποννήσου
(Καθηγητής)

Email επιστημονικού υπευθύνου: dimop@uop.gr

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2741074986

Τμήμα: Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σχολή: Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Πλήρες βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπευθύνου (link που οδηγεί στο βιογραφικό σημείωμα): http://dsep.uop.gr/attachments/CVs/Dimopoulos/CV%20Dimopoulos_Gr_2018.pdf

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Επιστημονικού Υπευθύνου (κείμενο έως 200 λέξεις συνοδευόμενο από φωτογραφία του επιστημονικά υπεύθυνου στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Ο Κώστας Δημόπουλος είναι Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου). Έχει επίσης διδάξει κατά το παρελθόν στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου καθώς και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Την περίοδο 2011-12 διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ). Έχει επίσης συγγράψει συνολικά ενενήντα τρεις εργασίες οι οποίες έχουν δημοσιευθεί σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά με κριτές, σε πρακτικά διεθνών και ελληνικών επιστημονικών συνεδρίων καθώς και σε κεφάλαια βιβλίων. Ανάμεσα στα διεθνή περιοδικά που φιλοξενούν επιστημονικές του εργασίες συγκαταλέγονται τα ακόλουθα: *International Journal of Science Education, Public Understanding of Science, Science Education, Science Communication, Research in Science Education, International Journal of Learning, Journal of Science Education and Technology, Mediterranean Journal of Educational Studies, Educational Studies*. Το δημοσιευμένο έργο του έχει λάβει εκατοντάδες αναφορές από επιστήμονες από σαράντα οκτώ διαφορετικές χώρες. Τέλος ο Δρ. Δημόπουλος έχει λάβει μέρος (είτε ως μέλος της επιστημονικής ομάδας, είτε ως επιστημονικός υπεύθυνος) σε τριάντα δυο συνολικά ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα εκ των οποίων τα δεκαεπτά με διεθνή χρηματοδότηση ενώ από το 2008 είναι μέλος της διεθνούς επιτροπής αξιολόγησης ερευνητικών προγραμμάτων στον τομέα των Επιστημών της Αγωγής του φορέα FCT (Fundacao para a Ciencia e a Tecnologia) ο οποίος εποπτεύεται από το Πορτογαλικό Υπουργείο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (ο αντίστοιχος φορέας της ελληνικής ΓΓΕΤ).

Συναφείς δημοσιεύσεις (ενδεικτικές)

Dimopoulos, K., & Tsami, M. (2017). Greek Primary School Websites: The construction of institutional identities in a highly centralized system. *Leadership & Policy in Schools*, 1-25.

Dimopoulos, K., & Asimakopoulos, A. (2009). Science on the web: Secondary school students' navigation patterns and preferred pages' characteristics. *Journal of Science Education and Technology*, 19(3), 246-265.

Δημόπουλος, Κ. (2005). Η σχέση των ελλήνων μαθητών Λυκείου με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών: Τάσεις και Ψηφιακά χάσματα. *Πρακτικά του 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου Διδακτικής της Πληροφορικής*, 347-353. Κόρινθος: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Εκπαιδευτές

Πρώτος εκπαιδευτής μπορεί να είναι ο Ε.Υ του οποίου το βιογραφικό σημείωμα αναγράφεται παραπάνω. Ακολουθούν τα σύντομα βιογραφικά σημειώματα άλλων δυο εκπαιδευτών.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Εκπαιδευτή 1 (κείμενο έως 200 λέξεις στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Ο Κυριάκος Περιμένης είναι εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Έχει αποκτήσει την ειδικότητα του Ηλεκτρονικού Μηχανικού και του Φυσικού. Έχει επιπλέον αποκτήσει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στην Πληροφορική από το Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πειραιά. Είναι υποψήφιος διδάκτορας του τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με αντικείμενο της Δεξιότητες του 21ου αιώνα. Έχει διδάξει με την μέθοδο της εξ-αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning) σε μεταπτυχιακά προγράμματα στο University of South Wales τις ενότητες Learning & Teaching with ICT και Developing Digital Competence. Έχει βραβεύσεις σε Πανελλήνιους Διαγωνισμούς με αντικείμενο την χρήση Νέων Τεχνολογιών και Ψηφιακών Εργαλείων. Έχει εργασίες σε πρακτικά διεθνών και ελληνικών επιστημονικών συνεδρίων με θέμα τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και τα Ψηφιακά Εκπαιδευτικά Εργαλεία. Έχει πιστοποιηθεί από την Microsoft ως Microsoft Certified Educator (MCE). Επίσης επί σειρά ετών έχει ανακηρυχθεί ως Microsoft Innovative Educator Expert, ως Microsoft Innovative Educator Trainer και ως Microsoft Innovative Educator Fellow.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Εκπαιδευτή 2 (κείμενο έως 200 λέξεις στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Η Δήμητρα Σταματίου είναι εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Έχει αποκτήσει την ειδικότητα της Βιολόγου. Έχει επιπλέον αποκτήσει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα με τίτλο «Σύγχρονες τάσεις στη διδακτική των Βιολογικών μαθημάτων και Νέες Τεχνολογίες» από το Τμήμα Βιολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου. Είναι υποψήφια διδάκτορας του τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου με αντικείμενο τα τρισδιάστατα Ψηφιακά μοντέλα (3D Models). Έχει διδάξει με την μέθοδο της εξ-αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning) σε μεταπτυχιακά προγράμματα στο University of South Wales τις ενότητες Learning & Teaching with ICT και Developing Digital Competence. Έχει βραβεύσεις σε Πανελλήνιους Διαγωνισμούς με αντικείμενο την χρήση Νέων Τεχνολογιών και Ψηφιακών Εργαλείων. Έχει εργασίες σε πρακτικά διεθνών και ελληνικών επιστημονικών συνεδρίων με θέμα τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) και τα Ψηφιακά Εκπαιδευτικά Εργαλεία. Έχει πιστοποιηθεί από την Microsoft ως Microsoft Certified Educator (MCE). Επίσης επί σειρά ετών έχει ανακηρυχθεί ως Microsoft Innovative Educator Expert, ως Microsoft Innovative Educator Trainer και ως Microsoft Innovative Educator Fellow.

B. Δομή του Προγράμματος

Μαθήματα Προγράμματος & Περιγραφή τους:

Μέρος 1: Εισαγωγή στην Επιμόρφωση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου

Σκοπός αυτού του μέρους είναι η κατανόηση των διαφόρων δυνατοτήτων της πλατφόρμας επιμόρφωσης στην οποία θα πραγματοποιηθούν τα μαθήματα. Οι επιμορφούμενοι θα μάθουν να συνδέονται στην πλατφόρμα επιμόρφωσης καθώς και να χειρίζονται τις διάφορες λειτουργίες της. Θα ενημερωθούν ακόμα αναλυτικά για τη δομή της επιμόρφωσης και για τον τρόπο υλοποίησης των προτεινόμενων δραστηριοτήτων του προγράμματος. Επιπλέον, θα ενημερωθούν για τον τρόπο αξιολόγησης, τόσο για τα Online test ερωτήσεων που θα κληθούν να απαντήσουν, όσο και για τον τρόπο υποβολής της δραστηριότητας που καλούνται να υλοποιήσουν για καθένα από τα ψηφιακά εργαλεία στα οποία θα εκπαιδευτούν.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 10 ώρες, 0,4 (ECTS)

Μέρος 2: Διδάσκοντας τις Δεξιότητες του 21ου αιώνα

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου

Ο 21ος αιώνας μπορεί να χαρακτηριστεί ως ο αιώνας της ψηφιακής επανάστασης και ως η εποχή της πληροφορίας. Αυτός ο αιώνας δίνει πολλές ευκαιρίες για πρόοδο και καινοτομία. Είναι σημαντικό οι νέοι να καλλιεργήσουν δεξιότητες που θα τους δώσουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν αυτές τις ευκαιρίες και στη προσωπική αλλά και επαγγελματική τους ζωή.

Τις τελευταίες δεκαετίες έχουν διατυπωθεί σύγχρονες προσεγγίσεις της μάθησης που σε συνδυασμό με τη δυναμική διεύθυνση και αξιοποίηση των εκπαιδευτικών τεχνολογιών στη μαθησιακή διαδικασία επιβάλλουν την αλλαγή των στόχων της εκπαίδευσης στον 21ο αιώνα. Αυτό σηματοδοτεί μια νέα εποχή στην Εκπαίδευση.

Οι μαθητές σε όλον τον κόσμο χρειάζεται να αναπτύξουν δεξιότητες ώστε να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του 21ου αιώνα. Οι δεξιότητες αυτές έχουν προσδιοριστεί από την UNESCO ότι είναι οι εξής:

Επικοινωνία, Συνεργασία, Κατασκευή Γνώσης, Επίλυση Προβλήματος, Αυτορρύθμιση, Χρήση ΤΠΕ

Αυτό το μέρος έχει ως στόχο να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να επανασχεδιάσουν τα μαθήματά τους αλλά και τις επιμέρους μαθησιακές δραστηριότητες που αυτά περιλαμβάνουν, έτσι ώστε οι μαθητές να καλλιεργούν αποτελεσματικότερα τις προαναφερθείσες δεξιότητες. Άλλωστε όλα τα ψηφιακά εργαλεία που παρουσιάζονται στα επόμενα μέρη της επιμόρφωσης υποστηρίζουν και προωθούν τη καλλιέργεια των συγκεκριμένων δεξιοτήτων.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται σε αυτό το μάθημα στηρίζονται στο σχετικό πλαίσιο της UNESCO για τις δεξιότητες του 21ου αιώνα αλλά και σε πρότυπα που έχουν προταθεί από πολλούς ιδιωτικούς φορείς, όπως η Microsoft Educator Community και το P21 Partnership for 21st Century Learning.

Το μάθημα χωρίζεται σε έξι (6) ενότητες, η κάθε μια από τις οποίες αντιστοιχεί σε μια από τις δεξιότητες του 21ου αιώνα.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 40 ώρες, 1,6 (ECTS)

Μέρος 3: Δημιουργώντας Διαδραστικές παρουσιάσεις με το Microsoft Sway

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου

Το Sway είναι μια δωρεάν, εύκολη στην χρήση, νέα ψηφιακή εφαρμογή που διευκολύνει τη δημιουργία και την κοινή χρήση διαδραστικών παρουσιάσεων. Ο ενσωματωμένος μηχανισμός σχεδίασης ελαχιστοποιεί τον χρόνο που δαπανάται για τη μορφοποίηση παρουσιάσεων ώστε να μπορεί κανείς να επικεντρώνεται στο περιεχόμενό τους, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι η δημιουργία του θα έχει άρτια και ελκυστική εμφάνιση. Το μέρος αυτό περιλαμβάνει έξι ενότητες εκμάθησης του Sway.

Σκοπός είναι όταν οι επιμορφούμενοι θα έχουν ολοκληρώσει αυτό το μάθημα να είναι σε θέση να δημιουργούν διαδραστικές παρουσιάσεις εισάγοντας και ενσωματώνοντας διαφόρων τύπων πολυμεσικό υλικό, να αξιοποιούν το εκπαιδευτικό υλικό που διαθέτουν ήδη δημιουργώντας εύκολα και γρήγορα νέες παρουσιάσεις και να μάθουν πως να συνεργάζονται με άλλους στην δημιουργία μιας παρουσίασης και να διαμοιράζουν τις δημιουργίες τους εφόσον το επιθυμούν.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 40 ώρες, 1,6 (ECTS)

Μέρος 4: Επεξεργασία εικόνων και Δημιουργία Βίντεο με το Microsoft Photos

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου

Το Photos είναι ένα δωρεάν πρόγραμμα προβολής φωτογραφιών που περιλαμβάνεται στα Windows 10. Εκτός από την οργάνωση, επεξεργασία και βελτίωση φωτογραφιών, προσφέρει και δυνατότητες δημιουργίας και επεξεργασίας βίντεο σε ένα περιβάλλον φιλικό προς το χρήστη.

Σκοπός του μαθήματος είναι όταν οι επιμορφούμενοι θα το έχουν ολοκληρώσει να είναι σε θέση να επεξεργάζονται εικόνες, να δημιουργούν ψηφιακά άλμπουμ φωτογραφιών και να δημιουργούν βίντεο με μουσική, κατασκευάζοντας εύκολα το δικό τους εκπαιδευτικό υλικό.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 40 ώρες, 1,6 (ECTS)

Μέρος 5: Ταξιδεύοντας στον Χρόνο με το ChronoZoom

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου

Το ChronoZoom είναι ένα δωρεάν ψηφιακό εργαλείο ανοικτού κώδικα που επιτρέπει σε οποιονδήποτε να δημιουργήσει διαδραστικές χρονοσειρές, εμπλουτισμένες με πολυμεσικό υλικό. Δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη να κάνει ζουμ από ένα χρονοδιάγραμμα που καλύπτει μόνο κάποιες δεκαετίες σε ένα άλλο που καλύπτει δισεκατομμύρια χρόνια, οπτικοποιώντας την έκταση του χρόνου και την εξέλιξη των γεγονότων μέσα σε αυτόν.

Σκοπός είναι όταν οι επιμορφούμενοι/ες έχουν ολοκληρώσει αυτό το μέρος να είναι σε θέση να κάνουν χρήση των έτοιμων χρονοσειρών της εφαρμογής, να δημιουργούν Συλλογές, Χρονοσειρές και Εικονικές Περιηγήσεις. Η εφαρμογή είναι εξαιρετική για την παραγωγή εκπαιδευτικού σε μαθήματα που έχουν αφηγηματική δομή (Ιστορία, Θρησκευτικά, Λογοτεχνία, κλπ).

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 40 ώρες, 1,6 (ECTS)

Μέρος 6: Δημιουργία ερωτηματολογίων και Online Αξιολογήσεων των μαθητών με το Microsoft Forms

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου

Το Forms είναι ένα ψηφιακό εργαλείο που δίνει τη δυνατότητα δημιουργίας ψηφιακών έρευνών, κουίζ και tests αξιολόγησης με ερωτήσεις κλειστού τύπου. Δίνει επίσης τη δυνατότητα ψηφιακής αποστολής της φόρμας που δημιουργεί ο χρήστης σε όσους επιθυμεί, παρακολούθησης της εξέλιξης των αποτελεσμάτων τη στιγμή που υποβάλλονται οι απαντήσεις, αξιολόγησής τους μέσω ενσωματωμένης δυνατότητας ανάλυσης που διαθέτει το εργαλείο αλλά και εξαγωγής των αποτελεσμάτων στο Excel για επιπλέον ανάλυση ή βαθμολόγηση.

Σκοπός είναι όταν οι επιμορφούμενοι/ες έχουν ολοκληρώσει αυτό το μέρος να είναι σε θέση να δημιουργούν μια νέα φόρμα και ένα νέο κουίζ ή test αξιολόγησης για τους μαθητές τους, να διαχειρίζονται τη φόρμα και να κάνουν κοινή χρήση αυτής, καθώς και να αποστέλλουν και να ελέγχουν τα αποτελέσματα της.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 40 ώρες, 1,6 (ECTS)

Μέρος 7: Οργάνωση Μαθησιακού Υλικού και Παράδοση Διαδραστικών Μαθημάτων με το Microsoft OneNote

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου

Το OneNote είναι ένα ψηφιακό σημειωματάριο που επιτρέπει στους χρήστες να κρατούν σημειώσεις εισάγοντας σε αυτές και πολυμεσικό υλικό, να συγχρονίζουν αυτές τις σημειώσεις με όλες τις ψηφιακές συσκευές τους, Smartphone, Tablet, Laptop ή υπολογιστή, να συνεργάζονται με άλλους, και να μοιράζονται αυτό το υλικό εφόσον το επιθυμούν.

Σκοπός είναι όταν οι επιμορφούμενοι/ες έχουν ολοκληρώσει αυτό το μέρος να είναι σε θέση να δημιουργούν, να οργανώνουν ένα σημειωματάριο, να προσθέτουν περιεχόμενο σε αυτό και να το διαμοιράζουν. Πρόκειται για ένα εξαιρετικά εύχρηστο εργαλείο δημιουργίας και διαμοίρασης εκπαιδευτικού υλικού ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και τους μαθητές του.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 40 ώρες, 1,6 (ECTS)

Μέρος 8: Συνεργαστείτε με την Τάξη σας με Microsoft OneNote Class Notebook

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου

Το OneNote Class Notebook (Σημειωματάριο Τάξης) είναι ένα πρόσθετο του Onenote που επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να δημιουργούν ένα σημειωματάριο για όλη την τάξη.

Το σημειωματάριο αυτό περιλαμβάνει ξεχωριστά σημειωματάρια για κάθε μαθητή, βιβλιοθήκη περιεχομένου που περιέχει το μαθησιακό υλικό που μπορεί να διαμοιράσει ο εκπαιδευτικός στους μαθητές του και χώρο συνεργασίας στον οποίο οι εκπαιδευτικοί μπορούν να συνεργάζονται με τους μαθητές τους. Με τη χρήση του Onenote Class Notebook ο εκπαιδευτικός μπορεί να οργανώσει το περιεχόμενο του μαθήματος του, να δημιουργήσει σχέδια μαθήματος, να παραδίδει αλληλεπιδραστικά μαθήματα, να συνεργάζεται με τους μαθητές του και να τους παρέχει ανατροφοδότηση.

Σκοπός είναι όταν οι επιμορφούμενοι/ες έχουν ολοκληρώσει αυτό το μέρος να είναι σε θέση να δημιουργούν ένα σημειωματάριο τάξης, να προσθέτουν περιεχόμενο σε αυτό και να συνεργάζονται μέσω αυτού.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 40 ώρες, 1,6 (ECTS)

Μέρος 9: Υποβολή Τελικής Δραστηριότητας Επιμορφούμενου/ης

Σε αυτό το μέρος της επιμόρφωσης, οι επιμορφούμενοι/ες καλούνται να σχεδιάσουν μια μαθησιακή δραστηριότητα στην οποία θα ενσωματώνουν τα εργαλεία που γνώρισαν κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης στο πλαίσιο ανάπτυξης των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα.

Σκοπός είναι οι επιμορφούμενοι/ες να μπουν στη διαδικασία να σχεδιάσουν μια δραστηριότητα ενσωματώνοντας όλα ή κάποια από τα ψηφιακά εργαλεία που γνώρισαν και να λάβουν ανατροφοδότηση γ' αυτή.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 10 ώρες, 0,4 (ECTS)

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Επιμέρους Διδακτικών Ενοτήτων:

Τίτλος ενότητας	Εβδομάδα	Ώρες	ECTS
Μέρος 1ο : Εισαγωγή στην Επιμόρφωση			
Ενότητα 1 - Η Δομή της Επιμόρφωσης Ενότητα 2 - Η Λειτουργία της Πλατφόρμας της Επιμόρφωσης Ενότητα 3 - Αξιοποιώντας ψηφιακούς εκπαιδευτικούς πόρους: Το παράδειγμα της πλατφόρμας εκπαίδευσης της Microsoft	1 ^η	10	0,4
Μέρος 2ο : Διδάσκοντας τις Δεξιότητες του 21ου αιώνα			
Ενότητα 1 - Η Δεξιότητα της Επικοινωνίας Ενότητα 2 - Η Δεξιότητα της Συνεργασίας Ενότητα 3 - Η Δεξιότητα της Κατασκευής Γνώσης	2 ^η	10	0,4
Ενότητα 4 - Η Δεξιότητα της Επίλυσης Προβλήματος Ενότητα 5 - Η Δεξιότητα της Αυτορρύθμισης Ενότητα 6 - Η Δεξιότητα της Χρήσης ΤΠΕ	3 ^η	10	0,4
Δραστηριότητα "Building Digital Citizens" Ψηφιακό Σημειωματάριο της Δραστηριότητας "Building Digital Citizens"	4 ^η	10	0,4
Αξιολόγηση του μέρους "Διδάσκοντας τις Δεξιότητες	5 ^η	10	0,4

του 21ου αιώνα”			
Μέρος 3ο : Δημιουργώντας Διαδραστικές παρουσιάσεις με το Microsoft Sway			
Ενότητα 1 - Τι είναι το Sway Ενότητα 2 - Δημιουργία ενός νέου Sway - Δημιουργία Λογαριασμού, Τίτλος, Φόντο, Επικεφαλίδες και κείμενα Ενότητα 3 - Δημιουργία ενός νέου Sway - Προσθήκη εικόνων και βίντεο	6 ^η	10	0,4
Ενότητα 4 - Δημιουργία ενός νέου Sway - Μορφοποίηση και Κοινή Χρήση Ενότητα 5 - Δημιουργία ενός νέου Sway από έτοιμο έγγραφο Ενότητα 6 - Δημιουργία ενός νέου Sway - Ενσωμάτωση Περιεχομένου	7 ^η	10	0,4
Εφαρμογές από Εκπαιδευτικούς Εφαρμογές από Μαθητές Δραστηριότητα	8 ^η	10	0,4
Αξιολόγηση του μαθήματος “ Δημιουργώντας Διαδραστικές παρουσιάσεις με το Microsoft Sway ”	9 ^η	10	0,4
Μέρος 4ο : Επεξεργασία εικόνων και Δημιουργία Βίντεο με το Microsoft Photos			
Ενότητα 1 - Τι είναι το Microsoft Photos Ενότητα 2 - Επεξεργασία μιας εικόνας	10 ^η	10	0,4
Ενότητα 3 - Δημιουργία ενός άλμπουμ Ενότητα 4 - Δημιουργία ενός βίντεο με μουσική	11 ^η	10	0,4
Εφαρμογές από Εκπαιδευτικούς Εφαρμογές από Μαθητές Δραστηριότητα	12 ^η	10	0,4
Αξιολόγηση του μαθήματος “Επεξεργασία εικόνων και Δημιουργία Βίντεο με το Microsoft Photos ”	13 ^η	10	0,4
Μέρος 5ο : Ταξιδεύοντας στον Χρόνο με το Chronozoom			
Ενότητα 1 - Τι είναι το Chronozoom Ενότητα 2 – Χρήση του Chronozoom	14 ^η	10	0,4
Ενότητα 3 - Δημιουργία Συλλογών (Collection) και Χρονοσειρών (Timelines) με το Chronozoom Ενότητα 4 - Δημιουργία Εικονικών Περιηγήσεων (Tour)	15 ^η	10	0,4

με το Chronozoom			
Εφαρμογές από Εκπαιδευτικούς Εφαρμογές από Μαθητές Δραστηριότητα στο Chronozoom “Introductory Tour”	16 ⁿ	10	0,4
Αξιολόγηση του μαθήματος “Ταξιδεύοντας στον Χρόνο με το Chronozoom ”	17 ⁿ	10	0,4
Μέρος 6ο : Δημιουργία ερωτηματολογίων και Online Αξιολογήσεων των μαθητών με το Microsoft Forms			
Ενότητα 1 – Δημιουργία ενός νέου ερωτηματολογίου Ενότητα 2 - Δημιουργία ενός νέου τεστ αξιολόγησης	18 ⁿ	10	0,4
Ενότητα 3 - Ρυθμίσεις και Κοινή Χρήση μιας φόρμας Ενότητα 4 - Αποστολή και έλεγχος των αποτελεσμάτων μιας φόρμας	19 ⁿ	10	0,4
Εφαρμογές από Εκπαιδευτικούς Εφαρμογές από Μαθητές Δραστηριότητα “Creating Authentic Assessments”	20 ⁿ	10	0,4
Αξιολόγηση του μαθήματος “ Δημιουργία ερωτηματολογίων και Online Αξιολογήσεων των μαθητών με το Microsoft Forms”	21 ⁿ	10	0,4
Μέρος 7ο : Οργάνωση Μαθησιακού Υλικού και Παράδοση Διαδραστικών Μαθημάτων με το Microsoft OneNote			
Ενότητα 1 - Δημιουργία ενός νέου σημειωματαρίου Ενότητα 2 – Οργάνωση ενός σημειωματαρίου	22 ⁿ	10	0,4
Ενότητα 3 - Δημιουργία και εισαγωγή περιεχομένου σε ένα σημειωματάριο Ενότητα 4 - Διαμοιρασμός ενός σημειωματαρίου	23 ⁿ	10	0,4
Εφαρμογές από Εκπαιδευτικούς Εφαρμογές από Μαθητές Δραστηριότητα “Getting Started with OneNote”	24 ⁿ	10	0,4
Αξιολόγηση του μαθήματος “ Οργάνωση Μαθησιακού Υλικού και Παράδοση Διαδραστικών Μαθημάτων με το Microsoft OneNote ”	25 ⁿ	10	0,4

Μέρος 8ο : Συνεργαστείτε με την Τάξη σας με Microsoft OneNote Class Notebook			
Ενότητα 1 - Δημιουργία ενός νέου σημειωματαρίου Ενότητα 2 – Οργάνωση ενός σημειωματαρίου	26 ^η	10	0,4
Ενότητα 3 - Δημιουργία και εισαγωγή περιεχομένου σε ένα σημειωματάριο Ενότητα 4 - Διαμοιρασμός ενός σημειωματαρίου	27 ^η	10	0,4
Εφαρμογές από Εκπαιδευτικούς Εφαρμογές από Μαθητές Δραστηριότητα “OneNote Class Notebook: A teacher's all-in-one notebook for students”	28 ^η	10	0,4
Αξιολόγηση του μαθήματος “ Συνεργαστείτε με την Τάξη σας με Microsoft OneNote Class Notebook ”	29 ^η	10	0,4
Μέρος 9ο : Υποβολή Τελικής Δραστηριότητας			
Υποβολή της Τελικής Δραστηριότητας του Επιμορφούμενου	30 ^η – 31 ^η	10	0,4
Σύνολο	31	300	12

Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος,

Αξιολόγηση & Πιστοποίηση

Διδασκαλία & Παρακολούθηση:

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ακολουθεί τη μεθοδολογία που υποστηρίζει την Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση. Η διδασκαλία μέσω συστήματος ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης βασίζεται κυρίως στην ασύγχρονη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού και ανάπτυξη δραστηριοτήτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί σε μεγάλο βαθμό η αυτονομία του/της Εκπαιδευόμενου/ης. Όμως, συμπληρωματικά και με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες, κατά περίπτωση μπορεί να πραγματοποιείται και σύγχρονη μάθηση μέσω συστήματος σύγχρονης τηλεκπαίδευσης (έως 3 κατά τη διάρκεια ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος).

Η διανομή του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού γίνεται σταδιακά και σε εβδομαδιαία βάση. Το εκπαιδευτικό υλικό βρίσκεται on-line, σε ψηφιακή μορφή. Επιπλέον, προσφέρεται η δυνατότητα ανάρτησης υλικού και εργασιών από την πλευρά των επιμορφούμενων προς αξιολόγηση.

Περιγραφή εκπαιδευτικού υλικού (είδος, δομή, βασικά χαρακτηριστικά):

Το πρόγραμμα προσφέρεται με τη μέθοδο της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης μέσω πρόσβασης σε ηλεκτρονική πλατφόρμα. Ειδικότερα οι συμμετέχοντες μετά την εγγραφή τους στο πρόγραμμα αποκτούν κωδικούς πρόσβασης σε πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης στην οποία βρίσκεται αναρτημένο το επιμορφωτικό υλικό του προγράμματος καταναμημένο ανά εβδομάδα μελέτης.

Συγκεκριμένα το υλικό αυτό για την κάθε μια θεματική ενότητα του προγράμματος αποτελείται από:

- **Εισαγωγικές Πληροφορίες για το Μάθημα**

Καλωσόρισμα των επιμορφούμενων και πληροφορίες για τον τρόπο υλοποίησης του μαθήματος

- **Οδηγό Μελέτης του Μαθήματος**

Αναλυτικές πληροφορίες για την Δομή του Μαθήματος

- **Νέα – Ανακοινώσεις**

Ενότητα για την ανάρτηση ανακοινώσεων από τον Διδάσκοντα

- **Το Πλαίσιο του Μαθήματος**

Περιλαμβάνει την Εισαγωγή του μαθήματος, Τι περιέχει το μάθημα και τα Μαθησιακά Αποτελέσματα

- **Εισαγωγή**

Εισαγωγικές πληροφορίες και Βίντεο για το μάθημα

- **Τι Περιέχει το μάθημα**

Οι ενότητες που αποτελείται το μάθημα

- **Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Οι γνώσεις και οι δεξιότητες που θα έχουν αποκτήσει οι επιμορφούμενοι με την ολοκλήρωση του μαθήματος

- **Ενότητες του Μαθήματος – Βιντεομαθήματα**

Περιλαμβάνει τις ενότητες του μαθήματος οι οποίες περιέχουν τα βιντεομαθήματα

- **Εφαρμογές από Εκπαιδευτικούς**

Εφαρμογές που έχουν υλοποιήσει εκπαιδευτικοί με τη χρήση του ψηφιακού εργαλείου του μαθήματος

- **Εφαρμογές Από Μαθητές**

Εφαρμογές που έχουν υλοποιήσει εκπαιδευτικοί με τη χρήση του ψηφιακού εργαλείου του μαθήματος

- **Προτεινόμενες Δραστηριότητες**

Προτεινόμενες δραστηριότητες για την κατανόηση και εμπέδωση των περιεχομένων του μαθήματος

- **Αξιολόγηση του Μαθήματος**

Η αξιολόγηση για την διδασκαλία κάθε μαθήματος αποτελείται από δύο τμήματα.

- Το πρώτο είναι ένα online test είκοσι (20) ερωτήσεων που πρέπει να απαντήσει ο/η επιμορφούμενος/η.
- Το δεύτερο τμήμα αφορά την υλοποίηση μιας εκπαιδευτικής δραστηριότητας την οποία θα πρέπει να υποβάλλει ο/η επιμορφούμενος/η στην πλατφόρμα.

Η βαρύτητα του πρώτου τμήματος είναι 20 μονάδες και του δεύτερου τμήματος 80 μονάδες.

Θεωρείται ότι έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το μάθημα εφόσον έχει συγκεντρώσει συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 50%.

Σε περίπτωση αποτυχίας έχει δικαίωμα να επανυποβάλει βελτιωμένη την δραστηριότητα του με βάση τα σχόλια ανατροφοδότησης που έχει λάβει από το διδάσκοντα. Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται επιτυχής εφόσον οι συμμετέχοντες έχουν επίδοση κατά μέσο όρο σε όλες τις θεματικές ενότητες τουλάχιστον 50%.

Δείγμα εκπαιδευτικού υλικού (ενδεικτικά εκπαιδευτικό υλικό μίας διδακτικής ενότητας το οποίο να είναι σύμφωνο με την περιγραφή ως υπερασύνδεσμος):

https://www.youtube.com/watch?time_continue=9&v=CdebGHH8QDA

Τρόπος αξιολόγησης των εκπαιδευομένων (είδος αξιολόγησης, σχετική βαρύτητα κάθε είδους αξιολόγησης στη συνολική αξιολόγηση έως 200 λέξεις):

Η αξιολόγηση για την διδασκαλία κάθε μαθήματος αποτελείται από δύο τμήματα.

- Το πρώτο είναι ένα online test είκοσι (20) ερωτήσεων που πρέπει να απαντήσει ο Επιμορφούμενος.
- Το δεύτερο τμήμα αφορά την υλοποίηση μιας εκπαιδευτικής δραστηριότητας την οποία θα πρέπει να υποβάλλει ο/η επιμορφούμενος/η στην πλατφόρμα.

Η βαρύτητα του πρώτου τμήματος είναι 20 μονάδες και του δεύτερου τμήματος 80 μονάδες.

Θεωρείται ότι έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το μάθημα εφόσον έχει συγκεντρώσει συνολική βαθμολογία τουλάχιστον 50%.

Σε περίπτωση αποτυχίας έχει δικαίωμα να επανυποβάλει βελτιωμένη την δραστηριότητα του με βάση τα σχόλια ανατροφοδότησης που έχει λάβει από το διδάσκοντα. Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται επιτυχής εφόσον οι συμμετέχοντες **έχουν επίδοση κατά μέσο όρο σε όλες τις θεματικές ενότητες τουλάχιστον 50%**.

Αξιολόγηση Προγράμματος

Για την αξιολόγηση των παρεχόμενων από το Πρόγραμμα υπηρεσιών σε επίπεδο εκπαιδευτικού έργου, διοικητικής υποστήριξης, κ.λπ., ο/η κάθε εκπαιδευόμενος/η καλείται να συμπληρώσει ηλεκτρονικά ερωτηματολόγιο που θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα του προγράμματος. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στη συμπλήρωση του εν λόγω ερωτηματολογίου αξιολόγησης δεν χορηγείται το σχετικό Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης.

Τύπος χορηγούμενου πιστοποιητικού

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος, χορηγείται Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης, στο οποίο αναγράφεται ο τίτλος του προγράμματος, η διάρκειά του σε ώρες και η αξία του σε ECTS. Τα πιστοποιητικά υπογράφονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Προγράμματος και την Πρόεδρο του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ και θα είναι διαθέσιμα μετά τη λήξη του προγράμματος. Σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης του Προγράμματος χορηγείται απλή «Βεβαίωση Παρακολούθησης». Για τη χορήγηση των πιστοποιητικών απαιτείται επιπλέον και η αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων. Σε περίπτωση οικονομικών εκκρεμοτήτων το Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης αποστέλλεται στους εκπαιδευόμενους μετά την εξόφληση των διδάκτρων. Το Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης συνοδεύεται από αντίστοιχο Παράρτημα στο οποίο αναγράφεται η διάρκεια σε ώρες και εβδομάδες του προγράμματος, η αξία του σε ECTS, η μέθοδος υλοποίησής του, η τελική επίδοση του/της επιμορφούμενου/ης και οι Θεματικές Ενότητες/Μέρη του προγράμματος. Το Παράρτημα αυτό υπογράφεται από τους ίδιους που υπογράφουν και το πιστοποιητικό επιμόρφωσης.

Δ. Τρόπος Επιλογής, Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Απαιτούμενα τυπικά προσόντα και απαραίτητα δικαιολογητικά (επίπεδο προηγούμενων σπουδών, επαγγελματικές ιδιότητες, απαραίτητα δικαιολογητικά, κλπ):

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε απόφοιτους ΑΕΙ και ΤΕΙ. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομιστούν είναι:

3. Αντίγραφο ανώτατου τίτλου σπουδών (απαραίτητο)
4. Αντίγραφα πιστοποιητικών γλωσσομάθειας (προαιρετικά)

Επίσης εάν κάποιος υποψήφιος ανήκουν σε κάποιες από τις ομάδες που δικαιούνται έκπτωσης θα πρέπει να υποβάλλουν αντίστοιχα δικαιολογητικά που θα προβλέπονται επακριβώς από την προκήρυξη του προγράμματος (βλέπε παρακάτω το τμήμα «Δίδακτρα και Τρόπος Πληρωμής».

Τρόπος επιλογής των εκπαιδευόμενων (αναφορά σε πιθανά κριτήρια επιλογής, αριθμός προσφερόμενων θέσεων):

Δεν υπάρχει όριο προσφερόμενων θέσεων. Δεκτοί θα γίνουν όλοι οι υποψήφιοι οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Τρόπος εγγραφής στο πρόγραμμα:

Η εγγραφή στο Πρόγραμμα γίνεται:

Α) είτε ηλεκτρονικά μέσω ηλεκτρονικής αίτησης η οποία βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. <https://kedivim.uop.gr> στη θέση «Εγγραφές και Δίδακτρα».

Β) είτε με αποστολή μέσω email στο συνεργαζόμενο φορέα που θα περιλαμβάνεται στην προκήρυξη του προγράμματος.

Δίδακτρα και τρόπος πληρωμής:

Το κόστος παρακολούθησης του προγράμματος ανέρχεται σε 700€. Τα δίδακτρα καταβάλλονται σε έως τρεις δόσεις σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό (βλέπε σχετική αναφορά στην Προκήρυξη του Προγράμματος).

Οι ακόλουθες ομάδες δικαιούνται έκπτωσης το ύψος της οποίας αναγράφεται στον ακόλουθο Πίνακα:

Ομάδα	Όριο ατόμων	Ποσοστό έκπτωσης
Άνεργοι ή και αδιόριστοι εκπαιδευτικοί	Οι πέντε πρώτοι που θα εγγραφούν στο πρόγραμμα	35%
Άνεργοι ή και αδιόριστοι εκπαιδευτικοί	Όλοι οι υπόλοιποι	15%
ΑμΕΑ	Όλοι	20%
Μέλη πολύτεκνων οικογενειών	Έως 25 ετών	20%
Απόφοιτοι του Παν/μιου Πελοποννήσου	Όλοι	15%
Εγγραφή σε άλλο πρόγραμμα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ του ΠΑΠΕΛ και του	Όλοι	15%

συνεργαζόμενου φορέα		
Μέλη του προσωπικού του ΠΑΠΕΛ και του συνεργαζόμενου φορέα	Όλοι	15%
Εγγραφή έως 20 ημέρες πριν την έναρξη του προγράμματος	Όλοι	10%
Ομαδική εγγραφή (περισσότερα των τριών ατόμων)	Όλοι	10%

Κάθε υποψήφιος/α εκπαιδευόμενος/η δικαιούται έκπτωσης με βάση την ένταξή του σε μια μόνο ομάδα από αυτές που αναφέρονται στον παραπάνω Πίνακα. Σε περίπτωση που κάποιος/α υποψήφιος/α ανήκει σε παραπάνω από μια κατηγορίες από τις προαναφερόμενες δικαιούται μόνο την έκπτωση που αντιστοιχεί σε αυτή με το μεγαλύτερο σχετικό ποσοστό.

Ε. Προϋπολογισμός του Προγράμματος

Ενδεικτικός προϋπολογισμός (επισύναψη σχετικού αρχείου)

Ενδεικτικός Προϋπολογισμός*

Κατηγορία δαπάνης	Ποσό (ευρώ)
Δαπάνες αμοιβής ΕΥ	3000
Δαπάνες αμοιβών εκπαιδευτών	8250
Δαπάνες διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού	1500
Δαπάνες για ανάπτυξη, επικαιροποίηση και εμπλουτισμό διδακτικού υλικού	4134
Κρατήσεις ΕΛΚΕ (16%)	3216
Σύνολο	20.100

Ο προϋπολογισμός αυτός βασίζεται στην υπόθεση 100 επιμορφούμενων και αντιστοιχεί σε μια εκτίμηση του κόστους κατάρτισης που θα μεταβιβαστεί στο ΠΑΠΕΛ με βάση το συμφωνητικό συνεργασίας με το συνεργαζόμενο φορέα ενώ παράλληλα περιλαμβάνει και εκτίμηση των εκπτώσεων που θα παρασχεθούν.

Βλέπε μεγαλύτερη ανάλυση στο επισυναπτόμενο αρχείο excel ενδεικτικού προϋπολογισμού του προγράμματος.

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Απόφαση 7/27.02.2019 Συνεδρίαση 22^η**

Θέμα: Έγκριση νέου Προγράμματος με τίτλο: «Ετήσια Επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο.

ΤΟ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει,
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (ΦΕΚ 145 τα /Α'/05-8-2016) όπως ισχύει,
3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4485/2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 114/Α'/04-08-2017) περί αρμοδιοτήτων του Πρυτανικού Συμβουλίου.
4. Την υπ' αριθμ 25/ 06-12-2018 απόφαση της Συγκλήτου περί έγκρισης κανονισμού λειτουργίας Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 5897/Β'/31-12-2018)
5. Το απόσπασμα σχεδίου πρακτικών της τρίτης (3ης) Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΑΔΑ: ΨΨΧΙ469Β7Δ-ΗΡΨ)
6. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 22η συνεδρίαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (27-02-2019),

Εγκρίνει

Το πρόγραμμα με τίτλο «Διδάσκοντας με τη χρήση της Ψηφιακής Τεχνολογίας» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο, επισυνάπτεται ως Παράρτημα στην παρούσα απόφαση.

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Αθανάσιος Κατσής

Παράρτημα Απόφασης 7/27-02-2019, 22^η Συνεδρίαση

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Διεύθυνση: Ερυθρού Σταυρού 28 & Καρυωτάκη,

22131 Τρίπολη

Τηλ.:2710-230000, fax: 2710-230005

Πληροφορίες: Ελένη Σουρλά

ΑΠΟΦΑΣΗ 5/19.02.2019

Της 3^{ης} Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, στις 19-02-2019

Την 19η Φεβρουαρίου 2019, ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00, στην αίθουσα συνεδριάσεων «Κωνσταντίνος Α. Δημόπουλος» στο κτίριο της Πρυτανείας, στην Τρίπολη, έλαβε χώρα η 3^η Συνεδρίαση του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (ΚΕΔΙΒΙΜ) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, κατόπιν της υπ' αριθμ. Πρωτ. 991/15-02-2019 Πρόσκλησης της Προέδρου Καθηγήτριας Σοφία Ζυγά.

Παρόντες:

1. Ζυγά Σοφία, Καθηγήτρια, Αντιπρύτανης, ως Πρόεδρος.
2. Ζαχαριάς Νικόλαος, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
3. Γιωτόπουλος Ιωάννης, Επίκουρος Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Οικονομίας, Διοίκησης και Πληροφορικής, τακτικό μέλος
4. Δημόπουλος Κωνσταντίνος, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
6. Μικεδάκη Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια, εκπρόσωπος της Σχολής Καλών Τεχνών, τακτικό μέλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Απόντες:

1. Πρεζεράκος Παναγιώτης, Καθηγητής, εκπρόσωπος της Σχολής Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής, τακτικό μέλος

2. Φωτόπουλος Νικόλαος, Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ως Διευθυντής Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου).

Τα πρακτικά τήρησε η Γραμματέας της Επιτροπής Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. κ. Ελένη Σουρλά.

Αφού διαπιστώθηκε η κατά το νόμο απαρτία, άρχισε η συνεδρίαση περί ώρα 11:00 π.μ.

Συζητήθηκαν τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης και αποφασίστηκαν ως εξής:

A. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

B. ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Γ. ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

.....
.....

Θέμα 5ο : Έγκριση νέου Προγράμματος με τίτλο: «Ετήσια Επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο.

Η Πρόεδρος εισηγείται στα μέλη του Συμβουλίου το νέο πρόγραμμα με τίτλο: «**Ετήσια Επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης**» με Επιστημονικά Υπεύθυνο τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δημόπουλο. Ο κ. Δημόπουλος μετά την εισήγηση της Προέδρου αποχώρησε βάσει του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Μετά από διαλογική συζήτηση τα παρόντα μέλη ομόφωνα αποφασίζουν την έγκριση του νέου Προγράμματος με τίτλο: «Ετήσια Επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης» και ορίζουν Επιστημονικά Υπεύθυνο του έργου τον Καθηγητή κ. Κωνσταντίνο Δημόπουλο. Το Πρόγραμμα παρουσιάζεται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης της οποίας και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος.

Τα παρόντα μέλη του Συμβουλίου εξουσιοδοτούν την Πρόεδρο του Συμβουλίου για περαιτέρω ενέργειες προκειμένου η παρούσα απόφαση να διαβιβαστεί αρμοδίως στο Πρυτανικό Συμβούλιο για την τελική έγκριση.

Η Πρόεδρος του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.

Καθηγήτρια Σοφία Ζυγά
Αντιπρύτανης Έρευνας και Δια Βίου Εκπαίδευσης
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗΣ 5/19-2-2019

3^{ης} Συνεδρίασης του Συμβουλίου του Κέντρου Επιμόρφωσης
και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙΒΙΜ)
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.)

Αίτηση Έγκρισης Νέου Προγράμματος
«Ετήσια Επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της
Εκπαίδευσης»

Τρίπολη, 2018

Αίτηση Έγκρισης Νέου Προγράμματος

Υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο

Τίτλος Προγράμματος: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

Συνολική διάρκεια (σε αριθμό ωρών και αριθμό εβδομάδων): 400 ωρών (40 εβδομάδες)

Κόστος του προγράμματος: 700€

Ενδεικτική ημερομηνία έναρξης του προγράμματος: 1/3/2019

Μέθοδος υλοποίησης και διαδικασίες παρακολούθησης (αναφέρεται μια από τις παρακάτω επιλογές): Εξ αποστάσεως

Χώρος/οι Διεξαγωγής Προγράμματος:

Δεν εφαρμόζεται καθώς το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί πλήρως με τη μέθοδο της από απόσταση εκπαίδευσης.

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος (έως 200 λέξεις):

Το πρόγραμμα στοχεύει στο να έλθουν σε επαφή οι εκπαιδευόμενοι με κρίσιμες πτυχές που αφορούν στον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης εκπαιδευτικών μονάδων και οργανισμών όπως είναι ο στρατηγικός σχεδιασμός, ο προγραμματισμός, η λήψη αποφάσεων, η παρακολούθηση διαδικασιών, η στρατηγική επικοινωνία και η διαχείριση συγκρούσεων και κρίσεων, η αξιολόγηση, η επαγγελματική ανάπτυξη του προσωπικού, η προώθηση καινοτομιών και η διασύνδεση με άλλες εκπαιδευτικές μονάδες και την τοπική κοινωνία. Αξιοποιούνται σύγχρονες αρχές της διοικητικής επιστήμης με ιδιαίτερη αναφορά στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (Total Quality Management).

Έχοντας παρακολουθήσει το πρόγραμμα οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:

- Έχουν αποκτήσει ένα βασικό εννοιολογικό οπλοστάσιο το οποίο τους επιτρέπει να αποκτήσουν μια στέρεη θεωρητική κατανόηση των σύγχρονων αρχών και του ρόλου της εκπαιδευτικής διοίκησης και ηγεσίας.
- Γνωρίζουν και να μπορούν να εφαρμόζουν κρίσιμες στρατηγικές και μεθόδους για τη διοίκηση των σχολικών μονάδων όπως είναι η προώθηση καινοτομιών και μεταρρυθμίσεων, η διαχείριση των συναισθημάτων και των σχέσεων, η διοίκηση του ταλέντου, η επικοινωνία και η διαχείριση συγκρούσεων.
- Αναγνωρίζουν τις ειδικές συνθήκες εφαρμογής διαφόρων καθηκόντων της καθημερινής σχολικής διοίκησης όπως είναι η επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προσωπικού,

η οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών, η διαχείριση των σχέσεων σχολείου-οικογένειας, οι τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού, η διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς στις σχολικές τάξεις ή η διευκόλυνση της ομαλής μετάβασης των μαθητών από την πρωτοβάθμια στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Σε ποιους απευθύνεται το πρόγραμμα (περιγραφή της ομάδας ή των ομάδων στόχων στις οποίες απευθύνεται το πρόγραμμα έως 150 λέξεις):

Το πρόγραμμα απευθύνεται στις ακόλουθες δυο ευρείες ομάδες ενδιαφερομένων:

A) Σε **εν ενεργεία εκπαιδευτικούς** όλων των ειδικοτήτων και όλων των βαθμίδων οι οποίοι ενδιαφέρονται να διεκδικήσουν θέσεις διοικητικών στελεχών της εκπαίδευσης (διευθυντές σχολικών μονάδων, συντονιστές εκπαιδευτικού έργου, διευθυντές Εκπαίδευσης, κλπ)

B) Σε **αποφοίτους/ες ΑΕΙ-ΤΕΙ** οι οποίοι/ες επιθυμούν να ακολουθήσουν το επάγγελμα του/της εκπαιδευτικού και οι οποίοι/ες θέλουν να κατανοήσουν σε βάθος τη λειτουργία και τις προκλήσεις της διοίκησης του σχολικού θεσμού.

Θεματικές Ενότητες του Προγράμματος:

Το πρόγραμμα αρθρώνεται σε τρία μέρη:

A) Στο πρώτο μέρος οι επιμορφούμενοι εφοδιάζονται με ένα βασικό εννοιολογικό οπλοστάσιο το οποίο τους επιτρέπει να αποκτήσουν μια στέρεη θεωρητική κατανόηση των σύγχρονων αρχών και του ρόλου της εκπαιδευτικής διοίκησης και ηγεσίας.

B) Στο δεύτερο μέρος οι επιμορφούμενοι έρχονται σε επαφή με κρίσιμες στρατηγικές και μεθόδους για την αποτελεσματική διοίκηση των σχολικών μονάδων όπως είναι η προώθηση καινοτομιών και μεταρρυθμίσεων, η διαχείριση των συναισθημάτων και των σχέσεων, η διοίκηση του ταλέντου, η επικοινωνία και η διαχείριση συγκρούσεων και η ανάδειξη της υπευθυνότητας και των ηθικών διαστάσεων στο ρόλο των διοικητικών στελεχών της εκπαίδευσης.

Γ) Στο τρίτο και τελευταίο μέρος του προγράμματος οι επιμορφούμενοι καταρτίζονται σε ειδικότερα θέματα που άπτονται των καθηκόντων της εκπαιδευτικής διοίκησης όπως είναι η επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προσωπικού, η οργάνωση ενδοσχολικών και εξωσχολικών δράσεων, η διαχείριση των σχέσεων σχολείου-οικογένειας, οι τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού, η διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς στις σχολικές τάξεις ή η διευκόλυνση της ομαλής μετάβασης των μαθητών από την πρωτοβάθμια στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Το καθένα από τα παραπάνω μέρη αποτελείται από τις θεματικές ενότητες οι οποίες αναφέρονται παρακάτω:

Μέρος Α: Βασικές Έννοιες για την Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

1. Αποτελεσματική Διοίκηση και Ηγεσία στο Σύγχρονο Σχολείο
2. Εισαγωγή στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (ΔΟΠ) στην Εκπαίδευση
3. Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (ΔΟΠ) και Εκπαίδευση

4. Η Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην Εκπαίδευση ανά τον κόσμο και η εφαρμογή της στην Ελληνική Πραγματικότητα
5. Η συστημική προσέγγιση της ΔΟΠ με στόχο την εφαρμογή της στην Εκπαίδευση
6. Εφαρμογές χαρακτηριστικών της ΔΟΠ στην Εκπαίδευση

Μέρος Β: Κρίσιμες στρατηγικές και μέθοδοι στην εκπαιδευτική διοίκηση

7. Προώθηση καινοτομιών και μεταρρυθμίσεων στο σχολείο (μέρος Α)
8. Προώθηση καινοτομιών και μεταρρυθμίσεων στο σχολείο (μέρος Β)
9. Η συναισθηματική νοημοσύνη στο σχολείο: Αναπτύσσοντας συναισθηματικά ευφυή σχολεία και θετικές συμπεριφορές στην Εκπαίδευση
10. Η διοίκηση των ταλέντων (talent management) στο σύγχρονο Σχολείο: Θεωρητικό πλαίσιο, πρακτικά βήματα και δεξιότητες για ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και βελτίωση των αποτελεσμάτων του σχολείου
11. Στρατηγική επικοινωνία και ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης συγκρούσεων στο σχολείο
12. Ηθικές διαστάσεις και υπευθυνότητα της ηγεσίας: αξίες, κουλτούρα και ευημερία στο σχολείο

Μέρος Γ: Ειδικά θέματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης

13. Μοντέλα επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών
14. Σχολείο και Οικογένεια: Δυναμικές Αλληλεπιδράσεις
15. Σχολικός εκφοβισμός: Τρόποι διαχείρισης και αντιμετώπισης
16. Διαχείριση προβλημάτων της συμπεριφοράς στη σχολική τάξη: Θεωρητικές προσεγγίσεις και μοντέλα παρέμβασης
17. Οργάνωση σχολικών εκδρομών: Μεγιστοποιώντας τα εκπαιδευτικά οφέλη
18. Η μετάβαση του μαθητή από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο

Είδος προγράμματος: Πρόγραμμα σε συνεργασία με άλλο φορέα

Συνεργαζόμενοι φορείς: Go Learn Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δυο (<https://www.golearn.gr/>)

Σχέδιο σχετικού συμφωνητικού με συνεργαζόμενους φορείς (επισύναψη σχετικού αρχείου):
Βλέπε σχέδιο σχετικού συμφωνητικού στο παράρτημα Α.

Θεματικό Πεδίο (σημειώνεται το συναφέστερο): Εκπαίδευση-Δια Βίου Μάθηση

Στοιχεία επιστημονικού υπευθύνου

Όνοματεπώνυμο: Κωνσταντίνος Δημόπουλος

Ιδιότητα (σημειώνεται μια από τις παρακάτω κατηγορίες): Μέλος ΔΕΠ Παν/μιου Πελοποννήσου (Καθηγητής)

Email επιστημονικού υπευθύνου: dimop@uop.gr

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2741074986

Τμήμα: Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σχολή: Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Πλήρες βιογραφικό σημείωμα Επιστημονικά Υπευθύνου (link που οδηγεί στο βιογραφικό σημείωμα): http://dsep.uop.gr/attachments/CVs/Dimopoulos/CV%20Dimopoulos_Gr_2018.pdf

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Επιστημονικού Υπευθύνου (κείμενο έως 200 λέξεις συνοδευόμενο από φωτογραφία του επιστημονικά υπεύθυνου στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Ο Κώστας Δημόπουλος είναι Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου). Έχει επίσης διδάξει κατά το παρελθόν στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου καθώς και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Την περίοδο 2011-12 διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ). Έχει επίσης συγγράψει συνολικά ενενήντα τρεις εργασίες οι οποίες έχουν δημοσιευθεί σε διεθνή και ελληνικά περιοδικά με κριτές, σε πρακτικά διεθνών και ελληνικών επιστημονικών συνεδρίων καθώς και σε κεφάλαια βιβλίων. Ανάμεσα στα διεθνή περιοδικά που φιλοξενούν επιστημονικές του εργασίες συγκαταλέγονται τα ακόλουθα: *International Journal of Learning, Mediterranean Journal of Educational Studies, Educational Studies*. Το δημοσιευμένο έργο του έχει λάβει εκατοντάδες αναφορές από επιστήμονες από σαράντα οκτώ διαφορετικές χώρες. Τέλος ο Δρ. Δημόπουλος έχει λάβει μέρος (είτε ως μέλος της επιστημονικής ομάδας, είτε ως επιστημονικός υπεύθυνος) σε τριάντα δυο συνολικά ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα εκ των οποίων τα δεκαεπτά με διεθνή χρηματοδότηση ενώ από το 2008 είναι μέλος της διεθνούς επιτροπής αξιολόγησης ερευνητικών προγραμμάτων στον τομέα των Επιστημών της Αγωγής του φορέα FCT (Fundacao para a Ciencia e a Tecnologia) ο οποίος εποπτεύεται από το Πορτογαλικό Υπουργείο Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (ο αντίστοιχος φορέας της ελληνικής ΓΓΕΤ).

Συναφείς δημοσιεύσεις (ενδεικτικές)

Dimopoulos, K., & Tsami, M. (2018). Greek primary school websites: the construction of institutional identities in a highly centralized system. *Leadership and Policy in Schools, 17*(4), 397-421.

Dimopoulos, K., Dalkavouki, K. & Koulaidis, V. (2015). Job Realities of Primary School Principals in Greece: Similarities and Variations in a highly centralized system. *International Journal of Leadership in Education*, 18(2), 197-224.

Κουλαϊδής, Β., & Δημόπουλος, Κ. (2015). Οι «μικρές» παιδαγωγικές έρευνες του Αλέξη Δημαρά: Βήματα σε μια πορεία κατανόησης της Νεοελληνικής εκπαίδευσης. Πρακτικά του Συμποσίου με τίτλο «Τα ερευνητικά πεδία του Αλέξη Δημαρά», Αθήνα 12-14 Δεκέμβρη 2013, σ.141-173.

Dimopoulos, K. (2010). Signifying the Transition from Modern to Post-Modern Schooling through Analyzing Changes in the Material Culture of Schools. Στο. S.C Hamel (ed.), *Semiotics: Theory and Applications*, 1-35. New York: Nova Science Publishers.

Εκπαιδευτές

Πρώτος εκπαιδευτής μπορεί να είναι ο Ε.Υ του οποίου το βιογραφικό σημείωμα αναγράφεται παραπάνω. Ακολουθούν τα σύντομα βιογραφικά σημειώματα άλλων τριών εκπαιδευτών.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Εκπαιδευτή 1 (κείμενο έως 200 λέξεις στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Η Ευαγγελία Παπαλόη είναι Διδάκτωρ του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης/Κοινωνικής Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Toulouse II- Jean Jaurès. Είναι μέλος ΣΕΠ στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και εξωτερικός συνεργάτης στο Παν/μιο Πελοποννήσου, Θεσσαλίας & Δυτ. Μακεδονίας ενώ, τα ερευνητικά ενδιαφέροντά της κινούνται στο χώρο της Εκπαιδευτικής Ηγεσίας & Διοίκησης, της Οργανωσιακής Συμπεριφοράς και Επιρροής, της Λήψης Αποφάσεων, κλπ. Έχει συνεργαστεί και διδάξει επί σειρά ετών σε ΑΕΙ (Εθνικό & Καποδιστριακό Παν/μιο, Παν/μιο Μακεδονίας, Παν/μιο Θεσσαλίας, Παν/μιο Αιγαίου, κ.λπ.), συνεργάζεται ως ερευνήτρια και εκπαιδεύτρια με το ΕΚΔΔΑ και άλλους δημόσιους φορείς και οργανισμούς, έχει παραδώσει σεμινάρια σε Πανεπιστήμια του Εξωτερικού (Βέλγιο, Τουρκία), συμμετείχε σε Οριζόντια Ομάδα στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (α' εξάμηνο 2014) και ήταν εμπειρογνώμων & αξιολογήτρια ευρωπαϊκών προγραμμάτων στο ΙΚΥ. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά, έχει επιμεληθεί ή συμμετάσχει με συγγραφή κεφαλαίων σε 4 συλλογικούς τόμους - ο ένας εκ των οποίων από το Πανεπιστήμιο του Cambridge- έχει συγγράψει 2 βιβλία, εκπαιδευτικό υλικό για το ΕΑΠ, έχει συμμετάσχει σε Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα και Συνέδρια και είναι reviewer στο Academy of Management Conference για τα θεματικά πεδία Organizational Behavior (OB) & Organizational Decision & Change (ODC) και είναι στο editorial board του BEL Journal (Business, Ethics Leadership).

Συναφείς δημοσιεύσεις (ενδεικτικές)

Karakatsani, D., Papaloi, E. (2018). School Learning Architecture for active citizenship and social justice based on organizational meaningfulness, In Palaiologou, N. & Zembylas, M., (Eds.) *Human Rights and Citizenship Education: an intercultural and international perspective*, Cambridge Scholars

Georgolopoulos, V., Papaloi, E., Loukorou, K. (2018). Servant Leadership as a Predictive Factor of Teachers' Job Satisfaction. *European Journal of Education*, Vol. 1 No 2 (2018), ISSN 2601-8616 (print) ISSN 2601-8624 (online)

Lazaridou, A., Papaloi, E. (2018). Organizational Responsibility and Ethical Decisions of Educational Leaders in Greece: Challenges and Perspectives in a Global Context, Forum 6: International Perspectives on Organization and Responsibility, University of Upper Austria, Linz, 1-2 Mars, 2018

Papaloi, E. (2017). Leadership for Social Justice as an Antidote to Social Pathogenesis, *Business Ethics and Leadership*, bel.1(3).10-19.2017

Παπαλόη Ε, Μπουραντάς, Δ. (2012). Η φρόνηση των διευθυντικών στελεχών στον χώρο της εκπαίδευσης ως θεμελιώδης προϋπόθεση για την ανανέωση των εκπαιδευτικών & διοικητικών πρακτικών, στο Δ. Καρακατσάνη, Γ. Παπαδιαμαντάκη (επιμ.), *Σύγχρονα Ζητήματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής: Αναζητώντας το «Νέο Σχολείο»*, εκδόσεις Επίκεντρο.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Εκπαιδευτή 2 (κείμενο έως 200 λέξεις στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Ο Πολυχρόνης Σιφακάκης είναι Διδάκτωρ της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, πτυχιούχος του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής Και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και έχει διετή μετεκπαίδευση στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών με ειδίκευση στην Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση. Διετέλεσε Σχολικός Σύμβουλος στην 1η Περιφέρεια Δημοτικής Εκπαίδευσης Ηρακλείου, έως και την κατάργηση του θεσμού, και έχει συμμετάσχει και εξακολουθεί να συμμετέχει σε ερευνητικά και μεταπτυχιακά προγράμματα ως εξωτερικός συνεργάτης. Έχει δημοσιεύσει άρθρα σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και έχει συμμετάσχει ως εισηγητής σε πολλά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Τα ερευνητικά και επιστημονικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται σε θέματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Διοίκησης της Εκπαίδευσης, Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης, Σχολικών Προγραμμάτων και Εκπαιδευτικών Υλικών.

Συναφείς δημοσιεύσεις (ενδεικτικές)

Σιφακάκης, Π. (2015). Γνώση και Εξουσία στη Διοίκηση της Εκπαίδευσης: Οι Μετατοπίσεις στο Πεδίο της Εκπαιδευτικής Πολιτικής ως ανταπόκριση της Ελλάδας στις Κατευθύνσεις της Παγκοσμιοποίησης και του Εξευρωπαϊσμού. Στο Θ.Β. Θάνος, Α. Μπούνα & Ε. Τόλιος (Επιμ.), *Η έρευνα στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Παρόν και προοπτικές. Πρακτικά 1^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: GUTENBERG, σ.626-635.

Σιφακάκης, Π. (2015). Παγκοσμιοποίηση και Ευρωπαϊκοποίηση στη διοίκηση της εκπαίδευσης: επαγγελματική γνώση και τεχνικές αξιολόγησης. Στο Σ.Χ. Πανταζής, Ε. Μαράκη, Μ. Καδιανάκη & Ε.Δ. Μπελαδάκη (Επιμ.), *1^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών με θέμα: «Το Σύγχρονο Σχολείο μέσα από το πρίσμα των Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών: Από τη θεωρία στην καθημερινή πρακτική»*, 24-26 Απριλίου 2015, Πρακτικά Συνεδρίου, Α' Τόμος. Ηράκλειο: ΙΑΚΕ, σ.507-514.

Σιφακάκης, Π. & Τσατσαρώνη, Α. (2018). Νέες μορφές διακυβέρνησης των στελεχών εκπαίδευσης στην Ελλάδα υπό την επίδραση ευρωπαϊκών και υπερεθνικών οργανισμών. Ζητήματα ερευνητικής μεθοδολογίας. Στο Χ. Βιτσιλάκη & Δ. Γουβιάς (Επιμ.), *2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης με θέμα: «Εκπαίδευση και κοινωνία στην εποχή της κρίσης», Ρόδος, 20-22 Μαΐου 2016 Πρακτικά Συνεδρίου*. Ρόδος: Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, σ.276-289.

Tsatsaroni, A. Sifakakis, P. & Sarakinioti, A. (2015). Transformations in the field of symbolic control and their implications for the Greek educational administration. *European Educational Research Journal*. 14 (6): 508-530.

Σύντομο βιογραφικό σημείωμα του Εκπαιδευτή 3 (κείμενο έως 200 λέξεις στο οποίο εκτίθενται βασικά στοιχεία του βιογραφικού του και τεκμηριώνεται η επιστημονική συνάφειά του με το πρόγραμμα)

Ο Γιώργος Λογιώτης είναι πτυχιούχος του Τμήματος Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής Ψυχολογίας και του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α.. Επίσης, είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην Εκπαιδευτική Αξιολόγηση και στη Συμβουλευτική και τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό. Είναι Διδάκτωρ Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Έχει ασκήσει καθοδηγητικό και διοικητικό έργο ως Υπεύθυνος Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού στη Δ.Δ.Ε. Β' Αθήνας (2012-2018). Διδάσκει στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και στην Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.. Οι δημοσιεύσεις και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στα εξής αντικείμενα: Εκπαιδευτική Πολιτική, Εκπαιδευτική Αξιολόγηση, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Συμβουλευτική και Προσανατολισμός.

Συναφείς δημοσιεύσεις (ενδεικτικές)

Λογιώτης, Γ., & Καλεράντε, Ε. (2018). Η εννοιολόγηση της διαδικασίας της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών: πολιτικές αναπαραστάσεις και ιδεολογικά σημαίνοντα. Στο Συλλογικό Τόμο με τίτλο «Ανιχνεύοντας την Κρίση» Επιμ. Βιτσιλάκη, Χ. & Γουβιάς, Δ. Αθήνα: Gutenberg.

Logiotis, G., Malamas, K., & Papatriantafyllou, A. (2016). The phenomenon of school bullying: Research and intervention in the school community, *Prime*, 9, 88-101.

Λαγουδάκος, Μ., & Λογιώτης, Γ. (2016). Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Από τη φθίνουσα πορεία στον επανασχεδιασμό του θεσμού. *Έρκυνα, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών – Επιστημονικών Θεμάτων*, 8, 158-168.

Β. Δομή του Προγράμματος

Θεματικές Ενότητες Προγράμματος & Περιγραφή τους:

Μέρος Α: Βασικές Έννοιες για την Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

Τίτλος Θ.Ε.1: Αποτελεσματική Διοίκηση και Ηγεσία στο Σύγχρονο Σχολείο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.1

Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι η ανάδειξη ενός μοντέλου αποτελεσματικής εκπαιδευτικής διοίκησης και ηγεσίας μέσα από τον εννοιολογικό προσδιορισμό της εκπαιδευτικής διοίκησης και την κατανόηση της έννοιας της ηγεσίας στο σχολείο.

Ειδικότερα, θα προσδιοριστεί και θα οριοθετηθεί η εκπαιδευτική διοίκηση και θα προσδιοριστούν οι βασικές λειτουργίες της οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία, την ανάπτυξη και την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών οργανισμών. Εν συνεχεία, θα αναλυθεί η έννοια της ηγεσίας, θα παρουσιαστούν τα σύγχρονα μοντέλα και οι μορφές με τις οποίες μπορεί να ασκηθεί σε σχολικές μονάδες και, θα αποτυπωθούν οι βασικές διαφορές μεταξύ ηγεσίας και διοίκησης. Τέλος, θα αναλυθεί η έννοια της σχολικής αποτελεσματικότητας και θα παρατεθούν αποτελεσματικοί τρόποι διοίκησης και ηγεσίας σε επίπεδο σχολικής μονάδας, δίνοντας έμφαση στις δεξιότητες που πρέπει να διαθέτει ο αποτελεσματικός διευθυντής μιας σύγχρονης σχολικής μονάδας.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.2: Εισαγωγή στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (ΔΟΠ) στην Εκπαίδευση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.2

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους εκπαιδευόμενους με την έννοια της ποιότητας ως βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας, να τους εξηγήσει σημαντικούς όρους γύρω από την έννοια αυτή και να επισημάνει τη δυσκολία σαφούς ορισμού μιας τόσο συγκεκριμένης και πολυπαραγοντικά εξαρτώμενης έννοιας. Ταυτόχρονα, επιχειρεί να ενημερώσει τους εκπαιδευόμενους για τους σκοπούς που επιδιώκονται μέσω της εφαρμογής μιας τέτοιας μορφής διοίκησης στην εκπαίδευση. Συνεπώς, στην ενότητα αυτή θα γίνει προσέγγιση της έννοιας και της σημασίας της ποιότητας διαχρονικά ενώ παράλληλα θα φωτιστούν οι θεμελιώδεις προϋποθέσεις και αξίες, αλλά και οι στόχοι της Διοίκησης Ολικής Ποιότητας στην εκπαίδευση.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.3: Διοίκηση Ολικής Ποιότητας και Εκπαίδευση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.3

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι πώς ένας τρόπος διοίκησης, όπως αυτός της Ολικής Ποιότητας μπορεί να έχει εφαρμογή στην εκπαίδευση. Επίσης, στόχος της ενότητας είναι να αντιληφθούν οι εκπαιδευόμενοι ότι η ΔΟΠ δύναται να εφαρμοστεί, πέρα από τα εκπαιδευτικά συστήματα και σε μεμονωμένες σχολικές μονάδες. Επίσης, αποτελεί σκοπό μέσα από αυτήν την ενότητα οι εκπαιδευόμενοι να αποσαφηνίσουν τα κριτήρια βάσει των οποίων μια σχολική μονάδα αποκαλείται ποιοτική, αλλά και τους βασικούς παράγοντες που διαμορφώνουν την ποιότητά της.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.4: Η Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην Εκπαίδευση ανά τον κόσμο και η εφαρμογή της στην Ελληνική Πραγματικότητα

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.4

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι πολιτικές ποιότητας που εφαρμόζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στις ΗΠΑ. Επιδιώκεται επίσης, να έρθουν σε επαφή με φορείς, σχολεία και διεθνείς συνόδους και εκθέσεις που στοχεύουν και εφαρμόζουν πρακτικές ποιότητας που απορρέουν από τις αρχές Διοίκησης Ολικής Ποιότητας. Τέλος, θα γίνει μια κριτική παρουσίαση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος και μέσω αυτής οι εκπαιδευόμενοι θα μπορέσουν να κατανοήσουν τις αδυναμίες αυτού, αλλά και κάποιες αντικειμενικές δυσκολίες που παρουσιάζονται και εμποδίζουν την εφαρμογή των αρχών της ΔΟΠ στο συγκεκριμένο συγκείμενο.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.5: Η συστημική προσέγγιση της ΔΟΠ με στόχο την εφαρμογή της στην Εκπαίδευση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.5

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι πώς μια σχολική μονάδα λειτουργεί ως σύστημα με εισροές- εκροές, αν και διέπεται από κάποιες ιδιαιτερότητες που τη διαφοροποιούν από τους υπόλοιπους συστημικούς οργανισμούς. Επίσης, στόχος της ενότητας είναι να αντιληφθούν οι εκπαιδευόμενοι πως, όπως κάθε σύστημα, έτσι και η σχολική μονάδα διέπεται από κάποιες λειτουργίες, αρχές και διαδικασίες, προκειμένου να εργάζεται εύρυθμα και αποτελεσματικά.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.6: Εφαρμογές χαρακτηριστικών της ΔΟΠ στην Εκπαίδευση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.6

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι πώς ορίζεται και οριοθετείται η Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην εκπαίδευση, δηλαδή να στοιχειοθετήσουν καταρχάς τα χαρακτηριστικά ενός ποιοτικού σχολείου καθώς και να συνειδητοποιήσουν πόσο σημαντικό ρόλο σε αυτό διαδραματίζει μια προικισμένη ηγεσία και ένα ταλαντούχο ανθρώπινο δυναμικό. Επιπλέον, στόχος είναι να κατανοήσουν τον σημαντικότερο ρόλο δυο σημαντικών πυλώνων σε ποιοτικές εκπαιδευτικές διαδικασίες, δηλαδή του προγραμματισμού και της αξιολόγησης.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Μέρος Β: Κρίσιμες στρατηγικές και μέθοδοι στην εκπαιδευτική διοίκηση

Τίτλος Θ.Ε.7: Προώθηση καινοτομιών και μεταρρυθμίσεων στο σχολείο (μέρος Α)

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.7

Σε αυτή τη θεματική ενότητα προσδιορίζονται εννοιολογικά οι όροι «αλλαγή», «καινοτομία» και «μεταρρύθμιση» και διακρίνονται μεταξύ τους οι επιχειρούμενες αλλαγές είτε ως «καινοτομίες», είτε ως «μεταρρυθμίσεις», είτε ανάλογα με το βαθμό τους σε «πρώτου» και «δεύτερου» βαθμού. Εν συνεχεία συζητιούνται οι φάσεις από τις οποίες περνούν τα άτομα κατά τη διαδικασία προώθησης της αλλαγής ενώ εξετάζονται κατάλληλες στρατηγικές και μοντέλα προώθησης και υιοθέτησης καινοτομιών και αλλαγών στο επίπεδο της σχολικής μονάδας.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.8: Προώθηση καινοτομιών και μεταρρυθμίσεων στο σχολείο (μέρος Β)

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.8

Σε αυτή την Ενότητα θα γίνει αναφορά στις διάφορες προσεγγίσεις των σχετικών Μοντέλων και Στρατηγικών, στην επιλογή και διαμόρφωση της πιο κατάλληλης προσέγγισης για εισαγωγή της Αλλαγής στην Εκπαίδευση/σχολείο, στο ρόλο του Ηγέτη/διευθυντή για τον τρόπο προώθησης των επιχειρούμενων Αλλαγών και σε ορισμένες κριτικές προσεγγίσεις σε σχέση με την μη επιτυχημένη προώθηση των Αλλαγών σε επίπεδο Εκπαίδευσης.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.9: Η συναισθηματική νοημοσύνη στο σχολείο: Αναπτύσσοντας συναισθηματικά ευφυή σχολεία και θετικές συμπεριφορές στην Εκπαίδευση

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.9

Σκοπός τούτης της θεματικής ενότητας είναι η ανάδειξη ενός μοντέλου συναισθηματικά ευφών εκπαιδευτικών οργανισμών, μέσα από τον εννοιολογικό προσδιορισμό της Συναισθηματικής Νοημοσύνης (ατόμων και οργανισμών) και την ανάδειξη της αναγκαιότητας προώθησης θετικών συμπεριφορών στο σχολείο.

Ειδικότερα, αρχικά, θα αναλυθεί η σημασία της ανάπτυξης θετικής συμπεριφοράς στο σχολείο, θα παρουσιαστεί η εξέλιξη στη μέτρηση της ανθρώπινης νοημοσύνης, θα προσδιοριστεί η έννοια των συναισθημάτων και θα αναπτυχθούν τα θεωρητικά μοντέλα συναισθηματικής νοημοσύνης. Εν συνεχεία, θα αναλυθεί η έννοια της συναισθηματικής νοημοσύνης στο χώρο εργασίας και ειδικότερα, σε σχολικό πλαίσιο ενώ, παράλληλα, θα γίνει αναφορά στις βασικές δεξιότητες ΣΝ των

στελεχών εκπαίδευσης. Τέλος, θα αναλυθεί η έννοια των συναισθηματικά ευφυών οργανισμών, θα δοθεί έμφαση στη διεργασία της δυναμικής διερεύνησης και, θα παρουσιαστούν τα οφέλη από την ανάπτυξη των συναισθηματικά ευφυών σχολείων.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.10: Η διοίκηση των ταλέντων (talent management) στο σύγχρονο Σχολείο: Θεωρητικό πλαίσιο, πρακτικά βήματα και δεξιότητες για ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και βελτίωση των αποτελεσμάτων του σχολείου

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.10

Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι η αποτελεσματική διοίκηση των σχολικών οργανισμών με έμφαση στην ανάδειξη των ταλέντων (talent management) και η παρουσίαση των μέσων που έχει στη διάθεσή του ο διευθυντής προκειμένου να επιτύχει τους στόχους του προς αυτή την κατεύθυνση.

Ειδικότερα, αρχικά, θα αναλυθεί η σημασία διοίκησης ταλέντων στην εκπαίδευση και ο ρόλος του διευθυντή της σχολικής μονάδας, ενώ, θα οριοθετηθεί η έννοια της επαγγελματικής ταυτότητας των εκπαιδευτικών. Εν συνεχεία, θα αναπτυχθούν τα βασικά στάδια για τη διοίκηση και ανάδειξη των ταλέντων στο σχολείο και θα γίνει αναφορά στις προϋποθέσεις επιτυχούς εφαρμογής της. Τέλος, θα προσδιοριστούν κρίσιμες δεξιότητες που πρέπει να αναπτύξουν τα στελέχη της εκπαίδευσης προκειμένου να προσελκύσουν, διατηρήσουν και αναδείξουν τα ταλέντα των εκπαιδευτικών όπως είναι η ενδυνάμωση, ο μεντορισμός και η διαρκής επαγγελματική καθοδήγηση (coaching).

Η διοίκηση των ταλέντων αποτελεί μια στρατηγική επιλογή της διοίκησης και σημαντικό εργαλείο για τα στελέχη της εκπαίδευσης, καθώς, στο πλαίσιο του ρόλου και των αρμοδιοτήτων τους, καλούνται να διαχειριστούν αποτελεσματικά τους διαθέσιμους ανθρώπινους πόρους, οδηγώντας το σχολείο στην επιτυχία.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.11: Στρατηγική επικοινωνία και ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης συγκρούσεων στο σχολείο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.11

Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι ο εννοιολογικός προσδιορισμός της επικοινωνίας και η ανάδειξη των στοιχείων της καθώς και η κατανόηση της έννοιας της σύγκρουσης και του τρόπου επίλυσής της στο σχολείο.

Ειδικότερα, θα προσδιοριστεί και θα οριοθετηθεί η επικοινωνία και θα αναδειχθούν τα στοιχεία της που είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία, την ανάπτυξη και την εξέλιξη των σχέσεων σε εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Εν συνεχεία, θα αναλυθεί η έννοια της σύγκρουσης, θα

παρουσιαστούν τα είδη και οι μορφές με τις οποίες μπορεί να εκδηλωθεί, θα αποτυπωθούν τα βασικά χαρακτηριστικά των εμπλεκόμενων μερών και, θα επισημανθούν τα σημαντικότερα αίτια που οδηγούν στην εκδήλωσή της, καθώς και οι βασικότερες συνέπειες (βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες) τόσο για το άτομο όσο και για το σχολικό οργανισμό. Θα γίνει αναφορά στις πιθανές ωφέλειες που μπορούν να προκύψουν από αυτήν σε ατομικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο βελτίωσης των διαπροσωπικών και κοινωνικών σχέσεων εάν αντιμετωπισθεί ως εν δυνάμει θετική διεργασία. Τέλος, θα παρατεθούν αποτελεσματικοί τρόποι επικοινωνίας και επίλυσης συγκρούσεων σε επίπεδο σχολικής μονάδας.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.12: Ηθικές διαστάσεις και υπευθυνότητα της ηγεσίας: αξίες, κουλτούρα και ευημερία στο σχολείο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.12

Σκοπός αυτής της θεματικής ενότητας είναι να αναδείξει τη σημασία της υπευθυνότητας και των ηθικών αξιών της σχολικής ηγεσίας για αποτελεσματική διοίκηση των σχολικών οργανισμών, ισχυροποίηση της σχολικής κουλτούρας και, ευημερία των μελών τους.

Ειδικότερα, αρχικά, θα αναλυθεί η έννοια της ευθύνης και των αξιών και θα γίνει αναφορά στην ηγεσία επικεντρωμένη σε αρχές καθώς και στην υπεύθυνη ηγεσία. Κατόπιν, θα αναπτυχθεί η έννοια της ευημερίας στο σχολείο: θα γίνει αναφορά σε συναφείς έννοιες και, θα προσδιοριστούν τα βασικά θεωρητικά μοντέλα της ευημερίας. Εν συνεχεία, θα αναπτυχθεί η έννοια του ήθους του ηγέτη, τα ηθικά διλήμματα που αντιμετωπίζει κατά την άσκηση του έργου του ενώ, θα γίνει αναφορά στη σημασία του ηθικού κλίματος για την ισχυροποίηση της κουλτούρας στο σχολείο. Τέλος, θα προσδιοριστούν οι κρίσιμες δεξιότητες του διευθυντή της σχολικής μονάδας προκειμένου να αναπτύξει υπευθυνότητα και ήθος και, να οδηγήσει το σύστημα στην ευδαιμονία και την αποτελεσματικότητα.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Μέρος Γ: Ειδικά θέματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης

Τίτλος Θ.Ε.13: Μοντέλα επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.13

Στην ενότητα αυτή οι επιμορφούμενοι θα έλθουν καταρχήν σε επαφή με Μοντέλα και θεωρητικές προσεγγίσεις σχετικά με την εκπαίδευση και την επαγγελματικής ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Εν συνεχεία θα αναλυθεί το περιεχόμενο των σχετικών προγραμμάτων επαγγελματικής ανάπτυξης ώστε να αναδειχθεί ο ρόλος τους στην κατάκτηση μιας ισχυρής επαγγελματικής ταυτότητας εκ μέρους των εκπαιδευτικών.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.14: Σχολείο και Οικογένεια: Δυναμικές Αλληλεπιδράσεις

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.14

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους εκπαιδευόμενους με το δυναμικό χαρακτήρα της αλληλεπίδρασης σχολείου-οικογένειας καθώς και να αναδείξει τις μορφές και τα αποτελέσματα που μπορεί να έχει αυτή η σχέση.

Πιο συγκεκριμένα η ενότητα αρχικά στοχεύει στο να παρουσιάσει τις θεωρίες της πολιτισμικής αναπαραγωγής του Bourdieu και των «κωδίκων» του Bernstein ως τα βασικά πλαίσια ερμηνείας της συσχέτισης της οικογένειας με τη σχολική επιτυχία ή αποτυχία αντίστοιχα. Εν συνεχεία η συζήτηση εξειδικεύεται στην παρουσίαση συγκεκριμένων μορφών που μπορεί να πάρει η εμπλοκή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους καθώς στην ανάλυση των επιπτώσεων που αυτή η εμπλοκή έχει σύμφωνα με τη σχετική βιβλιογραφία.

Τέλος η ενότητα κλείνει με την παράθεση των βασικών μοντέλων που μπορούν να περιγράψουν τη σχέση σχολείου-οικογένειας ως διακριτών θεσμών που συνεργάζονται για την εκπαίδευση των νέων ανθρώπων.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.15: Σχολικός εκφοβισμός: Τρόποι διαχείρισης και αντιμετώπισης

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.15

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να προσδιορίσει και να οριοθετήσει το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού, να παρουσιάσει τα διάφορα είδη με τα οποία μπορεί να εκδηλωθεί το εν λόγω φαινόμενο, να αποτυπώσει τα βασικά χαρακτηριστικά των μαθητών που εμπλέκονται είτε με την ιδιότητα του θύτη, είτε με αυτή του θύματος, να επισημάνει τα σημαντικότερα αίτια που οδηγούν στην εκδήλωσή του, καθώς και τις βασικότερες συνέπειες (βραχυχρόνιες και μακροχρόνιες) τόσο για τις θύτες όσο και για τα θύματα και τέλος να παραθέσει τις πιο σημαντικές λύσεις που έχουν προταθεί για τη διαχείριση και την αντιμετώπιση του φαινομένου σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Ειδική αναφορά γίνεται σε έρευνες και προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης που εφαρμόζονται στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 30 ώρες, 1,2 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.16: Διαχείριση προβλημάτων της συμπεριφοράς στη σχολική τάξη: Θεωρητικές προσεγγίσεις και μοντέλα παρέμβασης

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.16

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες με τη διαχείριση των προβλημάτων συμπεριφοράς στη σχολική τάξη μέσα από την περιγραφή σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο των διαφορετικών σχετικών προσεγγίσεων.

Πιο συγκεκριμένα, η ενότητα αρχικά αποσαφηνίζει την έννοια της διαχείρισης της σχολικής τάξης με έμφαση στην πρόληψη και αντιμετώπιση προβληματικών συμπεριφορών. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στην τυπολογία και τα αίτια των προβλημάτων συμπεριφοράς καθώς επίσης και στη σπουδαιότητα της επιτυχημένης διαχείρισης της σχολικής τάξης. Τέλος, παρουσιάζονται μοντέλα παρέμβασης του εκπαιδευτικού με στόχο τη διασφάλιση ενός διδακτικού μαθησιακού περιβάλλοντος που θα συμβάλλει στην ολόπλευρη ανάπτυξη του μαθητή.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.17: Οργάνωση σχολικών εκδρομών: Μεγιστοποιώντας τα εκπαιδευτικά οφέλη

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.17

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους εκπαιδευόμενους με το σχεδιασμό εκπαιδευτικών εκδρομών ώστε αυτές να αποβαίνουν χρήσιμες μαθησιακές εμπειρίες για τους μαθητές αλλά και να ενισχύουν τους σκοπούς του κυρίως σχολικού προγράμματος. Έτσι στην ενότητα αυτή συζητούνται τόσο η υφιστάμενη κατάσταση αναφορικά με τις εκπαιδευτικές εκδρομές όσο όμως και οι δυνατότητες των εκδρομών να προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες μάθησης και προσωπικής ανάπτυξης των μαθητών.

Παράλληλα η ενότητα προσφέρει χρήσιμα εργαλεία για την παιδαγωγική αξιοποίηση και την οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που βασίζονται σε εξορμήσεις σε διάφορους εκτός του σχολείου προορισμούς ενώ επίσης προσφέρει και σημαντικό αριθμό διδακτικών ιδεών που διευρύνουν τους τρόπους που μέχρι σήμερα οι εκπαιδευτικοί αξιοποιούν τέτοιες ευκαιρίες.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 10 ώρες, 0,4 ECTS

Τίτλος Θ.Ε.18: Η μετάβαση του μαθητή από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο

Συνοπτική περιγραφή σκοπού και περιεχομένου της Θ.Ε.18

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους/τις εκπαιδευόμενους/ες με τη διαδικασία μετάβασης του μαθητή από το Δημοτικό Σχολείο στο Γυμνάσιο. Πιο συγκεκριμένα η ενότητα αρχικά αποσαφηνίζει την έννοια της μετάβασης και εστιάζει στην ανάδειξη της σημασίας της επιτυχούς μετάβασης στη γενικότερη ανάπτυξη του παιδιού. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στις θεωρητικές προσεγγίσεις του ζητήματος της Μετάβασης και στους παράγοντες που επηρεάζουν την έκβασή της. Τέλος, παρουσιάζονται πρακτικές με τη μορφή προγραμμάτων με έμφαση τόσο στο γνωστικό όσο και στον συναισθηματικό τομέα του μαθητή.

Διάρκεια σε ώρες, Αξία σε ECTS: 20 ώρες, 0,8 ECTS

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Επιμέρους Θεματικών Ενοτήτων:

Τίτλος ενότητας	Εβδομάδα	Ώρες	ECTS
Μέρος Α: Βασικές Έννοιες για την Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης			
Θ.Ε.1: Αποτελεσματική Διοίκηση και Ηγεσία στο Σύγχρονο Σχολείο	1 ^η -2 ^η	20	0,8
Θ.Ε.2: Εισαγωγή στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (ΔΟΠ) στην Εκπαίδευση	3 ^η -4 ^η	20	0,8
Θ.Ε.3: Εισαγωγή στη Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (ΔΟΠ) στην Εκπαίδευση	5 ^η -6 ^η	20	0,8
Θ.Ε.4: Η Διοίκηση Ολικής Ποιότητας στην Εκπαίδευση ανά τον κόσμο και η εφαρμογή της στην Ελληνική Πραγματικότητα	7 ^η -8 ^η	20	0,8
Θ.Ε.5: Η συστημική προσέγγιση της ΔΟΠ με στόχο την εφαρμογή της στην Εκπαίδευση	9 ^η -10 ^η	20	0,8

Θ.Ε.6: Εφαρμογές χαρακτηριστικών της ΔΟΠ στην Εκπαίδευση	11 ^η -12 ^η	20	0,8
Μέρος Β: Κρίσιμες στρατηγικές και μέθοδοι στην εκπαιδευτική διοίκηση			
Θ.Ε.7: Προώθηση καινοτομιών και μεταρρυθμίσεων στο σχολείο (μέρος Α)	13 ^η -14 ^η	20	0,8
Θ.Ε.8: Προώθηση καινοτομιών και μεταρρυθμίσεων στο σχολείο (μέρος Β)	15 ^η -16 ^η	20	0,8
Θ.Ε.9: Η συναισθηματική νοημοσύνη στο σχολείο: Αναπτύσσοντας συναισθηματικά ευφυή σχολεία και θετικές συμπεριφορές στην Εκπαίδευση	17 ^η -18 ^η	20	0,8
Θ.Ε.10: Η διοίκηση των ταλέντων (talent management) στο σύγχρονο Σχολείο: Θεωρητικό πλαίσιο, πρακτικά βήματα και δεξιότητες για ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και βελτίωση των αποτελεσμάτων του σχολείου	19 ^η -21 ^η	30	1,2
Θ.Ε.11: Στρατηγική επικοινωνία και ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης συγκρούσεων στο σχολείο	22 ^η -24 ^η	30	1,2
Θ.Ε.12: Ηθικές διαστάσεις και υπευθυνότητα της ηγεσίας: αξίες, κουλτούρα και ευημερία στο σχολείο	25 ^η -27 ^η	30	1,2
Μέρος Γ: Ειδικά θέματα οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης			
Θ.Ε.13: Μοντέλα επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών	28 ^η -29 ^η	20	0,8

Θ.Ε.14: Σχολείο και Οικογένεια: Δυναμικές Αλληλεπιδράσεις	30 ^η -32 ^η	30	1,2
Θ.Ε.15: Σχολικός εκφοβισμός: Τρόποι διαχείρισης και αντιμετώπισης	33 ^η -35 ^η	30	1,2
Θ.Ε.16: Διαχείριση προβλημάτων της συμπεριφοράς στη σχολική τάξη: Θεωρητικές προσεγγίσεις και μοντέλα παρέμβασης	36 ^η -37 ^η	20	0,8
Θ.Ε.17: Οργάνωση σχολικών εκδρομών: Μεγιστοποιώντας τα εκπαιδευτικά οφέλη	38 ^η	10	0,4
Θ.Ε.18: Η μετάβαση του μαθητή από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο	39 ^η -40 ^η	20	0,8
Σύνολο	40 εβδομάδες	400 ώρες	16

Γ. Μεθοδολογία Υλοποίησης του Προγράμματος,

Αξιολόγηση & Πιστοποίηση

Διδασκαλία & Παρακολούθηση:

Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ακολουθεί τη μεθοδολογία που υποστηρίζει την Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση. Η διδασκαλία μέσω συστήματος ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης βασίζεται κυρίως στην ασύγχρονη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού και ανάπτυξη δραστηριοτήτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί σε μεγάλο βαθμό η αυτονομία του/της Εκπαιδευόμενου/ης. Όμως, συμπληρωματικά και με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες, κατά περίπτωση μπορεί να πραγματοποιείται και σύγχρονη μάθηση μέσω συστήματος σύγχρονης τηλεκπαίδευσης (έως 3 κατά τη διάρκεια ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος).

Η διανομή του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού γίνεται σταδιακά και σε εβδομαδιαία βάση. Το εκπαιδευτικό υλικό βρίσκεται on-line, σε ψηφιακή μορφή. Επιπλέον, προσφέρεται η

δυνατότητα ανάρτησης υλικού και εργασιών από την πλευρά των επιμορφούμενων προς αξιολόγηση.

Περιγραφή εκπαιδευτικού υλικού (είδος, δομή, βασικά χαρακτηριστικά):

Το πρόγραμμα προσφέρεται με τη μέθοδο της **εξ αποστάσεως εκπαίδευσης** μέσω πρόσβασης σε ηλεκτρονική πλατφόρμα. Ειδικότερα οι συμμετέχοντες μετά την εγγραφή τους στο πρόγραμμα αποκτούν κωδικούς πρόσβασης σε πλατφόρμα τηλεεκπαίδευσης στην οποία βρίσκεται αναρτημένο το επιμορφωτικό υλικό του προγράμματος κατανομημένο ανά εβδομάδα μελέτης.

Συγκεκριμένα το υλικό αυτό για την κάθε μια θεματική ενότητα του προγράμματος αποτελείται από:

- **Πίνακα περιεχομένων**
- **Περιγραφή του σκοπού** της θεματικής ενότητας
- **Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα** (ώστε οι εκπαιδευόμενοι να γνωρίζουν τι θα πρέπει να έχουν καταφέρει να μάθει στο τέλος της κάθε Θ.Ε.)
- **Εισαγωγικές παρατηρήσεις** στις οποίες εισάγεται το προς παρουσίαση θέμα και προαναγγέλλεται η δομή των ενότητων που ακολουθούν.
- Το **κυρίως μέρος του επιμορφωτικού υλικού** στο οποίο αναλύεται διεξοδικά το κάθε θέμα.
- **Παραδείγματα και μελέτες περίπτωσης** με βάση τα οποία διασυνδέονται οι θεωρητικές αρχές με συγκεκριμένα στοιχεία και εφαρμογές από το πεδίο της εκπαιδευτικής πράξης.
- **Σύνοψη** στην οποία επαναλαμβάνονται τα κύρια σημεία της θεματικής ενότητας
- **Παράλληλα κείμενα** (παρατίθενται τουλάχιστον δυο κείμενα στα Ελληνικά εγκρίτων επιστημόνων από τεύχη παιδαγωγικών περιοδικών, πρακτικών εκπαιδευτικών επιστημονικών συνεδρίων ή από κεφάλαια βιβλίων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν περαιτέρω στα υπό ανάλυση θέματα).
- **Βιβλιογραφικές αναφορές** (παρατίθεται πλήρης κατάλογος τόσο των ελληνικών όσο και των διεθνών αναφορών που χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό του επιμορφωτικού υλικού).
- **Χρήσιμες διευθύνσεις στο διαδίκτυο** (σε αρκετές περιπτώσεις παρατίθεται ένας μικρός αριθμός προσεκτικά επιλεγμένων διευθύνσεων του διαδικτύου οι οποίες περιλαμβάνουν χρήσιμο και συναφές με την εκάστοτε θεματική ενότητα υλικό και ιδέες εκπαιδευτικών εφαρμογών).
- **Γλωσσάρι όρων** (μέσα στο κυρίως κείμενο κρίσιμοι όροι ή ονόματα σημαντικών παιδαγωγών παρατίθενται ως υπερσύνδεσμοι πατώντας πάνω στους οποίους οι εκπαιδευόμενοι οδηγούνται σε ένα γλωσσάρι με περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με αυτούς).
- **Ασκήσεις αξιολόγησης:** Στο τέλος της κάθε θεματικής ενότητας υπάρχει ένας αριθμός (περίπου 8-10) ασκήσεων αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων. Μία από αυτές τις ασκήσεις είναι μια ερώτηση σύντομη ανάπτυξης ενός ζητήματος η οποία λαμβάνει απαντήσεις έκτασης έως 300 λέξεων το μέγιστο. Όλες οι υπόλοιπες ασκήσεις είναι κλειστού τύπου και οι εκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν τις σωστές απαντήσεις για αυτές τις ασκήσεις με το τέλος της προσπάθειάς τους. Το σύνολο της βαθμολογίας για κάθε θεματική ενότητα είναι 100 βαθμοί (η ανοικτή ερώτηση συνήθως αφορά 25-30 βαθμούς). Η φοίτηση

στο πρόγραμμα θεωρείται επιτυχής εφόσον οι συμμετέχοντες **έχουν επίδοση κατά μέσο όρο σε όλες τις θεματικές ενότητες τουλάχιστον 50%**.

Δείγμα εκπαιδευτικού υλικού (ενδεικτικά εκπαιδευτικό υλικό μίας διδακτικής ενότητας): Βλέπε το παράδειγμα της Θ.Ε. 14 στο Παράρτημα Α.

Τρόπος αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων (είδος αξιολόγησης, σχετική βαρύτητα κάθε είδους αξιολόγησης στη συνολική αξιολόγηση έως 200 λέξεις):

Στο τέλος της κάθε θεματικής ενότητας υπάρχει ένας αριθμός (περίπου 8-10) ασκήσεων αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων. Μία από αυτές τις ασκήσεις είναι μια ερώτηση σύντομη ανάπτυξης ενός ζητήματος η οποία λαμβάνει απαντήσεις έκτασης έως 300 λέξεων το μέγιστο. Όλες οι υπόλοιπες ασκήσεις είναι κλειστού τύπου και οι εκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα να βλέπουν τις σωστές απαντήσεις για αυτές τις ασκήσεις με το τέλος της προσπάθειάς τους. Το σύνολο της βαθμολογίας για κάθε θεματική ενότητα είναι 100 βαθμοί (η ανοικτή ερώτηση συνήθως αφορά 25-30 βαθμούς). Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται επιτυχής εφόσον οι συμμετέχοντες **έχουν επίδοση κατά μέσο όρο σε όλες τις θεματικές ενότητες τουλάχιστον 50%**.

Αξιολόγηση Προγράμματος

Για την αξιολόγηση των παρεχόμενων από το Πρόγραμμα υπηρεσιών σε επίπεδο εκπαιδευτικού έργου, διοικητικής υποστήριξης, κ.λπ., ο/η κάθε εκπαιδευόμενος/η καλείται να συμπληρώσει ηλεκτρονικά ερωτηματολόγιο που θα αναρτηθεί στην πλατφόρμα του προγράμματος. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στη συμπλήρωση του εν λόγω ερωτηματολογίου αξιολόγησης δεν χορηγείται το σχετικό Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης.

Τύπος χορηγούμενου πιστοποιητικού

Μετά την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος χορηγείται Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης, στο οποίο αναγράφεται ο τίτλος του προγράμματος, η διάρκειά του σε ώρες και η αξία του σε ECTS. Τα πιστοποιητικά υπογράφονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο του Προγράμματος και την Πρόεδρο του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ και θα είναι διαθέσιμα μετά τη λήξη του προγράμματος. Σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης του Προγράμματος χορηγείται απλή «Βεβαίωση Παρακολούθησης». Για τη χορήγηση των πιστοποιητικών απαιτείται επιπλέον και η αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων. Σε περίπτωση οικονομικών εκκρεμοτήτων το Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης αποστέλλεται στους εκπαιδευόμενους μετά την εξόφληση των διδάκτρων. Το Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης συνοδεύεται από αντίστοιχο Παράρτημα στο οποίο αναγράφεται η διάρκεια σε ώρες και εβδομάδες του προγράμματος, η αξία του σε ECTS, η μέθοδος υλοποίησής του, η τελική επίδοση του/της εκπαιδευόμενου/ης και οι Θεματικές Ενότητες του προγράμματος. Το Παράρτημα αυτό υπογράφεται από τους ίδιους που υπογράφουν και το πιστοποιητικό επιμόρφωσης.

Δ. Τρόπος Επιλογής, Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Απαιτούμενα τυπικά προσόντα και απαραίτητα δικαιολογητικά (επίπεδο προηγούμενων σπουδών, επαγγελματικές ιδιότητες, απαραίτητα δικαιολογητικά, κλπ):

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε απόφοιτους ΑΕΙ και ΤΕΙ. Τα απαραίτητα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομιστούν είναι:

5. Αντίγραφο ανώτατου τίτλου σπουδών (απαραίτητο)
6. Αντίγραφα πιστοποιητικών γλωσσομάθειας (προαιρετικά)

Επίσης εάν κάποιος υποψήφιος ανήκουν σε κάποιες από τις ομάδες που δικαιούνται έκπτωσης θα πρέπει να υποβάλλουν αντίστοιχα δικαιολογητικά που θα προβλέπονται επακριβώς από την προκήρυξη του προγράμματος (βλέπε παρακάτω το τμήμα «Δίδακτρα και Τρόπος Πληρωμής».

Τρόπος επιλογής των εκπαιδευόμενων (αναφορά σε πιθανά κριτήρια επιλογής, αριθμός προσφερόμενων θέσεων): Δεν υπάρχει όριο προσφερόμενων θέσεων. Δεκτοί θα γίνουν όλοι οι υποψήφιοι οι οποίοι είναι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Τρόπος εγγραφής στο πρόγραμμα:

Η εγγραφή στο Πρόγραμμα γίνεται:

Α) είτε ηλεκτρονικά μέσω ηλεκτρονικής αίτησης η οποία βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. <https://kedivim.uop.gr> στη θέση «Εγγραφές και Δίδακτρα».

Β) είτε με αποστολή μέσω email στο συνεργαζόμενο φορέα που θα περιλαμβάνεται στην προκήρυξη του προγράμματος.

Δίδακτρα και τρόπος πληρωμής:

Το κόστος παρακολούθησης του προγράμματος ανέρχεται σε 700€. Τα δίδακτρα καταβάλλονται σε έως τρεις δόσεις σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό (βλέπε σχετική αναφορά στην Προκήρυξη του Προγράμματος).

Οι ακόλουθες ομάδες δικαιούνται έκπτωσης το ύψος της οποίας αναγράφεται στον ακόλουθο Πίνακα:

Ομάδα	Όριο ατόμων	Ποσοστό έκπτωσης
Άνεργοι ή και αδιόριστοι εκπαιδευτικοί	Οι πέντε πρώτοι που θα εγγραφούν στο πρόγραμμα	35%

Άνεργοι ή και αδιόριστοι εκπαιδευτικοί	Όλοι οι υπόλοιποι	15%
ΑμΕΑ	Όλοι	20%
Μέλη πολύτεκνων οικογενειών	Έως 25 ετών	20%
Απόφοιτοι του Παν/μιου Πελοποννήσου	Όλοι	15%
Εγγραφή σε άλλο πρόγραμμα του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ του ΠΑΠΕΛ και του συνεργαζόμενου φορέα	Όλοι	15%
Μέλη του προσωπικού του ΠΑΠΕΛ και του συνεργαζόμενου φορέα	Όλοι	15%
Εγγραφή έως 20 ημέρες πριν την έναρξη του προγράμματος	Όλοι	10%
Ομαδική εγγραφή (περισσότερα των τριών ατόμων)	Όλοι	10%

Κάθε υποψήφιος/α εκπαιδευόμενος/η δικαιούται έκπτωσης με βάση την ένταξή του σε μια μόνο ομάδα από αυτές που αναφέρονται στον παραπάνω Πίνακα. Σε περίπτωση που κάποιος/α υποψήφιος/α ανήκει σε παραπάνω από μια κατηγορίες από τις προαναφερόμενες δικαιούται μόνο την έκπτωση που αντιστοιχεί σε αυτή με το μεγαλύτερο σχετικό ποσοστό.

Ε. Προϋπολογισμός του Προγράμματος

Ενδεικτικός προϋπολογισμός (επισύναψη σχετικού αρχείου)

Ενδεικτικός Προϋπολογισμός*

Κατηγορία δαπάνης	Ποσό (ευρώ)
Δαπάνες αμοιβής ΕΥ	3000
Δαπάνες αμοιβών εκπαιδευτών	8700
Δαπάνες διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού	2500
Δαπάνες για ανάπτυξη, επικαιροποίηση και	3608

εμπλουτισμό διδακτικού υλικού	
Κρατήσεις ΕΛΚΕ (16%)	3392
Σύνολο	21.200

Ο προϋπολογισμός αυτός βασίζεται στην υπόθεση 100 επιμορφούμενων και αντιστοιχεί σε μια εκτίμηση του κόστους κατάρτισης που θα μεταβιβαστεί στο ΠΑΠΕΛ με βάση το συμφωνητικό συνεργασίας με το συνεργαζόμενο φορέα ενώ παράλληλα περιλαμβάνει και εκτίμηση των εκπτώσεων που θα παρασχεθούν.

Βλέπε μεγαλύτερη ανάλυση στο επισυναπτόμενο αρχείο excel ενδεικτικού προϋπολογισμού του προγράμματος.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 14

ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ: ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

Περιεχόμενα

Σκοπός της Θεματικής Ενότητας

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Έννοιες Κλειδιά

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Υποενότητα 1. Ο ρόλος της οικογένειας στην εκπαιδευτική πορεία των μαθητών:

Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις

1.1 Οι οικογενειακές «κληρονομίες»

1.2 Ο ρόλος των «κωδίκων» της οικογένειας και του σχολείου **Υποενότητα 2. Μορφές και**

αποτελέσματα της γονικής εμπλοκής στην εκπαίδευση των παιδιών τους

2.1 Μορφές εμπλοκής των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους

2.2 Η εμπλοκή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους στο σπίτι 2.3 Συνέπειες της γονικής εμπλοκής στην εκπαιδευτική πορεία των παιδιών

Υποενότητα 3. Μοντέλα εκπαιδευτικής πολιτικής για τη συνεργασία σχολείου-οικογένειας

3.1 Οι επιδιωκόμενοι στόχοι της συνεργασίας σχολείου-οικογένειας 3.1 Κατηγοριοποίηση των σχέσεων σχολείου-οικογένειας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής

Σύνοψη

Παράλληλα Κείμενα

Βιβλιογραφία

Χρήσιμες Διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Σκοπός της Θεματικής Ενότητας

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εξοικειώσει τους εκπαιδευόμενους με το δυναμικό χαρακτήρα της αλληλεπίδρασης σχολείου-οικογένειας καθώς και να αναδείξει τις μορφές και τα αποτελέσματα που μπορεί να έχει αυτή η σχέση.

Πιο συγκεκριμένα η ενότητα αρχικά στοχεύει στο να παρουσιάσει τις θεωρίες της πολιτισμικής αναπαραγωγής του Bourdieu και των «κωδίκων» του Bernstein ως τα βασικά πλαίσια ερμηνείας της συσχέτισης της οικογένειας με τη σχολική επιτυχία ή αποτυχία αντίστοιχα. Εν συνεχεία η συζήτηση εξειδικεύεται στην παρουσίαση συγκεκριμένων μορφών που μπορεί να πάρει η εμπλοκή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους καθώς στην ανάλυση των επιπτώσεων που αυτή η εμπλοκή έχει σύμφωνα με τη σχετική βιβλιογραφία.

Τέλος η ενότητα κλείνει με την παράθεση των βασικών μοντέλων που μπορούν να περιγράψουν τη σχέση σχολείου-οικογένειας ως διακριτών θεσμών που συνεργάζονται για την εκπαίδευση των νέων ανθρώπων.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Όταν ολοκληρωθεί η παρουσίαση της θεματικής ενότητας οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να γνωρίζουν:

- Τους βασικούς μηχανισμούς σύμφωνα με τους οποίους η σχολική επιτυχία ή αποτυχία σε σημαντικό βαθμό επηρεάζεται από την οικογένεια
- Τις μορφές που μπορεί να πάρει η γονεϊκή εμπλοκή στην εκπαίδευση των παιδιών καθώς και τα αποτελέσματα που μπορεί να επιφέρει
- Τα βασικά μοντέλα συνεργασίας σχολείου-οικογένειας τα οποία καθορίζουν την εν λόγω σχέση σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής

Έννοιες Κλειδιά

- Θεωρία της πολιτισμικής αναπαραγωγής
- Habitus
- Πολιτισμικό κεφάλαιο
- Ιδεολογία του χαρίσματος

- Κοινωνικό κεφάλαιο
- Περιορισμένος κώδικας
- Επεξεργασμένος κώδικας

Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Στην ανάπτυξη κάθε νέου ατόμου παίζουν ρόλο δύο σημαντικοί θεσμοί, το σχολείο και η οικογένεια. Κατά συνέπεια η συνεργασία των δυο αυτών θεσμών αποτελεί καίριας σημασίας εκπαιδευτικό ζήτημα, το οποίο θα απασχολήσει την παρούσα ενότητα.

Αρχικά, παρουσιάζονται δυο καίριες θεωρητικές συνεισφορές από πεδίο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, αυτές της θεωρίας της πολιτισμικής αναπαραγωγής του Bourdieu και της θεωρίας των «κωδίκων» του Bernstein, με βάση τις οποίες αναλύονται οι βασικοί μηχανισμοί με βάση τους οποίους η σχολική επιτυχία ή αποτυχία αντίστοιχα φαίνεται βασικά σε μεγάλο βαθμό να «κληροδοιούνται» από την οικογένεια.

Στη συνέχεια, επισκοπούνται όλες οι μορφές γονεϊκής εμπλοκής στην εκπαίδευση των παιδιών που μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί στην κοινή πρακτική αλλά και στη βιβλιογραφία. Παράλληλα επισκοπούνται και όλες οι βασικές τάσεις που υποδεικνύουν οι σχετικές έρευνες σχετικά με τις επιπτώσεις αυτής της εμπλοκής στη σχολική πορεία των μαθητών αλλά και του τρόπου με τον οποίο αυτή η εμπλοκή διαφοροποιείται ανάλογα με το κοινωνικο-μορφωτικό επίπεδο των γονέων ή το φύλο του κάθε γονέα. Η ενότητα κλείνει με την παράθεση των βασικών μοντέλων που περιγράφουν τη θεσμική πλέον σχέση ανάμεσα στην οικογένεια και το σχολείο, όπως τουλάχιστον αυτά αποτυπώνονται στο επίπεδο της εκπαιδευτικής πολιτικής διαφόρων χωρών.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ: ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Στην υποενότητα αυτή, αναλύεται ο εν γένει ρόλος της οικογένειας ως παράγοντα ο οποίος επιδρά με καθοριστικό τρόπο στην εκπαιδευτική πορεία των μαθητών. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται τόσο η θεωρία της πολιτισμικής αναπαραγωγής των Bourdieu & Passeron όσο και η θεωρία των «κωδίκων» του Bernstein προκειμένου να τεκμηριωθεί θεωρητικά ακριβώς η φύση της επιρροής της οικογένειας στη μορφωτική εξέλιξη των μαθητών.

1.1 Οι οικογενειακές «κληρονομίες»

Το θέμα της επίδρασης της οικογένειας στην εκπαίδευση και τη μόρφωση των παιδιών έχει απασχολήσει σε πολύ μεγάλο βαθμό την εκπαιδευτική έρευνα και ιδιαίτερα την έρευνα στο πεδίο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης.

Κατ' αρχήν, τόσο η οικογένεια, όσο και το σχολείο είναι οι δύο κοινωνικοί θεσμοί με τη μεγαλύτερη επίδραση στη ζωή κάθε νέου ανθρώπου αναφορικά με τη μόρφωση και την εκπαίδευσή του, αλλά και γενικότερα αναφορικά με την ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Δεδομένου δε ότι τα παιδιά, ειδικά στα πρώτα στάδια της ζωής τους αναγκαστικά εξαρτώνται από τους ενήλικες της οικογένειας, και πιο ειδικά τους γονείς τους, η οικογένεια έχει πρωταρχική θέση στη μόρφωση και εκπαίδευση των νεαρών μελών της. Ένα παιδί γεννιέται και μεγαλώνει μέσα στην οικογένεια από την οποία δέχεται τις πρώτες επιδράσεις και εμπειρίες. Το παιδί ωστόσο μέσα στην οικογένεια, έρχεται σε επαφή με ένα ήδη διαμορφωμένο πλαίσιο το οποίο χαρακτηρίζεται από στοιχεία, όπως προδιαγραμμένους ρόλους, (κοινωνικές) θέσεις, προσδοκίες και κανόνες (Κρίβας, 2007).

Οι Bourdieu και Passeron, (1972) για να περιγράψουν ακριβώς την επιρροή αυτού του προδιαμορφωμένου πλαισίου της οικογένειας στην ανάπτυξη της ταυτότητας των παιδιών, χρησιμοποιούν την έννοια του *habitus*. Το *habitus* σύμφωνα με αυτούς αντιστοιχεί στα ανθεκτικά «σχήματα σκέψης, αντίληψης, αξιολόγησης και δράσης», ή εναλλακτικά θα λέγαμε στα «συστήματα διαθέσεων ή έξεων» που κληροδοτεί η οικογένεια στα μέλη της και ιδίως τα νεότερα. Εδώ ο όρος διάθεση ή έξις χρησιμοποιείται για να «υποδηλωθεί ένας τρόπος του είναι, μια καθ' έξις κατάσταση (που συχνά σωματοποιείται κιόλας), και, πιο συγκεκριμένα, μια προδιάθεση, τάση, ροπή ή κλίση» (Bourdieu & Passeron, 1977, σ.67-68). Με άλλα λόγια το *habitus* αντιπροσωπεύει μια μορφή πολιτισμικής κληρονομιάς που είναι αντίστοιχη με τη γενετική κληρονομιά, αποκτάται μέσα από ασυνείδητες διαδικασίες εσωτερίκευσης, και με τη σειρά του προσφέρει μια ασυνείδητη κινητήρια δύναμη για τις πράξεις μας. Στο έργο τους (*Reproduction in Education, Society and Culture*) οι Bourdieu και Passeron, (1977) πρεσβεύουν ότι δεν μπορούμε να ξεφύγουμε από το ατομικό μας *habitus*, έστω κι αν πιστεύουμε ότι μπορούμε.

Παράλληλα σύμφωνα πάντα με τους ίδιους ο στόχος του σχολείου ως θεσμού είναι η αναπαραγωγή της υπάρχουσας κοινωνικής δομής, λειτουργία η οποία επιτελείται με συνέπεια διαχρονικά από το σχολικό σύστημα (Bourdieu και Passeron, 1977).

Οι βασικές έννοιες που χρησιμοποιούνται στο έργο των Bourdieu και Passeron για την ανάλυση της σχέσης σχολείου-οικογένειας και του μηχανισμού πολιτισμικής αναπαραγωγής κυρίως μέσω της οικογένειας είναι αυτές του *πολιτισμικού κεφαλαίου* και της *ιδεολογίας του χαρίσματος*. Το εφόδιο κάθε παιδιού που πηγαίνει στο σχολείο είναι το πολιτισμικό του κεφάλαιο που προέρχεται από το οικογενειακό περιβάλλον στο οποίο έχει ζήσει. Το πολιτισμικό κεφάλαιο «είναι οι γνώσεις, η τεχνογνωσία, τα αισθητικά κριτήρια τα οποία μεταδίδονται από το περιβάλλον προέλευσης» (Blackledge & Hunt, 1995, σ. 230). Το πολιτισμικό κεφάλαιο ως έννοια σε μεγάλο βαθμό αλληλεπικαλύπτεται με την έννοια του *habitus* που παρουσιάσαμε προηγουμένως.

Στο σχολείο βέβαια, κυριαρχεί η *ιδεολογία του χαρίσματος*, σύμφωνα με την οποία η αποτυχία στο σχολείο αποδίδεται στην ανεπάρκεια των φυσικών χαρισμάτων. Έτσι λοιπόν σύμφωνα με την ιδεολογία του χαρίσματος το σχολείο μετατρέπει ένα κοινωνικό γεγονός σε φυσικό γεγονός, καθιστώντας την αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων πιο αποδεκτή, αφού εσωτερικεύεται τόσο από το μαθητή όσο και από την οικογένειά του ως φυσική τάξη πραγμάτων.

Αντίθετα ωστόσο με την ιδεολογία του χαρίσματος, η θεωρία της πολιτισμικής αναπαραγωγής, η οποία διατυπώθηκε από τον Bourdieu ερμηνεύει τις εκπαιδευτικές ανισότητες με βάση τη διαφορά του κληρονομημένου πολιτισμικού κεφαλαίου των μαθητών και όχι τις φυσικές τους ικανότητες και χαρίσματα. Ο Bourdieu, υποστήριξε ότι στα παιδιά των ανωτέρων κοινωνικά τάξεων δίνονται από το

οικογενειακό περιβάλλον γλωσσικοί κώδικες και σχέσεις με τη γλώσσα και την κουλτούρα, δηλαδή μέσα που επιτρέπουν σ' αυτά τα παιδιά να πετυχαίνουν στην εκπαίδευση. Η επιτυχία στην εκπαίδευση επηρεάζεται φυσικά και από άλλους παράγοντες, όμως ο σημαντικότερος είναι το πολιτισμικό κεφάλαιο. Το πολιτισμικό κεφάλαιο αποτελείται από στοιχεία γνωστικά και ιδεολογικά. Τα παιδιά των προνομιούχων τάξεων έρχονται στο σχολείο εφοδιασμένα με καλύτερα στοιχεία από το οικογενειακό τους περιβάλλον. Κληρονομούν δηλαδή, από το περιβάλλον προέλευσης γνώσεις, τεχνογνωσία, αισθητικά κριτήρια και ένα «καλό γούστο», με αποτέλεσμα την καλύτερη απόδοσή τους στο σχολείο. Το πολιτισμικό προνόμιο είναι φανερό στην οικειότητα απέναντι στις πολιτιστικές δραστηριότητες (μοντέρνα έργα, θέατρα, μουσεία, συναυλίες) που έχουν τα παιδιά των ανώτερων κοινωνικά τάξεων. Το πολιτισμικό προνόμιο μεταδίδεται έμμεσα και διακριτικά χωρίς μεθοδική προσπάθεια στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα.

Το πολιτιστικό κεφάλαιο υφίσταται σε τρεις μορφές: την *ενσωματωμένη* κατάσταση, την *αντικειμενοποιημένη* κατάσταση και τη *θεσμοποιημένη* κατάσταση (Bourdieu, 1994).

- Η *ενσωματωμένη* κατάσταση του πολιτισμικού κεφαλαίου συνδέεται καταρχήν με τον χρόνο και την αυτοκαλλιέργεια. Πρόκειται για μια διεργασία ενσωμάτωσης η οποία προϋποθέτει την ανάλωση χρόνου από το ίδιο το άτομο σε μια επένδυση πάνω στον ίδιο του τον εαυτό. Η Πατερέκα (1986, σ.21) διευκρινίζει ότι «πρόκειται για ένα κοινωνικό αγαθό, που δύσκολα μπορεί κάποιος να το οικειοποιηθεί με άμεσο και χειροπιαστό τρόπο, όπως μια “διαθήκη” ή μια “δωρεά”, αφού το να επενδύει κανείς σε πολιτιστικό κεφάλαιο σημαίνει ότι επενδύει προσωπικά, ότι πληρώνει από τον εαυτό του, ότι καλλιεργείται, ότι μετασηματίζεται. Οικειοποιείται δηλαδή κάτι με το οποίο διαφοροποιείται». Συνεπώς αυτή είναι η καλύτερα καλυμμένη μορφή κληρονομημένου πολιτισμικού κεφαλαίου και μπορεί να εκφράζεται σε μορφές όπως το γούστο, η καλλιέργεια των τρόπων, η γενικότερη φιλοσοφική στάση απέναντι στη ζωή, κλπ.
- Η *αντικειμενοποιημένη* κατάσταση του πολιτισμικού κεφαλαίου αναφέρεται στα πολιτισμικά αγαθά όπως τα γραπτά, οι ζωγραφικοί πίνακες, τα μνημεία αλλά και τα υψηλής τεχνολογίας προϊόντα που μπορεί κάποιος να κατέχει. Αυτά τα αγαθά είναι μεταδόσιμα στο υλικό τους μέρος αλλά για την ουσιαστική προσέγγισή τους προϋποθέτουν την κατοχή ενσωματωμένου πολιτιστικού κεφαλαίου.
- Τέλος, το πολιτισμικό κεφάλαιο στη *θεσμοποιημένη* του μορφή περιλαμβάνει τους εκπαιδευτικούς τίτλους σπουδών οι οποίοι παρέχουν στον κάτοχό τους μια ακαδημαϊκού τύπου αναγνώριση. Το θεσμοποιημένο πολιτισμικό κεφάλαιο αποτελεί προϊόν της μετατροπής του οικονομικού κεφαλαίου της οικογένειας σε πολιτισμικό κεφάλαιο και εγγυάται υλικά και συμβολικά κέρδη.

Εκτός όμως από το πολιτιστικό κεφάλαιο, από την οικογένεια κληροδοτούνται ακόμα και το κοινωνικό κεφάλαιο καθώς και το οικονομικό κεφάλαιο. Το οικονομικό κεφάλαιο συνδέεται με το χρήμα, την περιουσιακή κατάσταση και οτιδήποτε μπορεί να μετατραπεί σε χρήμα (Μυλωνάς, 2009). Σύμφωνα με τον Bourdieu το οικονομικό κεφάλαιο αποτελεί τη ρίζα όλων των άλλων τύπων κεφαλαίου. Αποτελεί την πιο ρευστή μορφή κεφαλαίου, υπό την έννοια ότι μπορεί να μετατραπεί εύκολα σε άλλες μορφές κεφαλαίου. Παράλληλα, το κοινωνικό κεφάλαιο συνίσταται σε πόρους που

προέρχονται από την ένταξη του ατόμου σε κοινωνικά δίκτυα, τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει για να επιτύχει τους στόχους του. Ιδιαίτερη σημασία έχει το μέγεθος, η «ισχύς» του κοινωνικού κεφαλαίου, ο όγκος του. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Bourdieu (1994, σ.92), «Ο όγκος του κοινωνικού κεφαλαίου που κατέχει ένας ιδιαίτερος φορέας εξαρτάται λοιπόν από την έκταση του δικτύου των δεσμών που μπορεί αποτελεσματικά να κινητοποιήσει...». Ειδικότερα το εύρος στο οποίο ένα άτομο μπορεί να αντλήσει οικονομικά οφέλη από το κοινωνικό κεφάλαιό του, εξαρτάται από το ποιους γνωρίζει εντός της κοινότητας, από το πόσο στενές είναι οι διασυνδέσεις μεταξύ τους και από τους πόρους που του είναι διαθέσιμοι ή μπορεί να αποκτήσει μέσω αυτών των διασυνδέσεων ή της κινητοποίησής τους.

Αξιοσημείωτο είναι ότι όλες οι παραπάνω μορφές κεφαλαίου (πολιτισμικό, κοινωνικό, οικονομικό) μπορούν να μετατραπούν από τη μία μορφή στην άλλη. Στο βαθμό όμως που αυξάνουν το πολιτισμικό κεφάλαιο που είναι διαθέσιμο σε ένα άτομο από την οικογένειά του, τόσο περισσότερο συμβάλλουν στην εκπαιδευτική και μορφωτική εξέλιξη του ατόμου αυτού. Αυτή είναι η βάση της θεωρίας της πολιτισμικής αναπαραγωγής που εξηγεί σε σημαντικό βαθμό τους μηχανισμούς εκπαιδευτικής επιτυχίας ή αποτυχίας αντίστοιχα.

1.2. Ο ρόλος των «κωδίκων» της οικογένειας και του σχολείου Ανάμεσα στα μορφωτικά εμπόδια, τα πιο μεγάλα και τα πιο επίβουλα είναι εκείνα που οφείλονται στη διαφορά της γλώσσας που μιλιέται στην οικογένεια, και της γλώσσας που χρησιμοποιείται ως κώδικας επικοινωνίας στο σχολείο (Φραγκουδάκη, 1985). Θα λέγαμε πως η γλώσσα, η γνώση χειρισμού της και η ευχέρεια εκμάθησης των κανόνων της είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες, αν όχι ο σημαντικότερος παράγοντας της σχολικής επιτυχίας ή αποτυχίας (Φραγκουδάκη, 1985).

Τον παράγοντα αυτό ανέδειξαν στις αρχές της δεκαετίας του εξήντα δύο έρευνες που διεξήχθησαν από τον διάσημο Βρετανό κοινωνιολόγο της Εκπαίδευσης **Basil Bernstein**. Οι εν λόγω έρευνες ανέδειξαν τη συσχέτιση ανάμεσα στην προφορική ικανότητα και το κοινωνικο-πολιτισμικό οικογενειακό περιβάλλον. Αυτό οδήγησε τον Bernstein στη διάκριση μεταξύ κοινής και επίσημης γλώσσας. Η πρώτη συνιστά μια μορφή χρήσης της γλώσσας που ξεχωρίζει από τις άλλες μορφές για τη δύσκαμπτη σύνταξη και την περιορισμένη χρήση των μορφικών δυνατοτήτων της κατά την προφορική οργάνωση. Είναι μια προφορική μορφή της γλώσσας σχετικά συμπυκνωμένη, στην οποία ορισμένες έννοιες είναι περιορισμένες και η δυνατότητα επεξεργασίας μειωμένη (Bernstein, 1971). Στη γλώσσα αυτή βρίσκονται περισσότερο εκτεθειμένα παιδιά από τα κατώτερα κοινωνικο-οικονομικά στρώματα.

Αντίθετα, το παιδί της μεσαίας τάξης, ήδη από την πρώιμη νηπιακή ηλικία, ενθαρρύνεται από τους γονείς του και το κοινωνικό περιβάλλον του να χρησιμοποιεί ένα είδος γλώσσας στην οποία οι μορφικές δυνατότητες και η σύνταξη είναι πολύ λιγότερο προβλέψιμες για κάθε άτομο, και στην οποία οι μορφικές δυνατότητες οργάνωσης της φράσης χρησιμοποιούνται για να διευκρινίσουν τη σημασία και να την καταστήσουν σαφή. Στην περίπτωση της επίσημης γλώσσας, όποιος μιλά είναι σε θέση να πραγματοποιεί σε μεγάλο βαθμό ατομικές επιλογές και μεταβολές (Bernstein, 1971). Το παιδί λοιπόν των μεσαίων στρωμάτων μαθαίνει την επίσημη γλώσσα στο οικογενειακό του περιβάλλον. Όταν φτάνει στο σχολείο, γνωρίζει τόσο την επίσημη γλώσσα, όσο και την κοινή. Επιπλέον γνωρίζει την κοινωνική χρήση της κάθε γλώσσας. Ξέρει ότι η κοινή χρησιμοποιείται κυρίως μεταξύ ίσων και ομοίων, ότι είναι άμεση και εκφράζει σχέσεις οικειότητας, ενώ η επίσημη αποτυπώνει την κοινωνική ιεραρχία και εκφράζει σχέσεις κοινωνικά άνισες και επίσημες (Φραγκουδάκη, 1985).

Αργότερα ο Bernstein αντικατέστησε την ορολογία αυτή («κοινή» και «επίσημη» γλώσσα) και χρησιμοποίησε τους όρους «περιορισμένος» και «επεξεργασμένος» γλωσσικός κώδικας. Οι δύο

αυτές μορφές γλώσσας, ή καλύτερα οι δύο αυτοί κώδικες, διαφέρουν κυρίως ως προς τη δομή τους και εκφράζουν διαφορετικές κοινωνικές σχέσεις στο εσωτερικό της οικογένειας. Οι δύο κώδικες δηλαδή καθορίζουν και δύο διαφορετικούς γνωστικούς προσανατολισμούς. Οι δύο κώδικες εκφράζουν διαφορετικές σχέσεις κοινωνικές, διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας, που αποτυπώνουν διαφορετική ιεραρχία και καταμερισμό της εξουσίας στο εσωτερικό της οικογένειας, ενώ παράλληλα σηματοδοτούν και διαφορετική χρήση του λόγου σε επικοινωνιακές σχέσεις (Φραγκουδάκη, 1985). Η μορφή της γλώσσας που χρησιμοποιείται στα ανώτερα κοινωνικό-μορφωτικά στρώματα συγκροτεί έναν «επεξεργασμένο», πλούσιο κώδικα επικοινωνίας, ενώ αντίθετα, τα κατώτερα στρώματα χρησιμοποιούν ένα φτωχό και «περιορισμένο» κώδικα επικοινωνίας.

Επομένως τα παιδιά που προέρχονται από τα κατώτερα κοινωνικόμορφωτικά στρώματα, δεν κατανοούν πλήρως το γλωσσικό κώδικα που χρησιμοποιείται στο σχολικό πλαίσιο και έτσι βιώνουν τραυματικά την επικοινωνιακή τους αυτή σχέση, με αποτέλεσμα συχνά τη σχολική αποτυχία. Η θέση του παιδιού των κατώτερων κοινωνικό - μορφωτικών στρωμάτων, και των παιδιών που προέρχονται από μειονοτικές ομάδες γίνεται ακόμα πιο δύσκολη, γιατί και ο γλωσσικός κώδικας του σχολείου και του εκπαιδευτικού είναι επεξεργασμένος και συμφωνεί με εκείνον της μεσαίας τάξης (Bernstein, 1971, στο Φραγκουδάκη, 1985).

Έτσι, τα παιδιά των κατώτερων τάξεων αντιμετωπίζουν μια πολύ πιο έντονη πολιτιστική σύγκρουση όταν μπαίνουν στο σχολείο από εκείνη που αντιμετωπίζουν τα παιδιά από περισσότερο ευνοημένα περιβάλλοντα. Τα πρώτα βρίσκονται στην ουσία σε ένα ξένο πολιτιστικό περιβάλλον.

Στον «περιορισμένο γλωσσικό κώδικα» αντιστοιχεί και εκφράζεται ένα σύστημα οργάνωσης των κοινωνικών σχέσεων μέσα στην οικογένεια, που το ονομάζει ο Bernstein «σύστημα κλειστών ρόλων». Αντίστοιχα, στον «επεξεργασμένο γλωσσικό κώδικα» αντιστοιχεί και εκφράζεται η οργάνωση, που ονομάζει «σύστημα ανοιχτών ρόλων». Συγκεκριμένα, το «σύστημα κλειστών ρόλων» περιγράφεται με τα ακόλουθα χαρακτηριστικά (Bernstein, 1971, στο Φραγκουδάκη, 1985):

- Μέσα στην οικογένεια, ο ρόλος του κάθε μέλους είναι αυστηρά οριοθετημένος.
- Η οικογενειακή ιεραρχία είναι επίσης αυστηρή και οι αποφάσεις παίρνονται χωρίς συζήτηση από τα μέλη που η θέση τους στην οικογενειακή ιεραρχία τα εξουσιοδοτεί να αποφασίζουν.
- Οι σχέσεις αυτές ενισχύουν στα παιδιά την εκμάθηση ενός ρόλου περισσότερο συλλογικού παρά ατομικού.
- Το σύστημα οικογενειακών σχέσεων βασίζεται σ' έναν τρόπο επικοινωνίας των μελών που προσφέρει λιγότερες δυνατότητες λεκτικής έκφρασης της γνώμης, των συναισθημάτων ή των επιθυμιών από τα παιδιά.

Γενικότερα θα λέγαμε πως στον «περιορισμένο γλωσσικό κώδικα» το «Εγώ» είναι λιγότερο παρόν και οι γλωσσικές επιλογές πιο περιορισμένες, καθώς οι σημασίες είναι περισσότερο συλλογικές. Αντίθετα, το «ανοιχτό σύστημα ρόλων» χαρακτηρίζεται από:

- Οργάνωση των οικογενειακών σχέσεων προσανατολισμένη στο άτομο, δηλαδή στην ατομικότητα του κάθε μέλους.

- Ο τομέας των αποφάσεων είναι ανοιχτός στην παρέμβαση και την κρίση όλων των μελών, με αρκετά περιθώρια πρωτοβουλίας στα παιδιά.
- Η οικογένεια παίζει σημαντικό ρόλο στον έλεγχο που ασκεί πάνω στις σχέσεις των παιδιών με την ομάδα ομηλίκων. Οι σχέσεις αυτές και ο τρόπος που παίρνονται οι αποφάσεις δίνουν βαρύτητα στη λεκτική επικοινωνία, στην ανταλλαγή κρίσεων, επιχειρημάτων και συμπερασμάτων ανάμεσα στους γονείς και στα παιδιά. Έτσι ενισχύεται η λεκτική έκφραση των συναισθημάτων, των προτιμήσεων, επιθυμιών κλπ.

Γενικότερα, λοιπόν θα λέγαμε ότι ο «επεξεργασμένος κώδικας», προσφέρει πολλές γλωσσικές επιλογές, εξατομίκευση των σημασιών, σύνθετο λόγο και εύκαμπτη σύνταξη. Επίσης ενθαρρύνει τη διατύπωση νέων εννοιών, επιτρέπει το μετασχηματισμό και την τροποποίηση εννοιών καθώς και την εύρεση νέων όρων (Bernstein, 1971, στο Φραγκουδάκη, 1985). Για αυτό ακριβώς το λόγο ταυτίζεται με τον «κώδικα του σχολείου».

Συνοψίζοντας θα λέγαμε πως τόσο η θεωρία της πολιτισμικής αναπαραγωγής (μέσω του μηχανισμού της κληροδότησης του πολιτισμικού κεφαλαίου της οικογένειας) όσο όμως και η συναφής θεωρία των «κωδίκων» του Bernstein υποδεικνύουν ότι η σχολική επιτυχία ή αποτυχία αντίστοιχα καθορίζονται σε σημαντικό βαθμό από παράγοντες που σχετίζονται με το οικογενειακό υπόβαθρο των ατόμων και όχι τόσο από παράγοντες που σχετίζονται με τα φυσικά τους χαρίσματα. Η διαπίστωση αυτή έχει επιβεβαιωθεί από πάρα πολλές έρευνες σχεδόν σε όλες τις χώρες του κόσμου. Χωρίς τη συνειδητοποίηση αυτής της σχέσης είναι προβληματική κάθε περαιτέρω συζήτηση και κατανόηση της σχέσης σχολείου-οικογένειας. Αυτός άλλωστε είναι και ο λόγος που προτάχθηκε η παρουσίασή τους στην υποενότητα αυτή.

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΕΜΠΛΟΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΟΥΣ

Στην υποενότητα αυτή κατ' αρχήν αποτυπώνονται οι διάφορες εναλλακτικές μορφές τις οποίες μπορεί να πάρει η γονική εμπλοκή στην εκπαίδευση των παιδιών τους. Εν συνεχεία περιγράφονται πιο εξειδικευμένα οι μορφές εμπλοκής των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους οι οποίες όμως αφορούν μόνο τις πρακτικές των πρώτων στο σπίτι. Τέλος αναλύονται τα βασικά αποτελέσματα που η έρευνα έχει καταγράψει σε σχέση με τα αποτελέσματα αυτής της εμπλοκής αναφορικά με τη σχολική πορεία και τις επιδόσεις των μαθητών.

2.1. Μορφές εμπλοκής των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους Στη διεθνή βιβλιογραφία η γονική εμπλοκή στην εκπαίδευση των παιδιών τους έχει δεσπόζουσα θέση, με πολύ σημαντική την ερευνητική δουλειά της Joyce Epstein. Συγκεκριμένα η Epstein έχει προτείνει τους ακόλουθους έξι συνηθισμένους τύπους εμπλοκής των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους (Epstein, 1995)

- **Εκπλήρωση βασικών υποχρεώσεων των γονέων:** Οι γονείς παρέχουν ένα ασφαλές και σταθερό οικογενειακό περιβάλλον που ενθαρρύνει τη μάθηση και την καλή συμπεριφορά στο σχολείο.

- **Παρακολούθηση της βασικής λειτουργίας των σχολείων:** Οι γονείς φροντίζουν να ενημερώνονται από τα σχολεία για τα προγράμματά τους και την πρόοδο των παιδιών τους, ενώ παράλληλα παρακολουθούν σε συστηματική βάση τις σχολικές εκδηλώσεις και ενημερώσεις.
- **Εθελοντική βοήθεια των γονιών στο σχολείο:** Οι γονείς μπορούν να προφέρουν υπηρεσίες εθελοντικά κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς είτε σε μόνιμη βάση είτε σε μια ad hoc βάση σε σχολικές δραστηριότητες και προγράμματα.
- **Συμμετοχή σε δραστηριότητες μάθησης στο σπίτι:** Σε συνεργασία με το δάσκαλο τα μέλη της οικογένειας (γονείς, αδέρφια, παππούδες) μπορούν να εποπτεύουν και να βοηθούν τα παιδιά στις εργασίες που τους αναθέτονται, στη σχολική μελέτη, καθώς και σε άλλες σχετικές με το σχολείο μαθησιακές δραστηριότητες.
- **Συμμετοχή στη διοίκηση του σχολείου:** Τα σχολεία μπορούν να δώσουν στους γονείς σημαντικό ρόλο στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων κυρίως μέσω της συνεργασίας με τους αντίστοιχους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων.
- **Συνεργασία σχολείου-οικογένειας-κοινότητας:** Τα σχολεία μπορούν να χρησιμοποιήσουν πόρους και υπηρεσίες από την ευρύτερη κοινότητα για να βοηθήσουν συγκεκριμένες οικογένειες (π.χ. υγειονομική περίθαλψη, πολιτιστικά σωματεία) αλλά και τις ανάγκες του ίδιου του σχολείου (ανακύκλωση, φροντίδα των παιδιών μετά το σχολείο, κλπ.)

Ο Γεωργίου (2011) από την έρευνά του προτείνει πέραν τον παραπάνω έξι μορφών επιπροσθέτως και τις ακόλουθες τρεις μορφές:

- **Εποπτεία σχολικής συμπεριφοράς:** Είναι οι διάφοροι τρόποι που χρησιμοποιούν οι γονείς για να ρυθμίσουν τη συμπεριφορά του παιδιού τους που έχει σχέση με τη σχολική εργασία, αλλά που εκφράζεται στο σπίτι με τη μορφή παραινέσεων, συμβουλών, κλπ.
- **Έλεγχος εξωσχολικής συμπεριφοράς:** Ο έλεγχος θεμάτων που δεν έχουν άμεση σχέση με το σχολείο αλλά στη συνείδηση των γονέων συνδέονται με αυτό, όπως είναι για παράδειγμα η επιλογή φίλων και παρέας συνομηλίκων. Οι γονείς δικαιολογούν τον έλεγχο που ασκούν για τις συμπεριφορές αυτές κάνοντας αναφορές στη σχολική ζωή.
- **Ανάπτυξη ενδιαφερόντων:** Η προσπάθεια των γονέων να αναπτύξουν την ευρύτερη προσωπικότητα του παιδιού τους στέλνοντάς το σε ποικίλες εκπαιδευτικού τύπου δραστηριότητες (π.χ. χορός, ζωγραφική, Η-Υ, κλπ), όχι για να βελτιώσει τη σχολική του επίδοση αλλά για να καλλιεργήσει ευρύτερα ταλέντα του ή ενδιαφέροντά του σε θέματα μουσικής, τέχνης, χορού, αθλητισμού κ.α. Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται και

ενέργειες που αποσκοπούν σε γνωριμία με πολιτιστικά γεγονότα και εκδηλώσεις όπως θέατρο, καλλιτεχνικές εκθέσεις, επισκέψεις σε μουσεία. Επίσης περιλαμβάνεται κάθε ενέργεια του γονέα που αποσκοπεί σε δημιουργία ατμόσφαιρας υποστηρικτικής για την εκπαίδευση ως ιδέα μέσα στο σπίτι (π.χ. αγορά εκπαιδευτικών παιχνιδιών, παρότρυνση για παρακολούθηση μορφωτικού τύπου τηλεοπτικών προγραμμάτων).

Πέρα ωστόσο από τη μορφή της εμπλοκής, σημαντικός είναι και ο βαθμός της εμπλοκής των γονέων. Στην πράξη στο επίπεδο της συλλογικής εμπλοκής σε δράσεις του σχολείου συμμετέχει συνήθως ένας μικρός αριθμός γονέων μεσαίας και ανώτερης κοινωνικής τάξης. Οι γονείς των κατώτερων στρωμάτων ή «προβληματικών οικογενειών» αισθάνονται συχνά αμήχανοι σε αυτή τη συνεργασία και την αποφεύγουν, γεγονός το οποίο συνήθως ερμηνεύεται από τους εκπαιδευτικούς ως αδιαφορία (Γεωργίου, 2000). Τα εμπόδια που συνήθως υπάρχουν στην εμπλοκή αυτών των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους είναι η έλλειψη χρόνου, οι ελλιπείς γνώσεις τους και οι αρνητικές στάσεις είτε από την πλευρά των ίδιων γονέων είτε από την πλευρά των παιδιών τους σε σχέση με το σχολείο.

Τέλος έχει βρεθεί ότι συνήθως οι γονείς των μικρότερων σε ηλικία μαθητών είναι αυτοί που συνεργάζονται σε μεγαλύτερη έκταση και πιο συστηματικά με το σχολείο για την προώθηση του στόχου της εκπαίδευσης των παιδιών τους.

2.2. Η εμπλοκή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους στο σπίτι

Η οικογένεια παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην καθοδήγηση και στην προετοιμασία των παιδιών για το σχολείο. Τα υψηλά επίπεδα συμμετοχής των γονέων στην εκπαιδευτική ενασχόληση των παιδιών τους στο σπίτι (π.χ. επίβλεψη και έλεγχος, καθημερινές συνομιλίες για το τι συμβαίνει στο σχολείο), έχουν συνδεθεί με υψηλότερα αποτελέσματα στις σχολικές επιδόσεις των παιδιών (Griffith, 1996).

Η σχετική έρευνα (Griffith, 1996, Γεωργίου, 2011) υποδεικνύει πέντε παράγοντες που επηρεάζουν τις επιδόσεις των μαθητών και έχουν σχέση με την οικογένειά τους, δηλαδή τις μορφές και πρακτικές της οικογενειακής ζωής.

Αυτοί οι παράγοντες είναι:

- Οι συζητήσεις γονέων- παιδιών για τα καθημερινά γεγονότα και συμβάντα στο σχολείο.
- Η ενθάρρυνση και παρότρυνση για διάβασμα εξωσχολικών κειμένων.
- Ο έλεγχος της παρακολούθησης τηλεοπτικών προγραμμάτων.
- Η εξωτερίκευση συναισθημάτων όπως στοργή και τρυφερότητα.
- Η επίδειξη γνήσιου ενδιαφέροντος για τις σχολικές επιδόσεις του παιδιού.

Οι σταθερές συνήθειες (ρουτίνες) της οικογενειακής ζωής, σύμφωνα με τον Teachman (1987), οι καθημερινές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των γονέων και των παιδιών, τα χόμπι και οι ψυχαγωγικές δραστηριότητες που η οικογένεια απολαμβάνει, έχουν σχέση με την ετοιμότητα των παιδιών για σχολική μάθηση. Όταν το σπίτι έχει ποικίλα εκπαιδευτικά αντικείμενα όπως, βιβλία, εφημερίδες, υπολογιστή, περιοδικά η σχολική επίδοση των παιδιών είναι καλύτερη.

Επομένως τα παιδιά πετυχαίνουν καλύτερα στο σχολείο όταν οι γονείς τους θέτουν όρια και κανόνες, ενθαρρύνουν την παραγωγική χρήση του χρόνου και παρέχουν γνωστικές εμπειρίες. Αυτό που χαρακτηρίζει το κατάλληλο για τη γνωστική πρόοδο των παιδιών οικογενειακό περιβάλλον σύμφωνα με τους Gottfried Fleming, & Gottfried (1994) είναι αυτό που αποκαλούν «γνωστική διέγερση». Αυτή περιλαμβάνει την έκθεση των παιδιών σε διαφορετικούς τύπους εκπαιδευτικού υλικού, συμμετοχή σε δραστηριότητες και την ενεργό συμμετοχή νοητικής διεργασίας στο σπίτι, η οποία προωθεί την περιέργεια, την εξερεύνηση και παρέχει ευκαιρίες για ανάπτυξη ικανοτήτων.

Πολλές έρευνες δείχνουν μια γενική συσχέτιση ανάμεσα στο οικογενειακό υπόβαθρο και την «κοινωνική τάξη», ότι δηλαδή, οι διαφορές ανάμεσα στο οικογενειακό υπόβαθρο συχνά συμπίπτουν με τις διαφορές ανάμεσα στις κοινωνικές τάξεις, και ότι το οικογενειακό υπόβαθρο επηρεάζει τη σχολική μάθηση. Προκύπτει λοιπόν το συμπέρασμα ότι τη μάθηση και επίδοση των παιδιών στο σχολείο επηρεάζουν η οικονομική κατάσταση της οικογένειας, η ανεργία των γονέων και οι φτωχές γενικότερα συνθήκες του σπιτιού, εξαιτίας των οποίων αναγκάζεται και η μητέρα να δουλέψει. Ο ρόλος μάλιστα της μητέρας φαίνεται να επηρεάζει σε κάθε περίπτωση περισσότερο τη σχολική επιτυχία των παιδιών καθώς αυτή συνήθως φέρει το βάρος της επίβλεψης των παιδιών για το σχολείο. Σε πολλές μάλιστα έρευνες έχει καταγραφεί πως το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας και όχι τόσο του πατέρα είναι αυτό που επηρεάζει περισσότερο τις σχολικές επιδόσεις των παιδιών (Δονδοτσάκης, 2001).

Σημαντικό ωστόσο ρόλο για την εμπλοκή των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους παίζει και η άποψη που έχουν για τον δικό τους ρόλο ως γονείς. Οι Hoover-Dempsey et al., (2001) βρήκαν ότι υπάρχουν τρία συστατικά στοιχεία κατασκευής σχετικών ρόλων, ανάλογα με το εάν εστιάζουν οι γονείς την ευθύνη για την εκπαίδευση των παιδιών τους στους εαυτούς τους (ρόλο που υιοθετούν περισσότερο γονείς από μεσαία και ανώτερα στρώματα), στο σχολείο (ρόλο που υιοθετούν περισσότερο γονείς από χαμηλότερα στρώματα) ή στη συνεργασία γονέα σχολείου (ρόλο που υιοθετούν αρκετοί γονείς περισσότερο από τα μεσαία και ανώτερα στρώματα). Οι γονείς προσπαθούν να βοηθούν στις σχολικές εργασίες των παιδιών τους γιατί πιστεύουν ότι είναι κάτι που πρέπει να πράξουν ως απόρροια του γονεϊκού ρόλου τους. Επίσης αναμειγνύονται στις κατ' οίκον σχολικές υποχρεώσεις των παιδιών τους διότι πιστεύουν ότι αυτές τους οι ενέργειες θα έχουν θετικά αποτελέσματα. Φυσικά ο βαθμός εμπλοκής τους εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την αίσθηση της **αυτοαποτελεσματικότητας** που οι ίδιοι διαθέτουν ώστε να βοηθήσουν τα παιδιά τους να επιτύχουν στο σχολείο. Είναι προφανές πως αυτή η αίσθηση αυτοαποτελεσματικότητας ενισχύεται σημαντικά ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο που διαθέτουν οι γονείς.

Η γονική συμπεριφορά όσον αφορά τη σχολική εργασία του παιδιού στο σπίτι μπορεί να τοποθετηθεί σε ένα συνεχές, στο ένα άκρο του οποίου τοποθετείται ο πλήρως αδιάφορος ή απαθής γονέας, που δε γνωρίζει το παραμικρό για τα μαθήματα και τις υποχρεώσεις του παιδιού, και στο άλλο άκρο ο υπερπροστατευτικός γονέας που αφαιρεί την ευθύνη από το παιδί για να την επωμιστεί ο ίδιος. Τα δύο άκρα είναι εξίσου ζημιογόνα. Φαίνεται ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για το χειρισμό του παιδιού σχολικής ηλικίας είναι η λεγόμενη «εποπτευόμενη αυτονομία», κατά την οποία ο γονέας δηλώνει παρών, αλλά αφήνει τον πρώτο ρόλο στο ίδιο το παιδί μαζί με την ευθύνη για τη βελτίωση της εργασίας του.

Τέλος σύμφωνα με τους Hoover- Dempsey και Sandler (1995) υπάρχουν δύο τύποι εμπλοκής των γονέων στις σχολικές εργασίες των παιδιών τους. Η πρώτη είναι εργασιοκεντρική. Η προσπάθεια υποβοήθησης έχει σαν κέντρο της την εργασία ή άσκηση που έχει ανατεθεί στο παιδί. Η δεύτερη είναι παιδοκεντρική. Εδώ η προσπάθεια υποβοήθησης έχει ως κέντρο το παιδί και τις απορίες-ερωτήσεις που αυτό απευθύνει στους γονείς του. Και οι δύο προσεγγίσεις υιοθετούνται από τους γονείς αναλόγως με τις απαιτήσεις των εργασιών και τις ανάγκες των παιδιών.

2.3. Συνέπειες της γονικής εμπλοκής στην εκπαιδευτική πορεία των παιδιών

Η γονική εμπλοκή σχετίζεται θετικά με την ανάπτυξη διαφόρων χαρακτηριστικών του παιδιού. Αναφέρονται ενδεικτικά οι ακόλουθες θετικές επιπτώσεις: καλή αυτό-εικόνα, υψηλές προσδοκίες, θετικές στάσεις απέναντι στο σχολείο, ψυχοκοινωνική ικανότητα για προσαρμογή, αντίσταση στην κατάχρηση ναρκωτικών ουσιών και ιδίως βελτιωμένη σχολική επίδοση (Γεωργίου, 2011).

Ο τρόπος με τον οποίο οι γονείς εμπλέκονται στη ζωή του παιδιού στο σχολείο αλλά και στο σπίτι φαίνεται πως σχετίζεται με το βαθμό επιτυχίας του παιδιού στα μαθήματα. Οι ενέργειες των γονιών που αποκωδικοποιούνται από τα παιδιά ως συναισθηματική στήριξη οδηγούν σε βελτίωση της επίδοσης. Κάποιες άλλες ενέργειες, όπως είναι η πίεση του παιδιού για να κάνει τη σχολική εργασία του και η βοήθεια που εκλαμβάνεται ως έλλειψη πίστης πως μπορεί να τα καταφέρει και μόνο του, μπορεί να έχουν τα αντίθετα από τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Πιο αποτελεσματικοί τύποι γονικής εμπλοκής θεωρούνται η εποπτεία της σχολικής συμπεριφοράς στο σπίτι και η τακτική επαφή με το σχολείο (Hong και Ho, 2005).

ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΜΟΝΤΕΛΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΧΟΛΕΙΟΥ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Στην υποενότητα αυτή παρουσιάζονται τα βασικότερα μοντέλα συνεργασίας σχολείου-οικογένειας όπως τουλάχιστον αυτά έχουν αποτυπωθεί σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής σε διάφορες χώρες.

3.1. Οι επιδιωκόμενοι στόχοι της συνεργασίας σχολείου-οικογένειας Οι πρώτοι που ανέδειξαν την ανάπτυξη συστηματικών σχέσεων μεταξύ σχολείου και οικογένειας ως ζητούμενο, ήταν προοδευτικοί παιδαγωγοί του 19^{ου} αιώνα όπως ο Pestalozzi και ο Humboldt (Μπρούζος, 1999).

Σε αρκετές χώρες έχει γίνει πια αποδεκτή τόσο η αναγκαιότητα όσο και η σπουδαιότητα της συμμετοχής των γονέων στο σχολείο και της συνεργασίας τους με τους εκπαιδευτικούς. Εδώ και αρκετά χρόνια, για πάρα πολλές χώρες, η ενίσχυση της εμπλοκής των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών αποτελεί έναν από τους κεντρικούς στόχους της εκπαιδευτικής τους πολιτικής όπως άλλωστε καταδεικνύεται και στις σχετικές εκθέσεις του ΟΟΣΑ για την εκπαίδευση.

Όπως αναφέρει η Ηλιού (1999), από τις έρευνες που διεξάγονται σε διάφορες χώρες για το θέμα των σχέσεων γονέων και εκπαιδευτικών, έχει διαπιστωθεί ότι διαμορφώνεται ένα είδος καταμερισμού εργασίας μεταξύ σχολείου και οικογένειας που εμφανίζει διαφοροποιήσεις με βάση τον τρόπο οργάνωσης της οικογένειας, τους βαθμούς προσαρμοστικότητας της οικογένειας στο κοινωνικό περιβάλλον και την αποδοχή αξιών από τις οικογένειες και τον τρόπο με τον οποίο τις βιώνουν.

Σύμφωνα με τον Γεωργίου (2011), το σχολείο με τους κανονισμούς του, τις απαιτήσεις του και τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας του διευθυντή και των εκπαιδευτικών του, είναι αυτό το οποίο θα ενθαρρύνει ή θα εμποδίσει την εμπλοκή των γονιών και ιδιαίτερα την επαφή των γονιών με αυτό. Ένα σχολείο που κάνει τους γονείς να νιώθουν ευπρόσδεκτοι στους χώρους του θα έχει περισσότερους και πιο ενεργητικούς επισκέπτες. Επιπλέον, ένα σχολείο που αντιλαμβάνεται τον ουσιαστικό ρόλο των γονιών στη βελτίωση του κλίματος μάθησης που επικρατεί σ' αυτό θα μπει στον κόπο να διοργανώσει δραστηριότητες που θα έχουν ως στόχο να εμπλέξουν όλους τους γονείς και όχι μόνο αυτούς που ήδη συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ωστόσο συχνά, οι εκπαιδευτικοί διακρίνονται από μια ανασφάλεια που πηγάζει αφενός από τις προσδοκίες που θέτουν σ' αυτούς οι μαθητές, οι συνάδελφοι και οι διοικητικά ανώτεροί τους, και

αφετέρου από το φόβο για την κριτική που θα μπορούσαν να τους ασκήσουν οι γονείς. Συχνά επικρατεί ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς η λανθασμένη εντύπωση πως η συνεργασία τους με τους γονείς μπορεί να καταλήξει σε ανάμειξη των τελευταίων στο εκπαιδευτικό τους έργο ή και στις σχετικές με αυτό αποφάσεις τους. Εξ αιτίας αυτής της αρκετά διαδεδομένης αντίληψης αρκετοί εκπαιδευτικοί έχουν την τάση να αποφεύγουν τις συχνές επαφές με τους γονείς. Έτσι όμως χάνεται η ευκαιρία να αναδειχθούν τα ευεργετικά αποτελέσματα της σχετικής συνεργασίας.

Η συνεργασία μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών ανεξάρτητα από τη μορφή του κάθε εκπαιδευτικού συστήματος εξυπηρετεί, σύμφωνα με τον Μπρούζο (1999) τους παρακάτω στόχους:

- Οι γονείς πληροφορούνται εκτενώς για τους εκπαιδευτικούς στόχους του εκπαιδευτικού ιδρύματος και τις μεθόδους υλοποίησης αυτών
- Οι γονείς έχουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν τους εκπαιδευτικούς και να συζητούν για τα κοινά προβλήματα, όπως, για παράδειγμα, σχολικές εργασίες, σχολικό άγχος, κλπ.
- Οι γονείς αποκτούν, μέσω της επαφής τους με τους εκπαιδευτικούς, νέες δυνατότητες παιδαγωγικής συμπεριφοράς, καθώς επίσης και νέους πιο ενδεδειγμένους τρόπους αντιμετώπισης των παιδιών τους.
- Προτάσεις και σκέψεις των γονέων μπορούν να λαμβάνονται υπόψη και να αξιοποιούνται για τη διαμόρφωση της σχολικής ζωής αλλά και του μαθήματος ακόμη.
- Οι γονείς μπορούν να αξιοποιούνται σε διάφορες σχολικές δραστηριότητες, π.χ. σχολική υγιεινή, χειρωνακτική εργασία, διαμόρφωση ελεύθερου χρόνου, κλπ.
- Αναζήτηση λύσεων για διάφορα σχολικά και προσωπικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά.
- Στήριξη των γονέων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν με τα παιδιά στο σπίτι.
- Μείωση των προκαταλήψεων τόσο των γονέων για τους εκπαιδευτικούς όσο και των εκπαιδευτικών για τους γονείς, ώστε η προσέγγισή τους να καθίσταται ευκολότερη.

Μέσω της διαρκούς συνεργασίας μεταξύ γονέων και εκπαιδευτικών προσφέρεται η δυνατότητα στο σχολείο να εγκαταλείψει την πρακτική «εσωστρέφειας» και να ανοίξει τις πύλες του προς τα έξω. Ο βαθμός εξωστρέφειας ενός σχολείου είναι εντέλει το στοιχείο που φαίνεται να διαφοροποιείται ανάμεσα στα διάφορα εκπαιδευτικά συστήματα σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής. Τα διάφορα μοντέλα με βάση τα οποία μπορεί να περιγραφεί η σχέση σχολείου-οικογένειας σε θεσμικό επίπεδο παρουσιάζονται ακριβώς στη συνέχεια.

3.2 Κατηγοριοποίηση των σχέσεων σχολείου-οικογένειας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής

Ο Δονδοτσάκης (2001) κατηγοριοποιεί τις σχέσεις σχολείου-οικογένειας σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής με βάση τα παρακάτω είδη μοντέλων. Το καθένα από τα μοντέλα δίνει διαφορετική έμφαση ως προς τη στόχευση που έχουν κάθε φορά οι εν λόγω σχέσεις.

Αντισταθμιστικό μοντέλο. Προσπαθεί να προωθήσει την αντισταθμιστική εκπαίδευση μέσα από τη συνεργασία οικογένειας – σχολείου. Βασίζεται στην παραδοχή ότι τα χαρακτηριστικά της οικογένειας (εισόδημα, μόρφωση γονέων, μέγεθος, ενδιαφέροντα γονέων) είναι αποφασιστικής σημασίας για την εξέλιξη και εκπαιδευτική επιτυχία των παιδιών. Το μοντέλο αυτό αναπτύχθηκε με βάση την αρχή ότι η ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ οικογένειας και σχολείου βελτιώνει την ποιότητα μάθησης του παιδιού και ότι η συνεργασία των εκπαιδευτικών με τους γονείς (ιδιαίτερα αυτούς που προέρχονται από τα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα) έρχεται να καλύψει τα κενά των μαθητών, που οφείλονται κυρίως στις οικογενειακές συνθήκες. Το μοντέλο αυτό υποστηρίζεται ιδιαίτερα από σοσιαλδημοκρατικές και κεντροαριστερές κυβερνήσεις.

Επικοινωνιακό μοντέλο. Στηρίζεται στην άποψη ότι για να επιτελούν σωστά οι γονείς το συμπληρωματικό προς το σχολείο έργο τους, πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν ό,τι γίνεται στο σχολείο αναφορικά με τη μάθηση, να είναι δηλαδή επαρκώς πληροφορημένοι. Το μοντέλο αυτό δίνει ιδιαίτερη έμφαση στους τρόπους επικοινωνίας των εκπαιδευτικών με τους γονείς. Εκλαμβάνει τους γονείς ως βοηθούς και υποστηρικτές, ως συμπληρωματικούς εκπαιδευτές. Για το λόγο αυτό στηρίζεται στην ανάπτυξη και διατήρηση διαλόγου ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς (οι οποίοι διαθέτουν επιστημονική γνώση, διδακτική εμπειρία και επαγγελματική γνώση) και τους γονείς, οι οποίοι διαθέτουν πιο βαθιά βιωματικού τύπου γνώση για τα δικά τους παιδιά σε σχέση με αυτή που έχουν οι εκπαιδευτικοί. Το εν λόγω μοντέλο ενυπάρχει σε αρκετά θεσμικά πλαίσια χωρών ανεξάρτητα από την πολιτική κατεύθυνση των κυβερνήσεών τους.

Διαχειριστικό μοντέλο. Το μοντέλο αυτό δίνει έμφαση στην πολιτική διάσταση της ανάμιξης των γονέων στην σχολική εκπαίδευση. Η διάσταση αυτή αναδεικνύεται από την εκλογή αντιπροσώπων των γονέων σε συλλόγους που υφίστανται στο σχολείο που φοιτούν τα παιδιά τους. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν να διατυπώνουν συλλογικά τις απόψεις και θέσεις τους για ζητήματα εκπαίδευσης και στο διευθυντή –και στο σύλλογο διδασκόντων του σχολείου, αλλά και σε επίπεδο δήμου, νομού και κεντρικών υπηρεσιών της εκπαίδευσης. Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό οι γονείς αποτελούν ομάδα ειδικού συμφέροντος, η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη τις αποφάσεις που λαμβάνονται τόσο στο επίπεδο της σχολικής μονάδας όσο όμως και σε επίπεδο ευρύτερων κλιμάκων άσκησης εκπαιδευτικής πολιτικής (δήμος, περιφέρεια, χώρα). Το μοντέλο αυτό είναι κυρίαρχο σε επίπεδο εκπαιδευτικής πολιτικής και εφαρμόζεται στο σύνολο σχεδόν των χωρών ανεξάρτητα από την πολιτική κατεύθυνση των κυβερνήσεών τους.

Το μοντέλο της απόδοσης λόγου και γονικής επιλογής σχολείου

(parental choice). Βασίζεται στη θεώρηση των γονέων ως των νόμιμων χρηστών των υπηρεσιών των σχολείων που έχουν το δικαίωμα της επιλογής της σχολικής μονάδας που θα φοιτήσει το παιδί τους. Η ελεύθερη επιλογή του σχολείου από τους γονείς βασίζεται στην προσωπική ελευθερία των πολιτών να επιλέγουν τις υπηρεσίες που έχουν ανάγκη και στην «απόδοση λόγου- λογοδοσίας» (accountability) εκ μέρους των σχολείων. Στόχος του μοντέλου αυτού είναι η αποτελεσματικότητα των σχολείων και η ανύψωση του ακαδημαϊκού τους επιπέδου διαμέσου του ανταγωνισμού και της επικράτησης των νόμων της αγοράς στην εκπαίδευση. Το μοντέλο αυτό υποστηρίζεται έντονα στις αγγλοσαξωνικές κυρίως χώρες και βασίστηκε σε πολιτικές αντιλήψεις των φιλελευθέρων αλλά και των σοσιαλδημοκρατικών κυβερνήσεων που επικράτησαν στην Ευρώπη ιδιαίτερα μετά το 2000.

Στην Ελλάδα, η εξέταση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου το οποίο περιγράφει τη σχέση σχολείου οικογένειας φαίνεται να κινείται περισσότερο σύμφωνα με τις προδιαγραφές του επικοινωνιακού και του διαχειριστικού μοντέλου, αποφεύγοντας τις πιο πολωμένες πολιτικά

προσεγγίσεις του αντισταθμιστικού και του μοντέλου «απόδοσης λόγου» και γονικής επιλογής σχολείου.

Σύνοψη

Σε αυτή τη θεματική ενότητα μάθατε:

- Τις θεωρίες της πολιτισμικής αναπαραγωγής του Bourdieu και των «κωδίκων» του Bernstein ως βασικά εργαλεία ερμηνείας της επιρροής της οικογένειας στη σχολική πορεία των μαθητών.
- Τις βασικές μορφές σχέσεων σχολείου-οικογένειας τόσο στο επίπεδο της εμπλοκής των γονέων στην εκπαίδευση των παιδιών τους όσο και στο επίπεδο της εκπαιδευτικής πολιτικής.
- Τις βασικές θετικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει η συστηματική συνεργασία σχολείου-οικογένειας.

Παράλληλα Κείμενα

Παράλληλο Κείμενο 1

Πεντέρη, Ε., & Πετρογιάννης, Κ. (2013). Σύνδεση σχολείου-οικογένειας και το ζήτημα της μεταξύ τους συνεργασίας: Κριτική παρουσίαση βασικών θεωρητικών μοντέλων. *Έρευνα στην Εκπαίδευση*, 1(1). 1-26.

<http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/hjre/article/view/8790>

Παράλληλο κείμενο 2

Μαλούτας, Θ. (2016). ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΩΝ ΜΕΣΑΙΩΝ ΣΤΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 119(119), 175-209.

<http://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/ekke/article/viewFile/9536/9723>

Βιβλιογραφία

Ελληνική

Bernstein, B., (1971). «Κοινωνική τάξη και γλωσσική ανάπτυξη: Μια θεωρία της κοινωνικής μάθησης», στο Α. Φραγκουδάκη (επιμ.), *Κοινωνιολογία τής Εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*, Παπαζήσης, Αθήνα.

Bourdieu, P., (1994). *Κείμενα Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Δελφίνι.

Γεωργίου, Σ., (2000). Αιτιακή απόδοση της επίδοσης από τους γονείς, εμπλοκή των γονέων και επίδοση παιδιού», *Ψυχολογία*, 7, 191-206. **Γεωργίου, Σ.**, (2011). *Σχέση σχολείου- οικογένειας και ανάπτυξη του παιδιού*, Αθήνα: Διάδραση.

Δονδοτσάκης, Γ., (2001). *Κοινή πορεία στην εκπαίδευση. Μια άλλη στρατηγική: Συνεργασία Γονέων και Εκπαιδευτικών*. Αθήνα: Δαρδανός. **Ηλιού, Μ.**, (1999). Η καθημερινή ζωή και το μέλλον των παιδιών ως διακύδευμα γονέων και εκπαιδευτικών. *Σύγχρονη Εκπαίδευση*, 108. 34-36.

Κρίβας, Σ., (2007). *Παιδαγωγική επιστήμη. Βασική θεματική*. Αθήνα:

Gutenberg - Γιώργος & Κώστας Δαρδανός.

Μπρούζος, Α., (1999). *Ο εκπαιδευτικός ως λειτουργός συμβουλευτικής και προσανατολισμού*. Αθήνα: Λύχνος.

Μυλωνάς, Θ., (2009). «Η κοινωνική γένεση της σχολικής αποτυχίας», στο Θ. Θάνος (επιμ.), *Εκπαιδευτικές Ανισότητες: Μεθοδολογικά, θεωρητικά και εμπειρικά θέματα*. Ρέθυμνο: Μοτίβο.

Πατερέκα, Χ., (1986). *Βασικές έννοιες των Pierre Bourdieu και Jean Claude*

Passeron σε θέματα Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.

Φραγκουδάκη, Α., (1985). *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Ξενόγλωσση

Bourdieu, P. & J. C. Passeron, (1977). *Reproduction in Education, Society and Culture*.

London: Sage.

Epstein, J., (1995). School- family-community partnerships: Caring for the children we share. *Phi Delta Kappan*, 76, 701-712.

Gottfried, A. E., Fleming, J. S., & A.W. Gottfried, (1994). Role of parental motivational practices in children's academic intrinsic motivation and achievement. *Journal of Educational Psychology*, 86, 104-113.

Griffith, J., (1996). Relation of parental involvement, empowerment, and school traits to student academic performance. *Journal of Educational Research*, 90, 33-41.

Hong, S., & H.Z., Ho, (2005). Direct and indirect Longitudinal effects of parental involvement on student achievement: second- order latent growth modeling across ethnic groups. *Journal of Educational Psychology*, 97, 32-42. **Hoover-Dempsey, K., & H. Sandler**, (1995). Parental

involvement in children's education: Why does it make a difference? *Teachers College Record*, 95, 310–331.

Hoover-Dempsey, K. V., Battiato, A. C., Walker, J. M., Reed, R. P.,

DeJong, J. M., & K.P. Jones, (2001). Parental involvement in homework.

Educational Psychologist, 36, 195-209.

Teachman, J., (1987). Family Background, Educational Resources, and Educational Attainment.

American Sociological Review, 52, 548-557.

Χρήσιμες Διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Η ιστοσελίδα του National Network of Partnership Schools (NNPS) του

Παν/μιου John Hopkins των ΗΠΑ στην οποία φιλοξενούνται προγράμματα και έρευνες σχετικά με καλές πρακτικές αναφορικά με τις συνέργεια σχολείου-οικογένειας-κοινότητας.

<http://nnps.jhucsos.com/>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Γενικά στοιχεία	
Κωδικός Έργου :	
Τίτλος Έργου :	Ετήσια Επιμόρφωση στην Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
Σχολή:	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Τμήμα:	Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Χρονική Διάρκεια:	39 εβδομάδων (εννέα μήνες)
Αριθμός Καταρτιζομένων:	100,00
Κόστος Κατάρτισης*:	212,00
Συνολικό Έσοδο	21.200,00

Επιστημονικός Υπεύθυνος	
Όνοματεπώνυμο	Κωνσταντίνος Δημόπουλος
Ιδιότητα	Καθηγητής
Διεύθυνση	Δαμασκηνού και Κολοκοτρώνη 20100, Κόρινθος
ΤΗΛ.	2741074986
E-mail	dimop@uop.gr

Σύνθεση Ομάδας Έργου				
A / A	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας	Ειδικότερη Απασχόληση
1	Κων/νος Δημόπουλος	ΕΥ/Εκπαιδευτής	Μέλος ΔΕΠ	Συντονισμός/Διδασκαλία/Εκπ. Υλικό
2	Ευαγγελία Παπαλόη	Εκπαιδεύτρια	Σύμβαση έργου	Διδασκαλία/Εκπ.Υλικό
3	Πολυχρόνης Σιφακάκης	Εκπαιδευτής	Σύμβαση έργου	Διδασκαλία/Εκπ.Υλικό
4	Γεώργιος Λογιώτης	Εκπαιδευτής	Σύμβαση έργου	Διδασκαλία/Εκπ.Υλικό
5	Παναγιώτης Τσιωτάκης	Τεχνική Υποστήριξη	Μέλος ΕΔΙΠ	Τεχν. Υποστήριξη
6	Μη ονοματισμένος	Διοικητική Υποστήριξη	Μόνιμος Υπάλληλος/ΙΔΑ Χ/Σύμβαση έργου	Διοικητική Υποστήριξη
7				

8				
9				
10				
Προϋπολογισμός (ανά κατηγορία δαπάνης)				
Κατηγορία Δαπάνης		Ποσό	%	
1	Δαπάνες Αμοιβής Επιστημονικού Υπευθύνου	3.000,00	14,15%	
2	Δαπάνες Αμοιβών Εκπαιδευτών	8.700,00	41,04%	
3	Δαπάνες Διοικητικού και Βοηθητικού Προσωπικού	2.500,00	11,79%	
4	Δαπάνες Ταξιδίων , Διαμονής	0,00	0,00%	
5	Δαπάνες για Ανάπτυξη, Επικαιροποίηση και Εμπλουτισμό Διδακτικού Υλικού	3.608,00	17,02%	
6	Δαπάνες για Εξοπλισμό – Όργανα Υλικά	0,00	0,00%	
7	Δαπάνες Δημοσιότητας	0,00	0,00%	
8	Δαπάνες Αναλωσίμων - Γραφική Ύλη	0,00	0,00%	
9	Δαπάνες Λοιπά Έξοδα	0,00	0,00%	
10	Γενικά έξοδα/Κρατήσεις ΕΛΚΕ (16%)	3.392,00	16,00%	
Σύνολο		21.200,00	100,00%	

Δαπάνες Αμοιβής Επιστημονικού Υπευθύνου [Κατηγορία Δαπάνης:1]				
A /	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Ειδικότερη Απασχόληση	Δαπάνη

A				
1	Κων/νος Δημόπουλος	ΕΥ/Εκπαιδευτής	Συντονισμός/Διδασκαλία/Εκπ. Υλικό	3000
2				
3				
Σύνολο				3.000,00

Δαπάνες Αμοιβών Εκπαιδευτών [Κατηγορία Δαπάνης: 2]				
A / A	Όνοματεπώνυμο	Αμοιβή/Ωρα	Ώρες	Δαπάνη
1	Ευαγγελία Παπαλόη	7,25	400	2.900,00
2	Πολυχρόνης Σιφακάκης	7,25	400	2.900,00
3	Γεώργιος Λογιώτης	7,25	400	2.900,00
4				0,00
5				0,00
6				0,00
7				0,00
8				0,00
9				0,00
10				0,00
				8.700,00

Δαπάνες Διοικητικού και Βοηθητικού Προσωπικού [Κατηγορία Δαπάνης: 3]				
A / A	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότητα	Ειδικότερη Απασχόληση	Δαπάνη

1	Παναγιώτης Τσιωτάκης	Μέλος ΕΔΙΠ	Τεχνική Υποστήριξη	1500
2	Μη ονοματισμένος	Μόνιμος Υπάλληλος/ΙΔΑ Χ/Σύμβαση έργου	Διοικητική Υποστήριξη	1000
3				
4				
5				
Σύνολο				2.500,00

Δαπάνες Ταξιδίων , Διαμονής [Κατηγορία Δαπάνης: 4]			
A / A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Δαπάνες για Ανάπτυξη, Επικαιροποίηση και Εμπλουτισμό Διδακτικού Υλικού [Κατηγορία Δαπάνης: 5]			
A / A	Όνοματεπώνυμο	Ειδικότερη απασχόληση	Κόστος
1	Κων/νος Δημόπουλος	Ψηφιακή προσαρμογή, εμπλουτισμό, επικαιροποίηση εκπ.υλικού	1608
2	Ευαγγελία Παπαλόη	Ψηφιακή προσαρμογή, εμπλουτισμό,	1000

		επικαιροποίηση εκπ.υλικού	
3	Γεώργιος Λογιώτης	Ψηφιακή προσαρμογή, εμπλουτισμό, επικαιροποίηση εκπ.υλικού	1000
4			
5			
Σύνολο			3.608,00

Δαπάνες για Εξοπλισμό – Όργανα Υλικά [Κατηγορία Δαπάνης: 6]			
A / A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Δαπάνες Δημοσιότητας [Κατηγορία Δαπάνης: 7]			
A / A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			

5			
Σύνολο			0,00

Δαπάνες Αναλωσίμων - Γραφική Ύλη [Κατηγορία Δαπάνης: 8]			
A / A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Δαπάνες Λοιπά Έξοδα [Κατηγορία Δαπάνης: 9]			
A / A	Περιγραφή	Ποσότητα	Κόστος
1			
2			
3			
4			
5			
Σύνολο			0,00

Γενικά Έξοδα (Κρατήσεις ΕΛΚΕ) [Κατηγορία Δαπάνης: 10]		
A / A	Διαχειριστικά έξοδα ΕΛΚΕ	Κόστος
	<u>Συνολικός</u> <u>Προϋπολογισμός</u> <u>Έργου</u>	21.200,00
1	Σύνολο Γενικών Εξοδων	3.392,00

* Κόστος κατάρτισης: Αντιστοιχεί σε μια εκτίμηση του κόστους κατάρτισης που θα μεταβιβαστεί στο ΠΑΠΕΛ με βάση το συμφωνητικό συνεργασίας με το συνεργαζόμενο φορέα και περιλαμβάνει και εκτίμηση των εκπώσεων που θα παρασχεθούν

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
Απόφαση 8/27.02.2019 Συνεδρίαση 22^η**

Θέμα: Εκτός ημερήσιας διάταξης - Έγκριση σκοπιμότητας πραγματοποίησης Αιτήματος Προέγκρισης για Μισθώσεις Ακινήτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για το οικονομικό έτος 2022

ΤΟ ΠΡΥΤΑΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Π.Δ. 13/2000 Ίδρυση Πανεπιστημίου Πελοποννήσου (ΦΕΚ 12/Α'/1-2-2000) όπως ισχύει,
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 80/2016 Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες (ΦΕΚ 145 τα /Α'/05-8-2016) όπως ισχύει,
3. Τις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 4485/2017, Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 114/Α'/04-08-2017) περί αρμοδιοτήτων του Πρυτανικού Συμβουλίου.
4. Την εισήγηση της Προϊσταμένης της Δ/σης Οικονομικών, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, κ. Τσετσώνη παρασκευής, με ημερομηνία σύνταξης 27/02/2019.
5. Την υπ' αριθμ 19/ 22-6-2018 απόφαση της Συγκλήτου περί εκχώρησης αρμοδιότητας έγκρισης σκοπιμότητας δαπάνης για ποσά κάτω των 2.500,00 ευρώ στο Πρυτανικό Συμβούλιο. (ΦΕΚ 4945/Β'/ 06-11-18)
6. Τη διεξαχθείσα συζήτηση κατά την 22η συνεδρίαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (27-02-2019),
7. Το Ν. 4412/2016 Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, όπως ισχύει

Εγκρίνει

Τη σκοπιμότητα πραγματοποίησης αιτήματος προέγκρισης για Μισθώσεις Ακινήτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για το οικονομικό έτος 2022 ως ακολούθως:

A/A	Περιγραφή Δαπάνης	Κωδικός CPV – Περιγραφή	Κωδικός Αριθμός Εξόδου (ΚΑΕ) Δημόσιου Λογιστικού	Οικονομικό Έτος 2022
1	Μίσθωση Ακινήτου που αφορά το χώρο σίτισης στη Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης κίνησης & Ποιότητας Ζωής στην πόλη της Σπάρτης στο πλαίσιο του υπ' αριθμ. «2/2018 ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΕΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΣΘΩΣΗ ΧΩΡΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ : Α) ΓΙΑ ΤΗ ΣΙΤΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΣΠΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΝΑΥΠΛΙΟΥ Β) ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ»	73130000-7 Υπηρεσίες ενοικίασης ή πώλησης ακινήτων	0813 Μισθώσεις Ακινήτων 0912 Τέλη	916,13€ 32,98€

Ο Πρύτανης

Καθηγητής Αθανάσιος Κατσής